

*Bibliotēka jebkuros tumšos laikos prot
parādīt gaismu savas logos!*

/M. Kulikauska/

BAUSKAS REĢIONA BIBLIOTĒKU DARBA PĀRSKATS 2020

@bauskasbiblio

@bauskasbiblioteka

www.bauskasbiblioteka.lv

SATURS

KOPSAVILKUMS	5
1. VISPĀRĪGS REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS	7
1.1. Īss situācijas apraksts.....	7
1.1.1. Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums	7
1.2. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā.....	8
1.3. Pārskata perioda prioritātes.....	8
1.4. Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā	8
1.5. Bibliotēku akreditācija.....	9
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	10
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	12
3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	12
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām	12
3.3. Jaunu ēku būvniecība	12
3.4. Iekārtas, aprīkojums	12
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	13
3.6. Covid-19 situācijas radītā ietekme uz materiālo un tehnisko stāvokli bibliotēkās	14
4. PERSONĀLS	15
4.1. Personāla raksturojums	15
4.2. Apbalvojumi un pateicības	16
4.3. Finansējums personāla attīstībai	18
4.4. Personāla profesionālās pilnveides pasākumi.....	18
4.5. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz personālu.....	20
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA.....	21
5.1. Covid-19 radītās situācijas ietekme uz bibliotēku pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību	21
5.2. Galvenie rādītāji (lietotāju skaits, apmeklējums, izsniegums).....	23
5.3. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi	35
5.4. E-grāmatu bibliotēka	36
5.5. Sabiedrības, lietotāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, jaunu lietotāju piesaiste	36
5.6. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums.....	39
5.7. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām	40
5.8. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lietotāju mērķgrupām.....	40
5.9. Uzziņu un informācijas darbs	45
5.10. Bibliotēkas izglītojošā darbība	47

5.11. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem.....	47
5.12. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.....	48
5.13. Digitalizācija.....	50
5.15. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā.....	51
5.16. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību.....	51
6. KRĀJUMS.....	52
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.....	52
6.1.1. Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu.....	52
6.1.2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā.....	52
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.....	55
6.3. Rekatalogizācija.....	58
6.4. Krājuma pārbaude.....	58
6.5. Krājuma rādītāji.....	59
6.6. Datubāzes.....	61
6.6.1. Abonētās tiešsaistes datubāzes.....	61
6.6.2. Datubāzu izmantojuma rādītāji.....	62
6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana.....	63
6.8. Darbs ar parādniekiem.....	65
6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības.....	65
6.10. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz krājumu.....	66
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM.....	67
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums, vispārīgie rādītāji.....	67
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.....	69
7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana.....	70
7.5. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām.....	72
7.7. Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros.....	83
7.8. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.....	83
7.9. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā.....	85
7.10. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.....	86
8. NOVADPĒTNIECĪBA.....	88
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes.....	88
8.2. Novadpētniecības krājums.....	88
8.2.1. Krājuma organizācija un glabāšana.....	88
8.2.2. Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana.....	89

8.2.3. Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums	90
8.2.4. Izmantojums	90
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana	92
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	93
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā	94
8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi	94
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības	95
8.8. Covid-19 situācijas radītā ietekme uz novadpētniecības darbu	95
9. PROJEKTI.....	96
10. PUBLICITĀTE.....	97
10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	97
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī.....	98
10.2.1. Bibliotēkas tīmekļa vietne.....	98
10.2.2. Sociālie tīkli.....	99
10.2.3. Informācijas materiālu veidošana un izplatīšana.....	102
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	103
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi	112
10.5. Covid-19 radītās situācijas ietekme uz bibliotēku publicitāti.....	112
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	113
11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	113
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes	115
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	116
11.4. Bibliotēku interešu aizstāvības darbs	116
11.5. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz sadarbību.....	116
12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	117
12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā.....	117
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi.....	118
12.3. Kolektīva saliedēšanas pasākumi	120
12.4. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām	121
12.5. Sadarbība ar citām iestādēm	121
12.6. Covid-19 situācijas radītā ietekme uz metodisko un konsultatīvo atbalstu	122
PIELIKUMI.....	123

Darba prioritātes

2020. gadā Bauskas reģiona bibliotēku svarīgākais uzdevums bija bibliotēku informācijas pakalpojumu darba attīstīšana, tai skaitā attālināto pakalpojumu uzlabošana, datubāzu pieejamības nodrošināšana un lietotāju konsultēšana, kā arī bibliotēku publicitātes nodrošināšana (8. lpp.).

Jauni pakalpojumi

Bauskas Centrālā bibliotēka uzsākusi lielformāta izstāžu veidošanu un izvietojumu pilsētvidē – pārskata periodā izveidotas divas izstādes - “Zāļu tējas” un “Latvju zīmes – spēks un atbalsts”, kas nodrošināja iespēju pilsētas iedzīvotājiem aplūkot bibliotēkas izstādes arī Covid-19 infekcijas ierobežojumu laikā.

2020. gadā izveidots Bauskas Centrālās bibliotēkas Instagram konts @bauskasbiblio, kurā aktīvi tiek popularizēts bibliotēkas krājums.

Iespēju ikvienam interesentam reģistrēties bibliotēkā attālināti – Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē tika izveidota sadaļa “Reģistrējies bibliotēkā attālināti”, kurā pieejama reģistrācijas forma. Izmantojot šo formu, lietotājiem iespējams saņemt arī pieejas datus Bauskas reģiona bibliotēku elektroniskajam kopkatalogam, 3td e-GRĀMATU bibliotēkai, kā arī abonētajām datubāzēm (35. lpp.).

Nozīmīgi projekti

2020. gadā Ed. Virzas Iecavas bibliotēka turpināja projektu “Tikšanās ar grāmatu sērijas “Mēs. Latvija, XX gadsimts” autoriem”, kuru finansē Valsts Kultūrkapitāla fonds un Iecavas novada pašvaldība. Projekta ietvaros realizētas četras literārās tikšanās ar rakstniekiem Andru Manfredi, Noru Ikstenu, Arno Jundzi un Osvaldu Zebri (96. lpp.).

Darbs Covid-19 apstākļos un ārkārtējās situācijas laikā

Aizvadītais gads ieviesa izmaiņas lietotāju apkalpošanā, bibliotēku pakalpojumu piedāvājumā un pieejamībā – bibliotēkas uz laiku apkalpo lietotājus tikai klātienē, ilgstoši aizliegti publiskie pasākumi, kā arī noteikti citi ierobežojumi pakalpojumu sniegšanā. Kopumā reģiona bibliotēkās atcelti vairāk kā puse plānoto pasākumu.

Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumi būtiski ietekmējuši Bauskas reģiona bibliotēku rādītājus. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem krasi samazinājies gan lietotāju skaits, gan izsniegumu skaits, gan apmeklējumu skaits.

Mazinoties iespējai bibliotēkas apmeklēt klātienē, būtiska nozīme bija aktuālās informācijas publicēšanai bibliotēku un pašvaldību tīmekļa vietnēs un sociālajos tīklos. Īpaši

pievērsta uzmanība 3td e-GRĀMATU bibliotēkas, abonēto datubāzu un brīvpieejas elektronisko resursu popularizēšanai.

Pārsvārā visi profesionālās pilnveides pasākumi notika tiešsaistē, arī Bauskas Centrālās bibliotēkas semināri un darba sapulces organizētas tiešsaistes platformā ZOOM.

Problēmas, to risinājumi

Bauskas Centrālā bibliotēka nespēj visiem pilnvērtīgi nodrošināt piekļuvi pakalpojumiem, jo atrodas Bauskas Kultūras centra 3.stāvā un ir tehniski sliktā stāvoklī, tāpēc Bauskas Centrālajai bibliotēkai nepieciešamas jaunas telpas bibliotēkas funkciju pildīšanai. Visu 2020. gadu Bauskas novada pašvaldība, meklējot risinājumu, komunicējusi ar valsts pārvaldi par valsts īpašumā esošo ēku Uzvaras ielā 3, lai to saņemtu bezatlīdzības lietošanā Bauskas Centrālās bibliotēkas vajadzībām. Pārskata sagatavošanas laikā saņemta ziņa par pozitīvu Ministru kabineta lēmumu – ēka Uzvaras ielā 3 ir nodota Bauskas novada pašvaldībai bibliotēkas pārvietošanai. Bet līdz tam vēl daudz darāmā....

Citi aktuāli jautājumi

2020. gadā tika veikta elektroniskā krājuma inventarizācija divās Bauskas novada pagastu bibliotēkās – Brunavas pagasta Grenctāles un Dāviņu pagasta bibliotēkās, kā arī divās Vecumnieku novada bibliotēkās – Bārbeles un Vecumnieku bibliotēkās

Metodiskajā darbā arī 2020. gadā pievērsta uzmanība kolektīva saliedēšanai, jo kopīga pieredze, emocijas un gandarījuma sajūta par paveikto ir pamats veiksmīgai kolektīva attīstībai un izaugsmei. Veiksmīgākie piemēri – komandas “BCB aktīvisti” aktivitātes (viktorīna “Zini vai mini”, auto-foto orientēšanās Bauskas apkārtnē, erudīcijas spēle “Cietie rieksti”), Bauskas Centrālās bibliotēkas kolektīva kopīgā tējas maisiņu šūšanas darbnīca un Bauskas novada pagastu bibliotēku sarīkojums Bauskas pilskalna estrādē.

Bibliotēku darba metodes un veiktie pasākumi tuvina izvirzītajam mērķim sniegt ikvienam bibliotēkas lietotājam kvalitatīvus bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus, veicinot to izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un saturīgu brīvā laika izmantošanu.

1. VISPĀRĪGS REĢIONA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

1.1. Īss situācijas apraksts

Bauskas reģiona bibliotēku misija ir sekmēt sabiedrības intelektuālo un ekonomisko attīstību, nodrošinot pieeju informācijai un būt par informācijas brokeri un padomdevēju klientiem.

Bibliotēku darbības mērķis ir sniegt ikvienam bibliotēkas lietotājam kvalitatīvus bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus, veicinot to izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū, saturīgu brīvā laika izmantošanu saskaņā ar vietējo pašvaldību apstiprinātiem bibliotēku lietošanas noteikumiem.

Bauskas reģionā ir četri novadi: Bauskas novads – 18 bibliotēkas, Iecavas novads – sešas bibliotēkas, Rundāles novads – piecas bibliotēkas un Vecumnieku novads – deviņas bibliotēkas.

1.1.1. Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Pavisam kopā **Bauskas reģionā strādā 38 bibliotēkas: 36 pagastu, viena bērnu (Iecavā) un Bauskas Centrālā bibliotēka**, kurai pēc 2017. gadā veiktās atkārtotās akreditācijas piešķirts reģiona galvenās bibliotēkas statuss (LR Bibliotēku akreditācijas apliecība Nr. 76B, 2017.19.09). Reģiona funkciju realizēšanu finansē novadu domes, kuras ar Bauskas novada domi noslēgušas vienošanās līgumus par veicamo darbu apjomu un finansējumu.

Bauskas reģiona bibliotēkas veic informācijas, izglītības, izklaides, novadpētniecības un sociālās funkcijas, balstoties uz ciešu sadarbību ar citām iestādēm. Nozīmīgākie sadarbības partneri ir novadu domes, pagastu pārvaldes, izglītības iestādes, tautas nami, kultūras centri, nevalstiskās organizācijas u. c.

Saskaņā ar Bauskas novada Domes 24.02.2011. lēmumu “Par Bauskas novada pašvaldības institucionālās sistēmas pilnveidošanu “Bauskas Centrālā bibliotēka veic Bauskas novada Centrālās bibliotēkas funkcijas un no 2011. gada 1. aprīļa 17 pagastu bibliotēkas ir **Bauskas Centrālās bibliotēkas patstāvīgās struktūrvienības**. Bauskas Centrālās bibliotēkas pārziņā ir visu pagastu bibliotēku finansēšana, izņemot telpu uzturēšanu, kas ir pagastu pārvalžu pārziņā.

Bauskas reģionā dzīvo **44504** iedzīvotāji, no tiem Bauskas novadā – **23687**, Iecavas novadā – **8984**, Rundāles novadā – **3597**, Vecumnieku novadā – **8236**¹.

¹ Šeit un turpmāk tekstā - Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Statistikas dati uz 2020. gada 1. jūliju

1.2. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

2020. gadā Bauskas Centrālajai bibliotēkai kā nodaļa tika pievienota Bauskas Bērnu bibliotēka, kas pirms tam darbojās kā atsevišķa struktūrvienība. Uzsākta kopīga statistikas datu uzskaitē.

1.3. Pārskata perioda prioritātes

2020. gadā reģiona bibliotēkas kā svarīgāko uzdevumu izvirzīja bibliotēkas informācijas pakalpojumu darba attīstīšanu, bibliotēkas krājuma kvalitātes pilnveidošanu, lasīšanas veicināšanas pasākumu un bibliotēkas publicitātes organizēšanu, kā arī darba ar bērniem un jauniešiem attīstīšanu. Diemžēl Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumi liedza pilnvērtīgi sniegt visus bibliotēku piedāvātos pakalpojumus, tāpēc par aizvadītā gada aktuālāko uzdevumu kļuva pielāgošanās neierastajiem apstākļiem un pakalpojumu nodrošināšana ārkārtējās situācijas laikā.

Pārskata periodā Bauskas reģiona bibliotēku **galvenās prioritātes:**

- 1. bibliotēku sagatavošana darbam valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā;**
- 2. bibliotēku informācijas pakalpojumu darba attīstīšana, attālināto pakalpojumu pilnveidošana;**
- 3. bibliotēkas krājumu kvalitātes pilnveidošana, tai skaitā datubāzu pieejamības nodrošināšana un lietotāju konsultēšana;**
- 4. darba ar bērniem un jauniešiem attīstīšana;**
- 5. lasīšanas veicināšanas pasākumu un bibliotēkas publicitātes organizēšana;**
- 6. novadpētniecības darba pilnveide un attīstība;**
- 7. bibliotekāro procesu tālāka automatizācija;**
- 8. tālākizglītības procesa pilnveidošana;**
- 9. bibliotēku infrastruktūras uzlabošana.**

Nozīmīgs pasākums – **19. Novadu Grāmatu svētki Bauskā.**

Daudzveidīgas un interaktīvas ir bibliotēku organizētās izstādes. Interesantas un saistošas darba formas izmantotas latviešu un citu tautu rakstnieku darbu popularizēšanā bibliotēkās. Nozīmīga bibliotēku darba sastāvdaļa ir dažādu radošo darbnīcu organizēšana, tādējādi veicinot iedzīvotāju radošo aktivitāti.

1.4. Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā

Bauskas reģiona bibliotēkās ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi tiek iesaistīti, veicot gandrīz visus piedāvātos pakalpojumus. Īpaši tiek pievērsta uzmanība 4. mērķim – nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūzikizglītības iespējas – piedāvājot reģiona

iedzīvotājiem dažādas lasīšanas veicināšanas aktivitātes un individuālās apmācības datorprasmju uzlabošanai, piekļuvi informācijai pastāvīgai zināšanu un prasmju pilnveidošanai.

Tāpat bibliotēkas atbalsta 11. mērķi – padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas – veicot novadpētniecības darbu, kultūras mantojuma dokumentēšanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm.

Reģiona bibliotēkas atbalsta arī 16. mērķi – veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai – nodrošinot publisku piekļuvi informācijai par valsts pārvaldi un citām institūcijām, palīdzot saprast piedāvāto informāciju, kā arī konsultējot lietotājus pašvaldības pakalpojumu izmantošanā.

1.5. Bibliotēku akreditācija

Pārskata periodā bibliotēku akreditācija nav notikusi.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

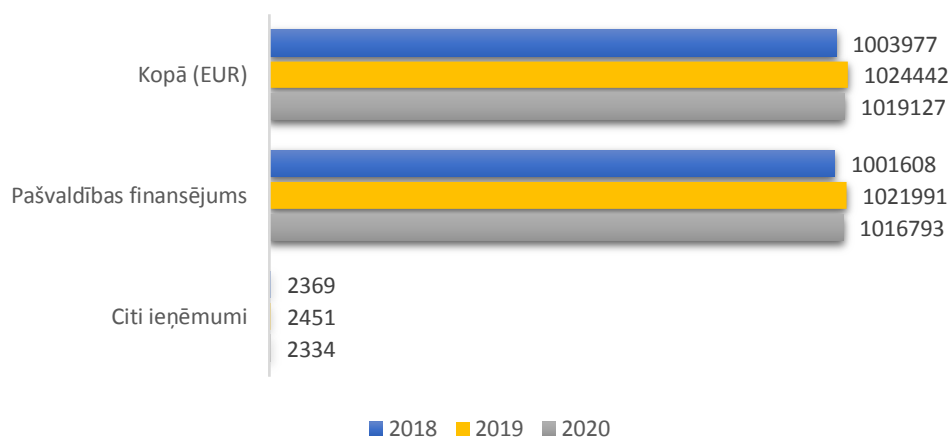
Pašvaldību piešķirtais finansējums bibliotēkām kopumā ir samazinājies (skat. 2.1. tab., 2.1. att.). Pārskata periodā vērojama Covid-19 situācijas ietekme uz finansējumu, jo daļa finanšu līdzekļu tika izlietoti Covid-19 infekcijas izplatības mazināšanai, iegādājoties dažādus aizsarglīdzekļus. Savukārt daļa no finansējuma, kas tika paredzēta pasākumu organizēšanai, budžeta ietvaros pārgrozīta jauna inventāra un tehnikas iegādei. Finansējums, kas tika ieplānots pasākumiem, kuri Covid-19 ierobežojumu dēļ atcelti, tika atgriezts pašvaldības kopējā budžetā.

2020.gadā vērojams darbinieku atalgojuma pieaugums, savukārt krājuma komplektēšanas finansējums nedaudz samazinājies (skat. 2.2. tab.).

Līdz ar finansiālā nodrošinājuma samazinājumu, samazinājušies arī bibliotēku pārējie izdevumi (skat. 2.2. att.).

2.1. tabula
Bibliotēku finansiālais nodrošinājums, Bauskas reģions

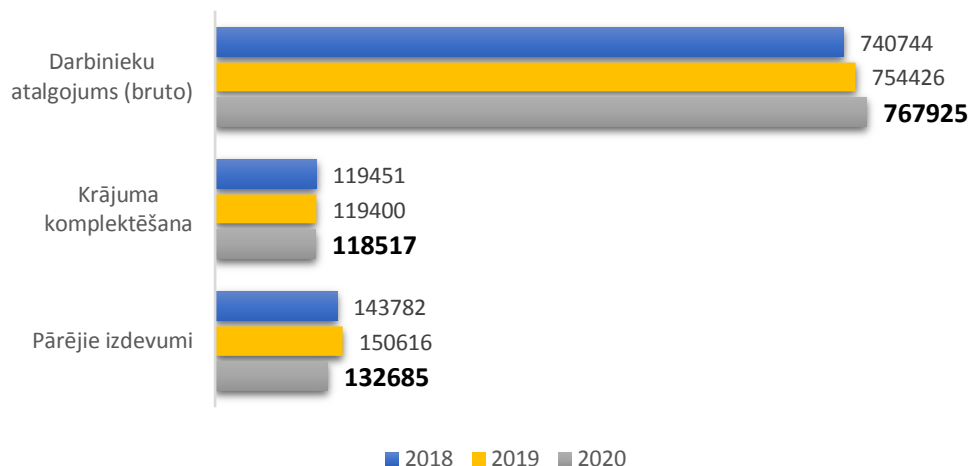
	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	1003977	1024442	1019127
Pašvaldības finansējums	1001608	1021991	1016793
Citi ieņēmumi:	2369	2451	2334
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	1069	851	324
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>	1300	1600	2010

2.1. att. Bibliotēku finansējums Bauskas reģionā

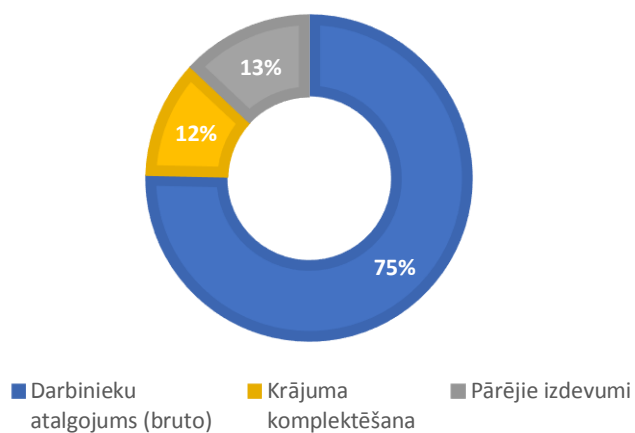
2.2. tabula
Bibliotēku izdevumi, Bauskas reģions

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	1016370	1038283	1019127
Darbinieku atalgojums (bruto)	740744	754426	767925
Krājuma komplektēšana	119451	119400	118517

2.2. att. **Bibliotēkas izdevumi Bauskas reģionā**

Bibliotēku izdevumos lielāko daļu – 75% sastāda atalgojums (bruto), krājumam atvēlēti 12%. Savukārt 13% pārējiem izdevumiem nevar pilnībā tikt uzskatāmi par reprezentatīviem datiem, jo pašvaldībās ir atšķirīga finansējuma plūsmas uzskaitē uzturēšanas izdevumu nodrošināšanai. Piemēram, Bauskas novadā bibliotēku uzturēšanas izdevumi ir pagastu pārvalžu ziņā un atsevišķi pa bibliotēkām netiek izdalīti, tādēļ šeit netiek atspoguļoti.

2.3. att. **Bibliotēku izdevumi Bauskas reģionā, 2020**

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

3.1. Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2020.gadā Brunavas pagasta Ādžūnu bibliotēkā tika rasts alternatīvs risinājums malkas apkurei – uzstādīti četri elektriskie sildelementi, kuri turpmāk nodrošinās bibliotēku ar nepieciešamo siltumu.

Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā pārskata periodā tika uzlabots apgaismojums – nomainītas lampas abonementā un lasītavā, kļuvis spožāk, gaišāk un modernāk.

Skaistkalnes bibliotēkā plānots nomainīt bibliotēkas telpu griestu plāksnes, veikt kosmētisko remontu bibliotēkas priekštelpā un nostiprināt grīdas segumu, kā arī āra lasītavas uzlabošana. Bārbeles bibliotēkā uzlabots apgaismojums, ko par neatbilstošu atzina gan bibliotēku akreditācijas komisija, gan darba drošības inspekcija.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

2020.gada 27.augustā tika atklāta Vecumnieku novada Stelpes pagasta bibliotēka, kura durvis vēra jaunās, gaišās un plašās telpās. Bibliotēka tika pārvietota uz svaigi remontētu un bibliotēkas vajadzībām pielāgotu četru istabu dzīvokli, kas atrodas daudzdzīvokļu mājas 1. stāvā (skat. 1. pielikumu).

3.3. Jaunu ēku būvniecība

Pārskata periodā Bauskas reģionā nav notikusi jaunu ēku būvniecība bibliotēku vajadzībām.

3.4. Iekārtas, aprīkojums

Bauskas reģiona bibliotēku informācijas tehnoloģijas ir labā stāvoklī, taču notiek pakāpeniski tehnikas uzlabojumi (skat. 3.1. tab.).

Bauskas Centrālajai bibliotēkai pārskata periodā iegādāts inventārs – divi bezkontakta dezinfekcijas stendi, divi laminātori (A4 un A3), videokonferenču sistēmas komplekts (kamera, skaļrunis + mikrofons), 20 bluetooth austiņas (plānotas klusajām diskotēkām u.c.), trīs 2D svītrkodu skeneri, apavu plauktiņi, divi pufi, pieci bērnu krēsliņi, trīs biroja krēsli darbiniekiem. Grenctāles bibliotēkai iegādāts jauns grāmatu plaukts bērnu literatūrai, Codes bibliotēkai – 14 metāla grāmatu plaukti, Jauncodes bibliotēkai – grāmatu ratiņi un 2D svītrkodu skeneris. Dāviņu pagasta bibliotēkai iegādāts jauns paklājs bērnu stūrītim, Canon printeris un trīs jauni sistēmbloki. Savukārt Gailīšu bibliotēkai iegādāts izstāžu aprīkojums (sliede, piekares, slīdāķi un fotogrāfiju rāmji). Ādžūnu bibliotēka aprīkota ar jaunu monitoru. Strēlnieku bibliotēkai

iegādāts jauns preses plaukts, Mežotnes bibliotēkai – čeku printeris. Ozolaines bibliotēkas aprīkojums papildināts ar jaunu izstāžu plauktu grāmatām un grāmatu plauktu bērnu literatūrai.

3.1. tabula

Bibliotēku iekārtas un aprīkojums, Bauskas reģions

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	76	182	Notiek pakāpeniska tehnikas nomaiņa un uzlabošana
Multifunkcionālās iekārtas	61		
Printeri	21		
Kopēšanas iekārtas	4		
Skeneri	6		
Citas iekārtas	<ul style="list-style-type: none"> • 3D printeris • Informatīvie TV ekrāni • Projektori • Interaktīvās planšetes • Čeku printeri • Svītrkodu skeneri • Laminātori • Iesiešanas iekārtas • Diktofons • Fotoaparāti u. c. 		

Iecavas novada Zorģu bibliotēkai 2020. gadā iegādāts jauns dators bibliotekārajam darbiniekam.

Vecumnieku novada Bārbeles bibliotēkai pārskata periodā iegādāts jauns projektoris, Beibežu bibliotēkai – jauns dators lietotāju vajadzībām. Savukārt Valles bibliotēkai iegādāts jauns LCD televizors un Kurmenes bibliotēkai – divas WEB kameras. Misas bibliotēkai no 2020. gada tiek nomāta jauna multifunkcionālā iekārta.

2021. gadā Iecavas novada Ziemeļu bibliotēkai plānots iegādāties divus jaunus grāmatu plauktus, kurus izvietot lasītavā.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Bibliotēkās pakāpeniski tiek atjaunotas un uzlabotas iekārtas (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas), lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu bibliotēkas lietotājiem. Pēc nepieciešamības tiek veikta datoru programmatūru atjaunināšana.

Lai gan Īslīces pagasta Ādžūnu bibliotēkā tika nomainīta malkas apkure uz elektriskajiem sildelementiem, nepieciešams nosiltināt grīdas un ārsienas, no kurām vēsākā laikā bibliotēkā ienāk aukstums.

Vecsaules pagasta Vecsaules bibliotēkai nepieciešams telpu remonts.

Bauskas Centrālā bibliotēka nespēj visiem pilnvērtīgi nodrošināt piekļuvi pakalpojumiem, jo atrodas Bauskas Kultūras centra 3.stāvā un ir tehniski sliktā stāvoklī, tāpēc Bauskas Centrālajai bibliotēkai nepieciešamas jaunas telpas bibliotēkas funkciju pildīšanai. Visu 2020.gadu Bauskas novada pašvaldība, meklējot risinājumu, komunicējusi ar valsts pārvaldi par valsts īpašumā esošo ēku Uzvaras ielā 3, lai to saņemtu bezatlīdzības lietošanā Bauskas Centrālās bibliotēkas vajadzībām (skat. 2. pielikumu). Pārskata sagatavošanas laikā saņemta ziņa par pozitīvu Ministru kabineta lēmumu – ēka Uzvaras ielā 3 ir nodota Bauskas novada pašvaldībai bibliotēkas pārvietošanai. Bet līdz tam vēl daudz darāmā....

3.6. Covid-19 situācijas radītā ietekme uz materiālo un tehnisko stāvokli bibliotēkās

Lai varētu atsākt lietotāju apkalpošanu klātienē, Bauskas reģiona bibliotēkās tika veikti nepieciešamie epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai:

- lietotāju apkalpošanas punktos uzstādīti aizsargstikli;
- bibliotēkās izvietoti roku dezinfekcijas līdzekļi gan apmeklētājiem, gan darbiniekiem;
- Bauskas Centrālajā bibliotēkā izvietoti bezkontakta dezinfekcijas stendi;
- bibliotēkās nodrošināta vieta grāmatu un žurnālu karantīnai;
- uz grīdām salīmētas lentes 2 m distances ievērošanai;
- darbiniekiem nodrošinātas sejas aizsargmaskas un gumijas cimdi;
- bibliotēku ārdurvis aprīkotas ar zvana pogām.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Bauskas reģiona bibliotēkās 2020.gadā strādāja 64 darbinieki, no kuriem 59 ir bibliotekārie darbinieki.

No visiem bibliotekārajiem darbiniekiem 30 darbiniekiem ir izglītība bibliotēku nozarē: četriem – maģistra grāds, septiņiem – bakalaura grāds, astoņiem – 1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība, diviem – augstākā izglītība (līdz 1993.g.) un deviņiem – trešais profesionālais kvalifikācijas līmenis. Savukārt 16 darbiniekiem ir izglītība citās jomās: diviem – maģistra grāds, deviņiem – bakalaura grāds, trijiem – 1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība, diviem – augstākā izglītība (līdz 1993. g.) un 13 darbiniekiem vispārējā vidējā vai profesionālā izglītība (skat. 4.1. tab.).

4.1. tabula
Bauskas reģiona bibliotēku darbinieku sadalījums pa izglītībām

	Pavisam	No tiem	
		Pilna slodze	Nepilna slodze
Darbinieku kopskaits	64	58	6
t.sk. bibliotekārie darbinieki	59	53	6
no tiem ar bibliotekāro izglītību	30	27	3
<i>t.sk. ar maģistra grādu</i>	4	3	1
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	7	6	1
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	8	8	
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	2	2	
<i>t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni</i>	9	8	1
no tiem ar izglītību citās jomās	16	15	1
<i>t.sk. ar maģistra grādu</i>	2	1	1
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	9	9	
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	3	3	
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	2	2	
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	13	11	2
no tiem zinātņu doktori			
no tiem ar pamatizglītību			
ar profesionālo pilnveidi (no 160h)	6	6	
pārējie darbinieki	5	5	

Bibliotekārā sabiedrība Bauskas reģiona bibliotēkās noveco – 39 darbinieki vecumā no 50 līdz 79 gadiem, līdz ar to pakāpeniski notiek paaudžu maiņa – 20 darbinieki vecumā no 20 līdz 49 gadiem (skat. 4.2. tab.).

4.2. tabula

Bauskas reģiona bibliotekāro darbinieku sadalījums pa vecuma grupām

Dalījums pa vecuma grupām	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
Bauskas novads	3	6	4	10	8	4
Iecavas novads	1	3	-	1	3	-
Rundāles novads	-	-	2	2	1	-
Vecumnieku novads	-	1	-	4	4	2
KOPĀ:	4	10	6	17	16	6

Bauskas reģiona bibliotēkās notikusi darbinieku nomaina – Bauskas Bērnu bibliotēkā darbu uzsāka Sarmīte Zandere un Liena Dravniece. Jūnijā no bērna kopšanas atvaļinājuma atgriezās Alise Broka-Kutra, kura vēlējās mainīt amatu un kļuva par galveno bibliotekāri (augstākā profesionālā izglītība).

2020.gada nogalē ilggadējā Ceraukstes pagasta Ceraukstes bibliotēkas vadītāja Valentīna Tarvide (skat. 3. pielikumu) un Bauskas Centrālās bibliotēkas darbiniece Irēna Vadapāla devās pensijā.

Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkas vadītājas Aivas Avotas-Zalsteres prombūtnes laikā (bērna kopšanas atvaļinājums) par vadītājas pienākumu izpildītāju kļuva bibliotekāre Jolanta Ignate, bet bibliotekāres amatu ieņēma Elva Ģēvele.

Aizvadītā gada jūnijā pensijā devās arī Iecavas novada Ziemeļu bibliotēkas vadītāja Dzintra Maračkovska (skat. 4. pielikumu). Pēc viņas aiziešanas Ziemeļu bibliotēkā divas reizes nedēļā bibliotekāro apkalpošanu veica Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkas bibliotekāre Elva Ģēvele.

Viena Bauskas Centrālās bibliotēkas darbiniece atrodas bērnu kopšanas atvaļinājumā.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

2020. gadā Latvijas Bibliotekāru biedrības Zemgales nodaļas balvu “Gada bibliotekārs Zemgalē” ieguva **Bauskas Centrālās bibliotēkas datorsistēmu un datortīklu administrators Jānis Balodis** (skat. 4.1. att., 5. pielikumu). Šoreiz ar atzinības balvu tika novērtēti bibliotēkas darbinieki, kuri bibliotēku nozarē strādā, vēlams, līdz desmit gadiem un kura pēdējo piecu gadu darbā vērojama dinamika, aizrautība, kvalitāte un jaunas idejas. Jānis balvai tika pieteikts, lai gan amata nosaukumā nav rakstīts “bibliotekārs”, taču... bez viņa

nenotiek neviens bibliotēkas pasākums, kolektīva aktivitāte vai ikdienas darbs – VIŅŠ ir visur!!! Viņu raksturo dinamika, aizrautība, kvalitāte un jaunas idejas! Ar ieinteresētību un aizrautību iesaistījies visās bibliotēkas aktivitātēs, ģenerējot jaunas idejas un kvalitatīvu to izpildījumu. Savā kolektīvā Bauskas Centrālā bibliotēka ir uzņēmusi izcilu IT jomas speciālistu, profesionāli, kurš ir ne tikai zinošs, protošs un varošs, bet arī atsaucīgs un saprotošs.

4.1. att. **Gada bibliotekārs Zemgalē 2020 Bauskas Centrālās bibliotēkas datorsistēmu un datortīklu administrators Jānis Balodis**

Bauskas Centrālās bibliotēkas darbiniecei Kristīnei Čakānei 2020. gada janvāra sākumā tika pasniegts Bauskas novada domes Uzslavas raksts par radošu, atbildīgu un precīzu darbu un sirsnību ikdienas attiecībās ar kolēģiem.

Ceraukstes pagasta Ceraukstes bibliotēkas vadītājai Valentīnai Tarvidei pasniegts Bauskas novada pašvaldības Goda raksts par ilggadēju apzinīgu un radošu darbu bibliotēkā un ieguldījumu pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā. Tāpat Goda rakstu par ilggadēju darbu bibliotēkā, radošu un paliekošu ieguldījumu pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā saņēma **Mežotnes pagasta Jumpravas bibliotēkas vadītāja Aija Zoliņa**.

2020. gadā Vecsaules pagasta bibliotēkas vadītāja Agrita Hatkēviča tika nominēta "Zemgales laiks Ziedonim" novadpētniecības apbalvojumam "Zemgales Kedas" (skat. 6. pielikumu).

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Finansējumu profesionālās pilnveides nodrošināšanai piešķir novadu domes ikgadējo budžeta līdzekļu ietvaros. Mācību pieredzes izbraukuma seminārus nodrošina noslēgtie starpnovadu līgumi, kuros paredzēts finansējums pieredzes braucieniem.

Bauskas reģiona bibliotēkām tiek nodrošināts pietiekams finansējums bibliotēku darbinieku profesionālo prasmju pilnveidošanai.

4.4. Personāla profesionālās pilnveides pasākumi

Lai uzlabotu Bauskas reģiona bibliotekāru kompetenci, profesionālās prasmes un papildinātu zināšanas ar bibliotēku saistītās jomās, 2020. gadā tika apmeklēti dažādi semināri un kursi (skat. 4.3. tab.). Kā ierasts, bibliotekāri, kuri apmeklējuši profesionālos pilnveides pasākumus, pēc tam dalās iegūtajās zināšanās un pieredzē Bauskas reģiona bibliotekāru semināros.

Bauskas Centrālās bibliotēkas darbiniece sekmīgi apguvusi profesionālās tālākizglītības programmu “Bibliotēku zinības” (960h) un nokārtojusi profesionālās kvalifikācijas eksāmenu. Kā rezultātā, iegūta profesionālā kvalifikācija “Bibliotekārs”, atbilstoši trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim.

Iecavas novada Rosmes bibliotēkas vadītāja turpina mācības Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžas studiju programmā “Bibliotēku informācijas speciālists”.

2020. gadā Latvijas valdība piešķir finansējumu kultūras nozares iestādēm, lai sniegtu visaptverošu atbalstu Covid-19 izraisītās ārkārtējās situācijas radīto negatīvo seku mazināšanai, veicinātu jaunradi, kultūras nozares ilgtspēju un izaugsmi. Rezultātā no oktobra līdz decembrim tika īstenoti Kultūras ministrijas atbalstītie tiešsaistes semināri bibliotēku un muzeju speciālistu digitālo prasmju attīstībai. Astoņi Bauskas reģiona bibliotekāri apguva 48 stundu mācību kursu “Modernu un kvalitatīvu digitālo vizuālo materiālu izveide”, kurā pilnveidoja savas prasmes infografiku, afišu, modernu un korektu grafisko noformējumu veidošanā, kvalitatīvu attēlu iegūšanā, attēlu apstrādāšanā un video veidošanā.

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	2020. gads	Jelgava	LLU Mūžizglītības centrs	Pieaugušo tālākizglītības kursi "Pedagoģija"	1	72
2.	12.03.2020.	Rīga	LNB	Teksta dizaina pamati	3	4
3.	12.06.2020.	Tiešsaiste	SIA "TietoEVRY"	BIS ALISE kurss "Pamatkurss, Informācijas meklēšana un cirkulācija"	1	8
4.	03.09.2020.	Tiešsaiste	Biznesa Tehnoloģiju platforma "Bismart"	IT nozares konference: <ul style="list-style-type: none"> • IT drošība; • Drošības testu kvalitātes nozīme 	2	2
5.	04.09.2020.	Tiešsaiste	EP, LNB	Bibliotekāru un senioru medijpratības stiprināšanas projekta "Ceļazīmes mediju lietošanā" atklāšanas seminārs	3	2
6.	15.09.2020.	Rīga	LNB	Teksta dizaina pamati	4	4
7.	23.09.2020.	Tiešsaiste	LNB	Vidzemes reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	1	4
8.	07.10.2020. – 17.12.2020.	Tiešsaiste	LR KM, LNB	Mācību kurss "Modernu un kvalitatīvu digitālo vizuālo materiālu izveide"	8	48
9.	08.10.2020.	Rīga	LNB	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana: PRIMO katalogs, digitālā bibliotēka, Latvijas abonētās datubāzes	7	6
10.	15.10.2020.	Tiešsaiste	LNB	Seminārs "Analītisko ierakstu veidošana saskaņā ar RDA"	1	4
11.	09.10.2020.	Tiešsaiste	LNB	Latgales reģionālais seminārs "Bibliotēkas un sabiedrības ilgtspējīga attīstība: mēs būvējam šo pasauli paši"	1	4
12.	22.10.2020.	Rīga	LNB	Interaktīvās nodarbības bērnu un jauniešu bibliotēkās	2	6
13.	20.11.2020.	Tiešsaiste	EP, LNB	Ceļazīmes mediju lietošanā	21	1,5
14.	24.11.2020.	Tiešsaiste	LBB JSS	Starptautiskā Baltijas jauno speciālistu konference "4CanGurus"	1	4
15.	26.11.2020.	Tiešsaiste	Valsts administrācij as skola, VARAM	Digitālā piekļūstamība. Prakse. Piemēri.	1	3

16.	26.11.2020.	Tiešsaiste	LNB	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2020. gada rudens sanāksme	2	4
17.	27.11.2020.	Tiešsaiste	LKA Latvijas Kultūras koledža	Konference "QUO VADIS?" <ul style="list-style-type: none"> • Skatuves māksla • Foto un video producēšana • Bibliotēkzinātne un informācija 	1	4
18.	10.12.2020.	Tiešsaiste	KISC	Mūsdienīga un inovatīva saziņa ar valsts pārvaldi (hugo.lv un virtuālie asistenti valsts iestāžu mājaslapās)	7	2

4.5. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz personālu

Pārskata periodā četriem Bauskas novada darbiniekiem bija plānots kārtot profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, taču tas vairākkārt tika pārcelts Covid-19 radītās situācijas dēļ. Pašreiz plānots, ka eksāmens tiks kārtots 2021. gada pavasarī.

Lai arī Covid-19 ierobežojumi liedza seminārus un apmācības apmeklēt klātienē, tas nemazināja bibliotekāru vēlmi pilnveidot savas zināšanas un prasmes, līdz ar to profesionālā pilnveide pārsvarā tika apgūta attālināti, izmantojot dažādas tiešsaistes platformas.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Covid-19 radītās situācijas ietekme uz bibliotēku pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību

Aizvadītais gads ieviesa izmaiņas lietotāju apkalpošanā, bibliotēku pakalpojumu piedāvājumā un pieejamībā. Ņemot vērā Pasaules veselības organizācijas 2020. gada 11. marta paziņojumu, ka Covid-19 ir sasniegusi pandēmijas apmērus, Latvijas valdība 12. martā pieņēma lēmumu no 13. marta visā valsts teritorijā izsludināt ārkārtējo situāciju, kam sekojošie ierobežojumi ietekmēja arī Bauskas reģiona publisko bibliotēku darbu:

1. 13.03.2020. – ārkārtējās situācijas laikā:
 - slēgta publisko pakalpojumu piekļuves nodrošināšana bibliotēku telpās;
 - atcelti plānotie pasākumi;
 - nodrošināti bibliotēku attālinātie pakalpojumi – piekļuves datu izsniegšana 3td e-GRĀMATU bibliotēkā, abonētajās datubāzēs, elektronisku un telefonisku konsultāciju/uzziņu sniegšana.
2. 13.05.2020 – ārkārtējās situācijas laikā bibliotēku apmeklētāji tiek apkalpoti, ievērojot noteiktos drošības pasākumus (skat. 7. pielikumu):
 - Bauskas Centrālā bibliotēka un Īslīces pagasta Rītausmu bibliotēka neapkalpo lasītājus sestdienās;
 - maksimālais lietotāju uzturēšanās laiks bibliotēkā – 30 minūtes;
 - maksimālo lietotāju skaitu, kas vienlaicīgi var atrasties bibliotēkas telpās nosaka bibliotēkas vadītājs, ņemot vērā telpu platību, vienam apmeklētājam nodrošinot 4 m² no publiski pieejamo telpu platības;
 - tiek ievērota 2 m distance, veikta roku dezinfekcija;
 - lietotājiem netiek nodrošināta brīva piekļuve krājumam;
 - datorus var izmantot tikai pēc iepriekšēja pieraksta;
 - datorlietotājiem tiek nodrošināta 2 m distance no citiem datorlietotājiem;
 - individuālās konsultācijas datorlietotājiem netiek sniegtas;
 - bibliotēkās joprojām nenotiek nekādi publiskie pasākumi;
 - bibliotēkās ievēro sanitārās drošības noteikumus:
 - lietotāju apkalpošanas punktos ir uzstādīti aizsargstikli;
 - bibliotekāri lieto sejas aizsegus un gumijas cimdus;
 - bibliotēkās izvietoti roku dezinfekcijas līdzekļi;
 - nodotās grāmatas un žurnāli tiek ievietoti 72 stundu ilgā karantīnā pirms atkārtotas ievietošanas krājumā.

3. 10.06.2020. – ārkārtējā situācija atcelta. Bibliotēkas apmeklētāji tiek apkalpoti, ievērojot iepriekš noteiktos drošības pasākumus, ar nelieliem ierobežojumu atvieglojumiem:
 - maksimālais uzturēšanās laiks bibliotēkās pagarināts līdz vienai stundai;
 - žurnālus un laikrakstus pēc lasītāju pieprasījuma izsniedz lasīšanai uz vietas, ievietojot tos 72 stundu ilgā karantīnā pirms atkārtotas ievietošanas krājumā.
4. 01.07.2020. – ieviestas izmaiņas iepriekš noteiktajos ierobežojumos:
 - bibliotēku lietotājiem tiek nodrošināta brīva piekļuve krājumam, pirms tam dezinficējot rokas ar dezinfekcijas līdzekli.
5. 01.08.2020. – ieviestas izmaiņas iepriekš noteiktajos ierobežojumos:
 - pasākumos noteikts maksimāli pieļaujamo apmeklētāju skaits;
 - pasākumos jānodrošina fiksētas un personalizētas sēdvietas, kā arī jānodrošina 1 m distance starp divu un četru apmeklētāju grupām.
6. 01.09.2020. – ieviestas izmaiņas iepriekš noteiktajos ierobežojumos:
 - maksimālo lietotāju skaitu, kas vienlaicīgi var atrasties bibliotēkas telpās nosaka, ņemot vērā telpu platību, vienam apmeklētājam nodrošinot ne mazāk kā 3 m² no publiski pieejamo telpu platības.
7. 14.10.2020. – ieviestas izmaiņas iepriekš noteiktajos ierobežojumos:
 - Bauskas Centrālā bibliotēka un Īslīces pagasta Rītausmu bibliotēka atsāk strādāt sestdienās;
 - apmeklējot bibliotēkas, obligāti jālieto mutes un deguna aizsegi, izņemot bērniem līdz 13 gadu vecumam;
8. 26.10.2020. – ieviestas izmaiņas iepriekš noteiktajos ierobežojumos:
 - pasākumos apmeklētājiem nepieciešams atrasties fiksētās, personalizētas sēdvietās un ir jālieto mutes un deguna aizsegs.
9. 09.11.2020. – ņemot vērā straujo Covid-19 infekcijas izplatīšanos, izsludināta atkārtota ārkārtējā situācija valstī:
 - atcelti un aizliegti visi klātienē notiekošie publiskie kultūras pasākumi;
 - bibliotēkas telpās vienlaikus atrodas ne vairāk kā 50 % no kopējā iespējamā cilvēku skaita, ko pieļauj apmeklētājiem pieejamā telpu platība un infrastruktūra. Vienam apmeklētājam ir paredzami vismaz 10 m² no publiski pieejamās telpas;
 - maksimālais lietotāju uzturēšanās laiks bibliotēkās – 15 minūtes;
 - žurnālus un laikrakstus neizsniedz lasīšanai uz vietas;
 - lietotājs datoru var izmantot pēc iepriekšēja pieraksta ne ilgāk kā 15 minūtes;

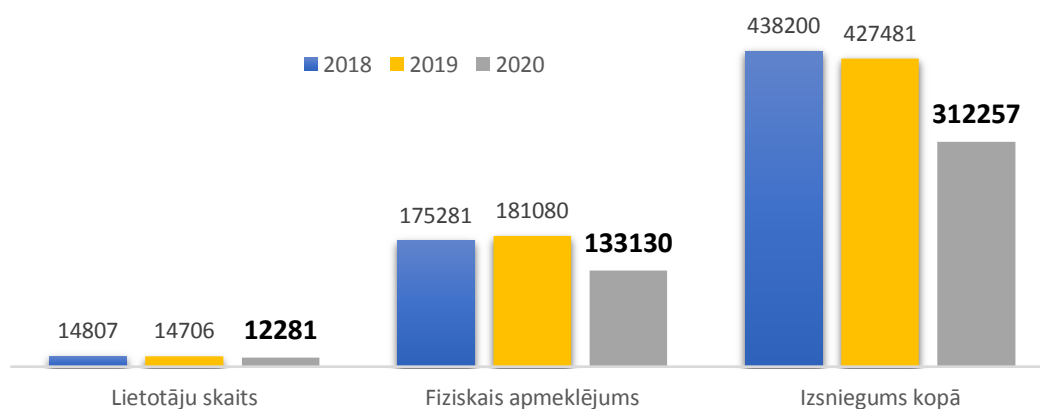
- bibliotēkā vienlaicīgi tiek nodrošināta viena datorvieta.
10. 03.12.2020. – ieviestas izmaiņas iepriekš noteiktajos ierobežojumos:
- bibliotēku apmeklētājiem nav pieejami datori publiskai lietošanai.
11. 21.12.2020.:
- slēgta publisko pakalpojumu piekļuves nodrošināšana bibliotēku telpās;
 - nodrošināti bibliotēku attālinātie pakalpojumi – piekļuves datu izsniegšana 3td e-GRĀMATU bibliotēkā, abonētajās datubāzēs, elektronisku un telefonisku konsultāciju/uzziņu sniegšana.

Jāpiemin, ka sakarā ar Covid-19 straujo izplatību Iecavas novadā, dome lēma, ka no 3. novembra līdz pat gada beigām Iecavas novada bibliotēkās apmeklētāji klātienē netiek pieņemti un lietotājus apkalpo attālināti.

5.2. Galvenie rādītāji (lietotāju skaits, apmeklējums, izsniegums)

2020. gadā Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumi būtiski ietekmējuši Bauskas reģiona bibliotēku rādītājus. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem krasi samazinājies gan lietotāju skaits (-16%), gan izsniegums (-26%), gan apmeklējums (-27%), jo bibliotēkas uz laiku tika slēgtas klātienē apmeklējumiem, nodrošināti tikai attālinātie pakalpojumi, tika ierobežots esošo pakalpojumu piedāvājums, kā arī lielākā daļa bibliotēku plānotie pasākumi atcelti. (skat. 5.1. att., 5.1. tab.).

Mazinoties iespējai bibliotēkas apmeklēt klātienē, būtiska nozīme bija aktuālās informācijas publicēšanai bibliotēku un pašvaldību tīmekļa vietnēs. 2020. gadā virtuālā apmeklējuma rādītāji, salīdzinot ar 2019. gadu, pieauguši par 35%.

5.1. att. Bibliotēku pamatrādītāji Bauskas reģionā

5.1. tabula
Bibliotēkas pamatrādītāji, Bauskas reģions

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Lietotāju skaits	14777	14706	12281	-1%; -16%
<i>t. sk. bērni</i>	5095	5118	4021	+1%; -21%
Fiziskais apmeklējums	175281	181080	133130	+3%; -26%
<i>t. sk. bērni</i>	65543	66177	37426	+1%; -43%
Virtuālais apmeklējums	91819	84170	113665	-8%; +35%
Izsniegums kopā	438200	427481	312257	-2%; -27%
<i>t. sk. grāmatas</i>	238646	234981	188670	-2%; -20%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	194859	188372	124322	-3%; -34%
<i>t. sk. bērniem</i>	83362	73956	38983	-11%; -47%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	32%	33%	28%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	61%	61%	49%	
Iedzīvotāju skaits	45782	45130	44504	-1%; -1%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	8405	8339	8183	-1%; -2%

Bauskas novada bibliotēku lietotāju skaits samazinājies par 16%, apmeklējums – par 33%, savukārt izsniegums – par 26% (skat. 5.2. tab.).

5.2. tabula
Bibliotēku pamatrādītāji, Bauskas novads

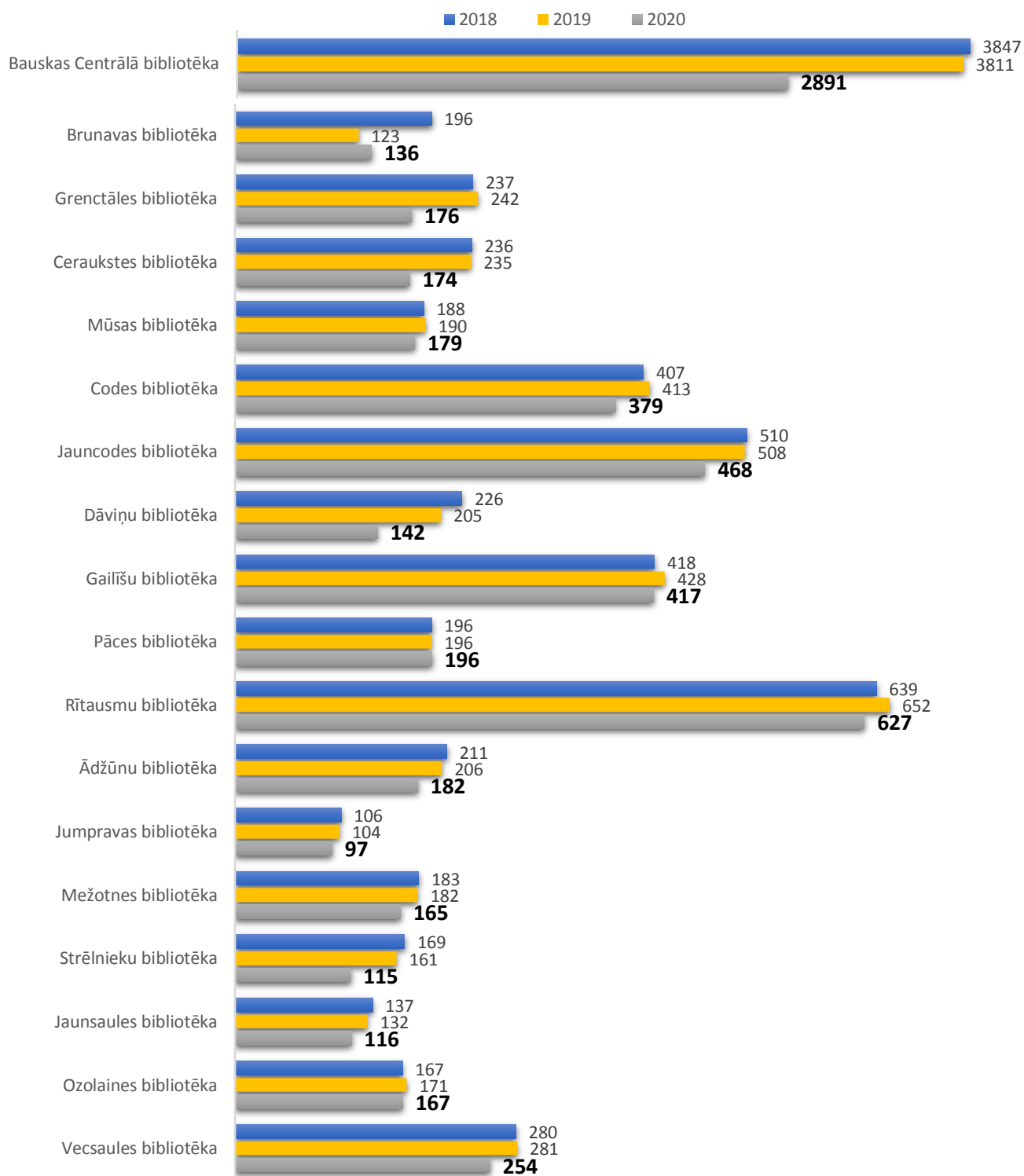
	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Lietotāju skaits	8353	8240	6881	-1%; -16%
<i>t. sk. bērni</i>	2944	2951	2265	=; -23%
Fiziskais apmeklējums	94440	93657	69402	-1%; -26%
<i>t. sk. bērni</i>	42235	42471	21744	+1%; -49%
Virtuālais apmeklējums	69897	68947	74201	-1%; +8%
Izsniegums kopā	267902	265184	177669	-1%; -33%
<i>t. sk. grāmatas</i>	153788	151128	111079	-2%; -27%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	110950	111015	66421	=; -40%
<i>t. sk. bērniem</i>	52684	48061	19650	-9%; -59%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	34%	34%	29%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	66%	67%	52%	
Iedzīvotāju skaits	24478	24096	23687	-2%; -2%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	4445	4381	4315	-1%; -2%

Neskatoties uz to, ka visā novadā lietotāju skaits ir samazinājies (skat. 5.2. att.), Burnavas bibliotēkā lietotāju skaits ir pieaudzis (+13), jo 2019. gadā darbu uzsāka jauna bibliotēkas vadītāja, kura nebija apguvusi bibliotekārā darba specifiku, līdz ar to lietotāju skaits krasi bija samazinājies, taču 2020. gadā vadītāja veiksmīgi iejutusies darbā un aktīvi piesaistījusi jaunus lietotājus.

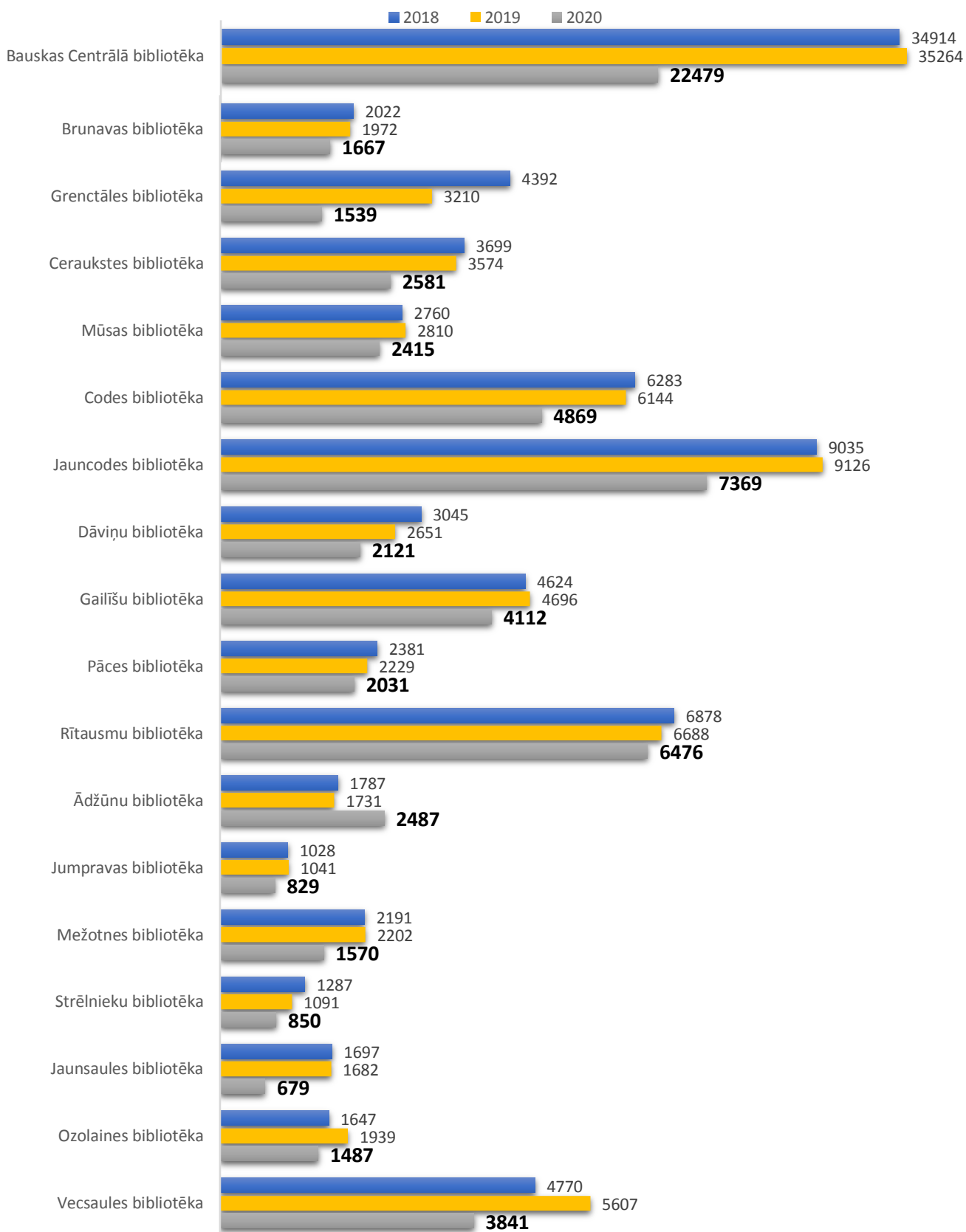
Apmeklējumu skaits Bauskas novada bibliotēkās samazinājies par 26%, jo ievērojama daļa bibliotēku lietotāju, Covid-19 infekcijas izplatības dēļ, baidījās apmeklēt bibliotēkas arī periodos, kad tās klātienē apmeklējumiem tika atvērtas – nevēlējās atrasties publiskās vietās, kur apgrozās sveši cilvēki.

Lai gan arī izsniegumu skaits pārskata periodā ir samazinājies (skat. 5.4. att.), izsnieguma rādītāju pieaugums novērojams Brunavas (+218), Ādžūnu (+148) un Ozolaines bibliotēkās (+181). Tas skadrojams ar to, ka šajās bibliotēkās iepriekšējos gados netika aktīvi pagarināti lietotājiem izsniegtie izdevumi, taču sakarā ar to, ka Covid-19 izplatības dēļ bibliotēkas klātienē apmeklējumiem bija slēgtas, 2020. gadā ļoti liela uzmanība tika pievērsta izsniegto izdevumu pagarināšanai, lai lietotāji sistēmā neuzrādītos kā parādnieki un varētu lasīt grāmatas 3td e-GRĀMATU bibliotēkā.

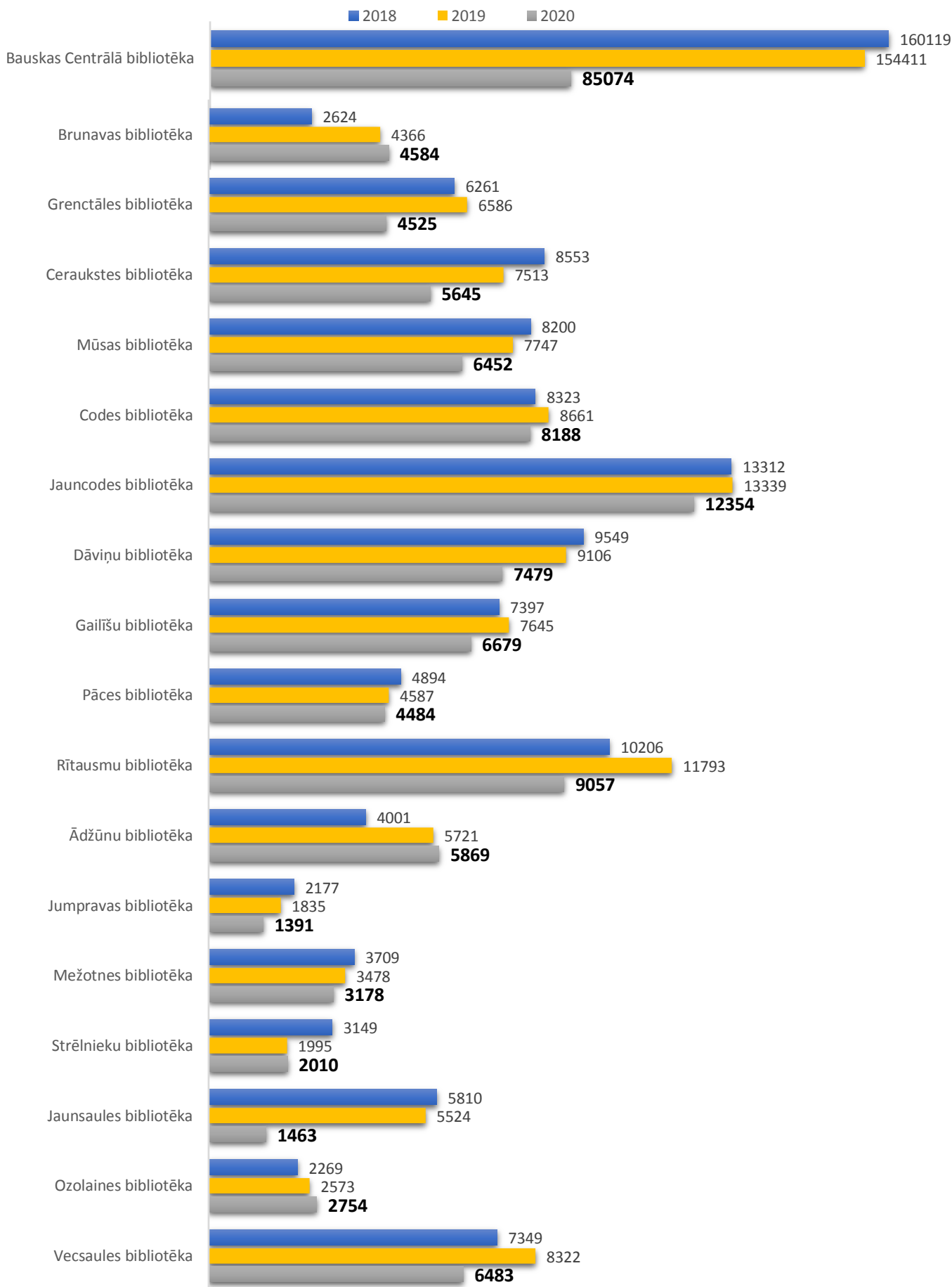
2020. gadā Bauskas Centrālajai bibliotēkai kā nodaļa tika pievienota Bauskas Bērnu bibliotēka, kas pirms tam darbojās kā atsevišķa struktūrvienība. Bibliotēkā ievērojami samazinājušies rādītāji – lietotāju skaits (-920), apmeklējums (-12785), izsniegums (-69337), ne tikai Covid-19 ierobežojumu ietekmē. Līdz ar izmaiņām struktūrā, Bauskas Centrālās bibliotēkas un Bauskas Bērnu bibliotēkas uzskaites rādītāji BIS ALISE tika apvienoti. Rezultātā secināts, ka daudzi lietotāji iepriekšējos gados dublējās – bija reģistrēti gan Bērnu bibliotēkā, gan Bauskas Centrālajā bibliotēkā, taču turpmāk, uzskaitot statistiku, tie tika reģistrēti tikai kā Bauskas Centrālās bibliotēkas lietotāji. 2020. gada dati nav salīdzināmi ar iepriekšējiem gadiem, jo mainījies to uzskaites sistēma.

5.2. att. Bibliotēku lietotāju skaits Bauskas novadā

5.3. att. Bibliotēku apmeklējumu skaits Bauskas novadā

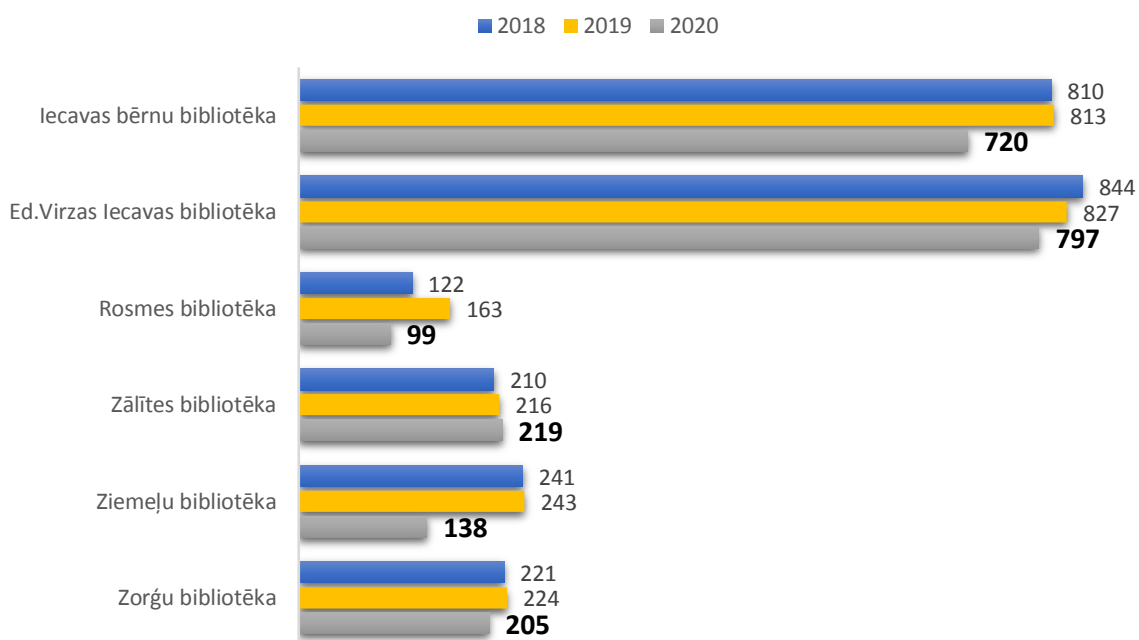
5.4. att. Bibliotēku izsniegumu skaits Bauskas novadā

Arī Iecavas novada bibliotēku darba rādītāji samazinājušies (skat. 5.3. tab.) – lietotāju skaits samazinājies par 12% (skat. 5.5. att.), apmeklējumu skaits – par 31% (skat. 5.6. att.) un izsniegumu skaits sarucis par 15% (skat. 5.7. att.)

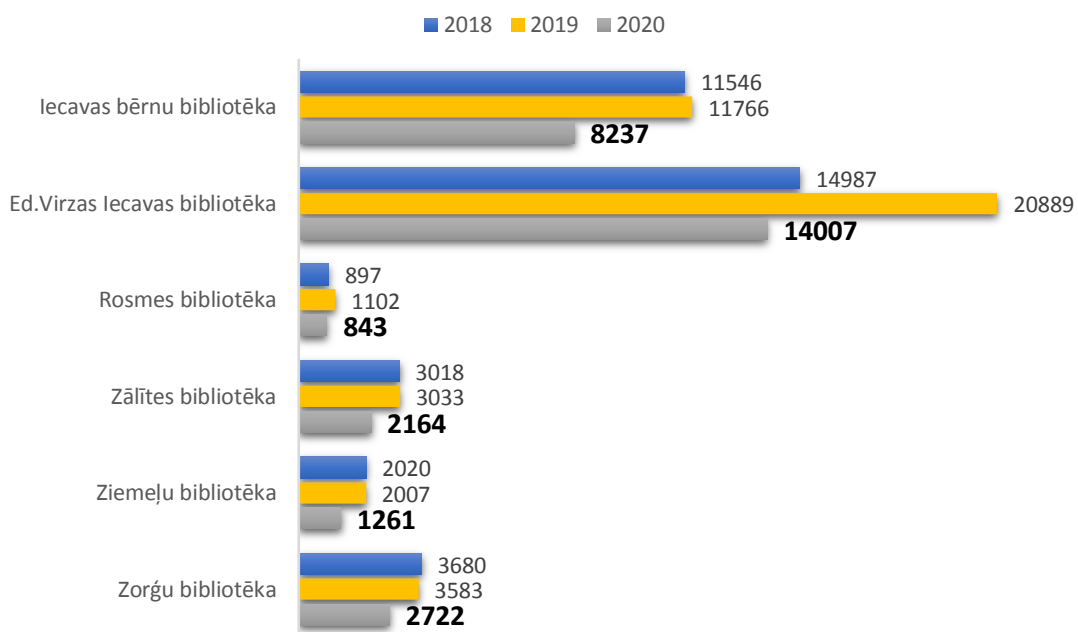
Ziemeļu bibliotēkas kraso lietotāju skaita (-105), apmeklējuma (-861) un izsnieguma (-2510) samazinājumu ietekmējis tas, ka bibliotēka aptuveni sešus mēnešus bija slēgta ne tikai Covid-19 izraisīto ierobežojumu dēļ, bet arī sakarā ar vadītājas aiziešanu pensijā un jauna darbinieka meklēšanu. Kā jau iepriekš minēts, Ziemeļu bibliotēkā no 2020. gada 15. septembra lietotājus apkalpoja Ed. Vīzas Iecavas bibliotēkas darbiniece, kas 2021. gadā kļuva par Ziemeļu bibliotēkas vadītāju.

5.3. tabula
Bibliotēku pamatrādītāji, Iecavas novads

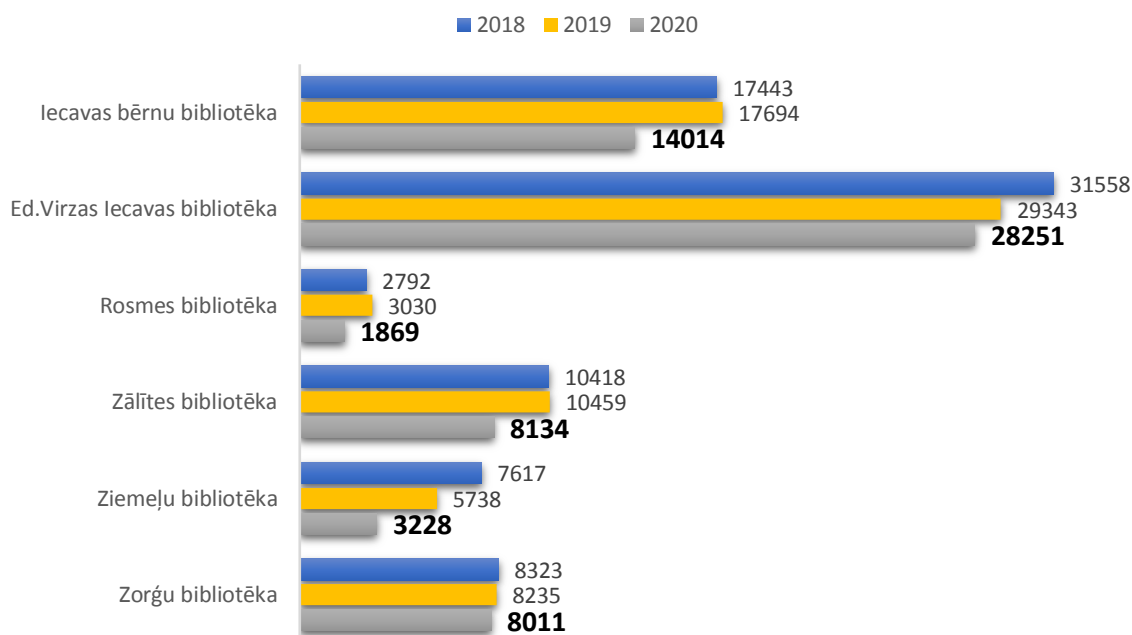
	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	2448	2486	2178	+2%; -12%
<i>t. sk. bērni</i>	900	936	733	+4%; -22%
Fiziskais apmeklējums	36148	42380	29234	+17%; -31%
<i>t. sk. bērni</i>	9469	12163	8320	+28%; -32%
Virtuālais apmeklējums	6287	8517	30352	+35%; +256%
Izsniegums kopā	78151	74499	63507	-5%; -15%
<i>t. sk. grāmatas</i>	39454	38977	36123	-1%; -7%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	38158	35282	27308	-8%; -23%
<i>t. sk. bērniem</i>	16247	18064	13117	+11%; -27%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	27%	28%	24%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	49%	51%	41%	
Iedzīvotāju skaits	9048	8969	8984	-1%; =
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1822	1833	1779	+1%; -3%

5.5. att. Bibliotēku lietotāju skaits Iecavas novadā

5.6. att. Bibliotēku apmeklējumu skaits Iecavas novadā

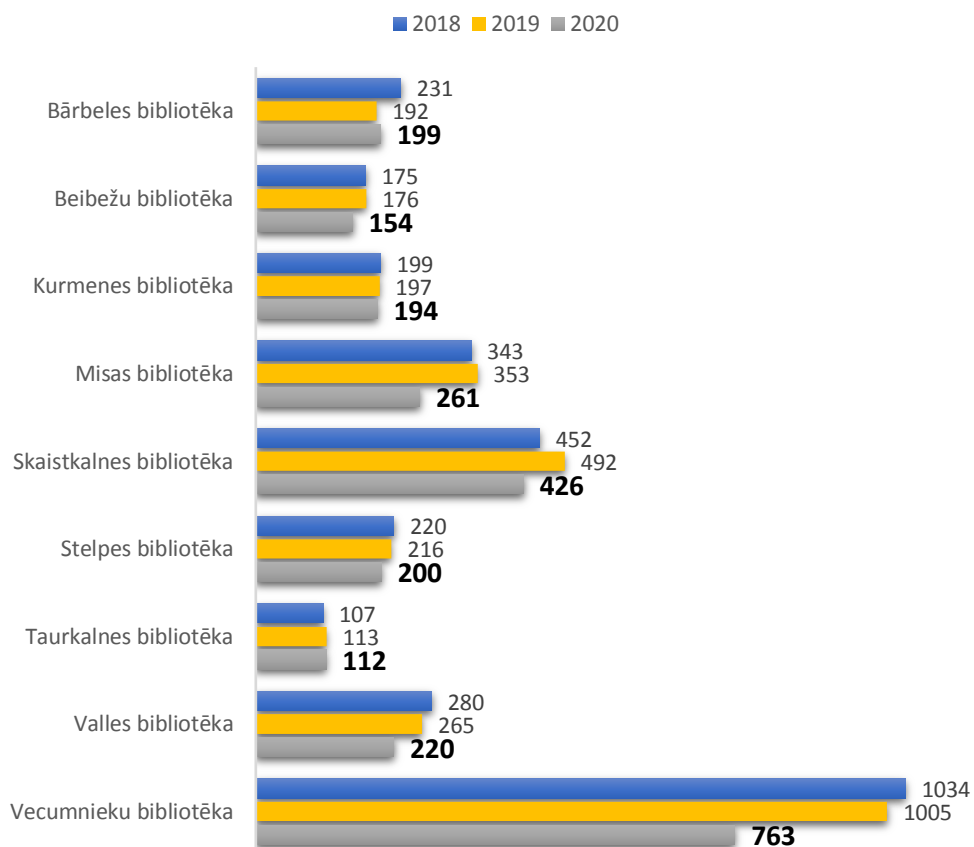

5.7. att. Bibliotēku izsniegumu skaits Iecavas novadā

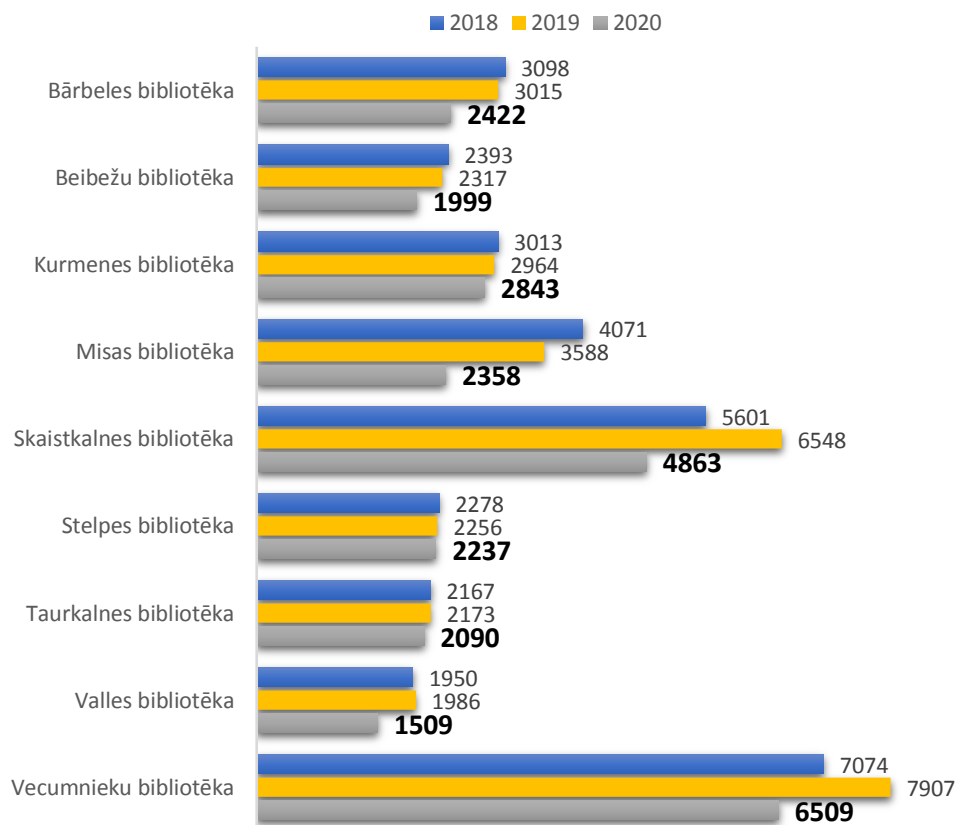
Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumi nepārprotami ir ietekmējuši arī Vecumnieku novada bibliotēku rādītājus (skat. 5.4. tab.). Lietotāju skaits samazinājies par 20% (skat. 5.8. att.), fiziskais apmeklējums – par 23% (skat. 5.9. att.) un izsniegums – par 21% (skat. 5.10. att.).

5.4. tabula
Bibliotēku pamatrādītāji, Vecumnieku novads

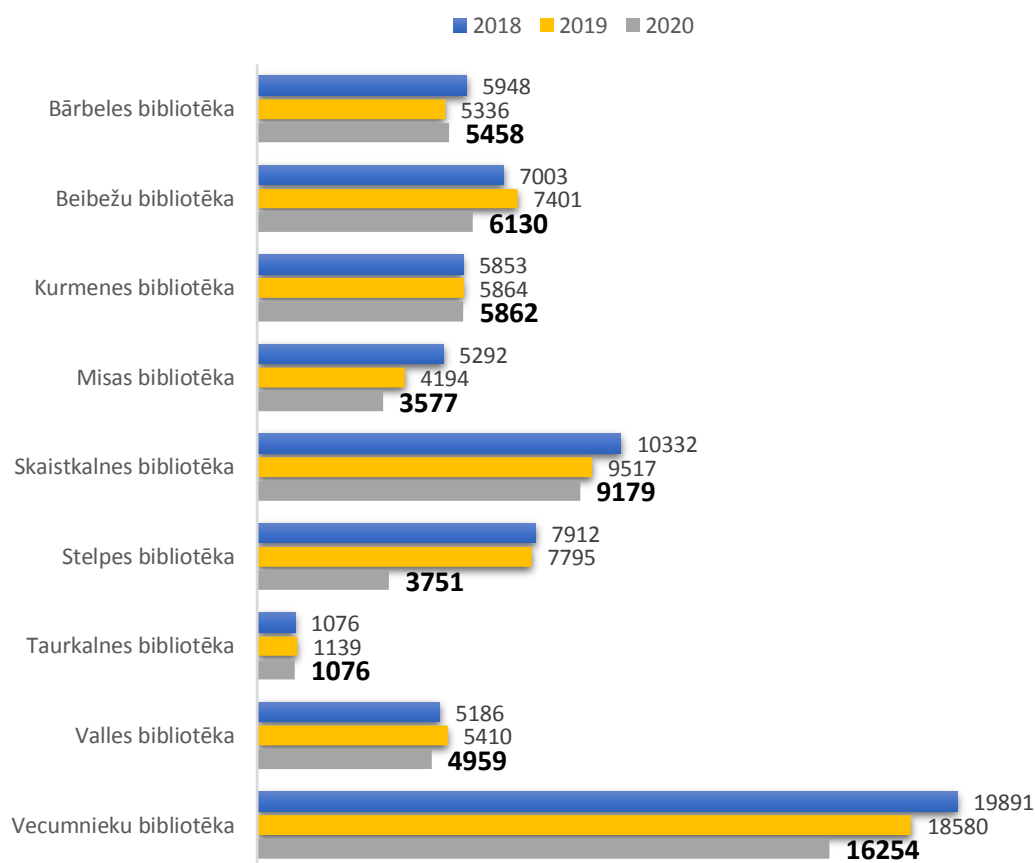
	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	3179	3135	2529	-1%; -20%
<i>t. sk. bērni</i>	885	903	776	+2%; -14%
Fiziskais apmeklējums	34203	34949	26830	+2%; -23%
<i>t. sk. bērni</i>	9060	7541	5196	-17%; -31%
Virtuālais apmeklējums				
Izsniegums kopā	74818	71268	56246	-5%; -21%
<i>t. sk. grāmatas</i>	36069	36045	32786	=; -9%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	37760	34378	23447	-9%; -32%
<i>t. sk. bērniem</i>	6621	6178	5077	-7%; -18%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	37%	37%		
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	60%	62%		
Iedzīvotāju skaits	8501	8391	8236	-1%; -2%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	1466	1464	1439	=; -2%

5.8. att. Bibliotēku lietotāju skaits Vecumnieku novadā

5.9. att. Bibliotēku apmeklējumu skaits Vecumnieku novadā

5.10. att. Bibliotēku izsniegumu skaits Vecumnieku novadā

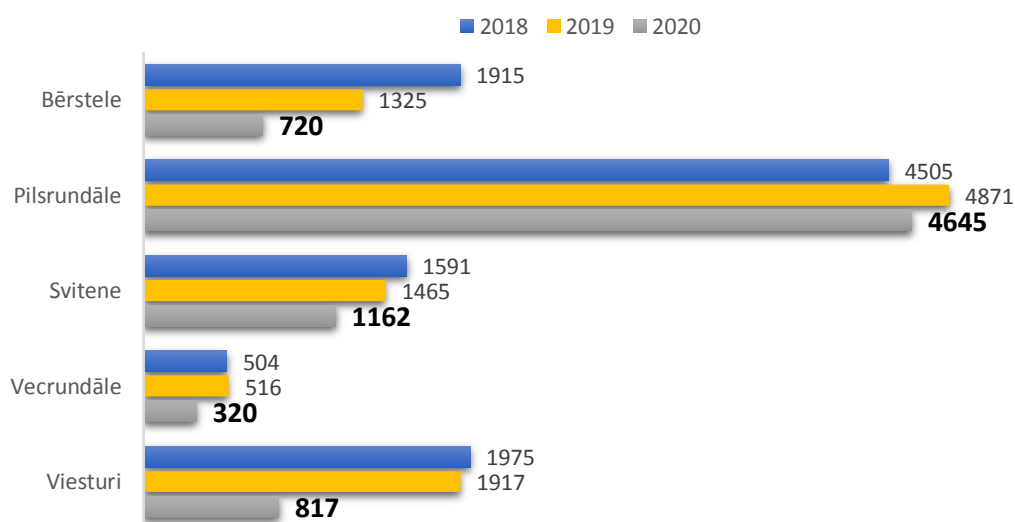
Arī Rundāles novada bibliotēkām visi pamatrādītāji ir samazinājušies (skat. 5.5. tab.) – lietotāju skaits par 18% (skat. 5.11. att.), apmeklējumu skaits par 24% (skat. 5.12. att.) un izsniegumu skaits par 10% (skat. 5.13. att.). Kā jau visos novados, to sekmējuši Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumi, kuru dēļ bibliotēkas kādu laiku bija klātienē apmeklējumiem slēgtas un pārējā periodā piedāvāja ierobežotus pakalpojumus.

Pilsrundāles bibliotēkai kopējais izsniegums ir palielinājies (+762), kas skaidrojams ar lielāku grāmatu skaita izsniegumu vienai personai, lai mazinātu biežo apmeklējumu pandēmijas apstākļos.

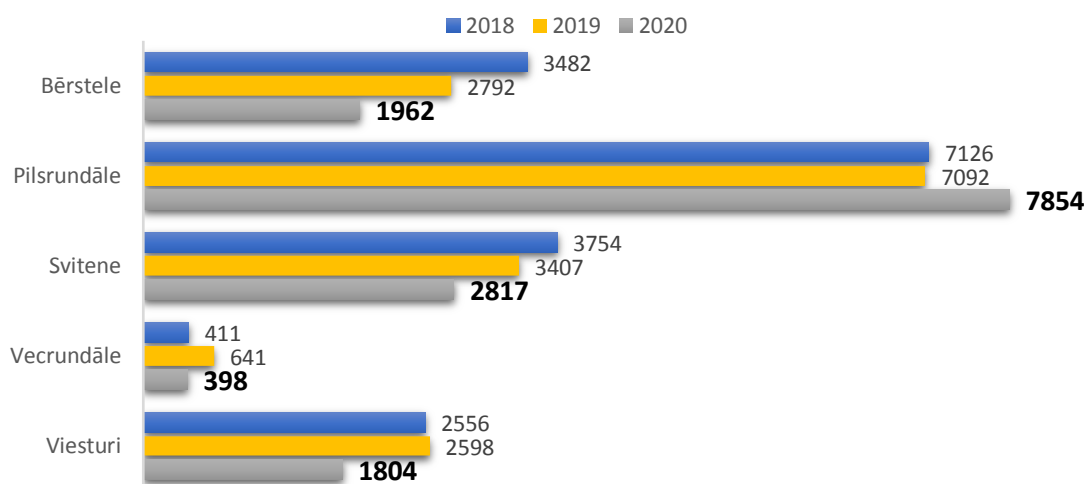
5.5. tabula
Bibliotēku pamatrādītāji, Rundāles novads

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	827	845	693	+2%; -18%
<i>t. sk. bērni</i>	366	328	240	-10%; -27%
Fiziskais apmeklējums	10490	10094	7664	-4%; -24%
<i>t. sk. bērni</i>	4779	4002	2166	-16%; -46%
Virtuālais apmeklējums	15635	6706	9112	-57%; +36%
Izsniegums kopā	17329	16530	14835	-5%; -10%

<i>t. sk. grāmatas</i>	9335	8831	8482	-5%; -4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	7991	7697	6349	-4%; -18%
<i>t. sk. bērniem</i>	2328	1653	1139	-29%; -31%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	22%	23%	19%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	54%	50%	37%	
Iedzīvotāju skaits	3755	3674	3597	-2%; -2%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	672	661	650	-2%; -2%

5.12. att. Bibliotēku apmeklējumu skaits Rundāles novadā

5.13. att. Bibliotēku izsniegumu skaits Rundāles novadā

5.3. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Lai gan Covid-19 laikā, kad lietotāju klātienas apmeklējumi bibliotēkās bija limitēti, dažādas idejas un pakalpojumi grūti vai pat neiespējami realizējami, Bauskas Centrālā bibliotēka radīja risinājumu, lai cilvēki varētu turpināt aplūkot bibliotēkas izstādes arī ierobežojumu laikā – **izstādes** tika izvietotas **pilsētvidē** pie Bauskas Kultūras centra ēkas. Tās priecēja ne tikai garāmgājējus, bet izdaiļoja arī pilsētvidi. Pārskata periodā Bauskas Centrālās bibliotēkas darbinieki pašu spēkiem apkopoja informāciju un izveidoja dizainu (maketu) divām izstādēm, kuras tika izdrukātas uz lielformāta planšetēm:

- **“Zāļu tējas”** – 10 planšetes, uz kurām apkopota informācija par augu (nātre, mālļēpe, meža zemene, pļavas āboliņš, kumelīte, piparmētra, liepzieds, upene, smiltsērķšķis) izmantošanu veselības stiprināšanai, labāko ievākšanas laiku, kā arī tēju pagatavošanas receptēm (skat. 8. pielikumu);
- **“Latvju zīmes – spēks un atbalsts”** – 10 planšetes, uz kurām apkopota informācija par latvju spēka un atbalsta zīmēm (Auseklis, Austras koks, Dzīvības zīme, Jumis, Laimas skujiņa, Māras krusts, Saules zīme, Ūsiņa zīme, Zalktis), to nozīmi un ietekmi uz mūsu apziņu (skat. 9. pielikumu).

2020. gadā uzsākta radoša krājuma popularizēšana tiešsaistes mobilajā fotogrāfiju un video koplietošanas platformā Instagram (skat. 10. pielikumu). Bibliotēkas **Instagram kontā @bauskasbiblio** tiek publicētas **kreatīvas fotogrāfijas**, kurās atspoguļots Bauskas Centrālās bibliotēkas krājums, tādā veidā, popularizējot ne tikai jaunākās grāmatas, bet arī aizraujošas, izglītojošas un motivējošas senāk izdotās grāmatas. Tāpat kontā tiek publicēta informācija par bibliotēkas aktualitātēm un pasākumiem, tāpat arī interesanti citāti par grāmatām un lasīšanu.

Pārskata periodā izveidots **jauns Bauskas Centrālās bibliotēkas baneris**, ar kura palīdzību tiks popularizēts bibliotēkas tēls dažādos pasākumos (skat. 11. pielikumu).

Tāpat 2020. gada tika **uzlabots Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes dizains**:

- krāsas pielāgotas 2018. gadā izveidotajam bibliotēkas logo;
- izveidots vizuāli pievilcīgāks vizuālo materiālu attēlojums;
- atjaunots bibliotēkas QR kods.

Tā kā aizvadītajā gadā bibliotēkas aktīvi piedāvāja lietotājiem attālinātos pakalpojumus, tad Bauskas Centrālā bibliotēka izveidoja lielisku iespēju ikvienam interesentam reģistrēties bibliotēkai attālināti. Bibliotēkas tīmekļa vietnē tika izveidota sadaļa **“Reģistrējies bibliotēkā attālināti”**, kurā pieejama reģistrācijas forma (skat. 12. pielikumu). Izmantojot šo formu, lietotājiem iespējams saņemt arī pieejas datus Bauskas reģiona bibliotēku elektroniskajam kopkatalogam, 3td e-GRĀMATU bibliotēkai, kā arī abonētajām datubāzēm.

5.4. E-grāmatu bibliotēka

2020. gadā Bauskas reģiona bibliotēkas aktīvi popularizējušas “3td E-GRĀMATU bibliotēku”. Lietotāji regulāri tika informēti par iespējām izmantot “3td E-GRĀMATU bibliotēku” gan sociālajos tīklos, gan tīmekļa vietnē, gan arī bibliotēkās, mutiski izstāstot un praktiski pamācot, kā piekļūt bezmaksas e-grāmatām.

Pārskata periodā Bauskas reģionā vērojams e-grāmatu bibliotēkas lietotāju skaita pieaugums. Līdz ar to arī e-grāmatu izsniegums ir pieaudzis (skat. 5.6. tab.). Pieprasījums pēc e-grāmatām palielinājās līdz ar ierobežojumu ieviešanu un ārkārtējās situācijas izsludināšanu Covid-19 ierobežošanai, kad bibliotēkas tika slēgtas klātienēs apmeklējumiem. Daudzi lietotāji novērtēja, ka grāmatas iespējams lasīt bez maksas jebkurā ierīcē, sev vēlamā laikā un vietā, kur pieejams internets.

5.6. tabula
E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

	E-grāmatu bibliotēkas lietotāju/autorizēto lietotāju skaits	E-grāmatu bibliotēkas izsniegums
2019	120	350
2020	136	741
KOPĀ:	256	1091

Neskatoties uz to, ka 2020. gadā izteikti aktīvi tika veidoti publicitātes materiāli par 3td e-GRĀMATU bibliotēku, arī turpmāk jāturpina aktīvs darbs pie lietotāju informēšanas par platformas lietošanas iespējām un priekšrocībām. Jāveido kvalitatīvus un vizuāli pievilcīgus materiālus, kurus iespējams publicēt ne tikai Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē un bibliotēku sociālajos tīklos, bet arī novadu pašvaldību tīmekļa vietnēs un pašvaldību informatīvajos laikrakstos. Ļoti svarīgi ir uzrunāt cilvēkus personīgi, iepazīstināt ar pakalpojumu un aicināt to izmantot ikdienā.

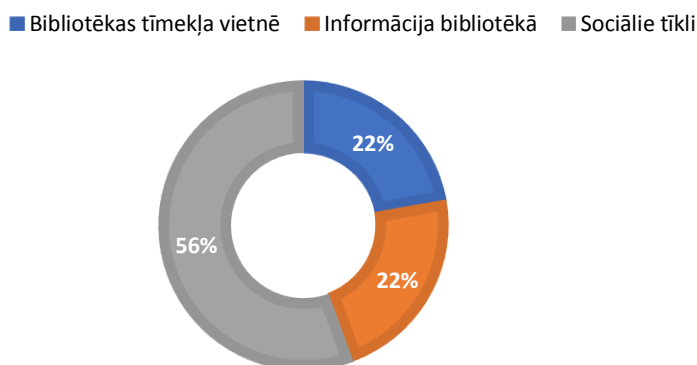
5.5. Sabiedrības, lietotāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, jaunu lietotāju piesaiste

Bauskas reģiona bibliotēku apmeklētāju viedokļa izziņāšanai katrā bibliotēkā, brīvi pieejamā vietā atrodas Atsauksmju un ierosinājumu grāmata.

2020. gadā Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē tika publicētas 10 aptaujas, kurās ietverti aktuāli jautājumi par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, pakalpojumiem, bibliotēkas lietotāju ieradumiem u. c.

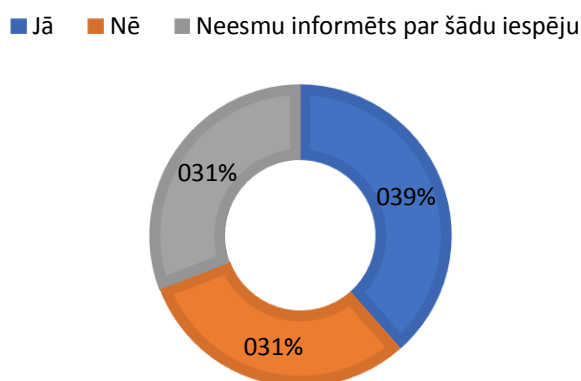
Lai noskaidrotu, no kādiem avotiem bibliotēkas lietotāji iegūst informāciju par Bauskas Centrālās bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem, tika vaicāts, kur visbiežāk tiek iegūta šāda informācija. 56% respondentu atbildēja, ka informāciju iegūst sociālajos tīklos. Savukārt 22%

respondentu par pasākumiem uzzina bibliotēkas tīmekļa vietnē. Pēc aptaujas rezultātiem var secināt, ka arī līdzcilvēku aicinājumi, afišas, ielūgumi pilsētvidē un bibliotēkā palīdz popularizēt bibliotēkas organizētos pasākumus. Tāpat arī bibliotēkām nepieciešams būt aktīvam, aicināt un informēt apmeklētājus par tuvākajā laikā plānotajiem pasākumiem (skat. 5.17. att.)

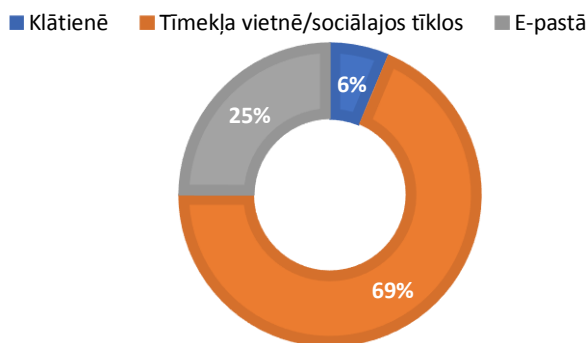
5.17. att. Kur jūs iegūstiet informāciju par bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem?

Respondentiem tika vaicāts vai izmanto iespēju lasīt 3td e-GRĀMATU bibliotēku, 38% atbildēja, ka jā, viņi izmanto šo iespēju. 31% respondentu atbildēja, ka šo iespēju neizmanto un tik pat daudzi atbildēja, ka nav informēti par šādu iespēju (skat. 5.18. att.). Kaut gan viens no 2020. gada izmantotākajiem elektroniskajiem resursiem bija e-grāmatu lasīšana portālā www.3td.lv, lietotāji tam nav pievērsuši uzmanību. Iespējams, ka šie lietotāji nav sociāli aktīvi, kā rezultātā nav apguvuši e-grāmatu lasīšanu. Daudzi lietotāji joprojām dod priekšroku turēt rokās īstu grāmatu. Aptaujājot bibliotēkas lietotājus mutiski, viņi atzina, ka neatbalsta iespēju lasīt e-grāmatas. Šie noliedzēji pārsvarā ir pensionāri, kam grūti pielāgoties mūsdienu laikmetam.

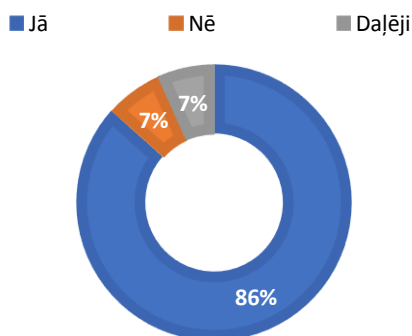
5.18. att. Vai Jūs izmantojat iespēju lasīt grāmatas 3td e-GRĀMATU bibliotēkā?

Aptaujājot bibliotēkas lietotājus par to, kā viņiem visērtāk būtu saņemt jaunāko informāciju no bibliotēkas, lielākā daļa respondentu norādījuši, ka viss ērtāk informāciju iegūt bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos. Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos regulāri tiek ievietota jaunākā informācija par bibliotēkas aktivitātēm. 25% respondentu atzina, ka vēlētos informāciju saņemt e-pastā. Secinājums, tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos regulāri jāpapildina informācija ar jaunākajām aktualitātēm, kā arī regulāri e-pastā jāsiūta lasītājiem informācija par bibliotēkas jaunumiem (skat. 5.19. att.).

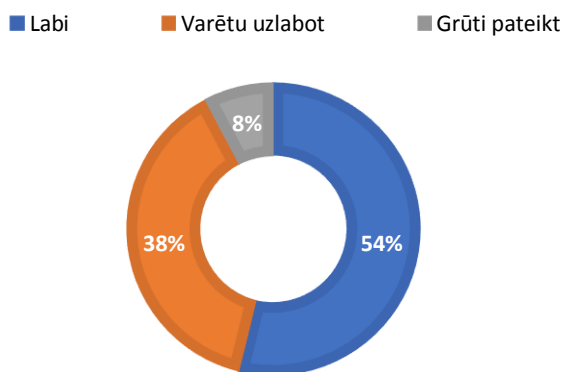
5.19. att. **Kā Jums visērtāk būtu saņemt jaunāko informāciju no bibliotēkas?**

Tika veikta aptauja, lai noskaidrotu vai lietotājus apmierina bibliotēkā pieejamo preses izdevumu klāsts. Noskaidrojās, ka 86% respondentu apmierina bibliotēkas pieejamais preses izdevumu klāsts, savukārt 7% neapmierina. Iespējams, ka šie 7% apmeklētāju nav kārtīgi iepazīnušies ar pieejamo preses izdevumu klāstu. (skat. 5.20. att.). Bauskas Centrālajā bibliotēkā tiek abonēti gandrīz visi iespējamie laikraksti un žurnāli. Neliela daļa lietotāju ir uzsvēruši, ka viņiem interesētu preses izdevumi krievu un vācu valodā, kā piemēram, rokdarbu veikšanai. Var secināt, ka būtu jāpārskata pieejamie rokdarbu preses izdevumi, kurus būtu iespējams abonēt.

5.20. att. **Vai Jūs apmierina bibliotēkā pieejamo periodisko izdevumu klāsts?**

Tā kā pārskata periodā bibliotēka pāris mēnešus strādāja attālināti un nebija pieejami visi bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi, lietotāji jaunāko informāciju varēja uzzināt interneta vidē, tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos, tad lietotājiem tika vaicāts, kā viņi vērtē Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietni. 53% respondentu vietni novērtēja labi, 38% uzskata, ka to varētu uzlabot, bet 7% – grūti pateikt (skat. 5.21. att.).

5.21. att. Kā Jūs vērtējat Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietni?

Aptauju publicēšana Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē palīdz noskaidrot lietotāju vēlmes saistībā ar informācijas pakalpojumiem, vienlaikus tie informē bibliotēkas lietotājus par gaidāmajiem pasākumiem, ko organizē bibliotēka. Šīs aptaujas ļauj bibliotēkas lietotājiem izteikt savu viedokli par dažādiem jautājumiem un tēmām saistībā ar Bauskas Centrālo bibliotēku.

Bauskas Centrālā bibliotēka, izmantojot Google veidlapas, apkopo atsauksmes, ieteikumus un secinājumus par Bauskas reģiona bibliotekāru semināriem, lai veiksmīgi turpinātu sadarbību un pilnveidotu semināru norises gaitu. Novērtēšanas anketu rezultāti tiek apkopoti Microsoft Office Excel failos un tas ļauj ātri reaģēt uz priekšlikumiem par semināru tēmām, atskatīties uz to, kas semināra dalībniekiem šķitīs noderīgs, vai kas būtu uzlabojams semināru organizēšanas procesā.

5.6. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Bauskas reģionā tikai vienai bibliotēkai ir ārējais apkalpošanas punkts – Īslīces pagasta Ādzūnu bibliotēkas grāmatu izsniegšanas punkts Bērzos. Tas atrodas Bērzu sociālā dienas atbalsta centra telpās, sniedz gandrīz visus bibliotekāros pakalpojumus, izņemot datubāžu pieejamību. Izsniegšanas punkts Bērzos lietotājiem pieejams divas reizes nedēļā (otrdienās, ceturtdienās).

5.7. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bauskas Centrālā bibliotēka atrodas 3. stāvā, kas apgrūtina nokļūšanu bibliotēkā vecākiem cilvēkiem, ģimenēm ar maziem bērniem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Kopš 2014. gada bibliotēkas pakalpojumi tiek piedāvāti arī ārpus bibliotēkas telpām – iespēja izlasītās bibliotēkas grāmatas ievietot Grāmatu nodošanas iekārtā. Lietotāji atzinīgi novērtē šo pakalpojumu, tas kļūst aizvien populārāks. 2019. gadā ar iekārtas starpniecību nodoti 4223 izdevumi, bet 2020. gadā – 5842.

Turpinās 2019. gadā aizsāktā sadarbība ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku. Rezultātā lietotājiem ar redzes traucējumiem dota iespēja izmantot audiogrāmatas un grāmatas palielinātā drukā.

Pārskata periodā lietotājiem ir iespēja attālināti izmantot abonētās datubāzes EBSCO, News.lv, Nozare.lv un Letonika, kā arī bezmaksas tiešsaistes pakalpojumu “3td e-GRĀMATU bibliotēka.

Iecavas novada Ed. Virzas bibliotēkai laba sadarbība ar Iecavas novada Sociālo dienestu. Ādžūnu bibliotēkai aktīvi darbojas bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts pakalpojumu centrā “Bērzos”. Bauskas Centrālajā bibliotēkā pieejama iekārta vājredzīgajiem lietotājiem. Rītausmu bibliotēkā pieejams pacēlājs uz 2. stāvu, tādējādi nodrošinot bibliotēkas pieejamību visām mērķgrupām. Brunavas bibliotēkas 2. stāvu iespējams sasniegt ar liftu. 2015. gada beigās Mūsas bibliotēka tika pārcelta uz vienkārtu ēku ar pielāgotām telpām bibliotēkai. 2017. gadā Ozolaines bibliotēku pārcēla no 2. stāva uz 1. stāvu, izremontētās un bibliotēkas vajadzībām pielāgotās telpās. 2019. gada sākumā Gailīšu bibliotēka pārcelta no 3. stāva uz 1. stāva izremontētām telpām Uzvaras pamatskolā. Tomēr daudzviet bibliotēkas atrodas ēku 2. stāvā, tādēļ daudziem lietotājiem, nepieciešamības gadījumā, grāmatas tiek nogādātas mājās, piemēram, Dāviņu, Strēlnieku, Grenctāles u. c. bibliotēkas.

5.8. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lietotāju mērķgrupām

Bauskas novada bibliotēkās pieejama daudzveidīga biznesa literatūra (ekonomika, mārketingi, psiholoģija u. c.), kuru galvenokārt izmanto skolas jaunieši vecumā no 13 līdz 19 gadiem, potenciālie uzņēmēji, tostarp daudzi iedzīvotāji, uzņēmējdarbības uzsācēji un esošie uzņēmēji.

Lai popularizētu krājumu, katru mēnesi bibliotēkas organizē tematiskās izstādes, Bauskas Centrālās bibliotēkas Specializētajā lasītavā izvietots informatīvais TV, kurš pieslēgts pie tīmekļa vietnes sadaļas “Biznesam” – reklamē jaunāko biznesa literatūru un e-resursus (e-grāmatas, kopkatalogu, Novadu resursu katalogu, abonētās datubāzes). Iegūt informāciju par

sev interesējošo biznesa tēmu var ikviens, piedaloties bibliotēku rīkotajos pasākumos par uzņēmējdarbību.

Bauskas reģiona bibliotēkas piedāvā dažādu pasākumu organizēšanu bibliotēku lietotājiem. Pārsvārā pasākumi paredzēti visiem bibliotēku lietotājiem, taču nereti tiek organizēti arī pasākumi, kuri tendēti uz atsevišķām lietotāju mērķgrupām, piemēram, senioriem (skat. 5.7. tab.), mājsaimniecēm (skat. 5.8. tab.), ģimenēm (skat. 5.9. tab.), bezdarbniekiem (skat. 5.10. tab.) vai interesentu grupām (skat. 5.11. tab.).

5.7. tabula
Pasākumi senioriem

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Radošā darbnīca “Veidojam kartiņas”	Kartiņu veidošana no papīra, pērlītēm utt.	Gailīšu bibliotēka
2.	Tematiska pēcpusdiena “Kā stiprināt imunitāti?”	Par zināmo un nezināmo par šo augu – alveju iepazīstināja J. Bērziņa.	Jauncodes bibliotēka
3.	Tematisks pasākums “21. februāris – Starptautiskā dzimtās valodas diena”	Brunavas pagasta Jātnieku muižas (Stiļķenes muižas) pārvērtības. Stāstījums un demonstrējumi – Brunavas pagasta “Andrejmuiža” – viesmīlības māja. Ko zinām par latgaliešu valodu un latgalisko. Viešņas aicinājums – būt sievišķīgām... Latgaliešu dziesmu klausīšanās.	Mūsas bibliotēka
4.	Tematisks pasākums “Bauska – pilsēta, kur satiekas”	Tikšanās ar grāmatas “Bauskas – pilsēta, kur satiekas” autoru R. Ābelnieku. Stāstījums par grāmatas tapšanu, vēsturi. Diskusija par politiskiem jautājumiem.	Codes bibliotēka
5.	Pasākums “Īslīces ciema ļaudis darbā un sadzīvē”	Bibliotēkā no Īslīces kultūras nama arhīva tika nogādāti bibliotēkā padomju laiku fotoalbumi. Bibliotēkā tika izveidota izstāde. Kopīgi tika apskatīti albumi. Katrs meklēja sevi vai pazīstamus cilvēkus. Tika stāstīti atmiņu stāsti par senajiem laikiem.	Rītausmu bibliotēka
6.	Vasaras saulgriežu pasākums “Īesildāmieš saulgriežiem!”	Bibliotēkas apmeklētājiem tika dota iespēja piedalīties izzinošā pasākumā par Jāņiem, to pirmsākumiem, tradīcijām, dažādām aktivitātēm un tautas ticējumiem.	Rosmes bibliotēka
7.	Tematiskais pasākums “Personības izziņa ar Laimdotu Udalovu”	Zorģu bibliotēkā 27. februāra vakarā dalībnieki zīmēja pavasara gaidīšanas sajūtas krāsainā mandalā.	Zorģu bibliotēka
8.	Individuālas konsultācijas senioriem par www.3td.lv “Kā lasīt grāmatas internetā?”	Tika parādīta un izmēģināta alternatīva grāmatu lasīšana platforma www.3td.lv .	Beibežu bibliotēka
9.	“Laika ieguvums – ibanka”	Praktiska datorapmācība senioriem (individuāli).	Kurmenes bibliotēka

10.	Informācijas diena	Seniori tika iepazīstināti ar jaunajām grāmatām. Un, kā parasti, tika atsauktas atmiņā agrākajos gados iznākušas grāmatas, kopskaitā 10.	Vecumnieku bibliotēka
-----	--------------------	--	-----------------------

5.8. tabula
Pasākumi māsainiecēm

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Radošā darbnīca “Veidojam kartiņas kvīlinga tehnikā”	Kartiņu veidošana kvīlinga tehnikā.	Gailīšu bibliotēka
2.	Radošā darbnīca “Ziedošais pavasaris”	Pasākuma laikā tika izgatavoti papīra pavasara ziedi.	Grenctāles bibliotēka
3.	Saimnieču klubiņa tikšanās	Aktivitātes par un ap ēdienu gatavošanu, uzglabāšanu, utt. Diskusijas, degustācijas, viedokļu apmaiņa.	Jaunsaules bibliotēka
4.	“Par mums - sievietēm!”	Pasākuma apmeklētāji ar interesi noklausījās stāstnieces Aelitas Ramanes stāstītos stāstus un teikas.	Jumpravas, Mežotnes bibliotēkas
5.	Pasākums “Radoši rokdarbi, pašu rokām darināti”	Skaidrīte Berķe, kas ir Sieviešu klubiņa aktīva dalībniece parādīja dažādus rokdarbus, gleznas, kas veidotas no makaroniem, kafijas pupiņām, griķiem. Pārējie dalībnieki arī veidoja savas gleznas.	Rītausmu bibliotēka
6.	Akcija “Zaļais plaukts”	Bibliotēkas apmeklētāju puķu un dārzeņu sēklu maiņa no 19.02. līdz 30.03.2020.	Ziemeļu bibliotēka
7.	Ārstnieciskā vingrošana	44 nodarbības gadā fizioterapeites Agneses Gāgas vadībā. Covid-19 laikā notiek attālināti platformā <i>Skype</i> .	Zorģu bibliotēka
8.	Radošā darbnīca “Krāsu spēles”	No krāsainiem krepapīriem tika veidotas puķes. Darbnīcu vadīta skolotāja no Zālītes speciālās pamatskolas.	Misas bibliotēka

5.9. tabula
Pasākumi ģimenēm

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Pasaules drošāka interneta diena “Sargi sevi”	Prezentāciju vecākiem par bērnu drošību internetā, viņu darbībām. Tiešsaistes diskusija “Noķerti tīklā”. Diskusija un domu apmaiņa notika arī pēc pārraides.	Brunavas bibliotēka
2.	Literāri muzikāla pēcpusdiena “Kad runā sirds”	Pasākumā uzstājās dzejnieces Inese Puricka un Inta Špillere.	Ceraukstes bibliotēka
3.	Pilsēta pie upes	Kairiša filmas demonstrējums.	Jauncodes bibliotēka
5.	Kinovakars “Mans mīļākais karš”	Bibliotēka piedāvā ģimenēm kopā pavadīt laiku noskatoties filmu. Tika demonstrēta Ilzes	Ozolaines bibliotēka

		Burkovskas-Jakobsenas animācijas filma, kas balstīta uz režisores personīgām atmiņām.	
6.	Lasītprasmju un rakstītprasmju diena	Šajā pasākumā apmeklētājiem bija iespēja uzzināt nedzirdētus faktus par latviešu rakstības pirmsākumiem, kā arī bija iespēja uzminēt senos burtus un izmēģināt rakstīt ar šiem senajiem latviešu burtiem.	Rosmes bibliotēka
7.	Jāņu ielīgošana	Valles amatierkolektīva un Indras Burkovskas koncerts (ievērojot distanci, ārpus telpām).	Taurkalnes bibliotēka

5.10. tabula
Pasākumi interesentu grupām

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Seminārs "Banka datorā un telefonā"	Seminārs un individuālās konsultācijas par internetbankas lietošanu sadarbībā ar AS "Swedbank". Interesentiem bija iespēja apgūt iebankas lietošanu iepazīties ar tajā pieejamajiem pakalpojumiem.	Bauskas CB
2.	Tematisks pasākums "Mantojuma sardzē" – Martas Ruisas atmiņu stāsta "No sirds Tev pateicos par savu dzīvi" prezentācija	Dzejas kompozīcija "Liec, Laimiņa, man mūžiņu", prezentācija ar stāstā ietvertajām fotogrāfijām, atmiņu stāsta lasījums, sarunas.	Vecsaules bibliotēka
5.	Tematiskais pasākums "Literātu biedrības "Dārta" vārda diena"	Biedrības biedri sanāca kopā un skandēja savus jaunradījumus.	Bārbeles bibliotēka
6.	Individuālas apmācības	Individuālas apmācības bibliotēkas apmeklētājiem par EDS sistēmas izmantošanu, par e-Latvenergo pakalpojumiem, avio biļešu iegādi u.c., kā arī dažādu veidlapu, dokumentu atlase un izdruka.	Skaistkalnes bibliotēka

5.11. tabula
Pasākumi bezdarbniekiem

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Konsultācijas darba meklētājiem, e-pakalpojumi	Individuālas konsultācijas darba meklētājiem CV rakstīšanā, darba sludinājumu meklēšanā. Jaunumi un ikdienas pakalpojumi internetā. Valsts pārvaldes, veselības un ikdienas pakalpojumi internetā.	Pāces bibliotēka
2.	Izglītojošs pasākums "Digitālās prasmes"	Individuālās konsultācijas: EDS deklarācijas aizpildīšana, transporta apdrošināšana, CV veidošana.	Strēlnieku bibliotēka
3.	Individuālas konsultācijas	Individuālas konsultācijas par banku maksājumiem un internetbankas lietošanu, dokumentu iesniegšana VID, iesniegumi Latvenergo un Lattelecom u.c. dokumentu	Ādžūnu bibliotēka

		aizpildīšanu un iesniegšanu atbildīgām institūcijām u.c.	
4.	Praktiska palīdzība darbā ar IT	Individuāla palīdzība – CV izveide un nosūtīšana, e-pasta izveidošana, pierēģistrēšanos sociālajos tīklos, elektrības un ūdens rādītāju nodošana, iesniegumu aizpildīšana un Elektrum veidlapu un dažādu rēķinu izdruka.	Skaistkalnes bibliotēka

Neskatoties uz to, ka 2020. gadā tika ierobežoti bibliotēku klātienes pakalpojumi, Bauskas reģiona bibliotēkās iespēju robežās turpinājās darbs ar sociāli neaizsargāto un riska grupu lietotājiem, kad vien valstī noteiktie ierobežojumi to atļāva. Piemēram, Bauskas novada Pāces bibliotēkā jau piekto gadu darbojas interešu grupa, kura tikās ar sociālā dienesta psihologu. Covid-19 ierobežojumi ieviesa nelielas korekcijas – vairākas tikšanās tika atceltas.

Bauskas Centrālās bibliotēkas Interneta un periodikas lasītavā bezdarbniekiem sniegtas individuālas konsultācijas par Europass un parasta CV izveidi un nosūtīšanu darba devējiem, par e-pasta izveidošanu, iesaistīšanos darba meklējumos, par reģistrēšanos sociālajos tīklos, par rādījumus nodošanu vai iesniegumu aizpildīšanu Elektrum, Latvijas Gāze, TET un Mans LMT un citos sadzīves pakalpojumu portālos.

Maznodrošināto personu datorprasmes ir vājas un viņi baidās apgūt jaunas tehnoloģijas un iemaņas, tāpēc šie cilvēki galvenokārt tika apmācīti izmantot internetbanku, lai varētu saņemt izdruku par 3 mēnešu ienākumiem, ko iesniegt sociālajam dienestam.

Pensionāriem sniegtas konsultācijas par rēķinu apmaksu internetbankā, jāsniedz informācija par to, kā pārskaitīt naudu uz citu kontu, kā arī jāsniedz konsultācijas par sadzīves pakalpojumu portālu izmantošanu. Dažkārt pat jāpalīdz sarežģītākos gadījumos, kad lietotājam ir nobloķēts kodu kalkulators un jāpalīdz sazināties ar banku. Šajā gadā Bauskas Centrālajai bibliotēkai izveidojās lieliska sadarbība ar AS “Swedbank” pārstāvjiem, kuri bibliotēkā rīkoja seminārus par internetbankas izmantošanu un sniedza konsultācijas cilvēkiem par bankas pakalpojumiem. Šāds pakalpojums Bauskas reģiona iedzīvotājiem ir ļoti aktuāls, jo 2020. gadā tika slēgta AS “Swedbank” Bauskas filiāle.

Laikā no 2020. gada 19. līdz 23. oktobrim Bauskas Centrālā bibliotēka piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) e-pakalpojumu popularizēšanas kampaņā “Darīt digitāli – Tavs jaunais dzīvesveids!”. Akcijas laikā bibliotēkā bija iespēja vērot tiešraides no pasākuma par aktuālām tēmām, piemēram, portāla Latvija.lv izmantošanas priekšrocībām, e-paraksta izmantošanu, digitālajām iespējām darba meklētājiem u. c. Tika konsultēti apmeklētāji par tiešsaistē izpildāmiem e-pakalpojumiem, kā arī aicināti un iedrošināti tos izmantot. Papildus apmeklētāji tika aicināti iesaistīties e-pakalpojumu zināšanu viktorīnā.

Covid-19 izraisītās situācijas dēļ pārskata periodā nenotika Digitālās nedēļas klātienes pasākumi, kuri ik gadu sniedz noderīgu informāciju apmeklētājiem.

Diemžēl valstī noteikto pulcēšanās ierobežojumu dēļ, 2020. gadā Zorģu bibliotēkai nebija iespēja sadarboties ar Zālītes speciālo internātpamatskolu, rīkojot dažādus pasākumus, radošās darbnīcas un bibliotekārās stundas bērniem ar īpašām vajadzībām. Tomēr, tiklīdz situācija valstī nostabilizēsies, sadarbību plānots atjaunot.

5.9. Uzziņu un informācijas darbs

Mūsdienās bibliotēkas ir ne tikai grāmatu krātuves, bet arī informācijas centri, tāpēc informācijas pakalpojumi bibliotēkā ir bibliotekāra ikdiena. Uzziņu izpildē izmanto ne tikai tradicionālo krājumu, bet arī elektronisko katalogu, internetu, tiešsaistes datubāzes: Letonika, Nozare, Lursoft (News.lv laikrakstu bibliotēka), EBSCO. Raksturīga uzziņu darba tendence ir pāreja no tradicionālajām uzziņām uz digitālām uzziņām, kuras tiek pieprasītas un sniegtas ar interneta palīdzību, parasti e-pastu.

Bauskas Centrālajā bibliotēkā uzziņu un informācijas darbs tiek sniegts vairākās nodaļās: Abonementā, Periodikas un interneta lasītavā un Specializētajā lasītavā.

Periodikas un interneta lasītavā uzziņu meklētāji ir dažādi: periodikas lasītāji, skolēni, studenti, bezdarbnieki, interneta lietotāji. Iepazīstoties ar jaunākajiem žurnāliem, avīzēm, lietotāji gūst informāciju visās dzīves jomās, bet daudzkārt nepieciešams izpildīt pieprasījumus: tās ir tematiskās, precizējošās, adresālās, faktogrāfiskās uzziņas. Pa telefonu lietotāji vēlas noskaidrot par dažādiem mazpazīstamākiem novadniekiem vai jāsameklē raksti par notikumiem. Cilvēki zvana, lai uzzinātu, kur pilsētā ir iespējams veikt datoru remontu vai konsultētos par to, kas ir atgadījies viņu personīgajam datoram.

Daudziem bibliotēkas apmeklētājiem bija nepieciešama palīdzība interneta vidē, piemēram, uztaisīt e-pastu, parakstīt dokumentu ar e-parakstu un to aizsūtīt adresātam, veikt izdrukas no internetbankas, aktivizēt internetbankas karti, aizpildīt VID deklarāciju par izlietoto degvielu, no www.uzdevumi.lv izdrukāt skolēnam veicamos uzdevumus (izmantojot personīgo telefonu, caur WhatsApp un videokameru veikta konsultācija ar skolotāju), PMLP tīmekļa vietnē sameklēt un aizpildīt veidlapu par personas "Ielūguma apstiprināšanu vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanu Latvijā" u. c.

Ja iepriekšējos gadus bieži tika sniegta palīdzība reģistrēties aviokompāniju tīmekļa vietnēs un izdrukāt aviobiļetes, tad aizvadītajā gadā, ceļošanas ierobežojumu dēļ, šādas konsultācijas sniegtas reti. Taču tā vietā lietotāji iegriezās bibliotēkā, lai saņemtu konsultācijas par Covidpass izmantošanu, jo cilvēki savu radnieku vietā, kuri devās ceļā no ārzemēm uz Latviju, vēlējās saprast tā darbības principus, lai to tālāk paskaidrotu robežas šķērsotājiem.

Bauskas Centrālās bibliotēkas Specializētajā lasītavā lielākā daļa no uzziņām bija tematiskās uzziņas, kuras saistītas ar studentu pieprasījumiem. 2020. gads bija īpašs ar to, ka uzziņu tematiskā dažādība bija ļoti izteikta, kas nebija vērojams iepriekšējos gados. Tas ir skaidrojams ar to, ka tika ieviesti jauni izglītības standarti augstākajās mācību iestādēs. Tematiskā dažādība atspoguļojās studentu pieprasījumos, piemēram, industriālā simbioze jeb klasteri, humanitārisms sociālajā darbā, filantropija, labdarība, mecenātisms, skolotāja profesija (jaunās prasmes un kompetences), vardarbība ģimenē u. c. Lai lasītāji izprastu izvēlētās tēmas jēgu, tika sniegta palīdzība, lai vispirms sameklētu svešvārdu skaidrojumus (simbioze, filantropija, dekomponēšana, klasteri u. c.) un pēc tam izvēlētos attiecīgās grāmatas, rakstus no periodiskajos izdevumos, konkrētas tīmekļa vietnes un datubāzes.

Izpildītas arī tematiskas uzziņas: par Iecavas slimnīcas vēsturi, Tautas fronti, parazitāriem (cērmēm, lenteņiem), basketbolisti Uljanu Semjonovu, Karpa muižu.

Tika sniegts atbalsts arī kādai bibliotēkas lietotājai, kurai bija nepieciešamība sameklēt un nofotografēt Brāļu kapos kapu plāksni, kur ir apbedīts kāds 1944. gadā nošautais sarkanarmietis, lai fotogrāfiju pārsūtītu viņa tuviniekiem uz Krieviju. Izmantojot adresi www.cemety.lv, tika sameklēti kapi Vecumnieku novadā. Apbedījumu vietas meklēšana notika sadarbībā ar Mīsas bibliotēkas vadītāju un konkrēto kapu pārzini.

2020. gadā Bauskas Centrālās bibliotēkas darbinieki iztulkoja trīs lietuviešu grāmatu kopsavilkumus no krievu uz latviešu valodu. Tulkojumi tika nosūtīti e-pastā bibliotēkas lietotājam (vēsturniekam/Paņevežas rajona pašvaldības publiskās bibliotēkas darbiniekam) uz Paņevežu Lietuvā.

Pārskata periodā izpildītie tematiski daudzpusīgie pieprasījumi liecināja par to, ka ir mainījies uzziņu pieprasījumu kanāls, galvenais no tiem – telefons. Ļoti daudzas atbildes uz mutiskajām uzziņām tika sniegtas pa telefonu, tās bija gan adresālās, gan faktogrāfiskās (bieži tika zvanīts, lai jautātu par darba laiku, ierobežojumiem Covid-19 laikā). Pandēmijas laikā parādījusies tendence, ka cilvēki zvanīja uz lasītavu, lai vienkārši parunātos, dzirdētu otra cilvēka balsi, jo viņi bija vieni paši mājās un atradās stresā. Vairāk nekā citus gadus atbildes tika sniegtas arī pa e-pastu, jo daudzi cilvēki pandēmijas laikā baidījās apmeklēt tādu publisku iestādi kā bibliotēka. Apstiprinājās arī fakts, ka iedzīvotāji bibliotēkā varēja vērsties pēc palīdzības par jebkuru jautājumu (un atbildes tika saņemtas), jo pandēmijas laikā nedarbojās daudzas valsts iestādes.

Novadu bibliotēkās tika sniegti un izpildīti visi pieprasījumu veidi: tematiskie, faktogrāfiskie, precizējošie, adresālie, izmantojot uzziņu krājumu, tiešsaistes datubāzes, LNB e-resursus u. c. Pagastu bibliotēkās uzskaitītas **8854** sniegtās uzziņas.

Bauskas Centrālajā bibliotēka ikmēneša informāciju par jaunāko literatūru var iegūt gan sarakstos Jaunumu informatīvajā stendā, gan galda statīvos, arī Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos, kā arī informatīvajā TV, kurš novietots abonementā pie sienas, labi redzamā vietā. TV savienots ar bibliotēkas tīmekļa vietni un reklamē jaunās grāmatas, kā arī ikmēneša grāmatu Top 8.

Otrs informatīvais TV, kas novietots Specializētajā lasītavā, reklamē jaunāko informāciju, kas publicēta bibliotēkas tīmekļa vietnē www.bauskasbiblioteka.lv sadaļā “Biznesam”. Minētā sadaļa satur biznesa informāciju 12 apakšnodaļās: (Bibliotēkas biznesam, Pieejamie resursi, Datubāzes, Drukātie resursi, Jaunākā lasāmviela, No idejas līdz biznesam, Tālākizglītība, Apgūsti pats, Uzzini vairāk, Zelta graudi, Noderīga informācija, Saites biznesa jomā).

Bauskas Eiropas Savienības informācijas punkts organizēja izstādes par aktuālām tēmām:

- “Iepazīsti Eiropas pērles”;
- “Eiropas valodas raibumi”;
- “Izaicinājumi – digitalizācija”;
- “Vide un ilgtspējīga attīstība” u. c.

5.10. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Pārskata periodā Bauskas reģiona bibliotēkās nav organizētas mācības lietotājiem.

5.11. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Novadu bibliotēkās pieejama pašvaldību aktuālā informācija – gada pārskati, novadu izdevumi, bukleti, informācijas lapas, dažādas novada iestāžu rīkoto pasākumu afišas un aptaujas. Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē pieejamas saites, kuras ved uz visu četru novadu tīmekļa vietnēm.

Iecavas novadā pašvaldību darbinieki ik gadu organizē tikšanos ar iedzīvotājiem visās sešās bibliotēkās, tādējādi iegūstot tiešu, nepastarpinātu informāciju par nepieciešamajiem uzlabojumiem. Bibliotēkas aktīvi iesaistās šo tikšanos organizēšanā.

2020. gadā arī Vecumnieku novada Valles pagasta Taurkalnes bibliotēkā norisinājās tikšanās ar Vecumnieku novada domes deputātiem, kurā tika apspriesti iedzīvotājiem aktuālie jautājumi.

5.12. Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Novadu bibliotēkas no 2002. gada komplektē un apstrādā grāmatas patstāvīgi, bet datus par iespieddarbiem iesniedz Bauskas Centrālās bibliotēkas **Informācijas resursu attīstības nodalīam**, kura tos ievada reģiona elektroniskajā kopkatalogā, kā arī apstrādā dāvinājumus, ko centralizēti saņem no LNB Bibliotēku attīstības centra un izdevumus no dažādiem projektiem.

Bauskas Centrālā bibliotēka turpina veidot elektronisko kopkatalogu, kurā ievadīti visu 38 Bauskas reģiona bibliotēkās pieejamo iespieddarbu dati. 2020. gadā BIS ALISE ievadīti **1646** jauni grāmatu apraksti. Tādējādi izveidots elektroniskais kopkatalogs ar **68254** aprakstiem. BIS ALISE aprakstiem pievienoti **29679** iepirkto un rekatalogizēto eksemplāru.

Eksemplāru skaits elektroniskajā katalogā – **342768** monogrāfijas un **42414** turpinājumresursi. Pavisam kopkatalogs ietver ziņas par **385182** iespieddarbu eksemplāriem.

Uz 2021. gada 1. janvāri iespieddarbu automatizētā izsniegšana/saņemšana notiek visās **sešās Iecavas novada bibliotēkās** (Iecavas Bērnu, Ed. Virzas, Rosmes, Zālītes, Ziemeļu), **18 Bauskas novada bibliotēkās** (Bauskas CB, Brunavas, Grenctāles, Ceraukstes, Codes, Jauncodes, Gailīšu, Pāces, Rītausmu, Strēlnieku, Jumpravas, Mežotnes, Vecsaules, Jaunsaules, Ozolaines, Mūsas, Ādžūnu), **trīs Rundāles novada bibliotēkās** (Bērstele, Svitene, Pilsrundāle), **deviņās Vecumnieku novada bibliotēkās** (Skaistkalne, Stelpes, Beibežu, Misas, Umpārtes, Kurmenes, Valles, Taurkalnes, Bārbeles, Vecumnieku) (skat. 5.12. tab.).

5.12. tabula
BIS ALISE izmantošana, Bauskas reģions

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2020)*	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2020)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Bauskas novads	18	18	18	18	18	271	942
Iecavas novads	6	6	6	6	6	58	65
Rundāles novads	5	3	3	3	3	17	2
Vecumnieku novads	9	9	9	9	9	59	32
KOPĀ:	38	36	36	36	36	405	1041

Bauskas reģionā ar BIS ALISE strādā arī **trīs** skolu bibliotēkas – Bauskas Valsts ģimnāzijas (2020. gadā tika apvienota ar Bauskas sākumskolu), Bauskas 2. vidusskolas un Iecavas vidusskolas bibliotēkas.

2020. gadā BIS ALISE vēl aizvien netika ieviesta Rundāles novada Vecrundāles un Viesturu bibliotēkās, neskatoties uz to, ka viss šo bibliotēku krājums jau ievadīts kopkatalogā.

Pārskata periodā piešķirti 405 autorizācijas dati un attālināti ir veikta 1041 eksemplāra pasūtīšana, tātad attālināti pasūtīto eksemplāru skaits palielinājies (+224). Tas skaidrojams ar to, ka bibliotēkās aktīvi tika popularizēti attālinātie pakalpojumi sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem Covid-19 seku mazināšanai.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, reģionā palielinājies 2020. gadā reģistrēto lietotāju skaits – 1359, kam pieejami autorizācijas dati un kuri izmanto izdevumu rezervēšanas iespēju tiešsaistē (skat. 5.13. tab.).

5.13. tabula
Autorizētie lietotāji

Novads	Autorizētie lietotāji			% salīdzinot ar iepr. gadu
	2018	2019	2020	
Bauskas novads	943	871	894	-8%; +3%
Iecavas novads	92	182	236	+98%; +30%
Rundāles novads	30	13	27	-57%; +108%
Vecumnieku novads	125	207	202	+66%; -2%
KOPĀ:	1160	1273	1359	+10%; +7%

Bauskas Centrālā bibliotēka BIS ALISE veido arī novadpētniecības datubāzi, kurā regulāri tiek pievienoti analītiskie apraksti no reģionālajiem laikrakstiem. Analītisko aprakstu kopskaits ir **166862** apraksti. Novadpētniecības datubāzē aprakstu kopskaits ir **25530** apraksti, no kuriem pārskata periodā papildināta ar **1221** jauniem analītiskās aprakstiem. 2020. gadā tika ievadīti ne tikai laikraksta “Bauskas Dzīve” analītiskie apraksti, bet arī Bauskas novada pašvaldības izdotā mēnešraksta “Bauskas novada Vēstis” analītiskie apraksti (skat. 5.14. tab.). Darbs tiek veikts, ievadot jaunākos laikrakstu numurus un tad hronoloģiski ejot uz vecākajiem laikrakstu numuriem.

5.14. tabula
Analītisko aprakstu skaits novadpētniecības datubāzē

Laikraksts	Skaits
Bauskas Dzīve	1179
Bauskas Novada Vēstis	42
KOPĀ:	1221

Ar 2006. gada aprīli uz Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliogrāfijas institūtu tiek nosūtīti laikraksta “Bauskas Dzīve” analītiskie apraksti. 2020. gadā šādi ir nosūtīti **1179** analītiskie apraksti.

Galvenā autoritatīvā datubāze elektroniskajā katalogā sastāv no **23830** termiņiem – 2020. gadā tā papildināta ar **1259** termiņiem. Visvairāk atslēgvārdu terminus izmanto, veidojot analītiskās aprakstus no laikraksta “Bauskas Dzīve” novadpētniecības datubāzē.

Uz 2021. gada 1. janvāri reģiona bibliotēku krājumu lielums BIS ALISE ir **385182** vienības. No reģiona bibliotēku krājumiem izslēgti **21673** iespaiddarbu eksemplāri, bet ienākuši **29679** eksemplāri.

2020. gadā pirmoreiz no BIS ALISE Lasītāju reģistra tika izņemti lasītāju dati, kuri nebija apmeklējuši Bauskas reģiona bibliotēkas kopš 2014. gada.

5.13. Digitalizācija

Pārskata periodā Bauskas reģiona bibliotēkas nav veikta materiālu digitalizācija.

5.14. Iekšzemes un starptautiskais SBA

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2020. gadā Bauskas reģionā no citām bibliotēkām saņemto dokumentu skaits ir samazinājies (skat. 5.15. tab.). Tas liecina, ka uzlabojies pagastu bibliotēku krājuma saturs. Tāpat rādītājs mazinājies Covid-19 radīto ierobežojumu dēļ – bibliotēkas bija slēgtas, mazāks pieprasījums pēc grāmatām, līdz ar to bibliotēkas iztika ar esošo krājumu.

5.15. tabula
SBA rādītāji, Bauskas reģions

SBA	Novads	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	Bauskas novads	1241	1132	963
	Iecavas novads	671	734	537
	Rundāles novads	336	262	281
	Vecumnieku novads	240	234	114
	KOPĀ:	2488	2362	1893
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	Bauskas novads	1669	1452	1154
	Iecavas novads	706	744	563
	Rundāles novads	92	100	126
	Vecumnieku novads	153	174	92
	KOPĀ:	2620	2470	1935

Arī Bauskas Centrālās bibliotēkas SBA saņemto dokumentu skaits ir samazinājies, visbiežāk tiek pasūtītas tikai iepriekšējos gados izdotas grāmatas, kas Bauskas Centrālajā bibliotēkā ir jau nolietotas vai arī ir pieejamas tikai Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Plašāk izmantots arī Bauskas Centrālās bibliotēkas depozitārija krājums. No LNB pasūtīti trīs izdevumi – par juridiskiem jautājumiem un Latvijas vēsturi. Pasūtīto izdevumu skaits samazinājies (-7), jo ārkārtējās situācijas laikā LNB izdevumus SBA pasūtīt nebija iespējams. Pārskata periodā 14 izdevumi (audiogrāmatas + grāmatas palielinātā drukā) saņemti no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas.

Lai apmierinātu lietotāju pieprasījumus, bibliotēkas izmantojušas arī grāmatas no Bauskas Centrālās bibliotēkas Depozitārija – pavisam kopā 344 eksemplārus.

Uz citām bibliotēkām tiek nosūtītas, pēc pagastu bibliotēku pieprasījuma, Bauskas Centrālās bibliotēkas veidotās ceļojošās grāmatu kolekcijas par dažādām tēmām. Pārskata periodā izmantotas kolekcijas par šādām tēmām:

- Jaunākā latviešu literatūra (Mežotnes, Grenctāles bibliotēkās);
- Jaunākā ārzemju literatūra (Grenctāles bibliotēkā);
- Daiļliteratūra krievu valodā (Mūsas, Pilsrundāles bibliotēkās);
- Psiholoģija, garīgā literatūra (Ceraukstes bibliotēkā);
- Vēstures notikumi un personības (Dāviņu bibliotēkā).

Aktīvi SBA izsniegusi Bauskas Centrālā bibliotēka (868 eks.), Iecavas novada Rosmes bibliotēka (241 eks.), kā arī Zālītes bibliotēka (151 eks.). Izmantojot SBA, visvairāk eksemplāru saņēmušas Edvarta Virzas Iecavas bibliotēka (257), Pilsrundāles bibliotēka (210 eks.), Jauncodes bibliotēka (181 eks.), Mūsas bibliotēka (166 eks.) un Zālītes bibliotēka (146 eks.).

5.15. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bauskas Centrālā bibliotēka atrodas 3. stāvā, kas apgrūtina nokļūšanu bibliotēkā vecākiem cilvēkiem, ģimenēm ar maziem bērniem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Lai atrisinātu bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības pilnvērtīgu nodrošināšanu, nepieciešamas rast iespēju bibliotēku pārcelt uz jaunām telpām. 2020. gadā sākts process jaunas ēkas iegūšanai bibliotēkas vajadzībām.

Šobrīd, lai nodrošinātu bibliotēkas pieejamību plašākam lietotāju skaitam, tiek piedāvāta iespēja izlasītās bibliotēkas grāmatas ievietot Grāmatu nodošanas iekārtā, savukārt tiem, kas nevar nokļūt bibliotēkā, pieprasītās grāmatas tiek nogādātas Bauskas Kultūras centra 1. stāvā.

5.16. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību

Aizvadītā gada ārkārtas situācija valstī ieviesa izmaiņas bibliotēku pakalpojumos, kā rezultātā krasi pasliktinājās bibliotēku darba rādītāji. Jāpiemin, ka 2020. gada rādītāji nav īsti korekti salīdzināmi ar iepriekšējiem gadiem, jo bibliotēkas strādājušas ārkārtējās situācijas apstākļos, kādi līdz šim nav piedzīvoti. Bija nepieciešams laiks, lai pielāgotos situācijai un saprastu, kā strādāt, lai netiktu apdraudēti ne darbinieki, ne lietotāji.

Pārskata periodā atcelti lielākā daļa plānoto pasākumu.

6. KRĀJUMS

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

2020. gadā novadu bibliotēku galvenais komplektēšanas uzdevums – krājuma saturiskās kvalitātes sekmēšana un atbilstība lietotāju pieprasījumam.

6.1.1. Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu

Bauskas Centrālā bibliotēka, komplektējot krājumu, vadās pēc izstrādātā dokumenta “Bauskas Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija 2017. – 2021.”, kurā noteikta bibliotēkas krājuma veidošanas un papildināšanas politika. Tāpat tajā ir noteikti temati, par kuriem iegādājami iespieddarbi u. c. dokumenti, dokumentu veidi, valodas, eksemplāru skaits un citi parametri. To izstrādājot, tika noteikti krājuma veidošanas politikas galvenie mērķi un uzdevumi, vadoties pēc Bauskas novada attīstības programmā noteiktajām prioritātēm, dažādo lietotāju grupu informacionālajām vajadzībām, iepriekšējās koncepcijas rezultātu analīzes, kā arī citu bibliotēku pieredzes. Dokumentā uzmanība veltīta izdevumiem par Latviju, tās vēsturi, kultūru un cilvēkiem.

Katrai novadu pagastu bibliotēkai izstrādāta krājuma komplektēšanas politika – bibliotēkas krājuma attīstības koncepcija 2016. – 2020., pēc kuras, papildinot krājumu 2020. gadā, vadījās bibliotekāri. Pārskata periodā bibliotēku vadītāji strādāja pie krājuma attīstības koncepciju aktualizēšanas.

6.1.2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā

2020. gadā Bauskas Centrālajā bibliotēkā turpināts darbs pie bibliotēkas krājuma papildināšanas un kvalitātes uzlabošanas. Galvenais uzdevums bija sekmēt krājuma saturisko kvalitāti tā, lai tas atbilstu lietotāju pieprasījumam. Bibliotēkas krājums tika papildināts regulāri, tematiski, selektīvi un pēc dokumentu veidiem. Lai veidotu kvalitatīvu, dažādu lietotāju grupu pieprasītu krājumu, tiek komplektēta dažāda veida literatūra. Bauskas Centrālās bibliotēkas krājuma attīstības koncepcijā kā krājuma komplektēšanas prioritātes noteiktas:

- uzziņu resursi (vārdnīcas, enciklopēdijas, datubāzes u. c.);
- izdevumi studiju atbalstam (pedagoģija, psiholoģija, ekonomika, jurisprudences u. c.);
- skolēnu mācību procesā nepieciešamā literatūra (Latvijas vēsture, dabaszinātnes, filozofija);
- latviešu oriģinālliteratūra;
- medicīna – Medicīnas koledžas studentu mācību procesa nodrošināšanai;
- literatūra uzņēmējdarbības atbalstam (mārketingas, loģistika, finanses, grāmatvedība).

Pārskata periodā viena no svarīgākajām prioritātēm komplektēšanā ir latviešu un tulkotā daiļliteratūra – 30% no kopējā jaunieguvumu skaita. Pārskata periodā krājuma komplektēšanas procesā nav vērojamas būtiskas izmaiņas.

2020. gadā daudz pieprasīta tulkotā daiļliteratūra. To komplektējot, ievērotas visu lietotāju grupu intereses – iepirkta gan klasika, gan mūsdienīgi romāni, tāpat krājums papildināts ar fantastikas un detektīvromāniem. Ne mazāk pieprasīti bijuši latviešu autoru darbi, kuriem arī komplektēšanas procesā pievērsta liela uzmanība.

Lai apkopotu lietotāju pieprasījumus un secinātu, kādi populāri izdevumi jāpiekomplektē, katru mēnesi bibliotēkā tiek veidots pieprasītāko grāmatu tops. 2020. gadā populāras bijuši gan ārzemju, gan latviešu autoru darbi (skat. 6.1. tab.). Pieprasītākie autoru darbi tiek iepirkti vairākos eksemplāros, lai pēc izdevuma neveidotos garas rindas.

6.1. tabula
2020. gadā lasītāko grāmatu top 10

Nr.p.k.	Autors	Nosaukums
1.	Rukšāne D.	Krieva āda
2.	Hārpere Dž.	Sausums
3.	Obama M.	Izaugt
4.	Maiklīdess A.	Klusējošā paciente
5.	Railija L.	Enģeļu koks
6.	Puče A.	Aitas
7.	Zīle M.	Svešu tēvu grēki
8.	Lekberga K.	Ragana
9.	Judina D.	Cietāks par dimantu
10.	Krekle M.	Melanholiskais valsis

Lietotāji 2020. gadā labprāt lasījuši biogrāfijas, vēsturiskos izdevumus, kas populāri gan strādājošo, gan bezdarbnieku un mājāsaimnieču vidū, gan arī pensionāru vidū. Joprojām saglabājas interese par zināšanu un interešu attīstošu literatūru, cilvēka psihi noslēpumiem, ezotēriku.

Galvenās prioritātes skolēniem saglabājas nemainīgas – latviešu un ārzemju daiļliteratūra, psiholoģija, dabaszinātnes, ekonomika, Latvijas vēsture, kultūra un tradīcijas.

Novadu vidusskolu un Bauskas Valsts ģimnāzijas audzēkņi plaši izmanto bibliotēkas nozaru literatūras krājumu, izstrādājot zinātniski pētnieciskos darbus par dažādām tēmām.

Studentu vidū joprojām aktuālas nozares ir pedagoģija, medicīna, jurisprudences, ekonomika, uzņēmējdarbība un psiholoģija. Lietotāji turpina pieprasīt izdevumus par mārketingu, menedžmentu un sabiedriskajām attiecībām. Jāsecina, ka šīs nozares ir populāras gadu no gada, tāpēc šāda nozaru literatūru tiek iegādāta vairākos eksemplāros, jo tos izmanto gan skolēni, gan studenti.

Pārskata periodā tika papildināts un pilnveidots Specializētās lasītavas krājums. Tas tika papildināts ar jauniem izdevumiem uzņēmējdarbībā un ar to saistītās nozarēs (psiholoģijā, ekonomikā, grāmatvedībā, loģistikā, tūrismā, lauksaimniecībā u. c.).

Pārsvārā bibliotēkā tiek komplektēti izdevumi latviešu valodā, kā arī svešvalodās – angļu un krievu valodās. Lietotāji turpina pieprasīt krievu un ārzemju autoru daiļliteratūru krievu valodā, tāpēc 2020. gadā iepirkti aptuveni 3 – 4% izdevumi krievu valodā no visiem jaunieguvumiem. Tiek papildināts arī daiļliteratūras krājums angļu valodā. Nozaru izdevumu krājums angļu valodā netiek komplektēts, jo lietotājiem pieejama elektronisko grāmatu daudznozaru pilnteksta datubāze “eBook Public Library Collection” (EBSCOhost), kura aptver vairāk kā 48000 e-grāmatu nosaukumu un kuru var izmantot arī attālināti.

Bauskas Centrālās bibliotēkas krājums ir plašs un daudzveidīgs, atbilstošs lietotāju vajadzībām un vēlmēm. Krājums 2020. gadā tika papildināts ar 3047 jauniem izdevumu eksemplāriem, kas ir par 891 eksemplāru vairāk nekā 2019. gadā. Proporcijas finansējuma sadalījumam krājuma komplektēšanai: 73% – grāmatas, 17% – prese, 10% – e-resursi.

Komplektējot krājumu, jau daudzus gadus Bauskas reģiona bibliotēkām izveidojusies veiksmīga sadarbība ar vairākām izdevniecībām, (skat. 6.2. tab.). Aizvadītajā gadā grāmatas pārsvārā tika komplektētas attālināti, pasūtot tās grāmatu bāzes “Latvijas Grāmata” tīmekļa vietnē. Septembra mēnesī bibliotēkas organizēto 19. Novadu Grāmatu svētku ietvaros savu grāmatu klāstu pasākuma apmeklētājiem piedāvāja: “Madris”, “Avots”, “Jumava”, “Kontinents”, “ARTO”, “Pētergailis” un grāmatu bāze “Latvijas Grāmata”.

6.2. tabula

Bauskas reģiona bibliotēku sadarbības partneri krājuma komplektēšanā

Nr.p.k.	Sadarbības partneris
1.	Grāmatu bāze “Latvijas Grāmata”
2.	Izdevniecība “Kontinents”
3.	Izdevniecība “Jumava”
4.	Izdevniecība “Pētergailis”
5.	“Egmont Latvija”
6.	Apgāds “Zvaigzne ABC”

Analizējot krājuma komplektēšanas procesu aizvadītajā gadā, jāsecina, ka turpina uzlaboties bibliotēkas krājuma sastāvs vairākās nozarēs: pedagogijā, medicīnā, psiholoģijā, īpaši izceļot uzņēmējdarbību un ar to saistītās nozares. Uzlabojies un papildinājies daiļliteratūras klāsts – komplektēti vēsturiski romāni, detektīvi, fantāzijas žanra darbi, dzeja u. c.

Bauskas Centrālās bibliotēkas Informācijas resursu un attīstības nodaļas bibliotekāre Astra Daila Jaudzema regulāri piedalās reģionu novadu bibliotēku krājuma vērtēšanā, tādējādi

palīdzot, atlasīt bibliotēkām nolietoto, maz izmantoto literatūru, kuru izvērtējot, pārvieto uz Depozitāriju vai Apmaiņas krājumu.

2020. gadā Bauskas reģiona bibliotēkas saņēma vērtīgus dāvinājumus no dažādiem dāvinātājiem ar LNB AD BAC starpniecību:

- biedrība “Ascendum”;
- Latvijas Institūts;
- biedrība “Centrs Marta”;
- A/S “Pasažieru vilciens”.

Vērtīgs Bauskas reģiona grāmatu krājuma papildinājums – pateicoties Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītajam projektam “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”, Bauskas Centrālā bibliotēka saņēmusi 1679 grāmatu eksemplārus (299 nosaukumi) 15401,90 EUR vērtībā (skat. 6.3. tab.). Šīs grāmatas tiks sadalītas visām Bauskas reģiona bibliotēkām un rezultātā bibliotēku krājums papildinājās ar augstvērtīgu un daudzveidīgu latviešu un ārzemju literatūru, kā arī vērtīgu nozaru literatūru.

6.3. tabula

Vērtīgo grāmatu papildinājums, Bauskas reģions

Nr.p.k.	Novads	Eksemplāru skaits	Vērtība, EUR
1.	Bauskas novads	843	7537,61
2.	Iecavas novads	250	2299,53
3.	Rundāles novads	210	1946,85
4.	Vecumnieku novads	376	3617,91
KOPĀ:		1679	15401,90

2020. gadā pēc pieprasījuma no Apmaiņas krājuma sešām (Bauskas Centrālā, Ceraukstes, Dāviņu, Jumpravas, Jaunsaules, Zorģu) bibliotēkām kopā tika izsniegti 344 iespieddarbu eksemplāri. Savukārt Depozitārija krājumu papildinājušas sešas (Grenctāles, Ceraukstes, Rītausmu, Iecavas bērnu, Umpārtes, Bārbeles) bibliotēkas, tajā nododot 230 iespieddarbu eksemplārus.

Uz 2021. gada 1. janvāri Depozitārija krājums ir 10349 eksemplāri, t.sk. 9814 grāmatas un 535 žurnāli. No kopējā skaita daiļliteratūra sastāda 50%, nozaru literatūra – 38%, bet bērnu un jauniešu grāmatas – 12%.

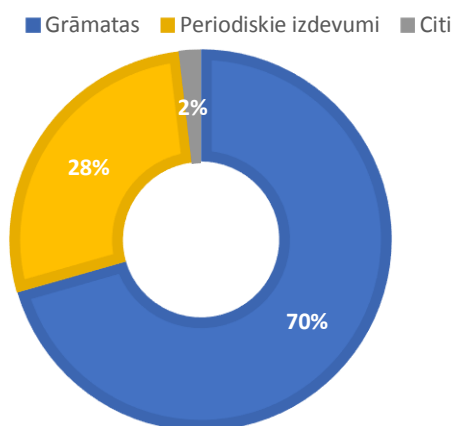
6.2. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Finansējumu Bauskas reģiona bibliotēku krājuma komplektēšanas nodrošināšanai piešķir novadu domes budžeta līdzekļu ietvaros (skat. 6.4., 6.5., 6.6., 6.7., 6.8. tab.).

6.4. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums, Bauskas reģions

	2018	2019	2020
Finansējums krājuma komplektēšanai	121447	120472	118517
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	121447	120472	118517
grāmatām	82564	85155	83085
periodiskajiem izdevumiem	33448	33243	33212
Iedzīvotāju skaits reģionā	45782	45130	44504
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2,65	2,67	2,66

6.1. att. Bibliotēku izdevumi krājuma komplektēšanai Bauskas reģionā, 2020

6.5. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums, Bauskas novads

	2018	2019	2020
Finansējums krājuma komplektēšanai	57785	55887	56323
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	57785	55887	56323
grāmatām	37441	39020	39035
periodiskajiem izdevumiem	15132	15229	15162
elektroniskajiem resursiem	5212	1638	2126
Iedzīvotāju skaits novadā	24478	24096	23687
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2,36	2,32	2,38

6.6. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums, Iecavas novads

	2018	2019	2020
Finansējums krājuma komplektēšanai	27201	28574	26512
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	27201	28574	26512
grāmatām	19421	20302	18601
periodiskajiem izdevumiem	7557	7836	7817
elektroniskajiem resursiem	223	436	0
Iedzīvotāju skaits novadā	9048	8969	8984
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	3,01	3,19	2,95

6.7. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums, Rundāles novads

	2018	2019	2020
Finansējums krājuma komplektēšanai	9428	9533	9487
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	9428	9533	9487
grāmatām	7189	7123	7058
periodiskajiem izdevumiem	2239	2410	2429
Iedzīvotāju skaits novadā	3755	3674	3597
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2,51	2,59	2,64

6.8. tabula

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums, Vecumnieku novads

	2018	2019	2020
Finansējums krājuma komplektēšanai	27033	26478	26195
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	27033	26478	26195
grāmatām	18513	18710	18391
periodiskajiem izdevumiem	8520	7768	7804
Iedzīvotāju skaits reģionā	8501	8391	8236
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	3,18	3,16	3,18

2020. gadā novadu bibliotēkām pašvaldību finansējums krājuma iegādē Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novados nedaudz samazinājies, savukārt Bauskas novadā nedaudz palielinājies. Vidēji reģionā uz vienu lietotāju **krājuma komplektēšanai** izmantoti **EUR 9,69** (skat. 6.9. tab.).

6.9. tabula

Finansiālais nodrošinājums krājuma komplektēšanai uz vienu lietotāju

Nr.p.k.	Novads	EUR
1.	Bauskas novads	8,24
2.	Iecavas novads	12,17
3.	Rundāles novads	13,69
4.	Vecumnieku novads	10,36
Reģionā:		9,69

Kopā aizvadītajā gadā Bauskas reģiona bibliotēkās **grāmatu iegādē** izmantoti pašvaldību līdzekļi **EUR 83085**. Vidēji reģionā uz vienu lietotāju **grāmatu komplektēšanai** izmantoti **EUR 6,79** (skat. 6.10. tab.)

6.10. tabula

Finansiālais nodrošinājums grāmatu komplektēšanai uz vienu lietotāju

Nr.p.k.	Novads	EUR
1.	Bauskas novads	5,71
2.	Iecavas novads	8,54
3.	Rundāles novads	10,18
4.	Vecumnieku novads	7,27
Reģionā:		6,79

Vairākās Bauskas reģiona bibliotēkās pieaugusi interese par preses izdevumiem. Bibliotēkas piedāvā plašu spektru, organizē aptaujas pirms izdevumu pasūtīšanas, lai izzinātu pieprasītos izdevumus. Presei atvēlētā summa sabalansēta ar iepirkto grāmatu summu t.i. $\frac{1}{3}$ presei, $\frac{2}{3}$ grāmatām. Tiek ievērotas arī bērnu intereses un pasūtīti izdevumi šai lietotāju grupai.

Kopā reģionā **presei** atvēlēti **EUR 33212**. Vidēji reģionā uz vienu lietotāju preses iegādei izmantoti **EUR 2,71** (skat. 6.11. tab.).

6.11. tabula

Finansiālais nodrošinājums presei uz vienu lietotāju

Nr.p.k.	Novads	EUR
1.	Bauskas novads	2,22
2.	Iecavas novads	3,59
3.	Rundāles novads	3,51
4.	Vecumnieku novads	3,09
Reģionā:		2,71

6.3. Rekatalogizācija

Bauskas reģiona publisko bibliotēku krājumi pilnība rekatalogizēti. Turpinās skolu bibliotēku darbs ar BIS ALISE. Krājumu rekatalogizācija notiek Bauskas Valsts ģimnāzijas bibliotēkā un Iecavas vidusskolas bibliotēkā (skat. 6.12. tab.).

6.12. tabula

Bauskas reģionā kopkatalogā ievadītais skolu bibliotēku krājums

Nr.p.k.	Skola	Ievadīto ierakstu skaits	Krājuma rekatalogizācija, %
1.	Bauskas Valsts ģimnāzija	37556	85%
2.	Bauskas 2. vidusskola	11040	100%
3.	Iecavas vidusskola	6796	27%

6.4. Krājuma pārbaude

2020. gadā tika veikta elektroniskā krājuma inventarizācija divās Bauskas novada pagastu bibliotēkās – Brunavas pagasta Grenctāles un Dāviņu pagasta bibliotēkās, kā arī divās Vecumnieku novada bibliotēkās – Bārbeles un Vecumnieku bibliotēkās. Inventarizāciju veica Bauskas Centrālās bibliotēkas Informācijas resursu attīstības nodaļas darbinieki sadarbībā ar pagastu bibliotēku darbiniekiem. Inventarizācijā konstatēts pavisam neliels grāmatu iztrūkums (skat. 6.13. tab.).

6.13. tabula
Krājuma inventarizācijas Bauskas reģionā

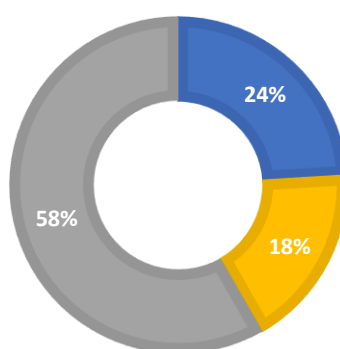
Nr.p.k.	Bibliotēka	Inventarizācijas datums	Iztrūkums, eksemplāri
1.	Grenctāles bibliotēka	20.04.2020.–24.04.2020.	84
2.	Dāviņu bibliotēka	05.05.2020.–08.05.2020.	24
3.	Bārbeles bibliotēka	26.10.2020.–06.11.2020.	127
4.	Vecumnieku bibliotēka	09.11.2020.–13.11.2020.	130

6.5. Krājuma rādītāji

6.14. tabula
Krājuma rādītāji, Bauskas reģions

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	30008	29627	31004
Grāmatas	10852	10162	12421
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	2160	2119	2986
<i>t. sk. bērniem</i>	2433	2387	2198
Izslēgtie dokumenti	23379	27055	28555
Krājuma kopskaits	354468	354692	350514
<i>t. sk. grāmatas</i>	285461	284430	282553
<i>t. sk. preses izdevumi</i>	67029	68339	66068
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	187060	234981	188470
<i>Izsniegums, preses izdevumi</i>	144109	188372	123525
Grāmatu krājuma apgrozība	0,83	0,83	0,48
Periodisko izdevumu apgrozība	3,00	2,76	1,88

■ Latviešu daiļliteratūra ■ Bērniem ■ Cits

6.2. att. Krājuma rādītāji Bauskas reģionā, 2020

6.15. tabula
Krājuma rādītāji, Bauskas novads

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	14764	13937	14320
Grāmatas	5444	4696	5841
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	900	868	1599
<i>t. sk. bērniem</i>	1269	1150	1080
Izslēgtie dokumenti	12938	12395	12297
Krājuma kopskaits	182984	182179	182789
<i>t. sk. grāmatas</i>	151052	148338	149148
<i>t. sk. preses izdevumi</i>	30779	32780	32577
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	153788	151128	111279
<i>Izsniegums, preses izdevumi</i>	110950	111015	67222
Grāmatu krājuma apgrozība	1,02	1,02	0,75
Periodisko izdevumu apgrozība	3,60	3,39	2,06

6.16. tabula
Krājuma rādītāji, Iecavas novads

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	6016	6242	6062
Grāmatas	2254	2292	2255
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	356	425	486
<i>t. sk. bērniem</i>	523	544	436
Izslēgtie dokumenti	4061	4330	4948
Krājuma kopskaits	52752	54664	55778
<i>t. sk. grāmatas</i>	42120	43289	44272
<i>t. sk. preses izdevumi</i>	10162	10868	10981
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	39454	38977	36123
<i>Izsniegums, preses izdevumi</i>	38158	35282	27308
Grāmatu krājuma apgrozība	0,94	0,90	0,82
Periodisko izdevumu apgrozība	3,75	3,25	2,49

6.17. tabula
Krājuma rādītāji, Rundāles novads

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	2744	2939	2948
Grāmatas	849	985	1012
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	222	186	
<i>t. sk. bērniem</i>	167	178	203
Izslēgtie dokumenti	1011	2203	4570
Krājuma kopskaits	38345	39080	37458
<i>t. sk. grāmatas</i>	26966	27653	26389
<i>t. sk. preses izdevumi</i>	11253	11301	10945
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	9335	8831	8482
<i>Izsniegums, preses izdevumi</i>	7991	7697	6349
Grāmatu krājuma apgrozība	0,35	0,32	0,32
Periodisko izdevumu apgrozība	0,71	0,68	0,58

6.18. tabula
Krājuma rādītāji, Vecumnieku novads

	2018	2019	2020
Jauniegunvumi	6484	6509	7674
Grāmatas	2305	2189	3313
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	682	640	901
<i>t. sk. bērniem</i>	474	515	479
Izslēgtie dokumenti	5369	8127	6740
Krājuma kopskaits	80387	78769	74489
<i>t. sk. grāmatas</i>	65323	65150	62744
<i>t. sk. preses izdevumi</i>	14835	13390	11565
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	36069	36045	32786
<i>Izsniegums, preses izdevumi</i>	37760	34378	23447
Grāmatu krājuma apgrozība	0,55	0,83	0,52
Periodisko izdevumu apgrozība	2,55	2,76	2,03

6.6. Datubāzes

Neaizvietojami palīgi informācijas iegūšanā bibliotēkās ir ne tikai drukātie materiāli, bet arī e-resursi, t.i. abonētās un brīvpieejas datubāzes.

6.6.1. Abonētās tiešsaistes datubāzes

2020. gadā bibliotēkas lietotājiem piedāvāja četras abonētās pilntekstu datubāzes:

- Letonika;
- News.lv;
- Nozare.lv (Bauskas Centrālajā bibliotēkā);
- EBSCO.

Informācijas meklēšanai datubāzē Letonika.lv pievērsās galvenokārt jaunieši, kuri to izmanto mācībām. Datubāze tika izmantota, lai meklētu vārdu skaidrojumus “Svešvārdu vārdnīcā” un “Dzejas vārdnīcā”. Tika meklēta informācija arī Latvijas vēstures enciklopēdijā un Latvijas enciklopēdiskajā vārdnīcā. Bibliotekāri bieži izmantoja cilni – Mācībām, lai svinamdienu kalendārā varētu uzzināt par ievērojamu cilvēku jubilejām.

Datubāzē News.lv pieejama plaša spektra daudznozaru informācija. News.lv ir izcils palīgs informācijas meklēšanā Latvijas laikrakstos, arī dažos žurnālos. Šo datubāzi visvairāk izmantoja studenti un strādājošie. Daudz informācija tika meklēta par, Bauskas vēsturi, kultūrvēstures saglabāšanu Bauskas vecpilsētā, Karpa dārzu un mākslu – plenēriem, māksliniekiem, gleznām un izstādēm, kā arī par citām tēmām – bibliotēkām, grāmatu lasīšanu, strausa olām, tītara gaļu, piena patērēšanu. Visvairāk informācijas bija sameklēts laikrakstā “Bauskas Dzīve”, pēc tam sekoja “Latvijas Avīze” un “Diena” u. c.

Ārkārtējās situācijas tika meklēta informācija par:

- dīkstāvi;
- investēšanu krīzes laikā;
- mārketingu krīzes laikā;
- pielāgošanos un klientu attiecībām;
- kvalitatīvu darbs attālināti – kā līdz tam nonākt;
- spēlēm darba vietā u.c.

Nozare.lv ir nacionālās informācijas aģentūras LETA biznesa portāls, kurā lietotāji 2020. gadā visvairāk aplūkoja aktuālās ziņas. Studentiem bakalaura darbiem sevišķi noderīgas bija cilnē “Rādītāji” sagatavotās diagrammas, kuras atspoguļoja dažādus ekonomiskos rādītājus. Tāpat tika meklēta informācija konkrētās nozares rubrikās – Rūpniecība, Lauksaimniecība, Pārtika u.c.

Datubāze EBSCO Bauskas Centrālajā bibliotēkā bijusi iecienīta visa aizvadītā gada garumā, jo tajā ir pieejami e-žurnālu un e-grāmatu pilnie teksti. Gan e-žurnālus, gan e-grāmatas visvairāk izmanto augstskolu studenti, taču vispopulārākās bijušas e-grāmatas, kuras izmantotas bakalaura un maģistra darbu izstrādāšanā.

Sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumi Covid-19 seku mazināšanai, Bauskas Centrālā bibliotēka sadarbībā ar Kultūras informāciju sistēmu centru Bauskas reģiona bibliotēku lietotājiem laika periodā no 23. marta līdz 15. jūnijam piedāvāja iespēju saņemt autorizācijas datus un bez maksas lasīt e-grāmatas krievu valodā datubāzēs “BiblioRossica”, “BiblioPlanet” un “Non-fiction library”, kā arī sadarbībā ar Encyclopaedia Britannica attālināti izmantot “Britannica Academic” un “Britannica ImageQuest” datubāzes, kurās pieejami materiāli studijām un pētniecībai.

6.6.2. Datubāzu izmantojuma rādītāji

Salīdzinoši ar iepriekšējo gadu, datubāzes Letonika apmeklētāju skaits ir samazinājies (skat. 6.19. tab.). Tas skaidrojams ar to, ka 2020. gadā skolēniem Letonikas piekļuvi nodrošināja skolas, jo Covid-19 ierobežojumu dēļ mācības pārsvarā notika attālināti.

Arī datubāzes News.lv statistikas rādītāji ir samazinājušies. To var izskaidrot ar to, ka pamatā par datubāzēm interesējās studenti, kuri meklēja informāciju noslēguma darbiem, taču laikraksti, kā padziļināti tēmas izpētes avoti, netika izmantoti.

Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums, Bauskas reģions

Datubāze	2018	2019	2020
Letonika	2549	8770	1969
News	3858	3406	1635
EBSCO	473	301	323
Nozare		943	407

EBSCO datubāze 2020. gadā apmeklēta 323 reizes, kas ir tikai par 22 apmeklējumiem vairāk kā pērn. Pēc iegūtajiem datiem redzams, ka lietotāji visvairāk lietojuši trīs iekļautās datubāzes: *Associated Press Video*, *Image Collection* un *Academic Search Complete*. Tāpat bija lietotas arī citas datubāzes: *MasterFILE Premier*, kā arī *Health Source: Nursing/Academic Edition*, *MEDLINE*, *Teacher Reference Center*, un *ERIC*. No skaitļiem var secināt, ka šogad visvairāk tika meklēts multimediju datubāzēs (attēli un video) un e-žurnālu datubāzē *Academic Search Complete*. Tāpat tika izmantotas citas tematiskas pilnu tekstu datubāzes, piemēram, par izglītību un medicīnu.

Lai lietotājus ieinteresētu izmantot bibliotēkā pieejamās datubāzes, nepieciešams regulāri popularizēt un informēt ikvienu par resursu piedāvātajām iespējām. Novērots, ka lielākajai daļai bibliotēkas lietotāju trūkst interese par tām, resursus vairāk izmanto studenti.

6.7. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Informācija par bibliotēkārājām aktualitātēm pieejama Latvijā populārākajos sociālajos tīklos: sociālajā portālā draugiem.lv, sociālajā tīklā Facebook un Instagram. Tajos regulāri tiek atspoguļoti bibliotēkas jaunieguvumi, tāpat arī grāmatu tops. 2020. gadā sociālajos tīklos pastiprināti tika publicēta informācija par bibliotēkā pieejamajām datubāzēm un elektroniskajiem resursiem. Krājums un datubāzes tika popularizētas arī Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē, kur regulāri tiek ievietoti raksti par jaunākajām grāmatām un katra mēneša lasītāko grāmatu topi.

Krājuma popularizēšanai un lasīšanas veicināšanai visās Bauskas reģiona bibliotēkās katru mēnesi tiek izvietotas dažādas izstādes – tematiskās, informējošās, kā arī jubileju un atceres dienu (skat. 6.20. tab.).

6.20. tabula
Izstādes Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Izstādes nosaukums	Bibliotēka
1.	Sēd uz sliekšņa pasaciņa...	Bauskas CB
2.	“Literatūre” grāmatu plaukts	
3.	Mīļā pilsēta – autoram novadniekam Jānim Sarmam – 135	
4.	Zaļā aptieciņa mūsu veselībai un labsajūtai	Brunavas bibliotēka
5.	Mārtiņdiens – atver durvis ziemai!	
6.	Maini savu pasauli kopā ar grāmatu	Grenctāles bibliotēka
7.	1. jūnijs – Starptautiskā bērnu aizsardzības diena	Ceraukstes bibliotēka
8.	Bet no visiem pasaules brīnumiem visbrīnumainākā ir grāmata (Z. Mauriņa)	Mūsas bibliotēka
9.	Starptautiskā teātra diena	Codes bibliotēka
10.	Prāta spēles brīviem brīžiem	
11.	Teātris ir pārāks par kino /G. Āboliņam – 60/	Jauncodes bibliotēka
12.	Lidija Freimane – īsta dāma ar franču smaržām	
13.	Jāņu mātei kroni pinu ar ozola zīlītēm...	Dāviņu bibliotēka
14.	Adīšanas un tamborēšanas pasaule”	
15.	Patriote katru dienu! Annai Skaidrītei Gailītei – 80	Gailīšu bibliotēka
16.	Draudzība grāmatās	Pāces bibliotēka
17.	Gan lietū, gan saulē /Rinkelei Zemzare – 100/	Rītausmu bibliotēka
18.	Tālas noskaņas zilā vakarā /Rainim – 155/	
19.	Grāmata – vasaras vakara noskaņai	Ādžūnu bibliotēka
20.	Uzmanību - izlasi pirmais!	
21.	Rakstniecei Annai Saksei – 115	Strēlnieku bibliotēka
22.	Kā pielijusi roze, man mīlas pilna sirds /Dzejniecei Aspazijai – 155/	Jumpravas bibliotēka
23.	Uz zemeslodes zem saules” (M. Čaklais)	Mežotnes bibliotēka
24.	Skaistākie mīlestības stāsti pasakās	Jaunsauls bibliotēka
25.	Latviešu dzīvesziņa dainās	
26.	Smelt spēku dabā	Ozolaines bibliotēka
27.	Mirkļis kā mūžības pieskāriens /rakstniecei Gundegai Repšei – 60/	Vecsauls bibliotēka
28.	Pagātnes un tagadnes jausmas /rakstniekam Jēkabam Jančevskim – 155/	
29.	Mūsu viesis Andra Manfelde	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
30.	Dzejniecei Elzai Stērstei – 135	Rosmes bibliotēka
31.	Rakstniecei Regīnai Ezerai – 90	Zālītes bibliotēka
32.	Rainim – 155	Ziemeļu bibliotēka
33.	Latvijas neatkarības gadadiena	Zorģu bibliotēka
34.	Kad cilvēka dvēsele palo	Bārbeles bibliotēka
35.	Skatuves elektrizētā	
36.	Nāc, nākdama Lielā diena!	Beibežu bibliotēka
37.	Jaunākais dzejā bibliotēkā	Kurmenes bibliotēka
38.	Acis ir neredzīgas. Jāmeklē ar sirdi!	Misas bibliotēka

39.	Zemes dēls ar zvaigžņu dvēseli / Dzejniekam Fricim Bārdam – 140/	Skaistkalnes bibliotēka
40.	Ābece pirms daudziem gadiem	
41.	Biogrāfiskais romāns Latviešu literatūrā	Stelpes bibliotēka
42.	Ziemeļblāzmas apmirdzētie stāsti	
43.	Zentai Ērglei – 100	Taurkalnes bibliotēka
44.	Kafija-melnā, rūgtā, aromātiskā...	Valles bibliotēka
45.	Eņģeļu maģija Ziemassvētku laikā	
46.	1991. gada janvāra barikāžu laiks – Latvijas tautas nelokāma griba	Vecumnieku bibliotēka
47.	Dzīvnieks nav mēbele, vai skaistuma priekšmets	

Bibliotēkā tiek popularizētas arī abonētās pilnteksta datubāzes. Bauskas Centrālās bibliotēkas Specializētajā lasītavā ir izveidoti statīvi ar informāciju par e-grāmatu un datubāzu pieejamību, sagatavotas informatīvās lapaņas par EBSCO datubāzi, izlikta informācija pie bibliotēkas informācijas stenda.

Katra mēneša otrajā sestdienā lietotājus sagaida *Jauno grāmatu diena*. Informācija par jaunajām grāmatām atrodama pie informācijas stenda, informatīvajā TV ekrānā abonementā, Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos.

6.8. Darbs ar parādniekiem

Reģiona bibliotēkās aktīvi tiek veikts darbs ar parādniekiem, jo parādnieku saraksts veidojas regulāri. Tas skaidrojams ar to, ka aizvien vairāk bibliotēku lietotāji paņem lielāku grāmatu skaitu, lai bibliotēka nebūtu tik bieži jāapmeklē. Tiem lietotājiem, kuri izmanto e-pastus, tiek sūtīti elektroniski atgādinājumi par grāmatu nodošanas termiņu un iespēju to pagarināt. Regulāri tiek zvanīts un atgādināts par paņemtajām grāmatām.

Grāmatu nodošanas iekārtas izmantošana nedaudz sekmējusi cīņu ar parādniekiem, jo grāmatas tiek ievietotas grāmatu kastē. Šo iespēju izmanto ne tikai Bauskas Centrālās bibliotēkas, bet arī Bauskas novada pagastu bibliotēku lietotāji.

Pārskata periodā tika veikts aktīvs darbs pie izsniegto izdevumu pagarināšanas, lai bibliotēku lietotāji BIS ALISE neuzrādītos kā parādnieki un lietotāji varētu izmantot 3td e-GRĀMATU bibliotēku. Ilgstošajiem parādniekiem izsniegtie izdevumi netika pagarināti.

6.9. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Vēl aizvien problēmas sagādā Bauskas Centrālās bibliotēkas telpu šaurība un krājuma izvietojums pa vairākām telpām – nav iespējams izvietot daudz grāmatu, līdz ar to iepirkto resursu skaits nevar būt pārāk liels.

Bauskas Centrālās bibliotēkas darbinieki regulāri izvērtē visu abonementa un krātuves krājumu, pārvietojot mazāk lasītos izdevumus no abonementa uz krātuvi darbinieku telpās, vienlaikus atzīmējot arī elektroniskajā kopkatalogā. Nolietoti un ilgstoši nepieprasīti izdevumi tiek izslēgti no bibliotēkas krājuma.

6.10. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz krājumu

Datubāzes ar savu unikālo saturu, kur ietverta kvalitatīva un pārbaudītu informācija ir bibliotēku pievienotā vērtība. Sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem, īpaša uzmanība tika pievērsta datubāzu popularizēšanai bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos.

7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums, vispārīgie rādītāji

Aizvadītajā gadā Bauskas reģionā darbu ar bērniem un jauniešiem veica Bauskas Centrālā bibliotēka, 36 pagastu bibliotēkas un viena bērnu bibliotēka.

Galvenie uzdevumi 2020. gadā darbā ar bērniem un jauniešiem:

- bērnu bibliotekārā apkalpošana Bauskas reģiona bibliotēkās;
- jaunu lietotāju (bērnu un jauniešu) iesaistīšana bibliotēkās;
- saturīgā brīvā laika iespējas nodrošināšana;
- informācijas tehnoloģiju prasmju un iemaņu apguves nodrošināšana;
- bibliotēkas darba organizēšana un popularizēšana, publicitāte;
- literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos;
- piedalīšanās mērķprogrammā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”, lasīšanas veicināšanas programmā pašiem mazākajiem “Grāmatu starts” un konkursā “Nacionālā skaļās lasīšanas sacensības”;
- piedalīšanās “Vispasauls Drošāka interneta” dienas pasākumos (skat. 13. pielikumu), Digitālajā nedēļā u. c.;
- bibliotekāru izglītības procesa pilnveidošana, apmeklējot kursus, seminārus, piedaloties pieredzes apmaiņas braucienos.

Bauskas reģiona bibliotēkās bērnu lietotāju skaits pēdējo trīs gadu laikā ir samazinājies par 33% (skat. 7.1. att.). Šajā gadā kritums ir pat par 21% (skat. 7.1. tab.). 2020. gadā vissliktākie rādītāji ir bibliotēku klātienes apmeklējumam (skat. 7.2. att.), kas procentuāli sastāda 43% kritumu un izsniegumu skaits (skat. 7.3. att.), kas sarucis par 53%. Vidējais izsniegumu skaits uz vienu lasītāju samazinājies uz 9,7 vienībām.

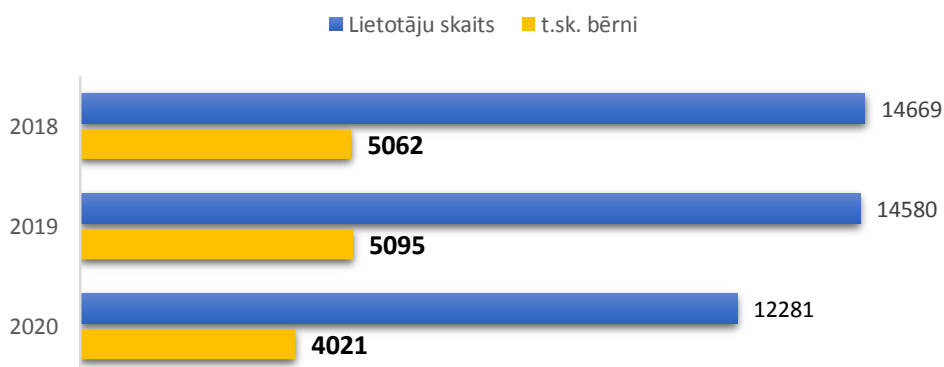
Bibliotekārais aptvērums reģionā, no iedzīvotāju skaita līdz 18 gadu vecumam, 2018. un 2019. gadā bija 60% apmērā, savukārt pārskata periodā tas ir nokrities par 12% un sastāda 49%.

Rādījumu krasās izmaiņas skaidrojamas ar to, ka 2020. gadā, Covid-19 pandēmijas ietekmē, reģiona bibliotēkas bija aizvērtas aptuveni divus mēnešus. Vēl viens no iemesliem, kādēļ samazinājies lietotāju skaits, ir vispārējs bērnu skaita samazinājums visā reģionā.

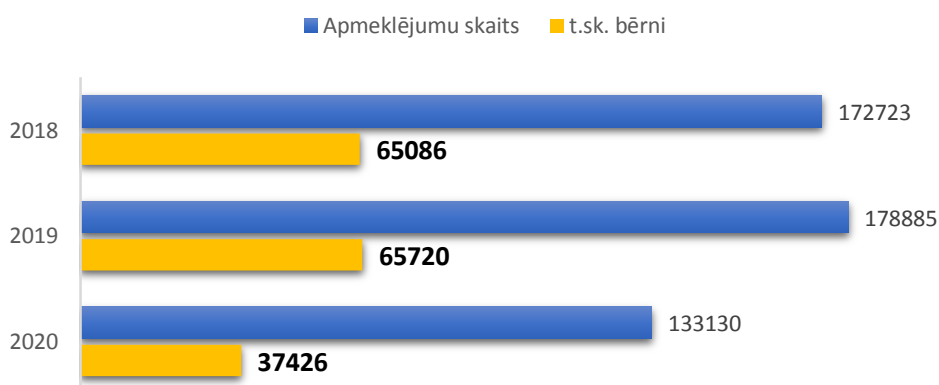
Nav iespējams veikt korektu 2020. gada datu analīzi, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, jo Covid-19 drošības pasākumu dēļ, bibliotēku galvenie rādītāji ir ļoti stipri kritušies.

Vispārīgie rādītāji darbā ar bērniem un jauniešiem reģionā

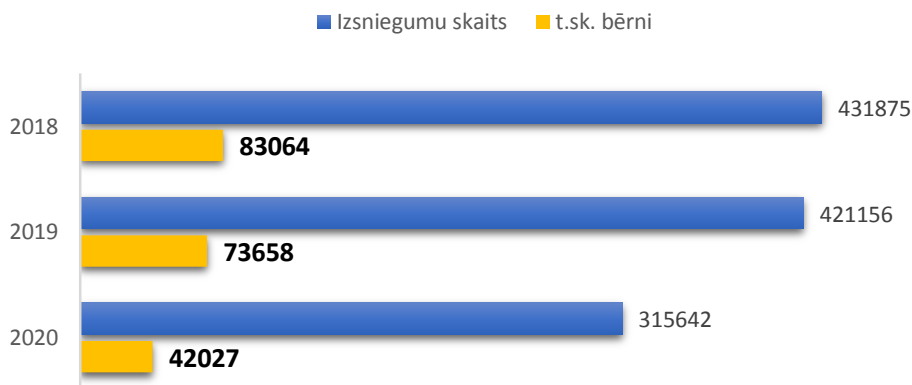
	Reģionā			
	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	14669	14580	12281	-1%; -16%
<i>t. sk. bērni (B+J)</i>	5062	5095	4021	+1%; -21%
Fiziskais apmeklējums	172723	178885	133130	+4%; -26%
<i>t. sk. bērni (B+J)</i>	65086	65720	37426	+1%; -43%
Izsniegums kopā	431875	421156	312257	-2%; -25%
<i>t. sk. bērniem (B+J)</i>	83064	73658	38983	-11%; -53%
Vidējais izsniegumu skaits (B+J) uz vienu lasītāju	16,4	14,5	9,7	
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita reģionā	32%	32%	28%	
<i>t.sk. bērni līdz 18 gadiem</i>	60%	61%	49%	
Iedzīvotāju skaits reģionā	45782	45130	44504	-1%; -1%
<i>t.sk. bērni līdz 18 gadiem</i>	8405	8339	8183	-1%; -2%

7.1. att. Lietotāju skaits Bauskas reģionā, 2018–2020

7.2. att. Apmeklējumu skaits Bauskas reģionā, 2018–2020

7.3. att. Izsniegumu skaits Bauskas reģionā, 2018–2020

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu

Metodisko un konsultatīvo atbalstu pārskata periodā visām Bauskas reģiona bibliotēkām sniedza Bauskas Centrālā bibliotēka. Sniegtas elektroniskas un telefoniskas konsultācijas, priekšlikumi un ieteikumi par krājuma izvietojumu bērniem dažādām vecuma grupām, kā arī vispārīgiem bibliotekārā darba jautājumiem, kas saistīti ar bērniem un jauniešiem. 2020. gadā sniegta informācija par aktualitātēm, veikta statistikas datu apkopošana par darbu ar bērniem un jauniešiem reģionā.

Reģiona galvenā bibliotēka koordinē:

- Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”;
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības projektu “Grāmatu starts”;
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas projektu “Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība” – tiek organizēts Bauskas novada pusfināls un reģiona fināls.

Pārskata periodā reģiona bibliotēkas aktīvi iesaistījās dažādās Latvijas mēroga aktivitātēs:

- **14 Bauskas reģiona publiskās un trīs skolu bibliotēkas** piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”;
- **sešas Bauskas reģiona publiskās un trīs skolu bibliotēkas** piedalās Skaļās lasīšanas sacensībā (skat. 14. pielikumu);
- **trīs Bauskas reģiona publiskās bibliotēkas** piedalījās LNB Atbalsta biedrības projektā “Grāmatu starts”;

- Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros, **astoņas Bauskas reģiona publiskās bibliotēkas** veidoja izstādes bērniem un jauniešiem, **septiņas publiskās bibliotēkas** un **trīs skolu bibliotēkas** organizēja Rītausmas lasījumu.

Aizvadītajā gadā tika organizēts Bauskas reģiona bibliotekāru seminārs, kurā tika iekļauta tēma par lasīšanas veicināšanas programmām 2020. gadā. Seminārā LNB Bērnu nodaļas vadītāja Silvija Tretjakova informēja par LNB lasīšanas veicināšanas programmu un kampaņu aktualitātēm, kā arī par “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020” kolekciju.

Bauskas, Iecavas un Vecumnieku bibliotēkām izveidojusies cieša sadarbība ar pašvaldību, dažādām nevalstiskām organizācijām, izglītības iestādēm u. c.

7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana

Komplektējot krājumu novadu bibliotēkas vadās pēc katras bibliotēkas izstrādātas **krājuma attīstības koncepcijas 2017. – 2021.gadam**, kurā noteikta bibliotēkas krājuma veidošanas un papildināšanas politika, ir noteikti temati, par kuriem iegādājami iespieddarbi u. c. dokumenti, dokumentu veidi, valodas, eksemplāru skaits un citi parametri. Pašvaldību finanšu līdzekļi krājuma komplektēšanai atbilst MK noteikumos “Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” noteiktajam.

Bibliotēku krājums tiek komplektēts tā, lai maksimāli apmierinātu bērnu un jauniešu mērķauditorijas vajadzības. Svarīgi ņemt vērā lietotāju pieprasījumus, lai krājums būtu daudzpusīgs un noderīgs gan mazākā vecumposma bērniem, gan jauniešiem. Liela vērība pievērsta kvalitatīvai nozaru, latviešu un tulkotai bērnu un jauniešu literatūrai, lai tas atbilstu visu vecumu lietotāju interesēm. Bibliotēkās regulāri tiek sekots līdzi tam, lai krājumā būtu pietiekoši daudz skolēnu ieteicamās literatūras sarakstos esošās grāmatas. Ja tās netiek papildus iepirktas, tad tiek pasūtītas no citām bibliotēkām ar SBA.

Reģiona bibliotēku bērnu grāmatu krājumā kopā ir iegūti 2198 jaunieguvumi. Pavisam krājumā kopā ir 44687 bērnu grāmatas. Bērnu grāmatu apgrozījuma koeficients ir 0,65 (skat. 7.2. tab.).

Krājuma rādītāji bērniem un jauniešiem

Resursu veids	Novads	Skaits
Jauniegvumi	Bauskas novads	1080
	Iecavas novads	436
	Rundāles novads	203
	Vecumnieku novads	479
KOPĀ:		2198
Krājums (bērnu) Pārskata perioda beigās	Bauskas novads	24927
	Iecavas novads	7816
	Rundāles novads	4161
	Vecumnieku novads	7783
KOPĀ:		44687
Bērnu grāmatu apgrozījums	Bauskas novads	0,65
	Iecavas novads	1,01
	Rundāles novads	0,28
	Vecumnieku novads	0,50
KOPĀ:		0,65

Bibliotēkas krājumu bērniem un jauniešiem veido:

- universāli un aktuāli, dažādam lietotāju vecumam un izglītības līmenim atbilstoši, dažādu veidu, nozaru un valodu iespieddarbi;
- uzziņu literatūra – valodu un skaidrojošās enciklopēdijas, kā arī elektroniskie resursi – datubāzes;
- bērnu un jauniešu literatūras, klasiskā un mūsdienu oriģinālā un tulkotā daiļliteratūra;
- bērnu un jauniešu oriģinālliteratūras klāsts, dažādu žanru literatūra – folklorā, burtu grāmatas, literārās pasakas, fantāzijas literatūra, lugas.

Reģiona bibliotēkas, kuras piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, iepērk arī projekta grāmatas, lai gan Bauskas reģionam (gan publiskajām, gan skolu bibliotēkām) no Latvijas Nacionālās bibliotēkas tika piešķirti 168 grāmatu eksemplāri: Bauskas novadam – 123 eksemplāri, Iecavas novada – 38 un Vecumnieku novadam – 7.

Bibliotēkas komplektē arī aktuālos preses izdevumus bērniem un jauniešiem, piemēram, “Barbie”, “Vāģi”, “Pūcīte”, “Donalds Daks”, “Spicīte”, “Avene”, “Astes”, “Ilustrētā Junioriem” u. c.

Reģiona bibliotēku krājums tiek papildināts arī ar attīstošām galda spēlēm, puzzle, kartogrāfiskajiem materiāliem, audiovizuālajiem materiāliem un elektroniskajiem resursiem (skat. 7.3. tab.).

7.3. tabula
 Alternatīvo lietu krājums 2020. gadā

Resursu veids	Novads	Skaitis
Spēles	Bauskas novads	68
	Iecavas novads	75
	Vecumnieku novads	18
KOPĀ:		161
Puzles	Bauskas novads	21
	Vecumnieku novads	5
KOPĀ:		26
Kartogrāfiskie materiāli	Bauskas novads	18
KOPĀ:		14
Audiovizuālie materiāli	Bauskas novads	421
	Iecavas novads	319
	Vecumnieku novads	104
KOPĀ:		844
Elektroniskie resursi	Bauskas novads	6
	Iecavas novads	1
	Vecumnieku novads	7
KOPĀ:		19

7.5. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Uzziņu un informācijas pakalpojumu sniegšana darbā ar bērniem un jauniešiem notiek regulāri. 2020. gadā vispieprasītākās galvenokārt bija tematiskās uzziņas, kas saistītas ar mācībām un studijām, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, aktuāliem notikumiem ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē. Sniegtas uzziņas par latviešu gadskārtu svētkiem, augu un dzīvnieku valsts tēmām, dažādu tautu un valstu tradīcijām, Latvijas novadiem, ceļošanu, sportu, sengrieķu mitoloģiju u. c. Šādas uzziņas pārsvarā tiek sniegtas skolēnu referātiem, zinātniski pētniecisko darbu izstrādei un zināšanu papildināšanai.

Lai precīzi sniegtu atbildes uz pieprasītajām uzziņām, bibliotēkās tiek izmantoti visi pieejamie resursi – datubāzes, uzziņu krājums, preses izdevumi, kā arī brīvpieejas interneta resursi.

Pārskata periodā nereti tika sniegtas individuālas konsultācijas un apmācības informācijas meklēšanā un informācijas tehnoloģiju izmantošanā. Bērni un jaunieši tika apmācīti meklēt informāciju datubāzēs News.lv, Letonika.lv, EBSCO, periodika.lv u. c. Tāpat bibliotekārājās stundās bērni tika iepazīstināti ar elektroniskā kopkataloga piedāvātajām iespējām.

Neskatoties uz to, ka 2020. gadā Covid-19 infekcijas izplatīšanās ierobežojumi ietekmēja bibliotēku pakalpojumu pieejamību, vēl aizvien nozīmīga bibliotekārā darba daļa ir lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem un jauniešiem dažādām vecuma grupām. Kad vien

situācija valstī un noteiktie ierobežojumi saistībā ar pulcēšanos to ļāva, bibliotēkās tika organizētas aktuālas izstādes, tematiskas un literāras pēcpusdienas, lasījumi, pārrunas, konkursi, izglītojoši braucieni, tikšanos ar interesantiem cilvēkiem u. c. Bauskas Centrālās bibliotēkas nodaļā “Bauskas Bērnu bibliotēka” (turpmāk – Bauskas Bērnu bibliotēka) darbojās lasītāju klubiņš “Zanes bibliotēka”.

Pirmsskolas bērniem tika organizētas dažādas radošās darbnīcas, pasaku rīti, tematiskie pasākumi, bibliotekārās stundas u. c. (skat. 7.4. tab.).

7.4. tabula

Pasākumi pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem

Bibliotēka	Pasākuma nosaukums	Apraksts	Dalībnieku skaits
Bauskas Bērnu bibliotēka	Zeķu zaķa ballīte	Madoniete Līna Ivanova sarakstījusi grāmatiņu “Zeķu Zaķa pidžamu ballīte”. Tas ir stāsts par Zeķu Zaķi un viņa draugiem, kuri dzīvo Ķērpju mežā. Zeķu zaķis tāpēc, ka viņš pa mežu staigā zeķēs. Tika gatavots zaķis no zeķes.	7
Grenctāles bibliotēka	Radošā darbnīca “Kukaiņu dzīve”	Bērni skatījās multfilmas. Izmantojot grāmatu resursus, noskaidroja, cik pavisam ir kukaiņu sugas Latvijā. Tika veidotas kukaiņu maskas.	8
Mūsas bibliotēka	“Iepazīsim bibliotēku un grāmatu pasauli”	Bērni iepazīst bibliotēku. Noskaidro, kas ir plaukti, to atšķirības, vēro grāmatas un gleznu izstādi dažādās krāsās. Noskaidro, kas ir dators, kopētājs, grāmatu ratiņi, bērnu stūrītis. Tika izdrukāta darba lapa ar burtu B un lasītas trīs bērnu grāmatiņas no sērijas <i>Grāmata ar skaņām</i> .	14
Jauncodes bibliotēka	“Kad tā burtiņš ar burtiņu...”	Bērni iepazīst burtus, tos krāsoja un katrs meklēja savu burtiņu. Tika skatīta multfilma “Alfabēts”.	10
Gailīšu bibliotēka	Zīmējumi uz asfalta	Bērni zīmēja uz asfalta zīmējumus.	8
Rītausmu bibliotēka	Bērnudārza bērni	Bērnudārza bērni apmeklēja bibliotēku. Ar rotaļu palīdzību bērni tika iepazīstināti ar bibliotēkas telpām. Bērni apskatīja grāmatas un spēles (skat. 15. pielikumu).	16
Ādžūnu bibliotēka	Putnu diena	Bērni Letonikā atpazīna uz lapiņas norādīto putnu balsis. Stāstīja, kādus putnus ir pamanījuši viesojamies putnu barotavās. Katrs no bērniem uzzīmēja savu fantāzijas putnu. Noslēgumā tika lasīta pasaka “Brīnumu putns”.	10
Mežotnes bibliotēka	“Ziedu plāva”	Bērni iepazīnās ar rakstnieces Annas Sakses pasaku “Sniegpulkstnīte”. Kopīgi pārrunājām dzirdēto.	14
Ozolaines bibliotēka	“Lasīsim un rotaļāsimies”	Tika organizēta rotaļu pēcpusdienu pirmsskolas vecuma bērniem un viņu	5

		vecākiem. Lasīšanas procesā tika izmantotas attīstošās spēles.	
Vecsaules bibliotēka	Mazo prātnieku skola "Zivis dzīvo ūdenī"	Bērnus iepazīstināja ar M. Marcinkeviča grāmatu "Svizis". Notika saruna par zivīm, skatījās filmiņu "Kā zivis elpo" un radošajā darbnīcā tika gatavota zivtiņa no papīra. Tika ierīkots diķis un organizētas makšķerēšanas sacensības (skat. 15. pielikumu).	19
Iecavas novada bērnu bibliotēka	Tematisks pasākums "Esi drošs un vesels"	Pasākuma tēma – drošība telpās un dabā. Tika runāts par elektro un uguns drošību. Bērni uzzināja kā pareizi uzvesties uz ielas, uz ūdens, uz ledus un kā rīkoties konkrētajā situācijā. Savas zināšanas par drošu uzvedību pirmsskolnieki pārbaudīja, atbildot uz viktorīnas jautājumiem. Izskaņā bērni izspēlēja kustību "Esi uzmanīgs uz ledus!".	23
Rosmes bibliotēka	Aktivitātes PII "Dartija"	Bērnu grupiņa tika sadalīta divās grupās. Katrai komandai bija iedota lapa un zīmuli. Uzdevums bija, kopīgi izdomāt un uzzīmēt pasaku, kuru pēc tam prezentēs otrai komandai.	20
Vecumnieku bibliotēka	Pirmā ekskursija bibliotēkā	Bērni iepazīnās ar bibliotēkas iekārtojumu un grāmatām.	24
Beibežu bibliotēka	Pasaku pēcpusdiena	Pasākums tika organizēts Vecumnieku bērnudārza bērniem. Stāstītas pasakas un izietas rotaļas.	6
Valles bibliotēka	Grāmata par mīļumu	Tuvojoties sirsniņdienai 14. februārī PII Pelēnu grupas bērniem tika lasīta grāmata "Es tevi mīlu". Tika greznotas sirsniņas un iets rotaļās.	10
Skaistkalnes bibliotēka	Bērnu rīts bibliotēkā	Ar bērniem kopā tika lasītas grāmatas. Tika atpazīti Latvijas putni pēc to balsīm. Tika minētas mīklas.	8
Kurmenes bibliotēka	Dzejas dienas	Dzejas dienas pasākums. Tikšanās ar bērnu grāmatu autori Vitu Štelmaheri un sunīti – detektīvu Rafi. Tika veidota bērnu zīmējumu izstāde.	20

1.–4. klašu skolēniem tika organizēti izglītojošie braucieni, Dzejas dienas, lasījumi, grāmatu, zīmējumu, rokdarbu izstādes, tematiski pasākumi, pārrunas, radošas darbnīcas, animācijas filmiņu skatīšanās, medijpratības nodarbības, bibliotekārās stundas, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa u. c. (skat. 7.5. tab.).

7.5. tabula
Pasākumi 1.-4. klašu skolēniem

Bibliotēka	Pasākuma nosaukums	Apraksts	Dalībnieku skaits
Bauskas Bērnu bibliotēka	Dienas aktivitāte “Mans foršais tētis”	Bauskas Bērnu bibliotēkā visa dienas garumā notika dienas aktivitāte “Mans foršais tētis”. Tā tika veidota, lai popularizētu tēva lomu ģimenē. Aktivitātē paredzēti uzdevumi bērnam kopā ar tēti. Kopīgi tika gatavotas lidmašīnas un meklēta informācija dažādās grāmatās	9
Brunavas bibliotēka	Radošā pēcpusdiena	Tika gatavoti dāvanu iesaiņošanas maisiņi un apsveikumi.	6
Grenctāles bibliotēka	Radošā pēcpusdiena “Ziedošais pavasaris”	Tika veidoti mākslīgie ziedi no papīra.	4
Mūsas bibliotēka	“Gaidām Mārtiņdienu, minam mīklas katru dienu!”	Mārtiņdienas laikā tika izvietota grāmatu izstāde ar latviešu tautas mīklu grāmatām. Tika minētas mīklas par cilvēku.	6
Dāviņu bibliotēka	“Būsim droši internetā”	Tematisks pasākums bērniem un jauniešiem. Tika stāstīts un rādīts bērniem, kā rīkoties, lai būtu drošs interneta vidē.	5
Jauncodes bibliotēka	“Kaķu diena – ņaudiena”	Pasākuma ideja – mans kaķis. Tika noskaidroti fakti, kad sāka svinēt šo dienu? Notika dažādu dzejoļu un stāstu lasījumi. Tika skatīta filmiņa un spēlētas kaķu spēles.	11
Pāces bibliotēka	Spēļu dienas bibliotēkā	Jau tradicionāli bērni šajā dienā spēlē dažādas spēles – faktu spēles, dambreti un arī novusu. Šī ir atpūtas diena no datora.	10
Gailīšu bibliotēka	Bibliotekārās stundas	Iepazīšanās ar bibliotēkas telpām, plauktu, nodaļu izvietojumu un grāmatām. Uzvedības noteikumu pārrunāšana.	34
Rītausmu bibliotēka	“Dzejas dienas brīvā dabā”	Bērni devās laukā, bibliotēkas pagalmā. Zālītē uz pufiem un plediem sasēdušies, kopīgi lasīja dzeju. Bērni izgudroja arī savus dzejoļus.	12
Ādžūnu bibliotēka	Tematisks pasākums “Februāris – sveču mēnesis”	Tika pieaicināts bitenieks Vilis Niedra ar informatīvu stāstījumu par bitēm un bišu produktiem. Tika stāstīts par sveču mēneša tradīcijām. Bērni sagatavoja savu stāstījumu “Mans sveces stāsts”. Noslēgumā notika sveču liešanas radošā darbnīca.	14
Mežotnes bibliotēka	“Dželsomīno iet uz skolu, atbild braši, izsit logu” /Dž.Rodāri/	Skolēni tika iepazīstināti ar itāļu rakstnieka Džanni Rodāri dzīvi un daiļradi. Kopīgi tika lasīti fragmenti no grāmatas “Dželsomīno melu zemē”	11
Jumpravas bibliotēka	Radošā darbnīca “Saldais sveiciens Valentīna dienā”	Tika veidoti konfekšu pušķi.	2
Ozolaines bibliotēka	Interaktīva erudīcijas spēle bērniem	Bauskas CB interaktīva spēle sākumskolas bērniem. Darbojoties ar spēli, bērni varēja salikt pareizi dzejolīti, salikt pa pāriem	22

	"Pārbaudi savas zināšanas"	animāciju filmu varoņus, sašķirot dārzenus un augļus, atpazīt Bauskas ģerboni utt. Tā bija iespēja lietderīgi pavadīt laiku pie datora.	
Vecsaules bibliotēka	Literārā stunda "Man deguns ir dzejnieks"	Lotes Vilmas Vītiņas grāmatas "Dzejnieks un smarža" lasījums. Notika saruna par smaržām, to nozīmi cilvēka dzīvē. Tika izspēlēta spēle "Smaržu laboratorija", kurā katrs bērns ar aizsietām acīm pēc ožas noteica, kas atrodas trauciņā, kādas emocijas ar to saistās. Bērni rakstīja nelielu dzejolīti par iepazīto smaržu, to ilustrēja, lai kopīgi izveidotu dzejoļu grāmatiņu "Mans deguns ir dzejnieks".	14
	Tematiskais pasākums "Krāsu mošķa jūtu laboratorija"	Grāmatiņas lasījums, saruna par emocijām, to atpazīšanu, sava krāsu mošķa krāsošana un emociju šķirošana, rotaļa "Ak, mīlo lācīt (mošķīt), kas tev kaiš" (skat. 16. pielikumu).	12
Iecavas novada bērnu bibliotēka	Tematiskais pasākums "Muminu ģimene no Somijas"	Bērni aplūkoja izstādi, noklausījās stāstu par Somijas simboliem un grāmatas "Mazie troļļi un lielie plūdi" fragmenta lasījumu. Kopīgi tika skatīta animācijas filma "Komēta nāk". Bērni izmēģināja dažādām aktivitātēm pieejamos eksponātus, izkrāsoja sagatavotos zīmējumus, kā arī zīmēja savus Muminus.	25
	Tematisks pasākums "Sveču liesmiņā veroties..."	Sveču mēnesim veltīts pasākums. Pasākumā piedalījās Iecavas pamatskolas 3.a un 4.a klases audzēkņi un skolotājas Ruta Baltrušaitē un Inese Krīģena (skat. 16. pielikumu).	10
Zālītes bibliotēka	Literārā pēcpusdiena "Aspazija un kaķi"	No dažādiem materiāliem tika gatavotas kaķu mantiņas, tika zīmētas un krāsotas kaķu bildes. Bērni klausījās Aspazijas kaķu stāstus (skat. 16. pielikumu).	10
Zorģu bibliotēka	"Katrs var būt Ziemassvētku vecītis!"	Bērni veidoja Ziemassvētku dāvanu maisa kolāžu ģimenei, draugiem, skolotājiem u. c.	22
Stelpes bibliotēka	Tikšanās ar rakstnieci Māru Cielēnu	Rakstniece Māra Cielēna stāstīja par savu darbu un bija sagatavojusi bērniem dažādus atjautības uzdevumus. Bērni bija sagatavojuši nelielu apskatu par izlasītajām dzejnieces grāmatām un sagatavojuši dzejas kompozīciju, kas rakstniecei ļoti patika.	66
Skaistkalnes bibliotēka	Bibliotekārās stundas	Sākumskolas klašu grupu bērnus iepazīstināja ar bibliotēku, ar bērnu grāmatu lasīšanas noteikumiem, kā arī grāmatu izvietojumu plauktos.	24
Kurmenes bibliotēka	Grāmatu rīts	Pasākumā bērni apsprieda ilustrācijas un apskatīja teksta un attēla attiecības. Bērni veidoja savas grāmatas vāku. Bērni iejutās ilustratoru lomā un katrs uzzīmēja kādu zīmējumu savas bilžu grāmatas sākumam.	

5.–9. klašu skolēniem tika organizēti lasījumi, tematiskie pasākumi, pārrunas, radošas darbnīcas, grāmatu, zīmējumu izstādes, izglītojošie braucieni, bibliotekārās stundas, tikšanās ar personībām u. c. (skat. 7.6. tab.).

7.6. tabula
Pasākumi 5. – 9. klašu skolēniem

Bibliotēka	Pasākuma nosaukums	Apraksts	Dalībnieku skaits
Bauskas Bērnu bibliotēka	Septembra mēneša aktivitāte “Dzejoļkonfekte”	Bauskas Bērnu bibliotēkā visa mēneša garumā bija vērojama mainīga dzejoļu ekspozīcija par godu Dzejas dienu mēnesim - septembrim. Šī izstāde bija saistīta ar mēneša aktivitāti “Dzejoļkonfekte”. Katru dienu ekspozīcijā tiks ievietoti dažādi dzejoļi. Jāizvēlas trīs no tiem un jānolasa skaļi. Par katru dzejoli bērni balvā saņēma Dzejoļkonfektu.	39
Vecsaules bibliotēka	Mini konkurss “Zini vai mini: 20 latviešu senvārdi”	Pasākums tika gatavots par godu dzimtās valodas dienai. Vārdus vajadzēja atpazīt pēc 4 dotiem atbilžu variantiem.	15
Ozolaines bibliotēka	“Brīnumu pasaku – brīnumu pasaulē!”	Tika veidoti priekšstati par brīnumpasaku mītiskajiem tēliem. Bērni analizēja pasakas (skat. 17. pielikumu).	10
Strēlnieku bibliotēka	“Māksla katram”	Bērni tika iepazīstināti ar jauno kustību Latvijā “Urban Sketching” jeb zīmēt viegli.	10
Ādžūnu bibliotēka	Radoši tematisks pasākums	Bērniem tika dota iespēja, apliecināt sevi kādā īpašā radošā veidā, attēlot Latvijas dvēseli.	10
Rītausmu bibliotēka	“Grega dienasgrāmata – grāmata vai filma, kas labāks?”	Ar popkornu, kā īstā kino, bērni skatījās filmu “Grega dienasgrāmata”. Pēc filmas norisinājās sarunas. Tie bērni, kuri bija lasījuši grāmatu, izteica viedokli par to, kas patika vairāk – grāmata vai filma.	10
Gailīšu bibliotēka	Pasākums “Helovīni ciemos nāk”	Stāsts par to, kas ir Helovīni. Notika dažādas spēles. Tika stāstīti šausmu stāsti un meklētas konfektes.	12
Jauncodes bibliotēka	“Tālu laiku liecības”	Uz pasākumu katrs atnesa savas dzimtas saglabātos dokumentus. Bērni tika iepazīstināti ar senākajiem dokumentiem, kas ir skatāmi bibliotēkā.	18
Grenctāles bibliotēka	Izglītojoši radošā pēcpusdiena “Latviešu tautas teikas”	Bērniem tika lasītas un stāstītas Latviešu tautas teikas par kalniem, pilsētām un putniem.	4
Iecavas Bērnu bibliotēka	Virtuāla grāmatu iztāde “Lasām grāmatas par Latviju”	Novembrī Latvijas proklamēšanas dienas priekšvakarā lasītāji un citi interesenti tika aicināti izlasīt kādu grāmatu par Latviju, izmantojot sagatavoto virtuālo grāmatu izstādi. Grāmatu saraksts ar anotācijām un vāku attēliem tika ievietots novada tīmekļa vietnē – https://iecava.lv/lv/zinas/kultura/31931-	

		valsts-svetku-prieksvakara-ipasa-uzmaniba-izdevumiem-par-latviju.	
Edvarta Virzas Iecavas bibliotēka	Dzejas kafejnīca	Ar bērniem Dzejas kafejnīcā tika pārrunāta Dzejas dienu vēsture un, kā tās tiek atzīmētas Latvijā. Skolnieki atraktīvi skaitīja skaistākos un jautrākos dzejoļus rudens tematikā. Noslēgumā kopā tika dziedātas dziesmas.	40
Skaistkalnes bibliotēka	Daiļlasīšanas konkurss	Tika piedāvāta palīdzība dzejoļu atlasē. Bērni piedalījās arī konkursa vērtēšanā.	18
Stelpes bibliotēka	Izzinoša nodarbība “Biogrāfiskais romāns – kas tas ir?”	9. klases bērni tika iepazīstināti ar biogrāfisko romānu. Tika analizēti Māras Zālītes, Noras Ikstenas un Jāņa Jaunsudrabiņa darbi.	11

Bauskas reģiona bibliotēkās tika rīkoti dažādi pasākumi, radošās darbnīcas, konkursi, izglītojošie braucieni u. c., kas paredzēti dažāda vecuma bērniem un jauniešiem (skat. 7.7. tab.).

7.7. tabula

Pasākumiem dažādām vecuma grupām

	Pasākuma nosaukums	Apraksts	Dalībnieku skaits
Bauskas Bērnu bibliotēka	“Draudzīgais sveiciens”	Tika izmantoti Grega darba grāmatas tēmas par ceļošanu un draugiem. Tika izstrādāti ceļojumu maršruti, pārrunāti jautājumi par ceļošanas kultūru.	14
Vecsaules bibliotēka	Lasīšanas seminārs “Pasaku māmuļa Margarita Stāraste un viņas grāmatas”	Uz pasākumu bērni ieradās katrs ar savu izlasīto M. Stārastes grāmatu. Tika rādīta prezentācija par rakstnieces dzīvi un daiļradi. Bērni piedalījās mini konkursā “Atpazīsti pasaku tēlus”. Tas bija komandu darbs pasakas izdomāšanā pēc Stārastes zīmējumiem. Noslēgumā bērni dalījās ar savām domām par savu izvēlēto M. Stārastes grāmatu.	28
Ozolaines bibliotēka	Drošinternets.lv – e-zināšanu čempionāts	Tika pildīti drošības testi un pārbaudītas zināšanas par drošību internetvidē.	16
Ādžūnu bibliotēka	Bibliotēku nedēļas radošā darbnīca	Informatīvs pasākums. Bibliotēkā nav tikai grāmatas, tāpēc bērni iepazīstas dažādām datubāzēm.	10
Rītausmu bibliotēka	“Diena bez tehnoloģijām”	Vasaras mēnešos katra mēneša ceturtdienās notika dažādu spēļu spēlēšana – gan galda, intelektuālās spēles, gan rotaļas ārā. Šajās dienās bērni neizmanto tehnoloģijas.	40
Jauncodes bibliotēka	“Ar mobilo kabatā”	Gan no vēstures, gan no interneta materiāliem tika meklēti mobilo telefonu plusi un mīnusi un, kā šīs ierīces ietekmē mūsu veselību.	7

Zālītes bibliotēka	Pēcpusdiena bērniem “Rokrakstu diena”	Bērni tika iepazīstināti ar dažādiem rokrakstiem. Viņi salīdzināja savus rokrakstus un ievingrināja roku glītrakstīšanā. Bērni mācījās lasīt ārstu, skolotāju, vecāku un vecvecāku rokrakstus.	8
Vecsaules, Ozolaines bibliotēkas	Bērnu žūrijas ekspertu noslēguma pasākums – izglītojošs brauciens	Dalība Dobeles muzeja programmā “Skola laiku griežos”, Jaunpils Elles kalna apmeklējums, dalība Jaunpils pils muzejpedagoģiskajā programmā “Mazo bruņinieku skola”.	36
Skaistkalnes bibliotēka	Tikšanās ar jauno dzejnieci Rasmu Urtāni	Rakstnieces stāstījums par dzīvi un literāro daiļradi, dzejas lasījumi.	54
Misas bibliotēka	Radošā darbnīca “Cimdiņš”	Uz kartona šablona līmējot auduma un dažādus dekoratīvus elementus, tika izveidoti dūrainīši. Noslēgumā bija izveidojusies vesela cimdu kolekcija.	6

Bauskas reģiona bibliotēkās 2020. gadā tika plānots realizēts 447 pasākumus bērniem un jauniešiem, no tiem realizēti tikai 223 pasākumi (skat. 7.9. tab.). Covid-19 pandēmijas ietekmē kopumā reģionā tika atcelti 50% no visiem plānotajiem pasākumiem, t.i. 222 pasākumi.

7.6. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Bauskas reģiona bibliotēkas aktīvi iesaistās un organizē dažādās lasīšanas veicināšanas aktivitātes (skat. 7.8. tab.).

7.8. tabula
Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Bibliotēka	Aktivitāte	Apraksts
Bauskas Bērnu bibliotēka	Literārs pasākums kopā ar Anci Zveju “Grāmata uz mana galda”	Bibliotēkā notika literārs pasākums kopā ar SIA “Latvijas Grāmata” pārstāvi Anci Zveju. Viņa ir šīs diskusijas iniciatore un pie mums viesojās jau otro reizi. Diskusijā tika aicināti jaunieši no 5. līdz 9.klasei, lai iepazītos un pārrunātu tēmu, kam nav gandrīz nekā kopīga ar datoriem un programmām, bet gan par grāmatām, ko lasa jaunieši (skat. 17. pielikumu).
Ādžūnu bibliotēka	“Ziemeļvalstu rakstnieki bērniem”	Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas ietvaros skolniekiem tika izsniegti iepriekš sagatavoti izdales materiāli, kurus bērni lasīja individuāli. Bija jāsniedz atbildes uz jautājumiem un jāuzzīmē zīmējums.
Dāviņu bibliotēka	“Nekārtības Rūķītis saudzē dabu”	Kopīga grāmatas lasīšana un uzdevumu pildīšana. Notika sarunas par to, kā saudzēt dabu.
Jauncodes bibliotēka	Galda spēļu diena	Visu dienu bērni spēlēja ļoti dažādas galda spēles.
Jaunsaules bibliotēka	Literārās stundas	Par rakstniekiem, kur bērni iepazīst autoru darbus, klausoties un aktīvi līdzdarbojoties.

Mežotnes bibliotēka	Lasītprieks	2018./2019.m.g. ietvarā tika organizēts lasīšanas veicināšanas pasākums, kura laikā bija jāizlasa pēc iespējas vairāk grāmatas.
Mūsas bibliotēka	“Ko Tu zini par Ceraukstes pagastu?”	38 jautājumu kopa par Ceraukstes pagastu tieši bērniem. Visi kopā mēģinājām atrast atbildes.
Ozolaines bibliotēka	“Lasīsim un rotaļāsimies”	Rotaļu pēcpusdiena pirmsskolas vecuma bērniem un viņu vecākiem. Attīstošo spēļu iesaistīšana lasīšanas procesā.
Rītausmu bibliotēka	Lasīšanas maratons “Mums patīk lasīt!”	Lai ieinteresētu bērnus vairāk lasīt grāmatas, bibliotēka izveidoja lasīšanas maratonu. Bērni mēnesi aktīvi lasīja grāmatas. Aktīvākajiem lasītājiem tika piedāvāts brauciens uz dzīvnieku patversmi.
Iecavas novada bērnu bibliotēka	Iecavas novada skolu Lasīšanas svētki – viktorīna “Lasītprieks”	Viktorīna ir tradicionālo Iecavas novada skolu Lasīšanas svētku pasākums, kas veltīts Pasaules Grāmatu un autortiesību dienai. Šogad viktorīna bija veltīta arī rakstnieka novadnieka Viļa Plūdoņa 145. dzimšanas dienai.
Zālītes bibliotēka	Lasu brālim, māšai vakara pasaciņu!	Lasītājiem piedāvāts, mēneša laikā, katru vakaru izlasīt vienu pasaciņu. Lasītājiem tika piedāvātas dažādas pasaku grāmatas, radot iespēju pašiem izvēlēties lasāmvielu.
Zorģu bibliotēka	Vasaras radošās dienas “Teātris rullē Zorģos”	Ikgadējais sarīkojums Zorģu bibliotēkas jauniešiem lasītājiem, kura gaitā četrās dienās bērni iepazīst un pilnveido sevi, attīsta radošumu un sociālās prasmes, tiekas ar radošām personībām.
Misas bibliotēka	Mazo Pūcēnu skoliņa	Pieteikas vairākas māmiņas, nodarbības notika regulāri un vairāk par trīs ieteiktajām.
Skaistkalnes bibliotēka	Dzeja uz trotuāra	Katras klases skolēni bija sagatavojuši dzejas lasījumu. Pēc skolēnu uzstāšanās notika vērtēšana, labāko dzejas lasījumu atlase un apbalvošana. Turpinājumā sekoja akcija “Dzeja uz trotuāra”. Pa klašu grupām skolēni tika aicināti rakstīt dzeju un zīmēt uz asfalta.

Bauskas reģionā 2020. gadā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā” (skat. 7.9. tab.) iesaistījās 19 bibliotēkas (14 publiskās un piecas skolu bibliotēkas).

7.9. tabula
Projekta BJŽ aktivitātes 2020. gadā

Bibliotēka	Aktivitāte	Apraksts
Bauskas Bērnu bibliotēka	Lielie lasīšanas svētki LNB	Lielajos lasīšanas svētkos LNB pulcējas čaklākie “Bērnu, jauniešu žūrijas 2019” bērni un jaunieši no visas Latvijas. No Bauskas to apmeklēja trīs labākie eksperti. Ziedoņa zālē notika skaists pasākums, bet pēc tam bērniem bija iespēja apskatīt Rīgas Svētā Pētera baznīcu. Lai uzbrauktu 120 m augstajā skatu tornī, bērniem bija jāpārvar pamatīgas bailes, taču par redzēto skatu laukumā viņi ļoti priecājās.

	Izzinošs pasākums Bērnu un jauniešu žūrijas ekspertiem	Lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu/ Jauniešu/ Vecāku žūrija 2019” dalībnieki devās uz Rīgas Nacionālo teātri, skatīties izrādi “Alise Brīnumzemē”. Brīnumzeme, kas palīdz atdzīvināt ikdienu un būt patiesi dzīvam. Izrādē mūsu novadnieks aktieris Jēkabs Reinis interesanti attēloja vairākus skatuves tēlus: Ņurbuli, 7, Puķes un Brāli.
Ceraukstes bibliotēka	Literāra pēcpusdiena “Lasīt – tas ir moderni”	“Bērnu/ jauniešu un vecāku žūrija 2018” noslēguma pasākums. Atskaite par paveikto, ekspertu godināšana, pārrunas.
	Izglītojošs brauciens “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” dalībniekiem	Apmeklējām Tukuma novadu: Cinevilla, salmu muzeju, Latvijas ceļa muzeju, Jaunmoku pils Meža muzeju.
Gailīšu bibliotēka	Lasīšanas veicināšanas aktivitātes	Bērni ar aizrautību iesāk lasīt grāmatas, bet ne katrs pabeidz. Bērnu ieinteresē ar dažādām balviņām.
Jauncodes bibliotēka	Priekšā lasīšana	“Bērnu žūrijas” 5+ grāmatas grupīnai lasīja vecāki
	“Bērnu žūrijas” padome	Tā ir izveidota no 5+ bērnu vecākiem, kuri palīdz organizēt pasākumus.
	Piedalāmie “Bērnu žūrijā 2020”	Tika lasītas grāmatas un tās vērtētas.
Rītausmu bibliotēka	Bērnu žūrijas noslēguma pasākums	Grāmatas ir izlasītas un anketas aizpildītas un var noslēgt žūriju ar pasākumu. Pasākumā pārrunāja savas domas par grāmatām katrā vecuma grupā. Noskaidroja, kuras grāmatas patika vislabāk, tika liktas arī atzīmes. Bērni tika pārbaudīti ar jautājumiem par grāmatu saturu.
	Bērnu žūrija– individuālas konsultācijas “Vajadzīgs viens nieks, grāmata un lasāmprieks”	Individuāli tika apzvanīti visi iepriekšējā gada žūrijas dalībnieki un tika piedāvāts arī cietiem piedalīties. Notika individuālas konsultācijas par “Bērnu žūrija 2020” grāmatām.
Ozolaines bibliotēka	Izbraukuma virtuālais planetārijs	Atcelts pasākums Covid-19 dēļ. Kopīgs pasākums ekspertiem no Vecsaules un Ozolaines bibliotēkām
Vecsaules bibliotēka	Nodarbības ar skaļo lasīšanu	Tika izveidotas 5 radošas nodarbības ar skaļo lasīšanu 5+ grāmatām.
	Literatūras apskats „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2020”	Iepazīstina bērnus ar jauno grāmatu kolekciju.
Iecavas novada bērnu bibliotēka	“Bērnu žūrijas” 5+ grāmatu kolekcijas lasījumi un aktivitātes	Laikā no 15.jūnija līdz 10.jūlijam, projekta “Skolēnu nodarbinātība vasaras brīvlaikā” ietvaros, iestādē strādāja vidusskolas audzēkne Līva B., kura aktīvi iesaistījās projekta “Bērnu žūrija” popularizēšanā. Apmeklējot bērnudārza grupiņas, kurās organizēja 6 grāmatu lasījumus, kuras noslēdzās ar radošām aktivitātēm.

	Labāko lasītāju veicināšanas aktivitātes	“Lielos lasīšanas svētkus” LNB apmeklēja Mežājevu ģimene, kuri ir aizrautīgi grāmatu lasītāji un Dženiferas Nolbergas ģimene, kura izlozē vinnēja Tallink dāvanu karti.
Ziemeļu bibliotēka	Bērnu žūrijas pasākums	Pateicība dalībniekiem par grāmatu lasīšanu bija Ojāra Vācieša dzejas krājums “Uz putnu lielceļa”
Beibežu bibliotēka	Bērnu žūrijas ekspertu skaļās lasīšanas stunda	Bērnu žūrijas eksperti kopīgi piedalījās skaļās lasīšanas stundā. Vērtējumi tika izteikti anketās.
Misas bibliotēka	Bērnu žūrijas ekspertu ballīte	Žūrijas ekspertiem bija iespēja Misas tautas nama atpūtas telpās izcept picu. Pasākumā bija spēles, jautrība un noslēguma balviņas par čaklo lasīšanu.

2020. gadā mērķprogramma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” izvērtusies par labāko lasīšanas veicināšanas aktivitāti.

Reģiona publiskajās bibliotēkās kopumā tika noslēgti 422 sadarbības līgumi par “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2020” grāmatu kolekcijas lasīšanu. Sakarā ar Covid-19 pandēmiju, žūrijas anketu aizpildīšana tika pagarināta līdz 2021. gada februāra beigām. Uz 2021. gada 8. februāri ir aizpildītas 276 anketas, kas sastāda 66% no kopējā sadarbības līgumu skaita (skat. 7.10. tab.).

7.10. tabula
BJVŽ dalībnieku kopsavilkums

Novads	Noslēgtie sadarbības līgumi	Aizpildītās anketas uz 08.02.2021.
Bauskas novads	250	119
Iecavas novads	121	120
Vecumnieku novads	51	37
KOPĀ :	422	276

Ziemeļu bibliotēkā Bērnu žūrijas ekspertu skaits samazinājās, jo 2019. gadā tika aizvērta Dzintmīsas pamatskola, kā rezultātā, šie bērni iesaistījās Bērnu žūrijā skolu bibliotēkās. Iecavas novada bērnu un Bauskas Bērnu bibliotēkās interese par Bērnu žūrijas projektu nav mazinājusies. Beidzoties kārtējam projektam, bērni un jaunieši ar nepacietību gaida nākošo.

Programmas darbošanās laikā tika iesaistīti jauni lasītāji, bērni piedalījās aktīvā domu apmaiņā par izlasīto. Svarīga loma bērnu iesaistīšanā ir pozitīvai vecāku attieksmei pret projektu.

Lai šis projekts veiksmīgi darbotos visās vecuma grupās, vislielākais uzsvars ir jāliek uz 5+ vecumu grupu, sadarbojoties ar pirmsskolas izglītības iestādēm un vecākiem. To aktīvi dara Vecsaules un Jauncodes bibliotēkabrīnumu pasas, veidojot interesantas nodarbības ar

Bērnu žūrijas grāmatu varoņiem. Bauskas Bērnu bibliotēkai ir izveidojusies ilgstoša sadarbība ar bērnudārza audzinātāju Daigu Krūmiņu, kura katru gadu iesaista visus savus audzēkņus aktīvā lasīšanā.

Sakarā ar Covid-19 ierobežojošiem pasākumiem, bibliotēkās ir notikuši daži Bērnu žūrijas noslēgumu pasākumi, savukārt iepazīstināšana ar jauno 2020. gada kolekciju, pārsvarā notika kā individuālas konsultācijas.

Daudzas lasīšanas veicināšanas aktivitātes tika atceltas vai arī realizētas tikai daļēji, ievērojot Covid-19 noteiktos ierobežojumus.

7.7. Sadarbība ar izglītības iestādēm “Kompetenču pieejas mācību saturā (Skola2030)” ietvaros

2020. gadā Bauskas Bērnu bibliotēka iesaistījās ciešākā sadarbībā ar izglītības iestādēm, veidojot nodarbības pirmsskolas un sākumskolas bērniem jaunā izglītības satura ieviešanā. Šajā gadā intensīvi uzsākts darbs pie tematisko interaktīvo nodarbību izstrādāšanas, kas domātas gan kā palīgs skolām jauno kompetenču ieviešanā, gan arī, lai piesaistītu arvien jaunus lasītājus.

Viena no pirmajām nodarbībām, kura tika ieviesta rudenī bija “Koki un krūmi Latvijā”. Uz šo nodarbību pieteicās divas klases. Atsauksmes gan no bērniem, gan no pedagogiem bija pozitīvas. Pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem patīk mainīt zinību apguves vidi un iepazīt jaunus mācību materiālus (skat. 18. pielikumu).

Interaktīvās nodarbības pirmsskolas un sākumskolas bērniem tika realizētas divas reizes ar kopējo bērnu skaitu 36. Bibliotēkā pakāpeniski tiek izstrādātas citu tēmu interaktīvās nodarbības dažādu vecumposmu bērniem. To mērķis ir aktualizēt bibliotēku kā palīgu jaunā izglītības satura ieviešanā.

7.8. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bauskas reģiona bibliotēkas bērnu un jauniešu apkalpošanā izveidojušas ciešu sadarbību ar dažādām izglītības iestādēm, pagasta pārvaldēm, sociālajiem centriem u. c. (skat. 7.11. tab.).

7.11. tabula
Sadarbības partneri bērnu un jauniešu apkalpošanā

Bibliotēka	Sadarbības partneris	Sadarbības raksturojums
Ādžūnu bibliotēka	Bērzu pakalpojumu centrs	Lielāku pasākumu organizēšanā tiek izmantotas pakalpojuma centra telpas.
	Īslīces pamatskola	Sadarbība ar Īslīces pamatskolas skolotājiem bibliotekāro pasākumu organizēšanā.
Dāviņu	k/c “Dāvis”	Tiek organizēti kopīgi pasākumi bērniem.

bibliotēka		
Gailīšu bibliotēka	Uzvaras pamatskola	Bibliotekārs palīdz sameklēt materiālus pasākumiem. Latviešu valodas skolotāja ik pārdienas iegriežas bibliotēkā, lai apspriestos par pasākumiem, par klases stundām.
Jauncodes bibliotēka	“Bērnu žūrijas” padome – bērnu vecāki	Palīdz organizēt pasākumus, lasot skaļi priekšā.
	Codes pagasta jauniešu grupa	Šogad notika tikai viens atvadu pasākums, jo viņiem nu pašiem savas telpas Codē.
Strēlnieku bibliotēka	Mežotnes pagasta amatieru teātris “Kājām gaisā”	Nu jau vairākus gadus bibliotēkām ir sadarbība ar amatieru teātri no Mežotnes pamatskolas. Tika organizēti dažāda veida pasākumi un tematiskās pēcpusdienas.
Mežotnes bibliotēka	Mežotnes sākumskola	Sadarbība pasākumu un konkursu organizēšanā pirmsskolas grupām.
	Mežotnes jaunieši “Mēs, Mežotnei”	Sadarbība pasākumu organizēšanā ar D. Černaļu.
Mūsas bibliotēka	PII “Mūsa”	PII audzēkņu bibliotēkas apmeklējumi – lasīšanas veicināšanas pasākumi. Tās laikā iepazīstināšana ar bibliotēku, jaunākajām grāmatām, skaļā lasīšana, mazo bērnu iesaistīšana lasīšanas procesā.
Ozolaines bibliotēka	Ozolaines pamatskola	Mazāko klašu audzinātāju rosināšana doties uz bibliotēkas organizētiem pasākumiem. Literatūras skolotājas iesaistīšanās pasākumu organizēšanā un literatūras stundu vadīšanā.
	Vecsaules pagasta kultūras darba organizatore	Bibliotēkas telpās tiek demonstrētas filmas, izmantojot bibliotēkas tehniku.
Rītausmu bibliotēka	Īslīces pagasta bērnu dārzs	Pirmsskolnieki tiek vesti uz bibliotēku, lai tie iepazīstas ar bibliotēkas iespējām un nākotnē sāktu apmeklēt bibliotēku.
	Īslīces pagasta pārvalde	Pagasta pārvalde lūdz izsniegt mēneša biļetes sabiedriskajam transportam, tādejādi palielinās apmeklējums bibliotēkā.
	Īslīces vidusskola	Pasākuma popularizēšana. Skolai tiek sūtīti pasākumu plakāti ar aicinājumiem apmeklēt bibliotēkas pasākumus, lai skolnieki būtu informēti.
Vecsaules bibliotēka	Vecsaules pamatskola	Sadarbībā ar skolu tiek rīkoti tematiskie lasīšanas veicināšanas pasākumi bērniem, tā ietverot tajos iespējami lielāku dalībnieku skaitu.
	Vecsaules pamatskolas pirmsskolas grupas	Sadarbībā ar pirmsskolas grupu skolotājām bibliotēkā tiek rīkoti Pasaku rīti, Mazo prātnieku skola.
Iecavas novada bērnu bibliotēka	Iecavas novada skolas (PII “Cālītis”, PII “Dartija”, Iecavas vidusskola, Iecavas pamatskola, Iecavas Mūzikas un mākslas skola)	Projekta “Mūsu mazā bibliotēka” aktivitātes un citi pasākumi. Par labu tradīciju kļuva iestāžu sagatavošanas un logopēdisko grupu audzēkņu ekskursijas Bibliotēku nedēļas ietvaros. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas aktivitātes, jauno grāmatu apskati, skolēnu informēšana par Bērnu žūriju u. c.

Rosmes bibliotēka	PII "Dartija"	Katru piektdienu bibliotēkāre dodas uz PII "Dartija" ar dažādām grāmatām, sagatavotām aktivitātēm bērniem.
Zorģu bibliotēka	Floriste Vineta Lamberte	Nodeva vērtīgu praktisko pieredzi dizaina priekšmetu veidošanā.
	Amatierteātra aktieris Dāvis Zāģeris	Improvizācijas teātra nodarbības, muzicēšana kopā ar bērniem.
Beibežu bibliotēka	Vecumnieku vidusskola	3.klases audzinātāja A. Vanaga iesaista klasi Bērnu žūrijas lasīšanas programmā un Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas pasākumos.
Skaistkalnes bibliotēka	Skaistkalnes vidusskola	Ekskursijas uz bibliotēku, pasākumu, pasaku pēcpusdienu, apmācību, izstāžu organizēšana. Radošo nodarbību un izstāžu veidošana.
Stelpes bibliotēka	Stelpes pamatskola	Kopīgi organizēti pasākumi: ekskursija uz V. Plūdoņa muzeju, tikšanās ar rakstnieci Ievu Samausku, bibliotēkārās stundas "Par drošu internetu" "Kas ir biogrāfiskais romāns" u. c.
Valles bibliotēka	PII "Cielaviņa", Valles pamatskola	Lasīšanas popularizēšanas pasākumi, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas norises, iepazīšanās ekskursija, izstāžu apmeklējums.
Vecumnieku bibliotēka	Vecumnieku vidusskolas pirmsskolas un sākumskolas grupas	Pasaku stundu, pārrunu par grāmatām un ekskursiju organizēšana. Ziemeļvalstu nedēļas "Rīta stunda" organizēšana.

Vislielākā sadarbība bibliotēkām ir izveidojusies ar pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, kas ir veicinošs jauno lasītāju ieguves faktors. Mežotnē un Codē jauniešu aktīvistu grupas iesaistās bibliotēkas darbā. Bibliotēkas sadarbojas ar pagastu kultūras darba veicējiem, veidojot kopīgus pasākumus. Teātra dalībnieki un citi profesiju pārstāvji papildina ikdienas lasīšanas aktivitātes.

Katrai bibliotēkai ir savs redzējums, kā uzlabot bibliotēkas darbu, piesaistot arvien jaunus sadarbības partnerus.

7.9. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Lai bibliotēkās veiksmīgi noritētu darbs ar bērniem un jauniešiem, bibliotēku darbiniekiem nepieciešams papildināt zināšanas un uzlabot prasmes šajā jomā, tāpēc ir svarīgi, ka darbinieki regulāri apmeklē profesionālās pilnveides pasākumus.

2020. gadā Bauskas reģiona bibliotekāriem tika organizēts seminārs, kurā iekļauta tēma par Latvijas Nacionālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasīšanas veicināšanas programmu aktualitātēm. Atsevišķi vairāku bibliotēku darbinieki apmeklējuši profesionālās pilnveides pasākumus par darbu ar bērniem un jauniešiem:

- seminārs "Kā palīdzēt nenokļūt viltus ziņu gūstā: Vācijas bibliotēku pieredze – "FakeHunter" (spēle jauniešiem apdomātai rīcībai ar viltus ziņām);

- seminārs “Radoša pieeja pārmaiņām”;
- pieredzes apmaiņas brauciens uz Talsu novada bibliotēkām;
- neformālās izglītības programmā LNB “Interaktīvās nodarbības bērnu un jauniešu bibliotēkās”. Programmā, iepazīstina ar vērtīgāko pieredzi pasākumu bērniem un jauniešiem organizēšanā.

Profesionālās pilnveides uzlabošanai svarīga ir informācijas un zināšanu apmaiņa starp reģiona kolēģiem, kas palīdz rast jaunas idejas un pieeju darbā ar bērniem. Darbā ar bērniem un jauniešiem, bibliotekāram ir svarīgas, ne tikai teorētiskās zināšanas, bet arī praktiskā pieredze, kuru var iegūt dodoties pieredzes apmaiņas braucienos uz citām bibliotēkām. Daudz vērtīgu ideju darbā ar bērniem var iegūt, apskatot Latvijas publisko bibliotēku pārskatus.

7.10. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Aktuālākās problēmas darbā ar bērniem:

- uzmanības nenoturība lasīšanas nodarbībās;
- lasītāju skaita samazināšanās (skolu slēgšana, dzīvesvietas maiņa u. c.), līdz ar to citu rādītāju kritums;
- bērni lasīšanu uzskata kā smagu un neinteresantu pienākumu;
- lasošo bērnu lielā noslogotība dažādu ārpusstundu pulciņos un citās nodarbībās.

Strādājot ar bērniem, īpaša vērība jāpievērš tieši pirmsskolas un sākumskolas vecumposmam, jo šajā vecumā ir iespējams piesaistīt jaunos lasītājus. Viņu interese un zinātkāre par dzīvi, apkārt notiekošajām kopsakarībām ir ļoti liela. Tā ir iespēja bibliotēkām izdomāt veidus, kā piesaistīt lasītājus.

Mūsdienās bibliotekāram ir jābūt ne tikai grāmatu pārzinim, bet arī skolotājam. Ir jāizprot visas jaunākās tendences izglītības procesos, lai spētu konkurēt ar pedagogu zināšanām un radošo pieeju. Viens no veidiem ir piedāvāt interaktīvās nodarbības, kas palīdz skolotājiem atslogot savu darbu, bet mums iegūt jaunus lasītājus.

Vislabākos rezultātus var iegūt, ja sadarbība notiek trijos virzienos – bibliotēka, vecāki, skola.

Visas ar grāmatu nelasīšanu saistītās problēmas, kas veido bērnu slikto lasītprasmi – mazais vārdu krājums – pēc būtības ir jārisina valsts mērogā, iesaistot IZM.

Vislielākās grūtības ir iesaistīt pasākumos tieši pusaudžus, jo šajā vecumā grāmatu lasīšana viņiem vairs nav aktuāla. Jādomā par tēmām, kas varētu viņu interesēt, un veicināt vēlmi uz bibliotēkas rīkotajām aktivitātēm atnākt arī citu reizi. Šeit kļūdoties nevar, jo otru iespēju, visticamāk, šie lasītāji nedos.

Katru gadu palielinās to bērnu skaits, kuri bibliotēku apmeklē tikai, lai spēlētu spēles telefonos un datoros. Diemžēl tendence šajā virzienā nemazināsies, jo šī gada vērojumi par to, cik daudz bērni pavada pie datoriem, saistībā ar Covid-19 un attālināto mācīšanos, liecina, ka nākotnē bērni saskarsies ar lielām problēmām komunikācijā ar vienaudžiem un pieaugušajiem.

Patīkamā ziņa ir tāda, ka bibliotēkās ir arī tādi lietotāji, kuri nevar vien sagaidīt jaunākās grāmatas, jo visas jau ir izlasītas. Tieši viņi ir mūsu dzinējspēks un eliksīrs dvēselei.

8. NOVADPĒTNIECĪBA

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Bauskas reģiona bibliotēku novadpētniecības galvenie virzieni saistīti ar lokālās vietas vēsturi un kultūrvēsturisko objektu izpēti, novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopošanu un to popularizēšanu.

Novadpētniecības darba mērķis – izzināt, fiksēt, apkopot un popularizēt informāciju par dzimto novadu un tās ļaudīm.

Viens no galvenajiem novadpētniecības darba virzieniem – krājuma popularizēšana. Sakarā ar Covid-19 radīto situāciju mazāk tika organizēti tematiski pasākumi, taču lielāka uzmanība pievērsta novadpētniecības izstāžu organizēšanai.

8.2. Novadpētniecības krājums

Bauskas Centrālās bibliotēkas krājumu veido daudzu gadu laikā apkopotie iespaiddarbi, 180 tematiskās mapes, kā arī digitalizēti informācijas resursi.

Bauskas reģiona bibliotēku novadpētniecības krājumu veido:

- novadpētniecības tematiskās mapes – tiek apkopotas preses izdevumu publikāciju kopijas par pagastu, novadu, vietējiem iedzīvotājiem, notikumiem, uzņēmumiem un iestādēm;
- iespaiddarbi – grāmatas un bukleti par novadu un novadniekiem, kā arī novadnieku sarakstītās grāmatas;
- novadpētniecības tematiskās mapes, kurās apkopoti Bauskas reģiona izglītības iestāžu audzēkņu darbi par vietējiem, uzņēmumiem vai notikumiem;
- novadu pašvaldību publiski pieejamie dokumenti un informatīvie izdevumi;
- fotoalbumi – fotogrāfijas no dažādiem lokālajiem pasākumiem.

Bauskas reģiona bibliotēkām vērtīgs resurss ir novadpētniecības datubāze, kuru veido un uztur Bauskas Centrālā bibliotēka. 2020. gadā novadpētniecības datubāze papildināta ar **1221** analītisko aprakstu. Novadpētniecības datubāzē kopējais aprakstu skaits uz 2021. gada 1. janvāri – **25530**.

8.2.1. Krājuma organizācija un glabāšana

Reģiona bibliotēkās novadpētniecības materiāli veidoti un uzkrāti dažādos formātos – mapēs, foto albumos, kompaktdiskos, video kasetēs, skaņu kasetēs. Vecsaules pagasta Vecsaules bibliotēkā tiek ierakstīti un transkribēti pagasta iedzīvotāju atmiņu stāsti.

Novadu bibliotēkās izveidoti novadpētniecības plaukti, stūrīši un atvēlētas atsevišķas telpas, kurās iekārtotas novadpētniecības ekspozīcijas, piemēram, Bārbeles bibliotēkā.

2020. gada pavasarī Jauncodes bibliotēkā uzsākts veidot jaunu materiālu kopu “Mūsu senie dokumenti”, kurā var skatīt dokumentu kopijas, piemēram, I Bauskas novada Dziesmusvētki Skaistkalnē 6.06.1933., mājas grāmata “Rozes” no 9.02.1933., Valsts Višķu mājturības skolas apliecība no 28.05.1938 un daudzi citi dokumenti. Jumpravas bibliotēkā tika apkopoti materiāli par kolhozu „Sarkanais Karogs”. Mežotnes bibliotēkā pārskata periodā papildinājusi novadpētniecības krājumu ar informācija par Mežotni un tās iedzīvotājiem. Jaunsaules bibliotēkas krājumā nonāca Jaunsaules pamatskolas novadpētniecības materiāli, skolēnu atmiņas, fotogrāfijas un citi nozīmīgi materiāli, kā arī tika papildināti materiāli ar jaunām publikācijām no laikrakstiem sekojošās mapēs: “Jaunsaule šodien”, “Jaunsaules baznīcas”, “Skolas dzīve”, “Jaunsaules cilvēki. Laikam ejot”. Ozolaines bibliotēkā tika izveidota jauna mape “Sports Ozolainē”. Mapē tika ievietoti 15 fotoattēli par sporta svētkiem Ozolainē.

Pārskata periodā Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā izveidotas divas jaunas tematiskās mapes – “Tūrisms Iecavā” un “Reģionālā pašvaldības policija/Zemessardze/Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests”.

2020. gadā Bārbeles bibliotēkā izveidots jauns informatīvs izdevums “Bārbeles sēravots” (skat. 19. pielikumu). Beibežu bibliotēkā tika turpināts darbs pie novadpētniecības materiālu apzināšanas un sistematizēšanas tematiskajās mapēs “Mūsu cilvēks”, “Novadpētniecība” un “Skaistākā sēta Latvijā un Beibežos Inesei un Jurim Strūbergiem!”. Pārskata periodā brāļu Amtmaņu muzejs svinēja 35 gadu pastāvēšanas jubileju un A. Amtmanim-Briedītim bija 135 gadu atceres diena, tāpēc Valles bibliotēkā izveidota mape par muzeja veidošanu “Zvanītāju Bukās” un abiem izcilajiem māksliniekiem no periodika.lv.

8.2.2. Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2020. gadā divās Bauskas reģiona bibliotēkās tika veikta novadpētniecības materiālu digitalizācija:

- Strēlnieku bibliotēkā tika digitalizētas iedzīvotāju atnestās fotogrāfijas, lai vēlāk uz to bāzes veidotu digitālas tematiskas mapes;
- Bārbeles bibliotēkā, veidojot tematiskas fotogrāfiju izstādes (arī lokālās vēstures), tiek digitalizēti esošie materiāli (dokumenti, senas fotogrāfijas).

8.2.3. Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Bauskas reģiona bibliotēkās, veiksmīgi sadarbojoties ar skolām, muzejiem un privātpersonām, izveidojies plašs novadpētniecības materiālu krājums.

Novadpētniecība ir tas bibliotēku darba virziens, kurš nepārtraukti attīstās, jo sabiedrība arvien vairāk izrāda interesi par savu vietējo kopienu, kā arī palielinās apkopojamās informācijas daudzums.

8.2.4. Izmantojums

Bauskas reģiona bibliotēkas savāktos un apkopotos novadpētniecības materiālus izmanto tematisko pasākumu organizēšanā, izstāžu veidošanā, bibliotekārajās stundās u. c. (skat. 8.1. tab.).

8.1. tabula
“Tematiskie novadpētniecības pasākumi”

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Dalībnieku skaits	Bibliotēka
1.	Tālu laiku liecības	Katrs atnesa savas dzimtas senu dokumentu, iepazīnām senākos. Bija liela interese.	18	Jauncodes bibliotēka
2.	No senatnes līdz mūsdienām	Iepazināties ar dokumentālo filmu “Mēmeles stīga”, kura tapa novadpētniecības konkursam. Lasījām mūsu koristu “Mēmele” atmiņu stāstījumus un anekdotes.	22	
3.	Mantojuma sardzē: Dzīvesstāsti – Martas Ruisas atmiņu stāsta “No sirds Tev pateicos par savu dzīvi”	Dzejas kompozīcija “Liec, Laimiņa, man mūžiņu”, atmiņu stāsta prezentācija un lasījums.	10	Vecsaules bibliotēka
4.	“Ar krāsām pret pandēmiju” gleznu izstādes atklāšana	Iecavnieces Agitas Haukas gleznu izstādes atklāšana. Autores stāstījums par sevi, savu vaļasprieku (gleznošanu), par izstādē apskatāmajām gleznām, tajās redzamajiem Iecavas objektiem, ainavām un abstrakcijām.	20	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
5.	“Ar kastani kabatā” grāmatas atvēršanas pasākums	23. septembra novakarē notika jaunās rakstnieces, iecavnieces Andras Rušmanes-Vējas jaunākās grāmatas “Ar kastani kabatā” atvēršanas svētki. Autore stāstīja par grāmatas tapšanu un to, kā dzīve viņu aizvedusi līdz rakstīšanai. Stāstījumu muzikāli papildināja Guntas Rušmanes akordeona spēle.	20	
6.	Lasītāju tikšanās ar iecavnieci, Dailes teātra aktrisi Esmeraldū Ermali	Iecavniekiem bija iespēja tikties ar populāro, tautā iemīļoto aktrisi un novadnieci Esmeraldū Ermali. Aktrises	22	

		interesanto, atraktīvo un harizmātisko stāstījumu papildināja jautājumi. Uzzinājām, kā veicās projektā “Teātris pa telefonu”. Tas bija kā eksperiments Covid-19 ārkārtējās situācijas apstākļos, kad kultūras un izklaides iespējas tika ierobežotas.		
7.	Novada bibliotekāru tikšanās “Sens tas stāsts”	Bibliotēkas vadītājam aiziešanai pensijā par godu veltīts pasākums. Vadītāja prezentēja apkopotos un iesietos novadpētniecības materiālus .	7	Ziemeļu bibliotēka
8.	Ekskursija Stelpes senioriem	Bibliotēkas vēsture, apskate, baznīcas vēsture, apskate, projektā atjaunotais piemineklis M. Odiņam, vēsture, nostāsti, Bārbeles sēravots, dziedniecības iestāde, vēsture, pirmās bibliotēkas (blakus sēravotam) vēsture.	30	Bārbeles bibliotēka
9.	Zemgales stāstnieku festivāla “Gāž podus Rundālē” dalībnieku ekskursijas	Tikšanās bibliotēkā, tās vēsture, baznīcas apskate, vēsture, Raiņa vārds mūsu kultūrvēsturē, projektā atjaunotais piemineklis M. Odiņam, vēsture, nostāsti, dižaudze, tās veidošana, Bārbeles sēravots, dziedniecības iestāde, vēsture, pirmās bibliotēkas (blakus sēravotam) vēsture.	15	
10.	Pēcpusdiena barikāžu aizstāvju atceres dienai	Tikšanās ar barikāžu aizstāvjiem skaistkalniešiem.	7	Skaistkalnes bibliotēka
11.	Piemīņas brīdis , veltīts 25. marta izsūtīšanas atcerei	Atceres pasākums pie piemīņas akmens Tematiskā izstāde “Ceļš uz mājām”.	12	
12.	Baltu vienības diena	Atceroties krusta karu Saules kauju.	40	
13.	Pliekšānu dzimtas atdusas vietas sakopšana	Kopā ar bibliotēkas lietotājiem tika sakopta Pliekšānu dzimtas atdusas vieta.	8	Stelpes bibliotēka

Bārbeles bibliotēkas vadītāja pārskata periodā sagatavojusi rakstu “Tauta zem saules zīmes” pašvaldības laikrakstam “Vecumnieku Novada Ziņas”. Raksts veidots par bārbeliešiem Brīvības cīņās, mūsu Lāčplēšiem, Brīvības cīņu dalībnieka bārbelieša E. Dārziņa atmiņu citāti.

2020. gadā Kurmenes bibliotēkā tika meklēti un sagatavoti materiāli un sniegtas uzziņas, skolēniem tematisko nedēļu laikā. Materiāli tika ieskenēti un nosūtīti uz lasītāja norādīto e-pastu, galvenokārt par novadnieku K. Skujenieku, muižas ēku ansambli un parku.

Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadu ievērojamākie novadnieki ir apkopoti elektroniskā datubāzē “Novadnieku enciklopēdija”. Turklāt Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes galvenajā lapā katru mēnesi pa novadiem parādās novadnieki – mēneša jubilāri. Tā ir lieliska iespēja reklamēt un atcerēties savus novadniekus.

Sakarā ar Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumiem 2020. gadā netika realizētas novada mācības Bauskas novada izglītības iestādēs. Tiklīdz situācija valstī mainīsies, Bauskas

Centrālā bibliotēka turpinās sadarbību ar izglītības iestādēm, piedāvājot organizēt novada mācības.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Aktualizējot un popularizējot novadpētniecības krājumu un ar to saistītās aktivitātes, Bauskas reģiona bibliotēkas visbiežāk sadarbojas ar vietējiem pašvaldību izdevumiem – laikrakstiem, novadu tīmekļa vietnēm, kā arī ar reģionālo laikrakstu “Bauskas Dzīve”. Bauskas Centrālā bibliotēka informāciju par novadpētniecības aktualitātēm publicē tīmekļa vietnē www.bauskasbiblioteka.lv, kā arī sociālos tīklos draugiem.lv, facebook, instagram u. c.

Bibliotēku nedēļas ietvaros, Bauskas Centrālā bibliotēka saviem lietotājiem piedāvāja ieskatīties bibliotēkas vēsturē, kas publicētas laikraksta “Komunisma Ceļš” lappusēs, kurās atspoguļotas bibliotēkas interesantākās ikdienas gaitas (skat. 20. pielikumu).

2020. gadā bibliotēkās tika gatavotas vairākās novadpētniecības izstādes (skat. 8.2. tab.).

8.2. tabula
“Novadpētniecības materiālu izstādes”

Nr.p.k.	Izstādes nosaukums	Bibliotēka
1.	Kultūras dzīve 1945.-1990. Bauskas reģionā	Bauskas CB
2.	Mežgaļu skola	Brunavas bibliotēka
3.	Īslīces ļaudis darbā un sadzīvē	Rītausmu bibliotēka
4.	Teodors Karaša	Ādžūnu bibliotēka
5.	Iepazīsti Bauskas novadu – Idejas ceļojumiem	
6.	Jaunsaule toreiz un tagad	Jaunsaules bibliotēka
7.	Spilgti mirkļi un emocijas	Ozolaines bibliotēka
8.	Saules zeme – Vecaule	Vecsaules bibliotēka
9.	Kolhozu laiku tradīcijas Vecsaulē	
10.	Kultūras dzīve Vecsaulē “kolhozu laikos”	
11.	Vecsaulieša Andra Štāla fotoizstāde “Rozes”	
12.	Edvarta Virzas Iecavas bibliotēka – toreiz un tagad	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
13.	Pilsētas ABC	Ed. Virzas Iecavas un Iecavas novada bērnu bibliotēkas
14.	Sāpes mūža garumā	Bārbeles bibliotēka
15.	Ceļš uz neatkarīgu Latviju	
16.	Tikšanās pie Mēmeles	Kurmenes bibliotēka
17.	Pie gudrās pūces	Skaistkalnes bibliotēka
18.	Augusts – A. Briedīša mājās	Taurkalnes bibliotēka
19.	Mūsu novadnieki – Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri	Valles bibliotēka

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Bauskas reģiona bibliotēkas novadpētniecības krājuma veidošanā sadarbojas ar vietējiem iedzīvotājiem, muzejiem, skolām, sabiedriskām organizācijām u. c. (skat. 8.3. tab.).

8.3. tabula

“Sadarbības partneri novadpētniecības jomā”

Nr.p. k.	Sadarbības partneri	Sadarbības raksturojums	Bibliotēka
1.	Bauskas muzeja vēsturnieks Raitis Ābelnieks	Uzstājās novadpētniecībai veltītajā Bauskas reģiona bibliotekāru seminārā ar tēmu “Teritoriālās pārmaiņas Bauskas apvidū pēdējo 1000 gadu laikā”.	Bauskas CB
2.	Jelgavas pilsētas bibliotēkas Informācijas nodaļas vadītāja Baiba Īvāne	Uzstājās novadpētniecībai veltītajā Bauskas reģiona bibliotekāru seminārā ar tēmu “Jelgavas pilsētas bibliotēku ēkas 100 gados. Vietas identitātes izaicinājumi un iespējas”.	
3.	Ceraukstes pagasta kultūras darba organizatore Inita Gilberte	Iegūti materiāli no dažādiem Ceraukstes pagastā organizētajiem pasākumiem.	Ceraukstes bibliotēka
4.	Latviešu valodas, literatūras skolotāja Vija Cerusa	Novadpētniecības konkursa ietvaros tika izveidota dokumentālā filma “Mēmeles stīga”, kuru ierunāja V. Cerusa.	Jauncodes bibliotēka
5.	Vecsaules pamatskola	Kopīgu tematisku pasākumu rīkošana, novadpētniecības materiālu izmantošana un popularizēšana	Vecsaules bibliotēka
6.	Vecsaules pagasta pārvalde	Kopīgu tematisku pasākumu rīkošana, novadpētniecības materiālu izmantošana un popularizēšana	
7.	Biedrība “RaDam”	Sadarbībā ar biedrību “RaDam” bibliotēkā ir notikušas izstāžu atklāšanas. Tādejādi aktīvi turpinām popularizēt Iecavas novada radošos iedzīvotājus.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
8.	DR studija – stils un foto	Vizuālā tēla stiliste, fotogrāfe, foto projektu un izstāžu autore – Dana Rodenkirhena. Savos foto projektos un sadarbībā aktīvi iesaista iecavniekus. Bibliotēkā šogad pateicoties Danas atsaucībai ir izstādītas vairākas foto izstādes par dažādām tēmām..	
9.	Iecavas Kultūras nams	Palīdzēja ar foto albumiem un citiem materiāliem novadpētniecības mapes veidošanā.	
10.	Iecavas pamatskola	Iecavniece, skolotāja, drossinternets.lv vēstnese Lilita Gārbena, ar kuru kopīgi tika izstrādāti apgalvojumi par Iecavu – spēlei Pilsētu ABC.	
11.	Dzimtmisas pamatskola	Likvidējoties skolai, bibliotēka saņēma nozīmīgu vēstures materiālu tālākai novadpētniecības materiālu izveidošanai.	Ziemeļu bibliotēka

12.	Misas pamatskola	Misas pamatskolas skolēni ir aktīvākie novadpētniecības mapju izmantotāji un arī papildinātāji. Vienā no mapēm ir visas publikācijas par skolu, tās skolēniem un notikumiem skolā. Ir aizsāktas vairākas mapes arī par skolas skolotājiem (esošajiem un bijušajiem).	Misas bibliotēka
13.	Novadpētniecības krātuve "Novadnieki"	Sadarbība uzziņu sniegšanā, informācijas sniegšana par Skaistkalnes vēsturi, seno fotogrāfiju, notikumu, personību un grāmatu izmantošana pasākumos, kopīgi izbraukumi uz Lietuvas bibliotēkām, izstāžu veidošana.	Skaistkalnes bibliotēka
14.	NVO "Mēmelīte" un "Saulgriezes", "Kalna svētību kopiena"	Sadarbība pasākumu, izstāžu, ekskursiju organizēšanā, radošas nodarbības, talkas.	
15.	Vecumnieku muzejs	"Pa Geparda pēdām Sicīlijā" – tika izmantota bibliotēkā pieejamā literatūra.	Vecumnieku bibliotēka

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

2020. gadā, Bibliotēku nedēļas ietvaros, Bauskas Centrālā bibliotēka izsludināja profesionālo novadpētniecības konkursu/skati "Kultūras dzīve 1945.-1990.", kura ietvaros Bauskas reģiona bibliotekāriem bija iespēja apkopot materiālus par kultūras dzīvi savā pagastā. Kopā tika izveidotas 27 mapes, kurās apkopoti dažādi atmiņu stāsti, raksti no periodikas, fotogrāfijas, audioieraksti, rokrakstu dokumenti, kā arī dažādas pasākumu afišas un teātru programmas. Izveidotie materiāli ir ļoti daudzveidīgi, interesanti un ir vērtīgs novadpētniecības krājuma papildinājums.

Pārskata periodā Bauskas Centrālā bibliotēka, Pagalmu svētku ietvaros, organizēja interaktīvu erudīcijas spēli gan bērniem, gan jauniešiem, kurā tika ietverti dažādi jautājumi par Bausku, Bauskas literātiem, vēsturi u. c. (skat. 21. pielikumu). Spēle bija ļoti pieprasīta, tāpēc tā tika izspēlēta arī Vecsausles pagasta Ozolaines bibliotēkā.

2020. gadā Valles bibliotēka novadpētniecības materiālus sāka popularizēt arī portālā draugiem.lv, jo Covid-19 ierobežojumu laikā, kad lietotāji bibliotēku apmeklēja mazāk, tā bija alternatīva tradicionālajām izstādēm.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Nepieciešamība pilnveidot zināšanas un prasmes, kas spētu uzlabot novadpētniecības darbu novadpētniecības materiālu vākšanā, saglabāšanā un popularizēšanā.

Vēl aizvien problēma ir jaunu ideju trūkums novadpētniecības krājuma popularizēšanā, kas nodrošinātu lielāku novadpētniecības krājuma apgrozību.

Novadpētniecības darba jomā problēmas sagādā materiālu digitalizācija, kas pagarinātu pieejamo resursu dzīves ciklu. Šādu pakalpojumu nodrošināšanai bibliotēkām nav pietiekams finansiālais nodrošinājums, kā arī ir laika un personālrresursu trūkums.

Novadpētniecības materiālu apzināšanā un apkopošanā svarīgi iesaistīt pēc iespējas vairāk cilvēku, jo viņu pienesums ir nenovērtējams.

8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Novadpētniecības darbs ir viena no bibliotēku darba prioritātēm, jo ir svarīgi saglabāt informāciju par savu pilsētu, pagastu, sabiedrību, notikumiem, lai to spētu nodot tālāk nākamajām paaudzēm.

Lai veicinātu iedzīvotāju interesi par bibliotēku novadpētniecības krājumu, nākotnē nepieciešams ieviest jaunu resursu formu, piemēram, virtuālās un digitālās izstādes, kas ļautu novadpētniecības resursiem piekļūt arī no attāluma. Tas palielinātu krājuma apgrozījumu, jo resursiem būtu ātrāk un ērtāk piekļūt jebkurā laikā un vietā.

Bibliotēkām jāturpina aktīvi meklēt, apkopot un saglabāt vērtīgos materiālus, kuri vēsta par sava novada kultūrvēsturi, vērtībām un tradīcijām. Svarīgi ir smelties idejas un pieredzi citu bibliotēku novadpētniecības darbā, kā arī dalīties ar savām darba metodēm. Regulāri nepieciešams pilnveidot savas zināšanas un prasmes, kas spētu atvieglot un uzlabot darbu novadpētniecības materiālu apkopošanā, saglabāšanā un popularizēšanā.

8.8. Covid-19 situācijas radītā ietekme uz novadpētniecības darbu

Sakarā ar Covid-19 ierobežojumiem, daudzi plāni un ieceres saistībā ar pasākumu organizēšanu netika īstenotas. Tomēr šis laiks sniedza iespēju pievērst lielāku uzmanību novadpētniecības krājuma sakārtošanai un papildināšanai, ievācot un apkopojot dažādus materiālus elektroniskajos resursos.

9. PROJEKTI

2020. gadā Ed. Virzas Iecavas bibliotēka turpināja projektu “Tikšanās ar grāmatu sērijas “Mēs. Latvija, XX gadsimts” autoriem”, kuru finansē Valsts Kultūrkapitāla fonds un Iecavas novada pašvaldība. Projekta ietvaros realizētas četras literārās tikšanās ar rakstniekiem Andru Manfeldi, Noru Ikstenu, Arno Jundzi un Osvaldu Zebri. Projekta mērķis ir popularizēt latviešu oriģinālliteratūru, izziņāt Latvijas vēstures daudzveidību, veicināt bibliotēkas darbības attīstību, kā arī dažādot un bagātināt Iecavas novada kultūras dzīvi.

9.1. tabula
“Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
“Tikšanās ar grāmatu sērijas “Mēs. Latvija, XX gadsimts” autoriem”	VKKF Atbalsta Iecavas novada pašvaldība	720 EUR	Projekta ietvaros laika periodā no 2019. gada septembra līdz decembrim Iecavas bibliotēkā tika organizēti 4 literāri pasākumi. Interesentiem bija iespēja tikt ar rakstniekiem: Gundegu Repši, Ingu Gaili, Māri Bērziņu un Andri Akmentiņu. 2020. gadā, turpinoties šim projektam, notika iecavnieku tikšanās ar literātiem: Andru Manfeldi, Arno Jundzi, Noru Ikstenu un Osvaldu Zebri. Kopā 8 tikšanās ar Latvijā populāriem rakstniekiem.	Atbalstīts

10. PUBLICITĀTE

Katras bibliotēkas identitāte veido arī tās publisko tēlu. Bibliotēkas tēls rada pareizu priekšstatu par to, kā mainās bibliotēkas loma sabiedrībā, tāpēc, lai informētu lietotājus un pārējo sabiedrību par bibliotēkas pakalpojumiem un funkcijām, bibliotēkas izmanto dažādas publicitātes formas.

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bauskas reģiona bibliotēkas aktīvi publicē aktuālo informāciju novadu laikrakstos un tīmekļa vietnēs. Novadu pašvaldību tīmekļa vietnēs katru mēnesi tiek publicēti visu Bauskas reģiona bibliotēku plānotie pasākumi. Tāpat pamatinformācija par bibliotēkām pieejama Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes sadaļā “Novadu bibliotēkas”. Pagastu pārvalžu tīmekļa vietnēs informāciju publicē Gailīšu, Jauncodes un Vecsaules bibliotēkas. Nereti visas Bauskas reģiona bibliotēkas publicē nozīmīgāko informāciju reģionālajā laikrakstā “Bauskas Dzīve”. Vecumnieku novada bibliotēku aktualitātes bieži vien tiek atspoguļotas vietējā laikrakstā “Vecumnieku Novada Ziņas”, Bauskas novada bibliotēku – laikrakstā “Bauskas Novada Vēstis” un Iecavas novada bibliotēku – “Iecavas Vēstis”. Savukārt Kurmenes, Valles un Taurkalnes bibliotēkām izveidojusies cieša sadarbība ar Aizkraukles reģiona laikrakstu “Staburags”.

Bauskas Centrālā bibliotēka regulāri iesniedz Bauskas novada bibliotēku mēneša pasākumu plānu Bauskas novada pašvaldības tīmekļa vietnei www.bauska.lv, aktīvi sadarbojās ar novada izdevumu “Bauskas Novada Vēstis”, kā arī svarīgākos notikumus publicē laikrakstā “Bauskas Dzīve”.

Visas Bauskas reģiona bibliotēkas popularizē piedāvātos pakalpojumus, veidojot dažādus drukātos materiālus – afišas, ielūgumus, informācijas lapiņas, tāpat arī bukletus.

Lai popularizētu bibliotēkas tēlu un informētu sabiedrību par tās darbu, Bauskas Centrālā bibliotēka uztur tīmekļa vietni, bibliotēkas un nozares aktualitātes un aktivitātes publicē populārākajās sociālo tīklu tīmekļa vietnēs – facebook.com, instagram.com un draugiem.lv. Tāpat tiek izplatīti informacionālie materiāli pilsētvidē (afišas), bibliotēkā (digitālā slaidrāde TV) un bibliotēkas lietotājiem līdzī nēmšanai (grāmatzīmes, ielūgumi, bukleti).

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

Sabiedrības informēšana par bibliotēkas aktualitātēm tīmeklī nodrošina bibliotēku atpazīstamību un garantē sabiedrības uzmanības piesaistīšanu. Regulāra informācijas publicēšana tīmeklī ļauj ātrāk un ērtāk nodot informāciju interesentam.

10.2.1. Bibliotēkas tīmekļa vietne

Bibliotēku lietotājiem pieejama Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietne www.bauskasbiblioteka.lv, kurā pieejama informācija par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumu kalendārs, 38 bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, aktualitātes, slīdošā lenta ar jaunākajām grāmatām Bauskas Centrālajā bibliotēkā. Tīmekļa vietnē izveidota atsevišķa sadaļa ar pamatinformāciju par novada bibliotēkām. Sākumlapā pieejams saraksts ar katra mēneša novadnieku jubilejām, kurš sakārtots pa atsevišķiem novadiem, kā arī sadarbības partneru logo un saites. Atsevišķa sadaļa izveidota novadu bibliotekāriem par nozares aktualitātēm un sadaļa Biznesa atbalsta bibliotēku publicitātei "Biznesam". Tīmekļa vietnei pieejama arī mobilā versija.

Gada ietvaros Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē www.bauskasbiblioteka.lv publicēti **324 jauni ieraksti** (skat. 10.1. tab.). Tajos informācija tiek sniegta par plānotajiem pasākumiem, aktualitātēm bibliotēkā, kā arī par novada bibliotēku un citu iestāžu jaunumiem un nozares aktualitātēm. Bibliotēkas organizētajos pasākumos regulāri tiek uzņemtas fotogrāfijas, kuras pēc tam tiek apstrādātas, ievietotas un pēc tam apskatāmas Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnes sadaļā "Fotogalerija". Sadaļa "Pasākumu kalendārs" katru mēnesi tiek papildināta ar gaidāmajiem pasākumiem, izstādēm bibliotēkā.

10.1. tabula

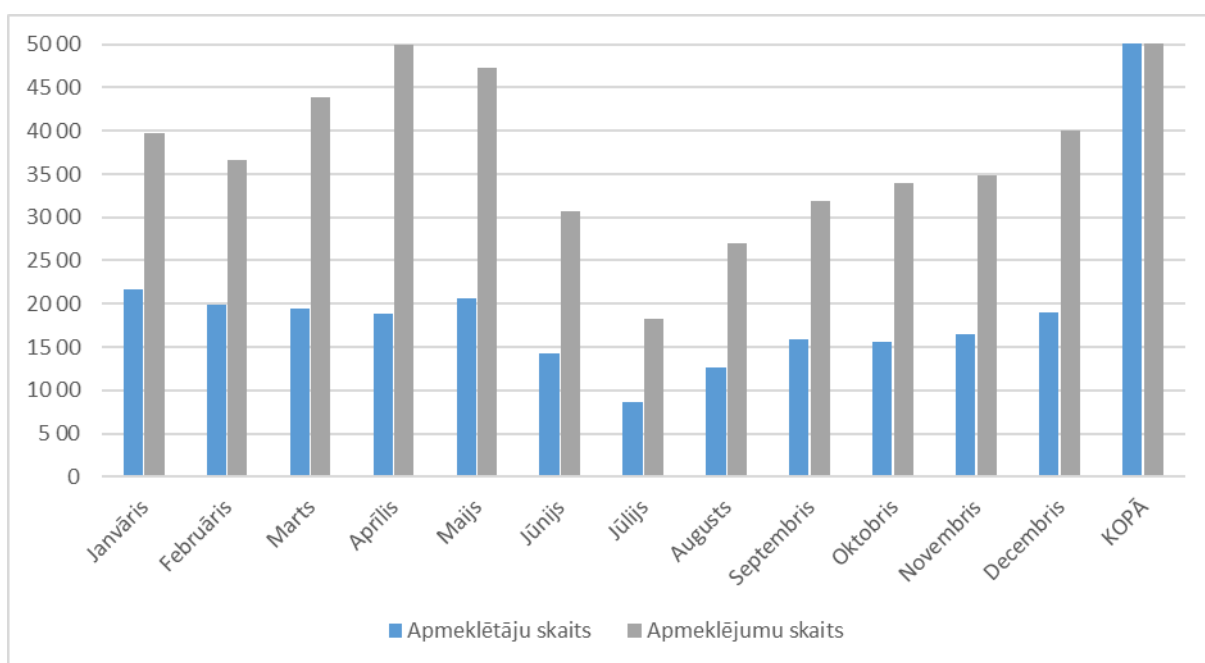
Bauskas CB tīmekļa vietnē publicēto ierakstu skaits

Nr.p.k.	Tīmekļa vietnes sadaļas	Ierakstu skaits
41.	Lasītājiem:	270
	Jaunākā informācija	88
	Pasākumu kalendārs	87
	Izstāžu kalendārs	86
	Fotogalerijas	5
	Pasākumi novadu bibliotēkās	4
	Aptaujas	10
2.	Biznesam:	8
	Biznesa aktualitātes	2
	Biznesa pasākumu kalendārs	6
3.	Bibliotekāriem:	36
	Jaunākā informācija	24
	Tālākizglītība	12
KOPĀ:		324

Regulāri bibliotēkas tīmekļa vietnē atrodamā pamatinformācija tiek atjaunināta – papildināti novada bibliotēku darba rādītāji, atjaunināta pamatinformācija (darba laiki).

Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietni 2020. gadā apmeklējuši **20282 lietotāji**, kuri lapu aplūkojuši **43438 reizes** (skat. 10.1. att.). Vidēji 2020. gadā viena mēneša laikā bibliotēkas tīmekļa vietni apmeklējuši **2000 lietotāji**. Salīdzinot ar 2019. gadu šis rādītājs ir samazinājies, kas skaidrojams ar to, ka lietotāji sev vēlamu informāciju iegūs sociālajos tīklos (grāmatu topi, dažādi pasākumi, jaunākā informācija). Tāpat arī novadu bibliotēku darbinieki aktīvi popularizē savas bibliotēkas sociālajos tīklos, kur iespēja iegūt informāciju par bibliotēkām.

Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē visaktīvāk tiek izmantotas sadaļas “Katalogs”, “Jaunākā informācija”, “Pasākumu kalendārs”, “Novadu bibliotēku darba laiks”, kā arī “Fotogalerijas”.

10.1.att. Bauskas CB tīmekļa vietnes apmeklējumu statistika

Jauncodes bibliotēka regulāri informāciju ievieto pagasta pārvaldes tīmekļa vietnē www.code.lv. Savukārt Ed. Virzas Iecavas bibliotēka aktualitātes publicē bibliotēkas tīmekļa vietnē <http://iecavasbiblioteka.weebly.com/>.

10.2.2. Sociālie tīkli

Lai popularizētu un informētu sabiedrību par Bauskas Centrālās bibliotēkas aktivitātēm un jaunumiem, tiek izmantotas tādas sociālo tīklu tīmekļa vietnes, kā facebook.com, instagram.com un draugiem.lv (skat. 10. 2. tab.).

10.2.tabula
Bauskas CB sociālo tīklu statistika

Sociālie tīkli	Sekotāju skaits		Publicēto ierakstu skaits		Skatījumu skaits	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
www.draugiem.lv Bauskas Centrālās bibliotēkas lapa https://www.draugiem.lv/www.bauskasbiblioteka.lv/	526	532	1986	776	5837	4315
www.draugiem.lv Bauskas Bērnu bibliotēkas lapa https://www.draugiem.lv/bauskasbernubiblioteka/	345	342	138	136	1035	1827
www.instagram.com https://www.instagram.com/bauskasbiblio/	-	231	-	194	-	5592
www.facebook.com Bauskas Centrālās bibliotēkas lapa https://www.facebook.com/bauskasbiblioteka/	509	634	164	221	2837	2494
www.facebook.com Bauskas CB Biznesa bibliotēkas lapa https://www.facebook.com/biznesabiblioteka/	226	304	143	52	121	153
www.facebook.com Bauskas CB Specializētās lasītavas lapa https://www.facebook.com/Bauskas-CB-Specializ%C4%93%C4%81-las%C4%ABtava-101112414759744	-	106	-	40	-	41
www.facebook.com Bauskas Bērnu bibliotēkas lapa https://www.facebook.com/bauskasbernubiblioteka	53	95	46	128	228	1868
KOPĀ:	1659	2244	2477	1105	10058	16290

Kopš 2014. gada Bauskas Centrālajai bibliotēkai ir izveidota oficiāla biznesa lapa sociālajā tīklā draugiem.lv. Tajā tiek ievietota informācija par bibliotēkā gaidāmajiem pasākumiem, notikumiem, jaunajām grāmatām gan bibliotēkā, gan arī nesēn izlaistām grāmatām latviešu valodā. Tāpat Bauskas Centrālās bibliotēkas lapa dalās ar jaunākajām ziņām par kultūru Latvijā. 2020. gadā bibliotēkas lapas sekotāju skaits palielinājies par sešiem sekotājiem. Lapas apmeklējumu skaits ir 4315, kas, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir krietni samazinājies, lai gan bibliotēkas lapā tika publicēti par 768 ierakstiem vairāk nekā iepriekšējos gados. Tas skaidrojams ar to, ka arvien mazāk lietotāji izmanto portālu draugiem.lv, pārejot uz populārākajiem vispasaules sociālajiem tīkliem.

Vispopulārākais 2020. gadā kļuvis Bauskas Centrālās bibliotēkas tiešsaistes sociālā tīkla facebook.com konts, kurā var uzzināt bibliotēkas jaunumus un aktualitātes. Tajā iespēja aplūkot aizvadīto pasākumu fotogrāfijas, dažādas afišas, informāciju par izstādēm, jauno grāmatu kolāžas un nozares aktualitātes, kā arī interesantu, radošu fotogrāfiju publicēšana, lai popularizētu bibliotēkas krājumu.

2020. gadā Bauskas Centrālās bibliotēkas Facebook.com lapa piesaistījusi par 125 sekotājiem vairāk nekā pērn. Arī skatījumu skaits, salīdzinot ar 2019. gadu, ir pieaudzis, kas liecina par to, ka Bauskas Centrālās bibliotēkas lietotāji ir kļuvuši aktīvāki sociālo tīklu lietotāji, kā arī lapas saturs ir kļuvis interesantāks un daudzveidīgāks. Turklāt, Bauskas Centrālās bibliotēkas sociālo tīklu lapas aplūko pārsvarā cilvēki vecumā līdz 50 gadiem. Skatījumu laikā

lietotāji veikuši 16925 aktīvās darbības – publicētajai informācijai atzīmējuši “patīk” (Like), dalījušies (Share) ar to, kā arī aplūkojuši dažādas lapas sadaļas un rakstus, uz tiem uzklikšķinot (clicks) (skat. 10.3. tab.).

10.3. tabula

Populārākie ieraksti www.facebook.com Bauskas CB lapā

Nr.p.k.	Ieraksta nosaukums	Aktīvo darbību skaits (share, like, clicks)
1.	Balva “Gada bibliotekārs Zemgalē 2020”	1231
2.	Auto-foto orientēšanās “Īslīce 2020”	1028
3.	Izstāde “Zāļu tējas”	676
4.	Bibliotēkas svētku rota – izgaismotie logi	571
5.	Bibliotēkas krājuma popularizēšana	343

Bauskas Centrālā bibliotēka uztur arī Bauskas Biznesa bibliotēkas lapu sociālajā tīklā facebook.com, kur tiek pievienota informācija par biznesa jaunumiem un aktualitātēm, kā arī Bauskas Biznesa bibliotēkā organizētajiem pasākumiem, konkursiem un semināriem. Šāda veida informācija ir saistoša topošajiem un esošajiem uzņēmējiem un uzņēmējdarbības entuziastiem. 2020. gadā lapas sekotāju skaits pieaudzis par 78 sekotājiem. Pieaugot sekotāju skaitam, diemžēl samazinājies lapas skatījumu skaits, kas izskaidrojams ar to, ka 2020. gadā publicēti tikai 52 ieraksti, kas ir par 91 ierakstu mazāk kā pērn.

Bauskas Centrālā bibliotēka 2020. gadā ir izveidojusi Bauskas Centrālās bibliotēkas Specializētās lasītavas kontu sociālajā tīklā facebook.com, kur tiek publicēta informācija par jaunumiem un aktualitātēm. Lasītavā tiek piedāvāta nozaru literatūra dažādās jomās. Tā paredzēta cilvēkiem, kuri studē, interesējas par mākslu, vēsturi, uzņēmējdarbību, psiholoģiju, medicīnu u. c. 2020. gadā lapai sākuši sekot 106 sekotāji. Bauskas Centrālās bibliotēkas Specializētās lasītavas facebook.com lapā publicēti 40 ieraksti.

Tāpat 2020. gadā Bauskas Centrālajai bibliotēkai izveidots konts sociālo tīklu platformā Instagram. Uzsākot darbu pie bibliotēkas popularizēšanas Instagram kontā, tika izstrādāts ierakstu publicēšanas koncepts – katru darba dienu publicēt vienu ierakstu. Lai sekotājiem ieraksti būtu saistošāki, tika izveidotas mirkļbirkas #CitātuPirmdiena (#QuoteMonday), #LiteratūrasOtrdiena (#LiteratureTuesday), #JautājumuTrešdiena (#QuestionWednesday), #KreatīvāCeturtdiena (#CreativeThursday) un #RandiņuPiektiena (#DatewithabookFriday), ar kuru palīdzību tika popularizēts Bauskas Centrālās bibliotēkas krājums (skat. 22a., 22b. pielikumu). Papildus šiem ierakstiem tika publicēta arī informācija par bibliotēkas aktualitātēm. Gada nogalē, Covid-19 ierobežojumu dēļ, ierakstu koncepts mainījies.

Bauskas, Iecavas un Vecumnieku novada bibliotēkas aktuālo informāciju publicē ne tikai Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē, bet arī savu bibliotēku sociālo tīklu kontos (skat. 10.4. tab.).

10.4. tabula

Bauskas reģiona bibliotēku sociālo tīklu konti

Nr.p.k.	Bibliotēka	Sociālie tīkli
1.	Gailīšu bibliotēka (https://www.facebook.com/gailisubiblioteka)	Facebook.com
2.	Pāces bibliotēka (https://www.facebook.com/Pacesbiblioteka)	
3.	Rītausmu bibliotēka (https://www.facebook.com/RitausmuBiblioteka/)	
4.	Jaunsaules bibliotēka (https://www.facebook.com/jaunsaulesbiblioteka/)	
5.	Vecsaules bibliotēka (https://www.facebook.com/Vecsaules-pagasta-Vecsaules-bibliot%C4%93ka-640198666451070)	
6.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka (https://www.facebook.com/iecavasbiblioteka/)	
7.	Rosmes bibliotēka (https://www.facebook.com/Rosmes-bibliot%C4%93ka-109271623939017)	
8.	Zālītes bibliotēka (https://www.facebook.com/Z%C4%81l%C4%ABtes-bibliot%C4%93ka-881320352007423/)	
9.	Zorģu bibliotēka (https://www.facebook.com/Zorgubiblioteka/)	
10.	Misas bibliotēka (https://www.facebook.com/vecumnieki.lv/)	
11.	Rītausmu bibliotēka (https://www.draugiem.lv/ritausmubiblioteka/)	
12.	Misas bibliotēka (https://www.draugiem.lv/misas.biblioteka/)	
13.	Valles bibliotēka (https://www.draugiem.lv/vallesbiblioteka/)	
14.	Ozolaines bibliotēka (https://www.instagram.com/ozolaines_biblioteka/)	Instagram

10.2.3. Informācijas materiālu veidošana un izplatīšana

Lai popularizētu Bauskas Centrālo bibliotēku un informētu tās esošos un potenciālos lietotājus par bibliotēkas darbu, tiek veidoti un izplatīti informacionālie materiāli pilsētvidē (afišas), kā arī bibliotēkā izvietotie materiāli (ielūgumi, grāmatzīmes, bukleti), kas paredzēti lietotājiem, ņemšanai uz mājām.

Pasākumu afišas tiek nodotas bibliotēkas sadarbības partneriem, iestādēm, kurās visbiežāk apgrozās potenciālie bibliotēkas pasākumu apmeklētāji. Tāpat afišu elektroniskās versijas tiek izplatītas Bauskas Centrālās bibliotēkas sociālajos tīklos, kā arī Bauskas Kultūras centra tīmekļa vietnē un digitālajos standos novada domes ēkā un Bauskas peldbaseinā.

Lai veicinātu bibliotēkas popularitāti un lietotāju informētību par Bauskas Centrālās bibliotēkas darbu, tiek veidotas dažādas slaidrādes par lasītāko grāmatu topu un aizvadītajiem pasākumiem. Regulāri bibliotēkas abonementā lietotājiem ir iespēja aplūkot šīs slaidrādes televizorā. Nereti tajā iespējams aplūkot arī bibliotēkā pieejamās jaunākās grāmatas.

2020. gadā tika aktīvi popularizēti bibliotēkā pieejamie elektroniskie resursi un to iespējas, kā arī priekšrocības, kādas ir autorizētajiem lietotājiem. Šī informācija tika publicēta visos Bauskas Centrālās bibliotēkas sociālajos tīklos.

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Nozīmīgs bibliotēku darba virziens ir lasīšanas veicināšanas un dažādu tematisko pasākumu organizēšana. Bauskas reģiona bibliotēkas piedāvā:

- aktuālas izstādes (skat. 10.5. tab.);
- tematiskas pēcpusdienas (skat. 10.6. tab.);
- pārrunas;
- radošās darbnīcas (skat. 10.7. tab.);
- informācijas stundas;
- konkursus (skat. 10.8. tab.);
- izglītojošie braucieni (skat. 10.9. tab.);
- tikšanās ar rakstniekiem, izdevējiem, politiķiem u. c. (skat. 10.10. tab.).

Tradicionāla ir **izstāžu organizēšana** bibliotēkās, ko veic visas novadu bibliotēkas. Izstāžu tematika aptver:

- **nozīmīgas atceres dienas vēsturē:** Lāčplēša diena, Barikāžu atcere diena, 18. novembris, 4. maijs u. c.
- **ievērojamu cilvēku jubilejas:** Gundegai Repsei – 60, Jēkabam Jančevskim – 155, Fricim Bārdam – 140, Elzai Stērstei – 135, Mārim Rungulim – 70, Vladimiram Kaijakam – 90, Regīnai Ezerai – 90, Rainim – 155 u. c.
- **gadskārtu ieražu svētkus:** Ziemassvētki, Lieldienas, Līgo, Meteņi u. c.
- **dažādu nozaru literatūru:** uzņēmējdarbība, dārzkopība, medicīna, zooloģija, puķkopība, tūrismu u. c.
- **gleznu, fotogrāfiju un priekšmetu** izstādes.

10.5. tabula
Izstādes Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Izstādes nosaukums	Izstādes apraksts	Bibliotēka
1.	Gudra kā jūra visa Kurzeme dun...	Aelitas Biķernieces fotogrāfiju izstāde.	Bauskas CB
2.	Īpaša grāmata, īpašā vietā	LNB Tautas grāmatu plaukta izstāde.	
3.	Ziemas miers	Māra Kreitenberga fotogrāfiju izstāde.	
4.	Daba	Skaistkalnes Paulīniešu ordeņa tēva Jāņa Vīlaka fotogrāfiju izstāde.	
5.	Ziedu vainagu noslēpums	Foto konkursa „Ziedu vainagu noslēpums” fotogrāfiju izstāde.	
6.	Pretim viņiem	Aretas Brūveres-Balodes fotogrāfiju izstāde.	
7.	Mirkļis ar grāmatu	Bauskas Centrālās bibliotēkas Instagram publicēto fotogrāfiju izstāde.	
8.	Ziedu valsis	Brunavas pagasta iedzīvotājas Jurgitas Červinskas fotogrāfiju izstāde.	Brunavas bibliotēka
9.	Dabas pieskāriens	Bibliotēkas apmeklētāji varēja apskatīt I. Kūlas fotogrāfijas ar dabas skatiem.	Grenctāles bibliotēka
10.	Bauskas bibliotēkā modē grāmatas”	Bibliotēkas apmeklētāji varēja apskatīt foto planšetes ar Bauskas bibliotēkāju atveidotajiem grāmatu varoņiem.	
11.	Latīņamerikas ritmos	Fotogrāfiju izstāde par Dienvidameriku (Čīli, Argentīnu, Urugvaju).	Codes bibliotēka
12.	Rudens krāsu palete	Pilis un muižas I. Priša darbos.	Jauncodes bibliotēka
13.	Mazo formu gleznas rudens krāšņumā	Biedrības “Meistars Gothards” gleznu izstāde.	
14.	Bauska aizgājušo gadu fotogrāfijās	Tautas fotostudijas “Bauska” fotogrāfiju izstāde.	Rītausmu bibliotēka
15.	10 mirkļi ...	Gailīšu pagasta fotostudijas “Perspektīva” dalībnieces I. Kūlas fotogrāfiju izstāde par ziediem.	Mežotnes bibliotēka
16.	Rotāļlietu stāsts	Vietējā privātkolekcionāra J. Bites rotāļlietu izstāde. Bija rotāļlietas, pie kurām varēja pieskaņot grāmatu, piemēram, dakteris Aikāsāp, Karlsons.	
17.	Zanes Vackares personālizstāde	Zanes Vackares fotogrāfiju izstāde.	Jaunsaules bibliotēka
18.	Rozes	Vecsaulieša Andra Štāla fotogrāfiju izstāde.	Vecsaulies bibliotēka
19.	Ziema...arī pavasaris būs...	Dainas un Anetes Āboliņu gleznu izstāde bibliotēkas lasītavā.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
20.	Pārejas	Lienītes Ludriķes gleznu izstāde digitālā formātā, bibliotēkas Facebook.com lapā.	
21.	Sniegu gaidot	Iecavas pamatskolas pulciņa “Radošās prasmes” dalībnieku ziemas dekoru izstāde.	Iecavas bērnu bibliotēka
22.	Iecavnieces Natālijas Austeres mandalu izstāde	Ekspozīciju veidoja 15 mandalas. Darbi tika veidoti uz melna fona ar sudraba rakstiem. Autores izstādes moto - ”Emocijas! Tu saki par daudz?! Bet es visu tieši tā jūtu!”	

23.	Iecava bildēs	Mākslinieka Viļa Zepa gleznu izstāde. Tika izsludināta balsošanu par bibliotēkas apmeklētāju favorīta gleznu.	Rosmes bibliotēka
24.	Sarmītes Nastevičas darbu izstāde	Materiālu otrā dzīve. Izstādīti Sarmītes Nastevičas tamborētie darbi (segas) no otrreizējām izejvielām.	Zālītes bibliotēka
25.	Ziedu izstāde	Peoniju izstāde sarīkota sadarbībā ar kolekcionāru Andreju Lasmani.	Zorģu bibliotēka
26.	Izstāžu cikls "Mans vaļasprieks"	Tiek izstādīti bibliotēkas lietotāju rokdarbi.	Bārbeles bibliotēka
27.	Mandalas	G. Pilkauskas rokdarbu izstāde.	Beibežu bibliotēka
28.	Krāsu un emociju variācijas	Iecavnieces Lidijas Kudapas gleznu izstāde.	Misas bibliotēka
29.	Baltā nāca ziema sētā	Sarmītes Šlikaites fotogrāfiju izstāde ar ziemas skatiem ciematā.	
30.	Gladiolu kolekcijas izstāde	Stelpieša-selekcionāra Visvalža Vinķeļa kolekcionēto gladiolu izstāde.	Stelpes bibliotēka
31.	Sveču diena	Sveču izstāde, kuras veidošanā piedalās arī bibliotēkas lietotāji.	Taurkalnes bibliotēka
32.	Veltījums	Daces Okolovskas gleznu izstāde.	Valles bibliotēka

10.6. tabula

Tematiskie pasākumi Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Izglītojošs pasākums "Kā nodrošināt sev pārtikušu dzīvi?"	Pasniedzējs savulaik strādājis bankā bagāto klientu apkalpošanā un no viņiem guvis daudzas mācības, ar kurām viņš labprāt dalījās. Diskusijas risinājās ap to, kas ir labs, kas pasīvs ieguldījums; kā strādāt sev; kā sākt savu biznesu; ko darīt, lai nauda strādā paša labā utt.	Bauskas CB
2.	Muzikāla dzejas pēcpusdiena ar Intu Špilleri	Dzejniece iepazīstināja ar jaunāko mīlestības dzejas grāmatu "Ieva".	Brunavas bibliotēka
3.	Dzejas dienām veltīta muzikāla pēcpusdiena	Dziedāris Dainis Eisaks dalījās ar savām domām un atziņām. Apskatei tika izvietotas Aivas Linkevičas gleznas, šalles u.c. mākslinieces darbi.	
4.	Muzikāla dzejas pēcpusdiena	J. Červinska lasīja F. Bārdas dzeju un dziedāja dziesmas ar viņa vārdiem	Grenctāles bibliotēka
5.	Muzikāla dzejas pēcpusdiena „Ieva”	Piedalījās dzejniece Inta Špillere, kura lasīja savu jaunāko dzeju no dzejoļu krājuma „Ieva” Muzicēja J. Červinska.	
6.	Skatot dzejai pār Latviju septembrī	Ziedu izstāde "Atvasara", Latvijai veltītu skaistu dzejas rindu skandēšana un lasījumi, mīklas par latviešu dzejniekiem, dzejas loterija un iepriecinājums. Vasaras stāstu un piedzīvojumu stāstīšana.	Mūsas bibliotēka
7.	Pērlītes K. Skalbes dzīves audumā	V. Cerasas prezentācija, dzejas lasījumi.	Jauncodes bibliotēka

8.	Kas /kāds/ ir latvietis?	Apmeklētāji iepazīstināti, ar ko mēs latvieši atšķiramies, un kas mūs vieno ar citām tautām. Pa grupām tika veidots latvieša portreta stāstījumus. Izvērsās diskusijas.	
9.	Starptautiskā Laimes diena	Tematisks pasākums ar pārsteigumiem – dāvanām un novēlējumiem.	Dāviņu bibliotēka
10.	Pankūkas ar ievārījumu – labākais saldaiss	Dalībnieki ar pankūkām nāca uz bibliotēku. Cienāja citus. Kopīgi tika pārrunātas katra iecienītākās pankūkas un to receptes.	Rītausmu bibliotēka
11.	“Māksla katram”	Bibliotēkas lietotāji, tika iepazīstināti ar jauno kustību Latvijā “Urban Sketching” jeb zīmēt viegli.	Strēlnieku bibliotēka
12.	Par mums - sievietēm!	Pasākuma apmeklētāji ar interesi noklausījās stāstnieces Aelitas Ramanes stāstītos stāstus un teikas.	Jumpravas, Mežotnes bibliotēkas
13.	“Mani sapņu spārni” – 12. Dzejas dienas Vecsaulē	Tikšanās ar dzejniekiem Inesi un Jāni Purickiem un Silviju Beitiņu. Dziesmu autore Jurgitas Červinskas muzikālā kompozīcija.	Jaunsaulē, Ozolainē, Vecsaulē bibliotēkas
14.	“Zini un jūti citus. Sākam ar sevi?”	Sociālpsiholoģisko treniņu vadītājas Dzintras Līces seminārs saskarsmē - prasmēs sadarboties un saprasties dažādu paaudžu cilvēkiem. Tikšanās, prezentācija, praktiska darbošanās un testi.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
15.	Vecumnieku tautas nama amatiereteātra izrāde “Mans sapnis”	Ik gadu lugas režisore un autore V. Petruševica ar savām izrādēm viesojas Beibežu bibliotēkā.	Beibežu bibliotēka
16.	Septembra Dzejas dienas	Literatūras izstāde “Jaunākais dzejā bibliotēkā”, tikšanās ar rakstnieci Vitu Štelmaheri, iepazīšanās ar jaunākajiem darbiem, izdoto darbu pārskats, sarunas ar autori (skat. 23. pielikumu).	Kurmenes bibliotēka
17.	Svinīgs Stelpes bibliotēkas jauno telpu atklāšanas pasākums	Pasākumā piedalījās Vecumnieku novada pārstāvji, Bauskas Centrālās bibliotēkas pārstāvji, Stelpes pamatskolas skolēni un pedagogi, teātra kopas “Re, mēs te “aktieri, vokālais ansamblis “Nianse”.	Stelpes bibliotēka
18.	Raiņa dienas – dzejas dienas	Dzejas dienas pēcpusdiena.	Taurkalnes bibliotēka
19.	Grāmatas atvēršanas svētki	Bibliotēkā tika atvērta G. Viegliņas-Vallietes autobiogrāfiskā grāmata “Atradenes stāsti” (skat. 24. pielikumu).	Valles bibliotēka
20.	Mīlestība ir!	Bibliotēkas pagalmā ar koncertprogrammu uzstājās mūziķis G. Račs un draugi. Izskanēja dzeja, dzirkstīja humors un smieklī...	

10.7. tabula

Radošās darbnīcas Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Adventi gaidot	Sakarā ar Covid-19 ierobežojumiem Valstī pasākums notika attālināti, tika izsniegtas vainagu pamatnes. Gatavoja mājās un atsūtīja adventes vainaga foto.	Grenctāles bibliotēka
2.	Veidojam kartiņas	Kartiņu veidošana no papīra, pērlītēm utt.	Gailīšu bibliotēka
3.	Katram savu burciņu!	Burciņu apgleznošana.	
4.	Radošās nodarbības bibliotēkā	Papīra, auduma, dažādu otrreiz izmantojamu materiālu veidošana, līmēšana darināšana. Idejas tiek ņemtas no grāmatām un interneta. Līdz ar to, paralēli radošai nodarbībai tiek iepazīts grāmatu krājums un meklēšanas prasmes internetā.	Pāces bibliotēka
5.	Radošā diena pavasari ieskandinot	Bibliotēkas apmeklētājiem tika piedāvātas radošās darbnīcas ķersim sapņus un pavasari, “Kreptīgās zupas pagatavošana un degustēšanas noslēpumi”	Zālītes bibliotēka
6.	Gāžam podus	Uzņēmējas Vinetas Lambertes pavadībā tika veidoti māla podi puķēm. (skat. 25. pielikumu).	Ziemeļu bibliotēka
7.	Jāņu sarīkojums	Vasaras saulgriežu vainagu darbnīca.	Zorģu bibliotēka
8.	Dot otru iespēju grāmatai	No vecām grāmatām veidojot interesantus dizaina priekšmetus.	Misas bibliotēka

10.8. tabula

Konkursi Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Ideju konkurss “Radi videi draudzīgu iepakojumu pats!”	Konkursa mērķis bija piedāvāt inovatīvu risinājumu ilgtspējīgam iepakojumam pārtikas un nepārtikas precēm, izgatavojot to no pārstrādājamiem un videi draudzīgiem materiāliem, aktualizējot jautājumu par vides piesārņojuma samazināšanu. Katrs konkursants izgatavoja vienu eko iepakojumu no videi draudzīgiem materiāliem, kuru varētu otrreizēji pārstrādāt vai tas zemē bioloģiski sadalītos pēc iespējas īsākā laika periodā.	Bauskas CB
2.	Fotokonkurss “Ziedu vainagu noslēpums”	Dalībnieki aicināti iemūžināt ziedu vainagu maģisko spēku, fotogrāfijā attēlojot tikai ziedu vainagu vai vainagu ar tā nēsātāju. Tika iesniegtas 29 fotogrāfijas, no kurām tika apbalvotas 11 labākās fotogrāfijas.	
3.	Fotokonkurss “Notver savu Ziemassvētku sajūtu!”	Ikviens tika aicināts caur fotoobjektīvu atspoguļot jebko, kas cilvēkos raisa Ziemassvētku prieku un noskaņu, parādīt savu svētku sajūtu īpašā skatījumā. Tika iesniegtas 19 fotogrāfijas, par labākajām varēja balsot bibliotēkas facebook.com lapā. Apbalvoti pieci labāko fotogrāfiju autori.	

4.	Grāmatu lasīšanas akcija pieaugušajiem “Lasām un vērtējam grāmatas”	Lasītājiem, kas lasa daiļliteratūru tika lūgts novērtēt grāmatu, ko izlasījuši. Kritēriji bija – patika, nepatika, novērtēt 10 baļļu sistēmā, un vai ieteiktu to citiem. Mērķis – uzzināt cilvēku viedokli par grāmatām. Iespēja ieteikt citiem lasītājiem.	Rītausmu bibliotēka
----	---	---	----------------------------

10.9. tabula

Izglītojošie braucieni Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Pie Bauskas novada uzņēmēja	Lietišķās mākslas studijas “Stella” apmeklējums. Studijas vadītāja Maira Vīķe iepazīstināja apmeklētājus ar “Stella” pūru - dažādiem studijā gatavotajiem darinājumiem. Viņa ar aizrautību stāstīja par piedalīšanos dažādos projektos, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja svētkos un citos tekstilnieku pasākumos.	Bauskas CB
2.	Iepazīstam kaimiņu novadus!	Interesu grupas izglītojošs brauciens uz Rundāli, Zaļeniekiem un Tērveti.	Codes bibliotēka
3.	Iepazīsim Latgali!	Pieredzes apmaiņas brauciens. Tika apskatītas divas bibliotēkas. Laipnās bibliotēkas darbinieces izrādīja telpas un izstāstīja par bibliotēkas darbību.	Rītausmu bibliotēka
4.	Braucam Rīgu lūkoties!	Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā tika aplūkota Edītes Vīgneres gobelēnu izstāde “Kafijas galds”. Fonā skanēja Raimonda Paula mūzika. Pētera baznīcā bez patstāvīgajiem eksponātiem tika aplūkota gleznotājas Laines Kainaizes gleznu izstāde.	Vecumnieku bibliotēka

10.10. tabula

Tikšanās ar personībām Bauskas reģiona bibliotēkās

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Pasākuma apraksts	Bibliotēka
1.	Tikšanās ar rakstnieci, publicisti Marinu Kosteņecku	Saruna par atmiņu krājumu “Mans XX gadsimts”, rakstnieces dzīvesstāstu, radošo darbību un lomu nesenajos Latvijas vēstures notikumos (skat. 26. pielikumu).	Bauskas CB
2.	Tikšanās ar tulkotāju Daci Meieri	Saruna ar grāmatas “Mans vectēvs bija ķiršu koks” tulkotāju Daci Meieri.	
3.	Tikšanās ar autoru Egīlu Venteru	Saruna ar prozistu Egīlu Venteru par viņa jaunāko darbu – stāstu krājumu “Štābs debesīs”. Sarunu vada Ance Zveja.	
4.	Tikšanās ar rakstnieci Maiju Krekli	Saruna ar grāmatas “Melanholiskais valsis” autori. Sarunu vada Liega Piešiņa.	Gailīšu bibliotēka
5.	Tikšanās ar rakstnieci Annu Skaidrīti Gailīti	Izrādes “Likteņi” pirmizrāde no grāmatas “Durvis nav aizslēgtas”.	
6.	Tikšanās ar Z. Kalēju.	Bibliotēkas lietotājiem bija iespēja tikties, uzdot jautājumus Mežotnes pagasta pārvaldniekam Z. Kalējam.	

7.	Tikšanās ar rakstnieci Andru Manfeldi	Bibliotēkas apmeklētāju u.c. interesentu tikšanās ar talantīgo literāti Andru Manfeldi, kura vēsturisko romānu sērijā ir sarakstījusi romānu “Virsnieku sievas”.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
8.	Tikšanās ar rakstnieci Noru Ikstenu un kultūržurnālisti Liegu Piešīņu	Bibliotēkā viesojās Nora Ikstena un grāmatniece, dažādu literāru projektu vadītāja, kultūras žurnāliste Liega Piešīņa. Kā vienmēr valdīja sirsniņa atmosfēra, jaukas sarunas un humors.	
9.	Tikšanās ar rakstnieku Arno Jundzi	Bibliotēkas apmeklētāju u.c. interesentu tikšanās ar Arno Jundzi, kurš vēsturisko romānu sērijā ir sarakstījis romānu “Sarkanais dzīvsudrabs”. Ņemot vērā drošības nosacījumus un lai tiktu ievērota 2 m distance, pasākums notika Iecavas kultūras namā (skat. 27. pielikumu).	
10.	Tikšanās ar rakstnieku Osvaldu Zebri	Bibliotēkas apmeklētāju u.c. interesentu tikšanās ar rakstnieku Osvaldu Zebri, kurš vēsturisko romānu sērijā ir sarakstījis romānu “Gaiļu kalna ēnā”. Ņemot vērā drošības nosacījumus un lai tiktu ievērota 2m distance, pasākums notika Iecavas kultūras nama mazajā zālē.	
11.	Tikšanās ar Iecavas novada domes pārstāvjiem	Ikgadēja tikšanās, kuras laikā tiek pausta informācija par notiekošo un plānoto, kā arī vietējiem iedzīvotājiem ir iespēja izteikt savas domas, priekšlikumus, kā arī noskaidrot atbildes uz saviem jautājumiem.	Rosmes bibliotēka
12.	Tikšanās ar pašvaldības pārstāvjiem – 3 tikšanās gadā	Zorģu ciemata iedzīvotāji uzklausa Iecavas novada domes priekšsēdētāju Aivaru Mačeku, deputātus un atbildīgos speciālistus. Ar deputātu Ati Avotu apspriedām saimnieciskus jautājumus.	Zorģu bibliotēka
13.	Tikšanās ar Domes deputātiem	Aktuālāko jautājumu risināšana.	Taurkalnes bibliotēka

2020. gadā vairākās bibliotēkās darbojās bibliotēku organizētie lasītāju klubiņi (skat. 10.11. tab.).

10.11. tabula
Bibliotēku organizētie klubiņi

Nr.p.k.	Nosaukums	Apraksts	Bibliotēka
1.	Lasītāju klubiņš	2020. gadā, Covid-19 ierobežojumu dēļ, tika organizētas tikai trīs lasītāju klubiņa tikšanās. Piedalās aptuveni 12 aktīvākie bibliotēkas lasītāji.	Bauskas CB
2.	Pensionāru klubiņš “Austras koks”	Klubiņā darbojās 18 dalībnieces. Tikšanās notiek reizi mēnesī. Dalībnieces	Jauncodes bibliotēka

		piedalās bibliotēkas organizētajās tematiskajās pēcpusdienās.	
3.	Strādājošo sieviešu klubs "Magonītes"	Klubiņā iesaistījušās 10 dalībnieces. Tikšanās notiek reizi mēnesī.	
4.	Veselības vingrošanas grupa "Vingri"	Vingrošanas grupa sastāv no 10 dalībniekiem, kuri sanāk kopā divas reizes nedēļā, lai vingrotu un padarītu savu dzīvesveidu veselīgāku.	
5.	Lasītāju klubiņš "Noruna"	Klubiņā piedalās lasītāji no dažādām mērķgrupām: mājsaimnieces, seniori, bezdarbnieki, strādājošie un uzņēmēji. Tiek rīkotas literāras pēcpusdienas veltītas dzejniekiem, rakstniekiem ar domu, lai iepazītu tuvāk latviešu daiļliteratūru, tiktos ar ievērojamiem cilvēkiem, literātiem.	Ceraukstes bibliotēka
6.	Pieaugušo lasītāju klubiņš "Tik un tā"	Dalībnieki iesaistās dažādos tematiskos pasākumos. Katra mēneša pēdējā ceturtdienā klubiņa dalībnieki tikušies, lai piedalītos bibliotēkas rīkotajos pasākumos.	Codes bibliotēka
7.	Rītausmu sieviešu klubiņš	Klubiņa dalībniecēm tiek rīkotas dažādas radošās darbnīcas, piedalās bibliotēkas organizētajās literārajās pēcpusdienās. Sanāk kopā, lai dalītos viedokļiem, atmiņām u.c.	Rītausmu bibliotēka
8.	Lasītāju klubiņš	Klubiņa sastāvu veido pensionāru un citu lasītāju domubiedru grupa. Kopā mācās apgūt jaunas prasmes – veidot kartiņas, brošas, pagatavot jaunas receptes. Tāpat kopīgi devušies virtuālos ceļojumos.	Pāces bibliotēka
9.	Saimnieču klubiņš	Aktivitātes interesentiem, kas pārsvarā ir mājsaimnieces, par un ap ēdienu gatavošanu, uzglabāšanu, utt.	
10.	Pašizaugsmes grupa	Tika organizēti vairāki pasākumi, kuru laikā dalībnieki tikai iepazīstināti ar pašizglītojošu literatūru un pārrunātas dažādas teorijas.	Jaunsaules bibliotēka
11.	Grāmatu klubiņš	Klasisks grāmatu kluba princips, kur visi dalībnieki konkrētā periodā izlasa vienu grāmatu un vēlāk tiekoties pārrunā lasīto un iegūtas atziņas.	
12.	Pensionāru klubiņš "Brūklenājs"	Ik rudeni klubiņa dalībniekiem tiek lasīts jaunāko grāmatu apskats.	Valles bibliotēka
13.	Dāmu klubiņš	Iesaistās bibliotēkas pasākumos, kā arī pulcējās, lai apgūtu jaunas zināšanas.	Misas bibliotēka
14.	Veselības vingrošanas grupa "Būsim sportiski, vingri un veseli"	Nodarbības fizioterapeites Agneses Gāgas vadībā.	Zorģu bibliotēka

Neskatoties uz situāciju valstī, esam priecīgi, ka, ievērojot valstī noteiktos Covid-19 izplatības ierobežojumus, 2020. gada septembrī tika realizēts nozīmīgākais Bauskas reģiona bibliotēku pasākums – **19. Novadu Grāmatu svētki Bauskā** (skat. 28a., 28b. pielikumu). Pasākumā tika ierobežots apmeklētāju skaits, tika nodrošinātas fiksētas personalizētās sēdvietas katram apmeklētājam izsniedzot ieejas karti, kā arī nodrošināta 1 m distance starp divu apmeklētāju grupām, apmeklētāju plūsma tika organizēta, nodalot ieeju no izejas. Pēc katra pasākuma apmeklētāji atstāja zāli, lai to varētu izvēdināt.

Grāmatu svētki priecēja bibliotēkas lietotājus ar plašu un daudzveidīgu programmu. Kā jau ierasts, Grāmatu svētku apmeklētājus priecēja plašais grāmatu klāsts ar jaunākajām grāmatām, ko piedāvāja iegādāties dažādas izdevniecības visas dienas garumā.

Grāmatu svētku apmeklētājiem šajā dienā bija iespēja tikt klātienē ar izcilām un spilgtām Latvijas personībām, uzdot jautājumus, saņemt atbildes un iesaistīties dialogā. Kā pirmais viesis uz tikšanos tika aicināts Jaunā Rīgas teātra aktieris Gundars Āboliņš. Lielu interesi guva aktiera stāstījums par ierunātajām audiogrāmatām.

Kā nākamā pasākuma stilizētajā viesistabā tika aicināta rakstniece, publiciste Dace Rukšāne, kura iepazīstināja klātesošos ar savu jaunāko grāmatu “Krieva āda”. Rakstniece pastāstīja arī par savu aizraušanos – putnu vērošanu un smaržu kolekciju.

Aizraujošs bija literatūrzinātnieces, valodnieces, publicistes Janīnas Kursītes, vienas no izcilākajām dzejas, folkloras un mitoloģijas pētniecēm – stāstījums par senlatviešu priekšstatiem par dievībām un gariem latviešu folkloras tematos un ar to, cik daudz ir latviešu dievību un stipro zīmju, par kurām cilvēki nemaz nenojauš un līdz ar to neizmanto.

Pasākumu ar muzikālu priekšnesumu noslēdza Latvijas Nacionālā teātra aktrise Zane Jančevska, kura ar savu noslēpumainības auru ap savu personību un skanīgo balsi paspilgtināja Grāmatu svētkus Bauskā.

Paralēli pasākumiem Bauskas Kultūras centrā, vairākās Bauskas novada izglītības iestādēs – Bauskas Valsts ģimnāzijā, Bauskas pilsētas pamatskolā, Bauskas 2. vidusskolā, kā arī Bauskas Bērnu bibliotēkā norisinājās aktivitātes bērniem un jauniešiem. Viņiem bija iespēja tikt ar rakstnieci, publicisti Daci Rukšāni, grāmatas autoru un dzīvnieku pārzinātāju Ingmāru Līdaku, kā arī “Koko un Riko” autorēm, Eviju Gulbi un Lindu Lošinu.

Pārskata periodā Bauskas Centrālā bibliotēka piedalījās **Bauskas Vecpilsētas 10. Pagalmu svētkos**. Šoreiz bibliotēkas pagalmiņa svētku sauklis bija “Dzeja saules pielietā pagalmā”. Pagalmā tika izveidota mobilā bibliotēka un āra lasītava – apmeklētāji varēja saņemt un nodot grāmatas, izmantot datoru un interneta pakalpojumus, kā arī lasīt presi, baudot svaigu gaisu un saules starus. Īpaši šiem svētkiem Bauskas Centrālās bibliotēkas darbinieki bija izgatavojuši fotostūri, kur pasākuma apmeklētājiem bija iespēja nofotografēties stilizētā

bibliotēkas stūrītī (skat. 29. pielikumu). Pasākuma apmeklētāji varēja fotografēties arī ar atraktīvajiem un lasošajiem pelēniem. Tāpat pasākumā notika radošas un prātu asinošas izdarības par un ap dzeju. Par to liecināja sagatavotās atrakcijas, piemēram, par latviešu dzejniekiem, kuri bija jāatpazīst līdzībās pēc fotogrāfijās redzamiem objektiem, par tautasdziesmu pārzināšanu, pareizā kārtībā saliekot rindiņas. Apmeklētāji labprāt piedalījās arī dzejas rakstīšanā, izmantojot visu savu radošo iztēli, rezultātā radot unikālus dzejas meistardarbus. Katram bija iespēja izmēģināt savus spēkus brīvajā mikrofonā, deklamējot sevis sacerētu vai īpaši izvēlētu dzeju.

2020. gadā ļoti pieprasīta vēl aizvien ir Bauskas Centrālās bibliotēkas ceļojošā izstāde “Bauskas bibliotēkā modē grāmatas”, kas pārskata periodā tika izstādīta Jelgavas pilsētas, Brunavas pagasta Grenctāles, Dobeles novada Centrālajā, Kuldīgas Galvenajā, Aizputes, Cīravas un Lažas pagasta Apriķu bibliotēkā. Izstāde turpina savu ceļu pa Latviju arī 2021. gadā.

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Bauskas reģiona bibliotēkās būtu jāizskata iespēja aktīvāk darboties tieši sociālajos tīklos, lai sasniegtu plašāku un daudzveidīgāku auditoriju. Svarīgi ir ievērot publikāciju regularitāti, kas palīdz auditorijai atgādināt par bibliotēkās notiekošo, kā arī aktīvi jāstrādā pie jaunu sekotāju piesaistīšanas, ne tikai esošo sekotāju informēšanas par bibliotēkas aktivitātēm

10.5. Covid-19 radītās situācijas ietekme uz bibliotēku publicitāti

2020. gadā liela uzmanība tika pievērsta bibliotēkas publicitātei interneta resursos. Jaunāko informāciju par bibliotēkas darbu Covid-19 apstākļos bija nepieciešams vairākkārt aktualizēt ikreiz, kad tika ieviestas izmaiņas ierobežojumos. Šāda informācija tika publicēta Bauskas Centrālās bibliotēkas tīmekļa vietnē, novadu pašvaldību tīmekļa vietnēs un bibliotēku sociālajos tīklos.

Aktīvi tika publicēta informācija par attālinātajiem pakalpojumiem – 3td e-GRĀMATU bibliotēku, abonētajām datubāzēm, kā arī brīvpieejas elektroniskajiem resursiem.

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Novadu bibliotēku galvenie sadarbības partneri ir skolas, kultūras nami un kultūras darba organizatori, bērnudārzi, pagasta bibliotēkas, pensionāru padomes, sieviešu klubi u. c. (skat. 11.1. tab.).

11.1. tabula

Aktīvākie bibliotēku sadarbības partneri pašvaldībās

Nr.p.k.	Sadarbības partneri	Sadarbības raksturojums	Bibliotēka
1.	Bauskas Kultūras centrs	Telpu nodrošināšana un iekārtošana, tehnikas (projektors, mikrofoni u. c.) nodrošināšana, publicitātes materiālu izvietošana u. c.	Bauskas CB
2.	Bauskas novada izglītības iestādes	Papildina pasākumu programmu ar dažādiem priekšnesumiem, apmeklē pasākumus, piedalās konkursos.	
3.			
4.	Bauskas Mūzikas un Mākslas skola	Bibliotēkās tiek izstādīti audzēkņu mākslas darbi.	Brunavas bibliotēka
5.	Grenctāles kultūras nams	Kopīga pasākumu organizēšana bibliotēkas lietotājiem.	Brunavas, Grenctāles bibliotēkas
6.	Pozņaka Valentīna no Brunavas pagasta "Andrejmuižas".	Atsaucība un dalība bibliotēkas rīkotajā pasākumā "21. februāris – Starptautiskā dzimtās valodas diena".	Mūsas bibliotēka
7.	Codes pagasta kultūras darba organizatore Solvita Rotberga	Lielākie tematiskie pasākumi tiek veidoti kopā ar kultūras darba organizatori, dzejas lasījumi, tikšanās ar rakstniekiem	Codes bibliotēka
8.	Codes pamatskolas skolotāji	Pasākumi bērniem, ko bibliotēka organizē kopā ar skolu un skolotājiem. Skaļā lasīšana, Bērnu žūrija.	
9.	Codes pagasta jauniešu grupa	2020. gadā pasākumi nenotika bibliotēkā, jo viņiem pašvaldība ierādīja jaunas telpas Codē. Notika 2019. gada darbības analīze.	Jauncodes bibliotēka
10.	Māksliniece Aiva Linkeviča	Izstāžu iekārtošana, pasākums "Lins atkal modē"	
11.	Pensionētā latviešu valodas skolotāja V.Cerusa	Skolotāja piedāvāja sagatavotus pasākumus.	
12.	Fotostudija "Bauska"	Bibliotēkās vairākkārt izvietotas studijas dalībnieku fotogrāfijas.	Jauncodes, Rītausmu bibliotēkas
13.	Mākslas studija "Meistars Gothards"	Bibliotēkās regulāri tiek rīkoti izstāžu atklāšanas pasākumi un tikšanās ar māksliniekiem.	

14.	Kultūras centrs "Dāvis"	Kopīgu pasākumu organizēšana.	Dāviņu bibliotēka
15.	Uzvaras pamatskola	Pasākumu organizēšana ar skolotāju un skolēnu atbalstu.	Gailīšu bibliotēka
16.	Gailīšu pagasta kultūras darba organizatore	Kopā tiek veidoti scenāriji pasākumiem, konsultācijas, kā labāk rīkot pasākumu.	
17.	Gailīšu pagasta sociālais dienests	Ļoti laba sadarbība pasākumu organizēšanā, gan bērniem, gan pieaugušajiem. Dažkārt mērķa grupas sakrīt, tāpēc var strādāt sadarbojoties.	Pāces bibliotēka
18.	Bērzu pakalpojumu centrs "Bērzi"	Pakalpojuma centrā "Bērzi" atrodas Ādžūnu bibliotēkas grāmatu izsniegšanas punkts. Lielāku pasākumu organizēšanā tiek izmantotas pakalpojuma centra telpas.	Ādžūnu bibliotēka
19.	Stāstniece Aelita Ramane	Piedalījās pasākumā "Par mums – sievietēm".	Jumpravas, Mežotnes bibliotēkas
20.	Fotokluba "Perspektīva" dalībniece Iveta Kūla	Fotogrāfiju izstāde bibliotēkā.	Mežotnes bibliotēka
21.	Vecsaules pagasta kultūras darba organizatore.	Filmu demonstrēšanai bibliotēkā. Tehnikas un telpu nodrošinājums.	Ozolaines bibliotēka
22.	Sociālais centrs "Lilijas"	Iesaistīšanās pasākumos.	
23.	Vecsaules saietu nams	Telpu nodrošināšana bibliotēkas organizētajiem pasākumiem.	Vecsaules bibliotēka
24.	Vecsaules pamatskola	Sadarbība literatūras popularizēšanas pasākumu rīkošanā	
25.	Dienas centrs "Iecavnīca"	Seniori ir aktīvi bibliotēkas lietotāji un pasākumu apmeklētāji. Sadarbībā ar dienas centru notiek informatīvi un izglītojoši pasākumi gan bibliotēkas, gan dienas centra telpās.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka, Zālītes bibliotēka
26.	Iecavas Kultūras nams	Saistībā ar Covid-19 ierobežojumiem valstī, lai kontrolētu apmeklētāju skaitu un ievērotu 2 metru distanci, divi bibliotēkas pasākumi tika pārcelti un notika Iecavas kultūras nama mazajā zālē.	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka
27.	Biedrība "RaDam"	Sadarbībā ar biedrību "RaDam" notikušas vairākas radošo darbu izstādes bibliotēkas lasītavā.	
28.	Iecavas jauniešu centrs	Dažādu aktivitāšu ietvaros apmeklē bibliotēku un ir kopīgi sadarbības plāni 2021. gadam.	
29.	Uzņēmēja Vineta Lamberte	Regulāra sadarbība darbnīcu rīkošanā. 19. februārī Vineta Lamberte vadīja radošo darbnīcu "Gāžam podus".	Ziemeļu bibliotēka

30.	Fitnesa trenere Agnese Gāga	Vada vingrošanas nodarbības bibliotēkas lietotājiem.	Zorģu bibliotēka
31.	Valles pagasta sociālais dienests	Apmeklētāju konsultācijas bibliotēkā.	Taurkalnes bibliotēka
32.	Valles saietā nams	Sadarbība pagasta kultūras dzīves veicināšanā; gleznu izstādes organizēšana	Valles bibliotēka

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Bauskas reģiona bibliotēkām veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Zemgales reģiona bibliotēkām. Jau par tradīciju kļuvuši sadarbībā ar LBB Zemgales nodaļu organizētie Zemgales reģiona bibliotekāru semināri. 2020. gadā tika realizēts vien vasaras seminārs, kurā piedalījās visas Zemgales reģiona bibliotēkas. Neskatoties uz to bibliotēku speciālisti atzinīgi novērtēja šo pasākumu, jo tas ļāva tuvāk iepazīt Zemgales reģiona bibliotēku (Jelgava, Dobeles, Bauska) galvenos darba virzienus. Šis ir veids, kā uzzināt bibliotēku darba aktualitātes Latvijā un pasaulē, piesaistot zinošus nozares speciālistus un lektorus.

Tāpat vairākas Bauskas reģiona bibliotēkas ir izveidojušas sadarbību ar dažādām Latvijas organizācijām, uzņēmumiem, biedrībām, māksliniekiem u. c. (skat. 11.2. tab.).

11.2. tabula
Sadarbības partneri reģionā un Latvijā

Nr.p.k.	Sadarbības partneri	Sadarbības raksturojums	Bibliotēka
1.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Dažādu semināru un konferenču organizēšana, grāmatu dāvinājumu nodrošināšana, SBA pakalpojuma piedāvāšana, konsultāciju sniegšana.	Visas Bauskas reģiona bibliotēkas
2.	LBB Zemgales nodaļa	Zemgales reģiona bibliotekāru semināru organizēšana.	
3.	Ziemeļu ministrijas padomes birojs	Ziemeļvalstu literatūras nedēļas organizēšana.	
4.	Biznesa augstskola RISEBA	Augstskolas mācībspēki piedāvāja izglītojošu lekciju par finanšu pratību.	Bauskas CB
5.	Kultūrziņotājs Liega Piešiņa	Piedalās lasītāju klubiņa pasākumos.	
6.	SIA "Kafijas draugs"	Fotokonkursa "Notver savu Ziemassvētku sajūtu!" atbalstītāji, nodrošināja bagātīgu balvu fondu.	
7.	Balvu Centrālā bibliotēka	Bauskas Centrālā bibliotēka, kā projekta "Ne tikai grāmatas – bibliotēkas uzņēmējdarbības atbalstam!" asociētais partneris dalījās pieredzē uzņēmējdarbības atbalsta bibliotēku izveidē.	
8.	Biedrība "Radošās Idejas"		
9.	Mākslas studija "Mansards"	Izveidota jauna sadarbība ar Jelgavas mākslas studiju, pateicoties kurai	Ed. Virzas Iecavas bibliotēka

		bibliotēkā var aplūkot dažādas ceļojošās gleznu izstādes.	
10.	Izdevēja Santa Anča – Dansberga	Sniedz praktiskas konsultācijas un piedāvā materiālus bibliotēkas krājuma papildināšanā, atspoguļošanā un saglabāšanā.	Skaistkalnes bibliotēka
11.	Sadarbība ar NVO “Mēmelīte” un “Saulgriezies”, “Kalna svētību kopiena”	Sadarbība pasākumu, izstāžu, ekskursiju organizēšanā, radošas nodarbības.	

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Lai spētu sekot līdzi citu valstu aktualitātēm bibliotēku nozarē, svarīgi ir veidot starptautisko sadarbību (skat. 11.3.tab.).

11.3. tabula
Pārrobežu sadarbības partneri

Nr.p.k.	Sadarbības partneri	Sadarbības raksturojums	Bibliotēka
1.	Šilutes rajona Fridriha Bojaraiša bibliotēka (Lietuva)	Pieredzes apmaiņa tiešsaistē par lasīšanas veicināšanas aktivitātēm Bauskas Centrālajā bibliotēkā.	Bauskas CB

11.4. Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Bauskas Centrālā bibliotēka kā konsultatīvais centrs pārstāv visa reģiona bibliotēku intereses, t.i. Bauskas novada, Iecavas novada, Vecumnieku novada bibliotēkas. Regulāri tiek rīkotas tikšanās ar novadu pašvaldību vadītājiem un administrāciju speciālistiem. Sarunu galvenās tēmas: darba vides uzlabošana, finansējums, bibliotēku speciālistu tālākizglītība, krājuma kvalitāte, IT atjaunināšana, darbinieku atalgojums u. c.

11.5. Secinājumi par Covid-19 radītās situācijas ietekmi uz sadarbību

Covid-19 infekcijas ierobežojumi manāmi ietekmējuši arī bibliotēku sadarbību gan ar pašvaldības un reģiona, gan pārrobežu sadarbības partneriem. Sakarā ar to, ka izglītības iestādes strādāja attālināti mazinājusies sadarbība ar skolotājiem. Arī pasākumi pārskata periodā notikuši krietni mazāk, kā rezultātā sadarbības partneri, kas iesaistījušies pasākumu, un radošo darbnīcu organizēšanā, bijuši mazāk. Sakarā ar to, ka ceļošana un tikšanās ārpus Latvijas robežām bijusi ierobežota, tad 2020. gadā ar pārrobežu partneriem sadarbība bijusiniecīga.

12. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

12.1. Situācijas apraksts, kopaina pārskata periodā

2020. gadā Bauskas Centrālā bibliotēka reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas (profesionālo un metodisko vadību) nodrošināja 17 Bauskas novada bibliotēkām, sešām Iecavas novada bibliotēkām, deviņām Vecumnieku novada bibliotēkām un piecām Rundāles novada bibliotēkām.

Pārskata perioda **galvenie uzdevumi** metodiskajā darbā:

- bibliotekāru kvalifikācijas paaugstināšana – apmācības, mācību semināri, konsultācijas, pieredzes braucieni, kursi u. c.
- konsultācijas un praktiska palīdzība darbam ar moduli “Alise-i” pagastu bibliotēkās;
- konsultācijas par bibliotēkas krājumu;
- Bibliotēku nedēļas, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas, Digitālās nedēļas, Drošāka interneta dienas, akcijas “Dienas bez rindām” un 19. Novadu Grāmatu svētku organizēšana sadarbībā ar reģiona bibliotēkām;
- Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadu pašvaldību bibliotēku darba apkopojums un analīze.

Bibliotekāru profesionālo kompetenču paaugstināšanai bibliotekārājā darbā pārskata periodā kopumā tika organizēti **septiņi** semināri – četri klātienē, trīs tiešsaistē.

Ļoti iecienīti ir **izbraukuma semināri**, kuros bibliotekāri izmanto iespēju rast jaunas idejas un darba formas no kolēģiem citviet Latvijā. Izbraukuma semināru pievienotā vērtība – kultūrvēsturisku objektu, programmu un norišu baudīšana, izzināšana – tas viss emocionālam pacēlumam un radošuma veicināšanai bibliotēku ikdienas darbā. Pārskata periodā tika organizēts izbraukuma seminārs uz Talsu novada bibliotēkām. Apmeklētā Strazdes, Pastendes un Talsu Galvenā bibliotēka. Šāda veida semināri paver jaunus apvēršņus un iedvesmo bibliotekārus inovācijām savā darbā.

2020. gadā katra reģiona bibliotēka apmeklēja vienu reizi gadā un papildus pēc nepieciešamības. Bauskas Centrālās bibliotēkas speciālisti apmeklējumu laikā izvērtē bibliotēku krājuma stāvokli, izkārtojumu, pārbauda dokumentāciju – summārās uzskates grāmatas, inventāra grāmatas, pasākumu dienasgrāmatas. Apmeklējumu laikā tika pārrunātas darba aktualitātes un idejas darba uzlabošanai.

2020. gada aprīlī, Bibliotēku nedēļas ietvaros, Bauskas Centrālā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka izsludināja **profesionālo novadpētniecības konkursu/skati “Kultūras dzīve 1945.-1990.”**, kura ietvaros Bauskas reģiona bibliotekāriem bija iespēja apkopot

materiālus par kultūras dzīvi savā pagastā. Konkursa mērķis – sekmēt reģiona pašvaldību publisko bibliotēku novadpētniecības darba attīstību, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, dokumentēšanu un popularizēšanu, kā arī pievērst bibliotekārus sava pagasta vai ciema kultūras dzīves pētniecībai laika periodā no 1945. gada līdz 1990. gadam.

Konkursā tika vērtēti 25 novadpētniecības materiāli no 27 bibliotēkām. Bauskas novadu pārstāvēja – 14, Iecavas novadu – četras un Vecumnieku novadu deviņas bibliotēkas. Izvērtējot iesniegtos materiālus, žūrija īpaši uzteica sešu bibliotēku veikumu, tāpat izsakot atzinību vēl deviņām bibliotēkām, kuru materiāli veido nozīmīgu papildinājumu bibliotēku novadpētniecības krājumam.

Konkursā iesaistītie atzinīgi vērtēja ieguldīto darbu, jo novadpētniecības materiālu krājumi padara mūsu bibliotēkas par vērtīgām dārgumu krātuvēm.

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Informāciju par nozares aktualitātēm un izmaiņām ikdienas darbā bibliotekāri saņem, izmantojot e-pastu vai telefoniski. Pārskata periodā reģiona bibliotekāriem sniegts metodiskais un konsultatīvais atbalsts par krājuma kvalitāti, attīrīšanu un izvietojumu, iespieddarbu norakstīšanu, seriālizdevumu uzskaitīšanu, inventarizāciju, telpu noformēšanu, sociālo tīklu uzturēšanu, kā arī par darbu ar BIS ALISE, Latvijas Kultūras datu portāla aizpildīšanu.

Bauskas, Iecavas un Vecumnieku novados trešdienas ir metodiskās dienas, kurās tiek organizēti Bauskas reģiona bibliotekāru semināri. Tie tiek plānoti tā, lai bibliotekāri vienmēr būtu informēti par aktualitātēm bibliotekārajā darbā un sabiedrībā. Tāpat tiek piesaistīti lektori, kas piedāvā bibliotekāru interesējošas un ieteiktās tēmas (skat. 12.1. tab.).

12.1. tabula

Bauskas Centrālās bibliotēkas īstenotie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	08.01.2020 .	Bauskas KC	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Rokoko laikmeta modes tendences; • 2019. gada atskaišu sagatavošana; • Informācijas meklēšana; • Datu kolekcija “RunA”; • Tikšanās ar rakstnieci Marinu Kostņecku 	40	3
2.	12.02.2020 .	Bauskas KC	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Atmiņas ir daudz interesantākas par realitāti – tikšanās ar grāmatas “Štābs debesīs” autoru Egīlu Venteru; 	39	3

				<ul style="list-style-type: none"> • Jaunākās literatūras apskats un tendences grāmatniecībā; • Latviešu uzvārdi arhīvu materiālos 		
3.	03.06.2020	Tiešsaistes platformā "ZOOM"	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmas 2020; • Virtuālais grāmatu galds; • Bauskas reģiona bibliotēku darbs ārkārtējās situācijas laikā 	41	3
4.	01.07.2020	Talsu novads	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Starpnieks starp sabiedrību un zināšanām – Strazdes bibliotēkas apmeklējums; • Informācijas, kultūras un sabiedrības dzīves centrs – Pastendes bibliotēkas apmeklējums; • Talsu novada Gaismas pils – Talsu Galvenās bibliotēkas apmeklējums 	30	4
5.	02.09.2020	Bauskas KC	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Gudrības piramīda 21. gadsimtā – nodarbība par kritiskās domāšanas lomu, medijpratību un manipulācijas tehnikām; • Banka datorā un telefonā; • Konsultācijas par Swedbank pakalpojumiem 	38	3
6.	07.10.2020	Bauskas KC	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Teritoriālās pārmaiņas Bauskas apvidū pēdējo 1000 gadu laikā; • Jelgavas pilsētas bibliotēkas 100 gadus. Vietas identitātes izaicinājumi un iespējas; • Novadpētniecības konkursa/skates "Kultūras dzīve 1945.-1990." noslēgums ar muzikālām piespaužēm 	30	3
7.	04.11.2020	Tiešsaistes platformā "ZOOM"	Bauskas CB	<ul style="list-style-type: none"> • Darba aktualitātes; • Mēs un internets – 2020, lekcija un atbildes uz jautājumiem 	47	1,5
8.	02.12.2020	Tiešsaistes platformā "ZOOM"	Bauskas CB	<p>Radoša pieeja pārmaiņām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kas ir radošums, kāpēc mēs visi esam radoši? • Kāpēc radošums ir īpaši nepieciešams pārmaiņu laikā? 	40	1,5

				• Pašrefleksija kā spēja strādāt paradoksa un pārmaiņu laikā u. c.		
Organizēta dalība:						
9.	04.03.2020	LNB	Gētes institūts Rīgā, LNB	Kā nenokļūt viltus ziņu gūstā: Vācijas bibliotēku pieredze	23	5
10.	23.04.2020	Tiešsaistes platformā "ZOOM"	LBB, LNB	Latvijas bibliotekāru 13. kongress "Iedvesmo, iesaisti, iespējo, vieno"	26	2
11.	19.08.2020	Jelgavas novada Vircavā	LBB ZN, Jelgavas pilsētas bibliotēka	LBB Zemgales reģionālais bibliotekāru seminārs "Noturīgais tango – augam kopā ar bibliotēku"	19	5

12.3. Kolektīva saliedēšanas pasākumi

Neskatoties uz to, ka aizvadītais gads bijis izaicinājumu pilns un Covid-19 infekcijas izplatības ierobežojumu dēļ, kuri pārsvarā 2020. gadā liedza pulcēties, Bauskas Centrālā bibliotēka izmantojusi ikkatru iespēju, kad valdības noteiktie ierobežojumi ļāva sanākt kopā, lai stiprinātu komandas garu un vairotu pozitīvās emocijas. Mēs pierādām, ka esam aktīvi, radoši un saliedēti kolēģi!

Kolektīva saliedēšana tika veikta, izmantojot dažādus pasākumus un metodes:

- Bauskas Centrālajā bibliotēkā katra mēneša pēdējā piektdiena ir spodrības diena. Vienā no šīm spodrības dienām bibliotēkas kolektīvs sanāca kopā, lai izgatavotu auduma tējas maisījumus (skat. 30. pielikumu). Kā ierasts, darba procesā piedalījās ikviens – viens mērīja, otrs grieza, trešais šuva. Rezultātā, kopīgi darbojoties, radās idejas par izstādes "Zaļu tējas" izveidošanu.
- 2020. gada 20. jūnijā Bauskas Centrālās bibliotēkas komanda "BCB aktīvisti" piedalījās Īslīces pagasta pārvaldes rīkotajā Auto-foto orientēšanās pasākumā, kurā iegūta 2. vieta (skat. 30. pielikumu). Pasākuma laikā bija jāatrod un jānofotografējas pie kartē atzīmētiem kontrolpunktiem – interesantām un neparastām vietām Īslīces pagastā, kaimiņu pagastos un novados, kā arī jāveic dažādi jautri un atraktīvi papilduzdevumi. Kopīgi tika pieveikti 138 kilometri un ceļā pavadītas aptuveni trīs stundas.
- 2020. gada 11. jūlijā komanda "BCB aktīvisti" piedalījās erudīcijas spēlē "Cietie rieksti", kas norisinājās Bauskas Kultūras centra notikumu pagalmā "Pulsēta" – iegūta 2. vieta.
- 2020. gada 16. augustā komanda "BCB aktīvisti" piedalījās biedrības "Laiks jauniešiem" sadarbībā ar Īslīces pagasta pārvaldi rīkotajā viktorīnā "Zini vai

mini”, kurā ieguva 2. vietu. Šajā pasākumā jautājumi un uzdevumi bija par erudīciju, kultūru, sportu un vēsturi.

- Vasaras vidū, lai vairotu pozitīvās emocijas, Bauskas pilskalna estrādē satikās Bauskas novada pagastu bibliotekāri. Pasākums norisinājās brīvā dabā, kur visi varēja ievērot distanci, taču tajā pašā laikā iesaistīties dažādās aktivitātēs un izdarības. Improvizētā teātra izrāde, spēles, joki un vienkārši kopā sanākšana – enerģijas lādiņš turpmākajam darba cēlienam.

12.4. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

No 2020. gada reģiona skolu bibliotekāri, kuri atsaukušies uz Bauskas Centrālās bibliotēkas metodiķa aicinājumu iesūtīt savu kontaktinformāciju un piekrituši informācijas apmaiņai, saņem e-pastā informāciju par aktualitātēm nozarē un aicinājumus piedalīties Bauskas Centrālās bibliotēkas organizētajos semināros. Jāsaka gan, ka skolu bibliotekāri nav bijuši aktīvi semināru dalībnieki, jo uzskata, ka mazo slodžu dēļ nav iespējams veltīt tik daudz laika bibliotēkaram darbam.

Lai veicinātu darbu ar skolu bibliotekāriem, Bauskas Centrālās bibliotēkas speciālisti sazinās arī ar novadu Izglītības nodaļas speciālistiem un izglītības iestāžu vadītājiem.

Vislielākais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām tiek sniegta saistībā ar BIS Skolu Alise (Bauskas Valsts ģimnāzijas, Bauskas 2. vidusskolas un Iecavas vidusskolas bibliotēkām), ko nodrošina Bauskas Centrālās bibliotēkas IRAN vadītāja.

Konsultācijas par 2019. gada statistikas datu ievadīšanu Kultūras datu portālā sniegta Iecavas pamatskolas bibliotekārei, kura darbu uzsākusi pārskata perioda sākumā. Bibliotekāre klātienē apmācīta un konsultēta ar nepieciešamo datu iegūšanu un ievadīšanu Kultūras datu portālā.

12.5. Sadarbība ar citām iestādēm

Bauskas Centrālā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka metodiskā un konsultatīvā darba jomā veiksmīgi sadarbojas ar pašvaldību iestādēm, kā arī ar partneriem citās Latvijas pilsētās (skat. 12.2. tab.).

12.2. tabula
Sadarbības partneri metodiskā un konsultatīvā darba jomā

Nr.p.k.	Sadarbības partneri	Sadarbības raksturojums
1.	Iecavas novada dome	Tiek slēgti līgumi par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu attiecīgo novadu bibliotēkās.
2.	Vecumnieku novada dome	
3.	Rundāles novada dome	

4.	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konsultācijas, semināri reģiona galveno bibliotēku metodiķiem un direktoriem.
5.	LNB Bērnu literatūras centrs	Konsultācijas plānojot un organizējot Bērnu, jauniešu, vecāku žūrijas aktivitātes un dalību Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībā.
6.	LBB Zemgales nodaļa	Semināru organizēšana.
7.	LR Kultūras ministrija	Konsultācijas, ieteikumi metodiskajā darbā.
8.	Kultūras informācijas sistēmu centrs	
9.	SIA "TietoEVRY"	Sadarbība saistībā ar BIS ALISE, neskaidrību gadījumā izmanto SIA "TietoEVRY" speciālistu palīdzību.
10.	Bauskas Kultūras centrs	Telpu nodrošinājums Bauskas reģiona bibliotēkāju semināriem.

Reģionā, notiekot kādas bibliotēkas darbinieku maiņai, veiksmīgi tiek uzsākts konsultatīvais darbs starp bibliotēkām, jo kolēģes ir atsaucīgas, zinošas un izpalīdzīgas.

12.6. Covid-19 situācijas radītā ietekme uz metodisko un konsultatīvo atbalstu

Neskatoties uz Covid-19 radīto situāciju valstī un aizliegumu rīkot klātienē seminārus, jaunu prasmju apgūšana bibliotekāriem vēl aizvien bija prioritāra, tāpēc Bauskas Centrālā bibliotēka izmantoja semināriem tiešsaistes platformu ZOOM, kā ērtu veidu, lai parūpētos par bibliotekāru profesionālo izaugsmi. Pārskata periodā ar bibliotekāriem īpaši tika strādāts pie datorprasmju pilnveides, lai varētu operatīvi, bez aizķeršanās pieslēgties ZOOM sapulcēm un semināriem.

Aizvadītajā gadā, sakarā ar mainīgo situāciju valstī un biežajām ierobežojumu izmaiņām, Bauskas Centrālā bibliotēka organizēja vairākas tiešsaistes darba sapulces ar novadu bibliotekāriem, kurās tika apspriesti aktuālie ierobežojumi, noteikumi un ieteikumi, kas jāievēro strādājot, kādi aizsarglīdzekļi nepieciešami apkalpojot lietotājus klātienē. Bauskas novada bibliotekāriem organizētas četras darba sapulces, Iecavas un Vecumnieku novadiem – pa divām sapulcēm. Gada beigās organizēta viena kopīga darba sapulce visiem novadiem.

2019. gadā aizsāktā kopīgo tikšanos organizēšana ar Bauskas Centrālās bibliotēkas vadību, katra novada bibliotēku darbiniekiem un pašvaldību pārstāvjiem, kas bija paredzēta 2020. gada nogalē tika atcelta Covid-19 ierobežojumu dēļ.

2020. gada 1. aprīlī bija plānots organizēt LBB Zemgales reģionālo bibliotekāru semināru "Ceļā uz Latvijas bibliotekāru 13. kongresu. Sadarbība, kas iedvesmo, iesaista, iespējo un vieno", taču ierobežojumu dēļ tika pārcelts uz decembri. Sakarā ar to, ka decembrī situācija valstī neuzlabojās un semināra koncepcija nebija piemērota tiešsaistes formai, seminārs tika atcelts.

Laiku grāmatu lasīšanai «nozog» internets

♦ **Stelpes pagasta bibliotēka** iekārtota bijušās pasta nodaļas telpās

Vecumnieku novada Stelpes pagasta bibliotēka piedzīvojuši jurgus. Jaunās telpas svēnīgi atklātas augusta nogalē.

ZANNA ZĀLĪTE

Iepriekš iestādē atradās daudzdzīvokļu namā Kalna ielā 3, bet kopš 7. augusta – pirms vairāk nekā trim gadiem slēgtās pasta nodaļas telpās Kalna ielā 4. Tagad vienā no trīsstāvu ēkas savrupējām daļām ir gan bibliotēka, gan ģimenes ārsta prakses vieta, par ko liecina pieejas kāpu telpā izvietotās izkārtnes.

Piegādā uz mājām

Apmeklējot Stelpi augusta vidū, bibliotēkas jaunās telpas izdodas atrast pēc zīmīga orientiera – pastkastes vēstule nosūtīšanai pie daudzdzīvokļu mājas sienas. Tā tur atrodas kopš laika, kad Kalna ielā 4–19 darbojusies pasta nodaļa. Tumsās metāla durvis ir slēgtas, taču kāds vietējais vīrs zina teikt, ka vadītāji «aut kur tepat vien jābūt», jo arvalnīņamā šovasar jau bijusi.

Rītu Matuševu, pagasta bibliotēkas vadītāju, «Bauskas Dzīve» sagaida pagalmā, kad viņa ar velosipēdu atgriežas no ierastā brauciena pie lasītājiem. Grāmatu piegāde mājās neesot nekā neparasts. «Biju pie Zēmas tantes, viņa jau cieniņamos gados, bet aizvien ļoti aktīva bibliotēkas lietotāja. Avizes un grāmatas vedu arī Lūcijas tantei; gan viņa, gan māsa ir dīkti citādas lasītājas. Arī Ernast tantei iesu avizes un žurnālus, viņai svarīgi, lai būtu klāt televīzijas programma, šad tad pati atnāk uz bibliotēku. Kovidlaiks cilvēkos radījis lielāku piesardzību, un pensionāri labprātāk vēlas lasāmo sagādāt mājās, lai nav lieki apkārt jāstāj» ar sirsnību sūstot par uzticīgajām lasītājām, situāciju raksturo bibliotēkas vadītāja. Viņa slavē pagasta seniorus, kuri mīl gan preses izdevumus, gan grāmatas; arī citādi ir ļoti aktīvi – brauc ekskursijās, apmeklē sarīkojumus.

Atsevišķa istaba bērniem

legūtās telpas bibliotēkai Cēstrītu dzīvokļa plāsumā ir patīkamas pārmaiņas pagasta dzīvē. Pa lasītavas logu var vērot, kā rīt Stelpes ceļa remonts, arī šis ilgi gaidītais notikums ievērojami uzlabos vietējiem dzīves kvalitatīti.

«Agrāk te bija četras istabas, taču, sienu nojaucot, divas apvienotas, jo bibliotēkai vajadzīgas gaišas, jo plašas telpas, lai cilvēkiem ir, kur apgrozīties. Ir arī labierīcības, virtuvīte, lai var uzvārt tēju un kafiju tematisko pēcpusdienā dalībniekiem. Te ir dator-telpa, bet te atsevišķa istaba mazajiem lasītājiem: vecās telpās bērniem bija iekārtots tikai neliels stūrītis» ērtības izrāda R. Matuševa. Ilgāk viņa pakāvējas pie plauktiem, kur izvietota bērnu literatūra, lasāmviela skolēniem un grā-

matas pavism mazajiem. Izdevumu ir daudz, un bibliotēkas vadītāja vēlotos, lai bērni vairāk lasītu. R. Matuševa veic bibliotēkās pienākumus arī Stelpes pamatskolā, un ar izglītības iestādes audzēkņiem izveidojusies laba sadarbība. «Uz pagasta bibliotēku bieži vien nāk visa klase – bērni kopā ar skolotāju. Runājam par dažādām tēmām. Ļoti atsaucīga ir pedagoge Sandra Neliusa. Dārn, ko varam, lai veicinātu interesi par grāmatām,» viņa teic.

Vairāki ieguvumi

Iepriekš bibliotēka atradās trīsstāvu dzīvoklī, kur bijis šauri. «Iepriekš bija jākurina malšanas krāns, salu gan es, gan apmeklētāji, un ilgāk par desmit minūtēm bibliotēkā neviens nevēlējās uzturēties,» teic R. Matuševa.

Iespēja nodrošināt apkuri bija viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc bibliotēka ar visu mantību pārcelta uz bijušās pasta nodaļas telpām, pārmaiņas komentē Aiga Saldābola, pašvaldības izpilddirektore. Vietvarai piederisjā blakusdzīvoklī atrodas ārsta privātparake, kur ierīkots granulu apkures katls. Tas ir pietiekami jaudīgs, lai apsildītu arī bibliotēku. Saimnieciskie izdevumi risinājums atveļojis bibliotēkas vadītājas rūpes par kurināšanu.

Plāsumā ļāvis pārskatāmāk izvietot literatūru, un grāmatas vairs nav tik cieši saspiestas kā iepriekš.

Romāni interesē arī vīriešus

Stelpes pagasta bibliotēkā reģistrēts 217 lietotāju, t. sk. ap 50 bērnu. Daudzi izmanto tikai datorus, citus vairāk saista periodiskie izdevumi – laikraksti un žurnāli, bet apmierināti piekārta daļa apmeklētāju ir aizrautīgi grāmatu lasītāji.

«Ir paaudze, kas bez literatūras nevar iztikt, viņi ir lasījuši, lasa un lasīs. Maldiņģ domāt, ka romāni interesē tikai sievietes; arī vīrieši tos pieprasā,» atklāj R. Matuševa. Viņa gan atzīst, ka tādu istu grāmatu «rijēju» neesot dīkti daudz, jo cilvēkiem laiku lasīšanai «nozog» internets un modernās tehnoloģijas.

Nevar apgalvot, ka stelpiešu jaunākā paaudze nemīl grāmatas, taču pārsvarā bērni tomēr laiku pavada pie datora. Bibliotēkas vadītāja citīgi seko līdī, kādas interneta vietnes tiek apmeklētas, jo «nedrīkst ļaut skatīties visu pēc kārtas». «Dīemžēl nav tādu instrumentu, lai lietotāju aktivitātes ierobežotu,» viņa atzīst.

Izdevēji nespēj nodrukāt

Kad bibliotēka iekārtota, interese bijusi liela – dienā apgrozījās ap 20 cilvēku, jo tēju katrs vēlējis redzēt, kā jaunajā vietā dzīvojas. Kad vairsuns zīpkāri bija apmierinājuši, ikdienu atkal rītejus ierasti.

R. Matuševa stāsta, ka rīta pusē parasti vairāk nāk pensionāri,

RITA MATUŠEVA, Stelpes pagasta bibliotēkas vadītāja, īpaši lepojas ar literatūras klāstu bērniem. Jo grāmatas ir gan saturiski vērtīgas, gan ļoti skaistas.

FOTO - ZANNA ZĀLĪTE

kuriem uz darbu nav jāskrien un mierīgi var izšķīrstīt avīzes, žurnālus, apdomāt, ko izvēlēties lasīšanai. Tie, kuri cīmojas biežāk, reizēm draudzīgi pārmet, ka «te nekā jauna nav», taču jāsaprot, ka izdevniecības nespēj tik daudz sarāžot, lai katru dienu plauktos būtu kaudzīte jaunās lasāmvielas.

«Abonēti tiek periodiskie izdevumi, kas visvairāk pieprasīti: «Praktiskais Latvietis», «Mājas Viesis», «Dārza Pasaule», «Levas Stāsti», arī «Privātā Dzīve» un citi. Gan bērni, gan pieaugušie izvēlas žurnālu «Ilustrētais Junior». No laikrakstiem viscieņākā ir «Bauskas Dzīve», jo cilvēki grib lasīt par to, kas notiek novadā un apkaimē. Interesanta ir arī «Levas Padomu Avīze», ko daudzēm kārojas,» iedzīvotāju parādumus atklāj R. Matuševa.

Literatūras iegādei naidu neželto

Jaunajās telpās būs vairāk vietas, lai rīkoti tematiskas pēcpusdienas. Arī iepriekš tādas notikušas. Pavasarī bibliotēkā cīmojusies bērnu grāmatu autore Māra Cielēna. Pērn uz tikšanās bija uzaicināta rakstniece Ieva Samauska. «Ideju ir daudz, taču, lai uzņemtu literātus, vajadzīga naudiņa. Pašlaik «topā» ir Daces Judinas romāni. Populārā rakstniece labprāt dodas uz bibliotēkām un tiekas ar lasītājiem, taču jāreķinās ar izdevumiem,» skaidro bibliotēkas vadītāja. Vienlaikus viņa atzīst, ka Vecumnieku novada pašvaldība pret bibliotēkām nav skopa. Tiekoties ar kolēģiem no tuvākās apkāmes, atklājas, ka citas vietvaras krājuma papildināšanai atvēl mazāk līdzekļu. «Pērn budžetā pieprasīju un saņēmu 1500 eiro grāmatu iegādei, šogad – 2000 eiro. Literatūra lētāka nekā jebkad. Labi, ka pašvaldība to saprot un ir pretimnākoša,» pauž R. Matuševa.

Bibliotēka tiks turpināta tra-

STELPES pagasta bibliotēka kopš 7. augusta atrodas Kalna ielā 4-19.

VIEDOKLI

• Ilga Vinčele Stelpes pagasta Nizere:

Jaunajās telpās bija tad, kad Visvaldīm (Ilgas dzīvesbiedrs) – redj iekārtojām gliedītu iestādī. Gaiši, skaisti un pārskatāmi, atsevišķa istaba bērniem. Super!

Arī pati esmu regulāra lasītāja, vairāk gan grāmatas rokās ņemmu ziemā, jo vasarā laikā mazāk. Kad dodos uz bibliotēku, mājās pārveidu ļoti daudz dailliteratūras, lai bieži nav jābrauc. Ļoti patīk rakstniece Dainas Avotinas darbi. Parasti Rita (bibliotēkas vadītāja – redj) iesaka, kas ir labs un katru gaumei piemērots; man vajag par dzīvi un mīlestību.

Žurnālus un avīzes esmu pasūtījusi, taču, ja vajag to, kas man nav, meklēju bibliotēkā – tur visu ko var atrast.

• Jevgenija Petūde Stelpē:

Vēl jaunās telpas neesmu apskatījusi, bus jāiet ar sāsmatzi. Man ar bibliotēku ir tāpat kā manai mammai – visas grāmatas izlasītas. Vīna man kādreiz vaicāja: «Meitīn, vai tad otras bibliotēkas Stelpē nav?» Protams, pilnīgi visu neesmu izlasījusi, bet to interesantāko gan. Šad tad atzeju ko jaunu ņemti, bet man pašai mājās ir liels krājums un labprāt dotos ar citiem – nesu uz bibliotēku, esmu vecusi uz pānstonātu «Atvasar» Vecumniekos, nogādājusī Bruknas kopienai. Kādreiz grāmatas pīru kā traka, plīna sekāje piekārmetā. Pēdejos gados gan vairs tik daudz neesau, jo redze paslīktnājusies.

dīcija ik pa laikam piecēt ar kādu izstādi. Jaunajā mājvietā tam paredzēta atšķirīgā toni krāsota siena lasītavā. Iepriekš savu veikumu izrādījušas rokdarbnieces, pērn uz valsts svētkiem iekārtota vietējās skolotā-

jas Ivetas Grantiņas dabas foto-grāfiju ekspozīcija, apskatei izlikti selekcionāres Ilgas Vinčeles irisi, bet jauno telpu svīnīgajā atklāšanā vareja apbrīnot Visvalža Vinčela audzētās gliadiolas, pavism 18 šķirņu. ♦

Bauskas namu rokāde

♦ **Novada dome turpina īstenot ideju** par Bauskas Centrālās bibliotēkas pārcelšanu jaunās telpās

ULDIS VARNEVICIS

Finanšu ministrija 20. jūlijā kā īpašuma Uzvaras ielā 3 Bauskā valdītāja saņēma Tieslietu ministrijas vēstuli ar informāciju, ka Tieslietu ministrija ir ieinteresēta izvietot Zemgales rajona tiesu Bauskā vienā ēkā piemērotās telpās un ka šī ēka varētu būt nams Uzvaras ielā 3. Savukārt Bauskas novada pašvaldība šajā mājā ir ieecerējusi izvietot Bauskas Centrālo bibliotēku.

Pašlaik jautājumā par Zemgales rajona tiesas jaunajām telpām ir panākta tikai mutiska vienošanās.

Meklē vietu grāmatu krātuvei

Ja šāda rīcība būtu sekojusi vismaz pirms diviem gadiem, tad to, visticamāk, uztvertu ļoti pozitīvi. Iedzīvotāji jau ilgāku laiku sūdzējās, ka ēkā izvietotā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Bauskas nodaļa nav pieejama cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām, bet ēkas pārvaldnieki «Valsts nekustamie īpašumi» nebija gatavi veikt uzlabojumus. Iespējams, ka, nododot ēku Tieslietu ministrijai, beidzot būtu arī pozitīvi risinājumi.

Tomēr 2019. gadā, apzinoties, ka ideja par jaunās bibliotēkas ēkas celtniecību, visdrīzāk, nebūs realizējama, Bauskas novada dome vadība vērsa skatienus uz citu pusi, uzrunājot Finanšu ministriju ar aicinājumu atvēlēt namu Bauskas Centrālajai bibliotēkai, savukārt pārējām iestādēm, kas atrodas mājā, solot atrast telpas.

Pedējā brīdī

Vienošanas jau bija gandrīz panākta, par ko liecina «Valsts nekustamo īpašumu» izpilddirektora Ojāra Valkera sniegtā informācija: «Bauskā, Uzvaras ielā 3, ir izvietotas sešas valsts iestādes – Tiesu administrācija, Pārtikas un veterinārais dienests, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Latvijas Nacionālais arhīvs, Lauksaimniecības datu centrs un pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts «BIOR», kas pilda tām deleģētās valsts publiskās funkcijas. Par Bauskas bērnu bibliotēkas darbību šajā īpašumā noslēgts nomas līgums līdz 2022. gadam.»

O. Valkers «Bauskas Dzīve» skaidro, ka Publiskās personas mantas atsavināšanas likumā noteikts, ka valstī piederušo īpašumu var virzīt atsavināšanai, tostarp nodot pašvaldībai, vienīgi ar nosacījumu, ja tas nav nepieciešams valsts iestādēm to funkciju nodrošināšanai, tādēļ ar Bauskas novada pašvaldību bija jāpanāk vienošanās par ēkā izvietotās valsts iestāžu pārvietošanu uz citām piemērotām telpām. Tā kā šāda vienošanās tika

panākta, VNI nebija iebildumu virzīt jautājumu izskatīšanai Ministru kabinetā.

Tomēr 20. jūlijā vēlmi izmantot ēku izteica Tieslietu ministrija. «Kamer Tieslietu ministrija vēlas izmantot īpašumu tās funkciju nodrošināšanai, valstij nav tiesiska pamata nodot īpašumu pašvaldībai. Īpašumu pašvaldībai var nodot tikai tad, ja Tieslietu ministrija atsauc savu vajadzību un kopā ar pašvaldību tiek atrasts risinājums attiecībā uz valsts institūciju pārvietošanu uz citām telpām,» pauž O. Valkers.

Kopēja tikšanās

Bauskieņiem gan pēc šī negaidītā pieteikuma malā nestāvēja un nosūtīja vēstules visiem, kas varētu ietekmēt šo lēmumu. Atsaucās arī bauskieņi, Latvijas 13. Saeimas deputāts Artūrs Toms Plešs. Tomēr vēl pirms tikšanās ar deputātu 10. septembrī Bauskā ieradās Tieslietu ministrijas pārstāvi un panāca mutisku kompromisu – mainīšot ēku pret ēku.

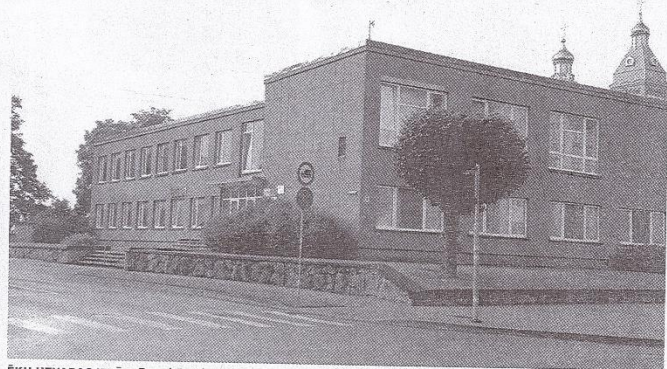
Bauskā uz tikšanos ieradās Tieslietu ministrijas Tiesu administrācijas vadītājs Andris Munda un Tieslietu ministra biroja vadītājs Aldis Bukšs. Tā liecina Bauskas novada sabiedrisko attiecību nodaļas speciālista Artūra Dulbes informācija.

Ministrijas pārstāvi uzsvēra, ka viņi nav ieinteresēti «izlikt uz ielas» Bauskas bērnu bibliotēku no pašreizējās atrašanās vietas Bauskā, Uzvaras ielā 3. Tomēr līdz šim Bauskā neesot izdevies atrast piemērotas telpas vajadzībām. «Lai Zemgales rajona tiesa varētu turpināt darbu pašreizējās telpās Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Bauskas iecirknī Zaļajā ielā 12, Valsts policijas pārstāvi izvirzījuši neizpildāmas prasības – mums jāizremontē ne tikai Tieslietu ministrijas vajadzībām nepieciešamās telpas, bet arī viss policijas iecirkņa nams. Šādiem nosacījumiem mēs nepiekrītam,» par Tieslietu ministrijas iemesliem atstāt telpas Zaļajā ielā 12 pašvaldības pārstāvju informē Aldis Bukšs.

Pārcelšanās piedāvājums

Bauskas novada vadība izteica savu piedāvājumu – Zemgales rajona tiesu pārcelt uz SIA «Vides serviss» ēku Salātu ielā 7, kur pašreiz atrodas SIA «Vides serviss» birojs. Savukārt SIA «Vides serviss» biroju pārceltu uz telpām Biržu ielā 8. Tieslietu ministrijas vajadzībām telpas Salātu ielā varētu atbrīvot līdz nākamā gada pirmajam ceturksnim. Šādu variantu atbalstīja abas puses.

Tā valsts īpašumā esošo ēku Uzvaras ielā 3 bez atbildības nodotu valdījumā pašvaldībai, bet pašvaldībai piederušo ēku Salātu ielā 7 – Tieslietu ministrijai. Pēc

ĒKA UZVARAS IELĀ 3 Bauskā vēlas pārņemt pašvaldība, lai tur izvietotu Centrālo bibliotēku.

«VIDES SERVIS» māju Salātu ielā 7, iespējams, varētu izmantot Tieslietu ministrija.

FOTO – IVARS BOGDANOVŠ

tikšanās ministrijas pārstāvjiem tika izrādītas telpas Salātu ielā 7. Apskatot telpu izkārtojumu un platību, pārstāvi nevarējās teikt, ka šī ēka būtu piemērota Tieslietu ministrijas vajadzībām. Vēl jāveic detalizēta telpu izpēte un ēkas novērtējums, kas varētu notikt jau nākamnedēļ.

Bauskas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Voldemārs Čačs informēja, ka SIA «Vides serviss» plānots pārcelt uz ēku Biržu ielā 8b, kur jau tagad strādā uzņēmuma darbinieki. Nams atrodas blakus SIA «Bauskas ūdens» biroja ēkai. SIA «Vides serviss» valdes loceklis Uģis Saukums atzina, ka pašreizējā biroja ēka ir pašvaldības īpašums un pašvaldība ar to var izrīkoties, kā vēlas.

Laika trūkums

Ar šādu scenāriju pašvaldībai būtu lielāka rīcības brīvība, lai pieņemtu projektu līdzekļus ēkai Uzvaras ielā 3, kur nākotnē plā-

nots pārcelt arī Bauskas Centrālo bibliotēku (BCB), varētu īstenot ēkas siltināšanas, vides pieejamības labiekārtošanas un citus projektus. Diemžēl pašlaik ir panākta mutvārdu vienošanās un jautājums par telpu pārņemšanu Uzvaras ielā 3 ir apturēts līdz brīdim, kad Tieslietu ministrijai būs atziņums par telpas Salātu ielā 7 atbilstību ministrijas funkciju nodrošināšanai. «Apliecinām, ka starp iesaistītajām pusēm – Tiesu administrāciju, Tieslietu ministriju un Bauskas pašvaldību – notiek pārrunas, lai panāktu vienošanos par racionālu nekustamā īpašuma Uzvaras ielā 3 Bauskā izmantošanu, lai nodrošinātu gan tiesu sistēmas attīstību, gan valsts un pašvaldības sniegto pakalpojumu ērtu pieejamību Bauskas iedzīvotājiem,» laikrakstu «Bauskas Dzīve» informē O. Valkers.

Domes vadībai, 11. septembrī tiekoties ar Saeimas deputātu un Vides aizsardzības un reģionālās

attīstības ministrijas parlamentāro sekretāru Artūru Tomu Plešu, aktualizējās cita problēma. Iespējams, finansējumu ēkas sakārtošanai Uzvaras ielā 3 var gūt no Kultūras ministrijas, ja uz šo namu pārceļ BCB. Šogad pašvaldības bija aicinātas pieteikties uz finansējumu kultūras ēku pārbūvei vai rekonstrukcijai. A. T. Plešs atzina, ka tā varētu būt laba iespēja.

BCB vadītāja Māra Kuljauška pastāstīja, ka uz finansējumu ir pieteikušies, turklāt vienīgi esot pieteikušies bibliotēku. Tomēr esot jāatgūst, ka pārējiem novadiem ir daudz labāk sagatavoti projekti, bet no Bauskas novada puses pašlaik ir tikai apņemšanās, jo nav pat panākta vienošanās ar VNI un Tieslietu ministriju. Jācer, ka situāciju izdosies atrisināt pietiekami ātri, lai Bauskas novads varētu pretendēt uz finansējumu ēkas rekonstrukcijai un siltināšanai. ♦

«Bez cilvēkiem bibliotēkai nav jēgas»

♦ **Ceraukstiete Valentīna Tarvide** atzīmējusi nozīmīgu dzīves jubileju un pēc 21 darba gada bibliotēkā šī mēneša izskaņā nolēmusi doties pensijā

LIGITA ASARE

Ar Bauskas novada pašvaldības godarakstu šoruden apbalvoto vidū ir arī Ceraukstes bibliotēkas vadītāja Valentīna Tarvide. Apbalvojums piešķirts par ilgādeju apzinīgu un radošu darbu bibliotēkā un ieguldījumu pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.

V. Tarvide pagastā dzīvo vairāk par 40 gadiem un vietējos cilvēkus sauc par savējiem. Ceraukstes bibliotēkā viņa strādā kopš 1999. gada, pirms tam bijusi saimnieciskās daļas vadītāja bērnu darzā «Dzirnaviņas». Arī profesionālā izglītība gūta pavisam citā jomā – 1973. gadā beigusi profesionāli tehnisko vidusskolu, apguvusi ķīmisko aparātu apkalpošanu. «Olaines farmaceutiskajā rūpnīcā strādāju pie milzu reaktoriem ar lieliem krāniem,» atklāja Valentīna. Viņai vienmēr padevušās tehniskas lietas, tāpēc vēlāk nav bijis problēmu ar mūsdienu informācijas tehnoloģiju apgušanu.

Pienemot piedāvājumu strādāt bibliotēkā, bijušas arī šaubas un nedrošība – vai varēšu? Speciālo bibliotekāra izglītību apguvusi Latvijas Kultūras koledžā neklātienē. 2006. gadā iegūta bibliotēku informācijas speciālista kvalifikācija. Tagad V. Tarvide atzīst, ka darbs iemilēts un par savu izvēli ir gandarīta.

No pirmā datora līdz biznesa bibliotēkai

Speciāliste stāstīja, ka darbs ar grāmatām pašlaik ir apmēram viena trešdaļa no darba apjoma bibliotēkā. Istenie daļlīteratūras lasītāji pārsvarā ir vecāki cilvēki, jaunieši bibliotēkā meklē speciālo literatūru studiju vajadzībām. V. Tarvide novērojusi, ka, pandēmijas laikā ievēloties, ļaudis vairāk izvēlas vieglāka satura grāmatas. Seniori izmanto datora un interneta pieeju reķinu samaksāšanai. Ja nepieciešams, bibliotekāre labprāt palīdz. Pirms pandēmijas apmeklētāji izmantojuši arī iespēju internetā iegādāties biļetes uz kultūras pasākumiem un lidojumiem. Bērni datorus pašlaik izmanto maz – pārsvarā gadījumos, kad jāgatavo speciāli skolas uzdevumi.

2002. gadā bibliotēkā «ienāca» pirmais dators, tagad apmeklētājiem pieejami četri. V. Tarvide atceras, ka sākumā bērni stāvējuši rindā, lai tiktu pie datora. Dažkārt izcēlies tracis un kādu nerātāku nācies izraidīt no bibliotēkas. Vadītāja ir gandarīta, ka pēdējā desmitgadē ar vairāku īstenotu projektu atbalstu izveies nodrošināt mūsdienu tehnisko aprīkojumu bibliotēkā, bez kā tagad nav iedomājama izziņošanu un izglītojošu

BIBLIOTĒKAS VADĪTĀJA Valentīna Tarvide par ceraukstiešiem teic: «Šeit ļaudis ir ļoti jauki un atsaucīgi, jāveido tikai sadarbība.»

FOTO – IVARS BOGDANOVŠ

pasākumu rīkošana. Īpašu progresu bibliotēkas attīstībā devis projekts «Uzņēmējdarbības atbalsta bibliotēku pārrobežu sadarbības tīkla izveidošana». Bibliotēka paplašināta ar atsevišķu biznesa bibliotēkas telpu, 2014. gadā aprīkota ar projektoru, ekrānu, datoru un televizoru. V. Tarvide pastāstīja, ka tur tiek rīkotas tikšanās ar uzņēmējiem un citi pagasta sabiedrības interešu saietī, tematiski pasākumi. Tur organizē ar pagasta vēsturi saistītus izziņošanas pasākumus, tādējādi popularizējot bibliotēkas bagāto novadpētniecības materiālu.

Bibliotēkā ar Valentīnas iniciatīvu izveidots lasītāju klubīšs «Noruna». Ik gadu bibliotekāre plāno maršrutus un organizē pieredzes apmaiņas braucienus uz citiem novadiem Latvijā. Pēdējos gados bijuši Kuldiģas pusē un Kronaucē.

«Te mans Plūdons!»

Kā īpašu vietu V. Tarvide «Bauskas Dzīvei» izrādīja bibliotēkas telpu, kas atvēlēta mazākajiem apmeklētājiem dažādām nodarbēm un pasākumiem. Kad sākus strādāt bibliotēkā, tur ritējis remonts. «Pirms tam telpa bija izmantojusi telekomunikāciju uzņēmums. Te bija piekrauts ar «dzelzīem» un dzīvoja žurkas,» atceras bibliotekāre.

Tagad mājīgo telpu viņa neformāli dēvē arī par Plūdoņa istabu. Valentīna teic: «Te mans Plūdons!», rādot uz apjomīga izmēra dižā novadnieka portreta reprodukciju. Tai līdzās sienas glezno-

jums ar «Zaķiņu pīrtiņas» sižetu, ko 2009. gadā veidojusi novadniece Madara Priede. Plūdoņa klātesamību lika just arī Valentīnas aizrautīgais stāstījums par neskatītiem pasākumiem, kas vēlti novadnieka un viņa daiļrades godināšanai divu gadu desmitu laikā. Ik gadu 9. martā tiek atzīmēta dežnieka dzimšanas diena, maijā «Lejeniekos» rīkotas Viļa dienas, kad pulcējas aptuveni 70 – 100 bērnu. Tradicionāli Viļa dienas Valentīna vāra divus lielus katlus ar «Lejenieku» plāvies lasītu skābenu zupu. «Plūdons man kļuvis ļoti tuvs, un viņš taču ir mūsējais – ceraukstietis,» pauda bibliotekāre.

Ar rīteni uz skolu

Skolēnus un viņu vecākus bibliotekāre rosina piedalīties Latvijas Nacionālās bibliotēkas rīkotā ikgadējā lasīšanas veicināšanas projektā «Bērnu un jauniešu žūrija», kurā bērniem jāizlasa vairākas grāmatas un jādod vērtējums par labāko.

Griķu skolu no bibliotēkas šķīr A7 soseja, kuras šķērsošana bērniem ir īpaši bīstama, tāpēc Valentīna atradusi savu risinājumu, kā bērniem tikt pie grāmatām. Viņa sapako grāmatas un ar divriteni ved uz skolu. Tur sagaida bērnu pirms stundu sākuma un samaina jauno lasāmvielu pret izlasīto.

Pašlaik žūrijā iesaistījusies 18 skolēni, bet iepriekšējos gados dalībnieku skaits pārsniedzis 30. Par čalku lasīšanu un dalību grāmatu vērtēšanas žūrijā bibliote-

kāre bērniem organizē izglītojošas ekskursijas. Pagājušajā gadā iepazīsinī interesantas vietas Tukuma pusē.

Pienākums pārāudzis aizrautībā

Valentīna Tarvide ir paveikusi apjomīgu darbu novadpētniecībā, pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā un sistematizēšanā, nodrošinot tā pieejamību plašākai sabiedrībai. Izmantojot vēsturisko periodiku, izveidoti tematiski apkopojumi par pagasta dzīvi, norisēm un cilvēkiem.

Speciāliste pastāstīja, ka pašlaik iesniegts vērtēšanai apkopojums «Kultūras dzīve pagastā no 1945. līdz 1990. gadam», kam līdztekus apkopota hronoloģiska informācija par dažādām amatpersonām pagasta vēsturē. 2006. gadā kā studiju kvalifikācijas darbu V. Tarvide izstrādājusi bibliogrāfisko rādītāju par Ceraukstes pagastu. Tur rodami avoti gan par aizsargājamiem kultūras pieminekļiem, gan kultūras dzīvi un skolu, gan ievērojamiem cilvēkiem un vēl daudz ko citu.

Studiju laikā, pētot vēsturiskus dokumentus Misiņa bibliotēkā, speciāliste atklāja, ka Ceraukstes bibliotēka dibināta 1903. gadā, nevis trīs gadus agrāk, kā tika uzskatīts iepriekš. «Interese par vēsturi sākumā bija darba pienākumu raisīta, tagad tā pāraugusi lielā aizrautībā,» pauda V. Tarvide.

Baudis lasīšanas prieku

Sogad V. Tarvide atzīmējusi nozi-

UZZINĀI

Bauskas Centrālās bibliotēkas ieteikuma V. Tarvides apbalvošanai minēts:

«AR SIRDSDĒGSMI un entuziasmu, neizsīkstošu enerģiju un mērķtiecīgu darbu ir veidojusi un attīstījusi Ceraukstes bibliotēku par vietu, kur ceraukstieši satiekas ar literatūru, zināšanām, rod iespējas savai pilnībai un brīvībai laika piepildīšanai.

BIBLIOTĒKU izmanto vairāk par 230 lietotājiem, no kuriem apmēram puse ir dažāda vecuma bērni un jaunieši, apmeklējumu skaits gadā sasniedz vairāk nekā 4000. Tā ir moderna, mūsdienu prasībām atbilstoša kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kurā patikami ienākt ikvienam.

AUGSTU VĒRTĒJAMS ieguldījums pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanā, saglabāšanā, sistematizēšanā, digitalizēšanā un popularizēšanā, sekmējot visa Bauskas novada novadpētniecības darba kvalitātes attīstību.

AIZRAUTĪGI popularizē mūsu izcilā novadnieka Viļa Plūdoņa literāro mantojumu.

ĪPAŠI UZTEICAMĀS darbs ar jaunajiem lasītājiem, ko veiksmīgi iesaista lasīšanas veicināšanas projekta «Bērnu un jauniešu žūrija.»

mīgu dzīves jubileju un pēc 21 darba gada bibliotēkā šī mēneša izskaņā nolēmusi doties pensijā. Gaidāmo atpūtas laiku iecerējusi veltīt sev un tuviem cilvēkiem. Valentīnai ir trīs bērni un četri mazbērni, kurus vēlas apciemot un vairāk laika pavadīt kopā. Ir nodoms pievērsties dzimtas vēstures dokumentēšanai – jāsakārto albumi, jāpabeidz darbs dzimtas koka izveidē. Bibliotekāre atzina, ka grāmatu lasīšanai līdz šim nav bijis pietiekami laika. Gaidāmajā atpūtas periodā iecerējusi baudīt lasīšanas prieku.

Sava darba pēctecim Ceraukstes bibliotēkā V. Tarvide novēl: «Iemilēt šo darbu līdz saknītei un iemilēt arī apkārtnes cilvēkus. Tikai kopā ar lasītājiem un pasākumu dalībniekiem radoši strādājot, var gūt piepildījumu bibliotēkas darbā. Bez cilvēkiem bibliotēkai nav jēgas. Šeit ļaudis ir ļoti jauki un atsaucīgi, jāveido tikai sadarbība.» ♦

Darbu ar grāmatām dēvē par ekskluzīvu iespēju

◆ **Iecavnieces Dzintras Maračkovskas** harmoniskas dzīves nosacījums – māka sevi izprast un organizēt savu dzīvi un laiku

ANITA MOORA-TROPA

«**E**smu dzimusi Iecavā un visu mūžu dzīvoju dzimtajās mājās – pļavu un mežu vidū. Pēc Iecavas vidusskolas beigšanas angustskolas iestājesāmenu konkursu Bioloģijas fakultātē neiznāreju, tādēļ 1975. gada 1. septembrī sāku strādāt Ziemeļu ciema klubā par vadītāju,» tā stāsta Dzintra Maračkovska. Viņa Iecavas novada Ziemeļu bibliotēkā sākas strādāt 1985. gadā.

Lēmums kārtīgi izsvērts

Dzintra Maračkovska Ziemeļu bibliotēkā nostrādājusi 35 skaitus, darbīgus gadus. Šis vasaras pašā plaukumā koleģiem un lasītājiem par pārsteigumu viņa aktīvajai darba dzīvei pielika punktu un devās pensijā.

Iecavas novada domes deputāti atbalstīja pašvaldības izpilddirektora Mārtiņa Veinberga ierosinājumu Ziemeļu bibliotēkas vadītāju Dz. Maračkovsku izvirzīt apbalvošanai ar pašvaldības Goda rakstu un naudas balvu. Apbalvojuma piešķiršanu pašvaldība pamatojusi šādi: «Izvirzīšana apbalvojumam saistīta ar to, ka Dz. Maračkovska Ziemeļu bibliotēkas vadītājas amatā nostrādāja 35 gadus, kuru laikā rūpējās, lai bibliotēka būtu laba darba kārtībā, vietējie iedzīvotāji un viesi to labprāt apmeklētu, rīkoja izstādes, tikšanās, apkopoja novadpētniecības, vēstures faktus un vietējo iedzīvotāju atmiņu stāstus.»

Balva, ziedi un pateicības vārdi saņemti, līdzilvēku izbrīns par negaidīto amata atstāšanu rimis, tomēr Dzintras lēmums bijis kārtīgi apdomāts. Viņa nosvērti vērtē un plāno: «Mans darbs vienmēr ir bijis ļoti interesants, tikai grāmatu lasīšanai atlicināt laiku sanācis tā mazāk. Domāju atgūt nokavēto ziemas mēnešos, kad dārzā un mežā būs miegā, un ceru, ka arī sniegā.»

Mainās laiki un pienākumi

Dažādas pārmaiņas 35 gadu garumā piedzīvotas. Dzintra atceras, ka kolhoza laikā bibliotēkara ikdienas darbos bija arī krāsas kurināšana, malkas sagatavošana, puķu doņu ravēšana, zāles pļaušana un sniega tīrīšana.

Tad, laikiem mainoties, bibliotēka tika pārcelta uz jaunām telpām, atkal pārmaiņas un jauninājumi – lasītājiem pievilcīgāka vide, attiecīgi lielāks apmeklētāju skaits un bibliotēkaram lielākas iespējas.

Un, protams, internets, kā arī jaunās tehnoloģijas bibliotēkā –

DZINTRA MARAČKOVSKA teic, ka šīs Danas Rodenkirhenas uzņemtais attēls ļoti atbilstot pašreizējam brīdim viņas dzīvē.

FOTO NO DZ. MARAČKOVSKAS ALBUMA.

tas bijis un arī ir izcīnījums viesiem. Apgūt, saprast, mācīties, nemitīgi iet līdzī laikam, saprotams, lai palīdzētu lasītājiem, vispirms viss jāapgūst pašai.

Dzintrai mācīšanās nekad nav bijusi problēma. 50 gadu vecumā iegūts diploms augstskolā, toreizējā Rīgas pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas Bauskas filiālē.

Bibliotēka – arī tikšanās vieta

Bibliotēkai ir jārosina zinātkāre, izpratne par literatūru, bet laukos tā ir arī tikšanās vieta, kur lūgt palīdzību un meklēt padomu – piemēram, izdrukāt vajadzīgo dokumentu, sameklēt vai ievietot sludinājumu, aizpildīt kādu deklarāciju.

Bibliotēkaram tas viss ir jāprot, un labi, ja speciālistam ir empātija, talants un intuicija – veidot sirsnīgu, radošu vidi, ieteikt un reizēm pat uzminēt, kādu grāmatu lasītājam piedāvāt vai arī uz vietas atvēlēt palasīt kādu žurnālu un vienkārsi ļaut paklusēt.

Īpaši tas svarīgi, rosinot lasītprasmei mazos bibliotēkas lietotājus. Dzintrai pašai ir prieks, ka

viņa visu mūžu ir varējusi strādāt ar grāmatām – tā, viņasprāt, ir ekskluzīva iespēja.

Sarunā uzjundām sirsnīgas, gaišas atmiņas – pat nevar saskaitīt, cik un kādi pasākumi šajos gados ir tikuši organizēti, bet visu šo laiku tas ir bijis Ziemeļu bibliotēkas vadītājas sirsdarbs.

«Tas ir kopdarbs,» ar pateicību paskaidro Dzintra, «man visi cilvēki vienmēr bijuši ļoti un atsaucīgi, jo bez bibliotēkas lietotājiem, pašvaldības un sabiedrības atbalsta, Bauskas Centrālās bibliotēkas koleģu padoma nekas tāds manā dzīvē nebūtu iespējams.»

Gan strādāt, gan atpūties

Par garlaicību un skumjām neko Dzintras balsi gan nedzird, vasara ir Dzintras laiks. Viņai patīk ceļot, ogot, sēnot un vērot dabu. Jau apceļojas tuvās un tālās kaimiņvalstīs (gan vairāk uz dienvidu pusi), jo aukstums gan noteikti neesot viņas draugs.

«Protu adīt, šūt un tamboret, aust un, protams, arī datoru klikšķināt,» savas prasmes atklāj Dzintra.

Viņa pašlaik priecājas par va-

VARĒTU BŪT 1976. GADS. Attēlā no labās – Ziemeļu ciema padomes priekšsēdētāja Eleonora Vilciņa, Ziemeļu ciema padomes sekretāre Velga Graubiņa un kluba vadītāja Dzintra pēc kāda no svīngājumiem sarīkojumiem.

DZINTRA Dobeles cerīnos.

saru, par iespēju to izbaidīt, brīvi un neierobežoti, pēc savas izvēles – harmonijā ar dabu un savām izjūtām.

Mijās dzimtajās mājās, skaistās naktsvijoļu pļavas, puķes un dārzeņi. Mēs esam tā paaudze, kam patīk ēst pašu audzēto, viss prasa laiku, uzmanību un spēku. «Darbs darbu dzen, bet mēs ģimenē atlicinām

laiku izrauties – aizbraucam uz jūru, uz Pāvilstu. Dzīve rit vienmēr, lai kas arī nenotiktu – svarīgi ir apzināties, kas pašam cilvēkam patīk, kādi ir viņa talanti. Cilvēkam ir jābūt nevis vadāmajam, bet spējīgam sevi gan izprast, gan organizēt paša dzīvi un laiku – tas ir harmoniska mūža pamats,» tāds ir Dzintras Maračkovskas uzskats. ◆

KONKURSA «Gada bibliotekārs Zemgalē» uzvarētājs Jānis Balodis (otrais no labās) un nominētie kolēģi: Sandra Kazimiraite-Eglite, Dobeles novada Alztrautnieku bibliotēkas vadītāja (no kreisās), Sandra Kravale – Jelgavas novada Svētes bibliotēkas vadītāja – un Jānis Arājs – Ozolnieku novada Centrālās bibliotēkas bibliotekārs.

FOTO NO BAUSKAS CB ARHĪVA.

JĀNIS BALODIS (no labās) Pagalmu svētkos 12. septembrī vada erudīcijas spēli.

FOTO – IVARS BOGDANOVŠ

Visapkārt virmo idejas

♦ **Datorspeciālists saņem titulu «Gada bibliotekārs Zemgalē»**

AINA UŠČA

Bauskas Centrālās bibliotēkas (CB) darbinieks Jānis Balodis nesēn saņēma titulu «Gada bibliotekārs Zemgalē». Reģiona bibliotekāru konkursam viņu pieteica CB vadība. Jānis Balodis ir Bauskas CB datortiklu un datorsistēmu administrators, nevis bibliotekārs, taču konkursa žūrija no četriem pretendentiem izvēlējās tieši viņu.

Ar prieku doties uz darbu

Divus gadus strādājot CB, Jānis ir ne vien ieguvis komandu, bet arī iepazītinis bibliotekāro darbu, īstenojis daudz radošu ideju, kas neietilpst amata pienākumos. To viņš dara pēc savas iniciatīvas – vienkārši, lai dzīve kļūtu interesantāka, lai ik rītu ar prieku varētu doties uz darbu.

Speciālista galvenais uzdevums ir nodrošināt Bauskas novada 19 bibliotēku datorsistēmu darbību. Viņš stāsta: «Agrāk man kopā ar kolēģi bija privāts bizness. Mēs un datorsalona «Iveta» darbinieki apkalpojām Bauskas novada pašvaldības iestādes, arī Centrālo bibliotēku, tāpēc darba specifika šajā iestādē man nebija sveša. Kad bibliotēkas direktore Māra Kulikauska piedāvāja datortiklu administrātoru amatu, es ilgi nedomāju un pārtraucu privāto uzņēmējdarbību.»

Novada bibliotēkās ir vairāk nekā 150 datoru, jānīm jāgādā par sistēmas nevaļojamu darbību. Viņš remontē datorus, kopē-

tājus un printerus, pasūta rezerves daļas, sazinās ar interneta pakalpojumu firmām.

«Latvijā visas publiskās bibliotēkas darbojas vienotā informācijas sistēmā, un to koordinē Kultūras ministrijas pārraudzībā esošā iestāde. Centra darbības mērķis ir nodrošināt bibliotēkas, arhīvos un muzejus uzkrāto informācijas avotu un kultūras vērtību pieejamību sabiedrībai. Sadarbojas ar Bauskas novada domes informācijas tehnoloģiju (IT) nodaļu, mums ir ļoti labi profesionālie kontakti. Mēs strādājam abpusēji Bauskas pašvaldības IT datortiklu protokolam,» savu darba specifiku raksturo J. Balodis.

Pie klientiem ar smaidu

Jānis Balodis ir pārliecinājies, ka Bauskas novada visām bibliotekārem ir ļoti labas datorprasmes. Tas ievērojami atvieglo sistēmu administrātoru darbu, jo sarunas ir konstruktīvas, tāpēc novērst bojājumus izdodas raitāk. Strādājot ar privātiem klientiem tā nav, jo tehnoloģiju lietošanas iemaņas daudziem ir pavisam vājas.

Datortiklu administrators ir arī labs psihologs.

Speciālists uzskata: «Pie klientiem vienmēr jādodas ar smaidu. Viņus nedrīkst uztraukt, jau cilvēki, kad sabojājas dators, jau tāpat ir norāzējušies. Esmu palīgs, nevis augstprātīgs viszinis, kurš var atļauties aizrādīt un kaunināt. Pagastu bibliotēkās allaž sastopos

ar jaukām, atsaucīgām kolēģēm. Novērtēju darbu CB vienotā un saliedētā komandā. Mums ir fantastiska direktore – azartiska, radoša, asprātīga. Vienkārši nav iespējams palikt malā, ja visapkārt virmo idejas.»

Iepazīst reģionu bibliotēkas

Bauskas novada bibliotekāres bieži apmeklē seminārus un kursus dažādu reģionu pilsētās. Jānis nereti piesakās doties līdzī, lai izpētītu, kā citās bibliotēkās tiek administrēta datortiklu sistēmu darbība. Viņaprāt, ļoti vērtīga ir nesēn uzcēlto vai rekonstruēto bibliotēku iepazīšana, jo var nolūkot idejas datoru un mēbeļu optimālām izvietojumam, funkcionālo zonu izveidei.

Labs paraugs datorspeciālistam šķiet pērn atvērtais Talsu Centrālās bibliotēkas jaunais nams. Viņš spriež: «Bauskas novada bibliotēkas ne ar ko neatpaliek tehniskā aprīkojuma jomā, bet Bauskas CB telpas gan neatbilst nekādiem ērtas, gaišas, mūsdienīgas iestādes kritērijiem. Tāpat kā pārējie kolēģi ceru, ka beidzot izdosies atrisināt jau desmitiem gadu aktuālo CB pieejamības problēmu.»

Erudīcijas spēles un sacensības

Bauskas CB strādā vairāki jauni speciālisti, kas aktīvi iesaistās kopīgās brīvā laika aktivitātēs. Jānis atgādina, ka bibliotēkas komanda ar labiem panākumiem šogad piedalījās prāta spēlēs «Simgades kausis» Rīgā, Jelgavā, Bauskā,

Māra Kulikauska, Bauskas CB direktore:

«Kad iestādē atbrīvojās datorsistēmu administrātoru vieta, man uzreiz bija skaidrs, ka to piedāvāsim Jānim Balodim. Viņš ir izcilis savas jomas speciālists, aizrautīgs un zinātkārs. Jānis visu dara no sirds, divos gados ir īstenojis daudz ideju, tostarp izveidojis CB jauno logo un karoga metu.»

bet pavisam nesēn arī līdzīgā pasākumā Ilcises kultūras namā.

Jau vairākas reizes CB jaunietes ir piedalījušās autoorientēšanās sacensībās, bet pērn Bauskas novada svētkos bibliotēkas komanda ieguva pirmo vietu orientēšanās spēlē. Tagad Jānis Balodis un sportiskās kolēģes gatavojas Bauskas rudens velomaratonam, kas notiks 20. septembrī.

Pagalmu svētkos 12. septembrī apmeklētāju atzinību guva CB tematiskā programma Bauskas kultūras centra notikumu pagalmā «Pulsēta». Daudzi bērni pieaugušie izmēģināja Jāņa Balodža izstrādāto interaktīvo erudīcijas spēli. Tās saturā veidošanā autors iedvesmojās no Raita Ābelnieka un Aigara Urkāna vēstures stāstu grāmatas «Bauska – pilsēta, kurā satiekas».

Glūži kā skroderdarbnīcā

Katra mēneša pēdējā darbdiena CB ir spodribas diena. Jau labu

laiku darbinieki neaprobežojas tikai ar telpu uzkopšanu, bet improvizētā skroderdarbnīcā paši gatavo praktiskas lietas, ko dāvināt cietimniekiem un lasītājiem. Iepriekšējā spodribas dienā bibliotekāres pašva lina maisiņus augu tējām. Pienākumi jau iepriekš bija sadalīti – dažas darbinieces vasarā vāca un kaltēja augus, citas darināja iesaiņojumu.

Skaidro datortiklu administrators: «Bibliotēkas saimniecības pārzinis Ziedonis Dēliņš un es maisiņus piegriezām, bet kolēģes šuva. Pērn piedalījāmies grāmatu maisiņu gatavošanā. Mans uzdevums bija tos izdekorēt ar CB logo. Maisiņus dāvinām aktīvākajiem lasītājiem un, protams, arī viesiem. Ir patīkami vērot, ka daudzi tos vienmēr ņem līdzī, nākot uz bibliotēku. Visas mūsu mākslinieciskās un sportiskās izpausmes nav sevis izrādīšana, bet gan bibliotēkas popularizēšana, kas pašiem dara prieku.» ♦

BAUSKAS CENTRĀLĀJĀ BIBLIOTĒKĀ lasītājas Anitas Smalķes pasūtījumu noformē bibliotekāre Elita Dūmiņa.

FOTO - IVARŠ BOGDANOVŠ

Bibliotēkas atver apmeklētājiem

♦ Bauskā un Rundālē ievēro īpašu režīmu un drošības pasākumus

Bauskas Centrālā bibliotēka (CB) un Bauskas bērnu bibliotēka no 13. maija ir atvērtas apmeklētājiem, ievērojot īpašu režīmu. Abas iestādes darbdenēs strādās no pulksten 11 līdz 18, informē CB direktore Māra Kuļikauska.

AINA UŠČA

Bauskas novada pagastu bibliotēkas lasītājs sāks apkalpot pakāpeniski, jo šonedēļ tajās notiek aizsargvairogu uzstādīšana klientu apkalpošanas zonā un citi darbi sanitāro noteikumu nodrošināšanai. Plānots, ka visas pagastu bibliotēkas ierastajā režīmā darbosies jau nākamprīmdien.

Grāmatu izsniegšana – bez kontakta

Māra Kuļikauska stāsta par īpašiem drošības pasākumiem bibliotēkās: «Mēs darbojamies atbilstīgi Kultūras ministrijas (KM) izdotajam rīkojumam par sanitārā protokola un sociālās distancēšanās nodrošināšanu. Tas nozīmē, ka bibliotēkas telpās starp apmeklētājiem obligāti jāievēro divu metru distance, jānodrošina bezkontakta grāmatu izsniegšana, stingri jāseko, lai bibliotēkā neuzturētos vairāk par 25 apmeklētājiem.»

No 13. maija CB interneta lasītāvā pie datoriem drīkst uzturēties tikai divas personas pēc iepriekšējās pierakstīšanās, ko vēlam veikt pa tālruni vai e-pastu.

Turklāt darbam ar datoru ir noteikts laika limits – pusstunda. Tas ir pietiekami, lai internetbankā veiktu maksājumus, sazinātos ar iestādēm, pakalpojumu sniedzējiem. Tā kā studenti un skolēni ārkārtas situācijā pie datora jau divus mēnešus attālināti strādā mājās, viņiem publisko bibliotēku apmeklēšana nav tik aktuāla. Taču, ja viņiem radīsies vajadzība, bibliotekāri labprāt konsultēs, jaus izdrukāt mācību materiālus un izsniegs grāmatas. Uzskatīšanās Bērnu bibliotēkas rotaļu stūrīti nav atļauta, skaidro CB direktore.

Atnestajai literatūrai – desmit dienas karantīna

Bauskas CB un Bērnu bibliotēkā pie ieejas lasītāju apkalpošanas zonā ir novietota kaste, kurā klienti novieto izlasītās grāmatas. Tās var ielikt arī grāmatu kastē, kas atrodas Uzvaras ielā. Atnestajai literatūrai desmit dienas ir karantīnas režīms. Šīs grāmatas sasaiņotas uzglabā atsevišķā CB telpā.

Bibliotekāri aicina lasītājus jau iepriekš, ja vien tas iespējams, pasūtīt grāmatas ņemšanai uz mājām. Stingri aizliegts bibliotēkā pašiem tās meklēt plauktos. Pēc pasūtījuma saņemšanas bibliotekāri sameklēs nepieciešamo un grāmatu sainīti nodos katram apmeklētājam. Sola strādāt operatīvi, lai klienti bibliotēkā lieki neuzkavētos.

Visām darbiniecēm, kuras

strādā lasītāju apkalpošanā Bauskas novada bibliotēkās, CB ir iegādājusies sejas vairokus, bet bibliotekāru darba vietas no apmeklētājiem norobežo aizsargstikls. Gan klientiem, gan bibliotekāriem ir nodrošināti dezinfekcijas līdzekļi, informē M. Kuļikauska.

Pilsrundālē jau pirmajā dienā vairāki lasītāji

Arī Vecumnieku, Iecavas un Rundāles novada bibliotēku darbība klātienē norisinās pēc KM rīkojuma un vietējo pašvaldību noteiktajām prasībām.

Pilsrundāles bibliotēkas vadītāja Aelita Ramane telefona sarunā ar «Bauskas Dzīvi» 13. maija pēcpusdienā sacīja: «Bibliotēku šodien ir apmeklējuši vairāki lasītāji. Tiem, kas pasūtījumu veica pa tālruni, jau esmu sagatavojusi grāmatu sainīšus. Gan atņemtās grāmatas, gan ņemšanai uz mājām paredzētās novietoju gaitenī pie ieejas lasītāju apkalpošanas telpā. Tur atrodas arī galdiņš ar dezinfekcijas līdzekļiem un kaste, kurā ielikt atnesto literatūru, kas tiks izolēta desmit dienas. Šāds princips tiek izmantots arī pārējās Rundāles novada bibliotēkās. Iedzīvotāji ir labi informēti par apkalpošanas jauno kārtību bibliotēkās, jo domes sabiedrisko attiecību speciāliste izgatavoja plakātu, kas piestiprināts pie katra bibliotēkas ieejas durvīm un publicēts Rundāles novada domes mājaslapā.» ♦

8. pielikums
Izstāde “Zāļu tējas”

8.1. att. Izstāde “Zāļu tējas” pilsētvidē

8.2. att. Izstāde “Zāļu tējas” makets

9. pielikums
Izstāde “Latvju zīmes – spēks un atbalsts”

9.1. att. Izstāde “Latvju zīmes – spēks un atbalsts” pilsētvidē

9.2. att. Izstāde “Latvju zīmes – spēks un atbalsts” makets

10. pielikums
Bauskas Centrālajai bibliotēkai izveidots konts Instagram

11. pielikums
Bauskas Centrālās bibliotēkas baneris

BAUSKAS CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA
BAUSKA, KALNA IEĻA 18

 www.bauskasbiblioteka.lv

 [/bauskasbiblioteka.lv](https://www.bauskasbiblioteka.lv)

 [/bauskasbiblioteka](https://www.facebook.com/bauskasbiblioteka)

 [/bauskasbiblio](https://www.instagram.com/bauskasbiblio)

12. pielikums
Reģistrācija Bauskas Centrālajā bibliotēkā attālināti

REGISTRĀCIJA

Vārds, Uzvārds *

Vārds Uzvārds

Dzimšanas dati *

Personas kods *

E-pasts *

Adrese *

Iela

Ciems, novads

Pļāvīša

Pasta kods

Tālrunis *

Vēlos saņemt attālināto pakalpojumu: Letonika

- 3td e-GRĀMATU bibliotēka
- EBSCOhost daudznozaru datubāze (angļu valoda)
- Bauskas reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs

Vēlos saņemt informāciju e-pastā par Bauskas Centrālās bibliotēkas:

Droši lieto internetu lecavas novadā

◆ **Digitālās prasmes un ieradumi tiek apgūti un stiprināti ne tikai skolās, bet arī Jauniešu centrā, novada bibliotēkās**

Pasaules Drošāka interneta diena (IDD) ar saukli «Drošāks internets sākas ar tev!» atzīmēta 11. februārī, bet šī tēma tiek akcentēta visu nedēļu.

ANITA MOORA-TROPA

Latvijas Drošāka interneta centra acinājumam iesaistīt visus internetu lietotājus, bet īpaši bērnus un jauniešus, kā arī organizēt pasākumus par drošību internetā sava novada, pagasta un ciema skolās, bibliotēkās un jauniešu centros atsauca arī Lecavas jauniešu centrs.

Piedalās «zināšanu čempionātā»

Jauniešu centra vadītāja Ilze Ušāne un jaunatnes lietu speciāliste Sandra Upeliece bija izstrādājušas skolēniem saistošu 11. februāra pasākumu programmu. Tika īpaši padomāts arī par to, lai sarīkojumi notiktu skolēniem ērtā laikā.

Otrdienas pēcpusdienā, kad mācības skolā beigušās, bērniem un jauniešiem bija iespēja pārbaudīt savas zināšanas par drošību internetā un medijpratību «zināšanu čempionātā». Tas norit tiešsaistē, un tajā ielverti katram vecumposmam aktuāli jautājumi par drošību internetā – gan kā pašam sevi pasargāt, gan par tehniskām iespējām, gan arī, kā atšķirtas faktu no viedojām, kā darbojas interneta algoritmi, kā arī citi jautājumi, kas saistīti ar digitālās prasības un medijpratības elementiem.

«Paralēli praktiski darbojamies un diskutējam par interneta priekšrocībām un draudiem tajā, kā arī izvērtējam savus interneta lietošanas paradumus», pēc saistoši aizvadītās pēcpusdienas rezultātiem Jauniešu centra vadītāja Ilze Ušāne.

Aicina lasīt digitālajā krātuvē

Lecavas novada Zorģu bibliotēkas vadītāja Aina Ezergaile par savu ikdienas darbu interneta vidē stāsta: «Sniedz bibliotēkas lietotājiem konsultācijas par e-kataloga izmantošanu un autorizācijas datu piešķiršanu. Piedāvāju reģistrēties un lasīt grāmatas interneta grāmatu bibliotēkā. Vairāki lasītāji ir pieredzējuši, bet atsauču nav pagaidām liela.» Informācija lietotājiem tiek nodota arī elektroniski bez bibliotēkas apmeklējuma, piemēram, ieskenējot un nosūtīt pieprasīto materiālu. Šie pakalpojumi visbiežāk esot vajadzīgi studentiem vai vidusskolēniem.

A. Ezergaile akcentē labo un noderīgo sadarbību ar Bauskas Centrālās bibliotēkas (BCB) speciālistiem, kas ļoti atsaucīgi sniedz ieteikumus un informāci-

ju darbā ar digitālajiem elektroniskajiem resursiem. BCB kā metodiskais centrs ir neaizstājams jauno darbības virzienu apguvē un plašākā un drošākā izmantošanā gan bibliotēkās ikdienas darbā, gan apkalpojot lietotājus.

E. Virzas Lecavas bibliotēkas galvenās lietotāju grupas – strādājošie, seniori un studenti. «Apmeklētāji tiek informēti par iespēju pilnvērtīgāk izmantot kopkatalogu – attālināti pieslēdzoties savam lasītāja kontam caur «Manu bibliotēku» no sava mājas datora vai telefona. Tiek skaidrota autorizācijas datu nepieciešamība, pirmo reizi reģistrējoties bezmaksas 3d.lv e-grāmatu bibliotēkā, par ko mūsu lasītājiem ir interese,» stāsta Edvarta Virzas Lecavas bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja Jolanta Ignate. Kā novērots ikdienā, tieši jaunāka gadagājuma cilvēki interesējas par e-grāmatu bibliotēku un iespēju lasīt grāmatas digitālā formātā savā mobilajā telefonā vai datorā.

Bibliotēkas apmeklētāju pieprasījumi ir dažādi – lūdz palīdzēt ar sludinājuma izveidošanu, darba meklēšanu, CV nosūtīšanu. Bibliotēkām jāpārorientēties informācijā, jo vajadzības cilvēkiem ir ļoti dažādas – piemēram, arī bankas izdrukai veikšana par noteiktu periodu. Bibliotēkām nepārtraukti sevi ir jāpilnveido, secina Jolanta Ignate.

No datoriem – uz viedtālruniem

Ludmila Šteinberga, Lecavas bērnu bibliotēkas vadītāja, secina, ka vērojama datorpakalpojumu izmantojuma skaita samazināšanās, jo interneta lietošana kļūst arvien pieejamāka viedtālrunos.

L. Šteinberga novērojusi, ka jauniešu digitālās prasmes apņemas ar izklaides jomu un sociālo tīklu lietošanu. Vieniem zūd komunikācijas prasmes. Visaktīvāk internetu izmanto 4. – 7. klašu skolēni. Vidēji dienā tie ir 8 – 12 bērni. Lielākā daļa apmeklētāju internetu lieto brīvā laika pavadīšanai, spēlējot spēles. Salīdzinoši mazāk skolēnu internetu bibliotēkā izmanto informācijas iegūšanai un mācībām. Klienti meklē informāciju referātiem, materiālus skolēnu zinātniskajiem darbiem, veido prezentācijas. Interneta pakalpojumi ir pieprasīti projektu laikā. Bibliotēkā pieejamo bezvadu internetu skolēni izmanto savos viedtālrunos arī ārpus bibliotēkas telpām laikā, kad bibliotēka slēgta.

Dažādi klientu pieprasījumi

Savukārt Velga Krūmiņa, Zālates bibliotēkas vadītāja, dalījās ar sa-

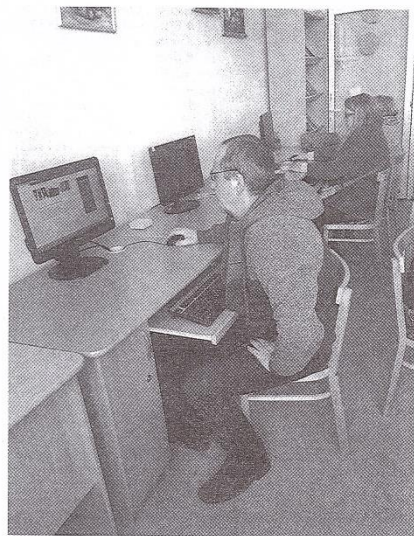

JAUNIEŠU CENTRA pasākumā 11. februārī bija dažādas aktivitātes, katrs dalībnieks izvērtēja arī savus interneta lietošanas paradumus. FOTO – ILZE UŠĀNE

Vērojama datorpakalpojumu izmantojuma skaita samazināšanās, jo interneta lietošana kļūst arvien pieejamāka viedtālrunos.

vien novērojumiem par ikdienas interneta lietotāju vajadzībām viņas vadītājam grāmatu krātuvē. Bērniem visvairāk interesējošas spēles, retāk filmas un multfilmās, izmantojot saiti filmas.lv. Vasarā Velga cenšas mazajiem apmeklētājiem apvienot izklaidi ar izziņojošiem pasākumiem interneta vidē. Pusmūža cilvēki pārsvarā apmeklējot vietnes latvija.lv, vid.gov.lv, arī e-veselība. Aktuāla ir deklarēšanās, attaisnoto izdevumu iesniegšana, apdrošināšanas kompāniju atbildības pieteikumi, bijušo iegāde uz pasākumiem un lidojumiem, bankas pakalpojumi, kā arī citu praktisku darbu veikšana internetā. Vecākajai paaudzei svarīgākie interneta esot bankas pakalpojumi, jautājumi par ārstu pieejamību un darba laiku, arī mazliet izklaidē.

Lecavas novada Ziemeļu bibliotēkas vadītājas Dzintras Maračkovskas redzējumā interneta lietotāji bibliotēkā ir ļoti dažādi, atšķirīgi ir arī viņu pieprasījumi. Protams, izmanto pieeju internetam, lai nopirktu vai rezervētu biļetes, tiek meklētas uzziņas dzimtas koku pētījumiem, skatīti arī čēkas maiņu saraksti, digitālās bibliotēkas materiāli. Tuvo-

E. VIRZAS Lecavas bibliotēkas galvenās interneta lietotāju grupas – strādājošie, seniori un studenti. FOTO NO BIBLIOTĒKAS ARHĪVA.

jas pavasarī, kad aktualizēsies gada iepēmumu deklarāciju aizpildīšana. To gan labāk var konsultēt Lecavas novada valsts un pašvaldības vienotajā klientu apkalpošanas centrā, teic Dzintra.

Dz. Maračkovsku piecē, ka ir daudz ziņojuši seniori, kuri mēģinājis darboties ar datubāzēm un internetu. Apgūtās prasmes gan ir jāizmanto regulāri – tas ir galvenais priekšnoteikums digitālo zināšanu paplašināšanai. ◆

FOTO NO IMGUR.COM.

Žūrija drīz nosauks konkursa uzvarētāju

♦ Skalās lasīšanas pusfināls skolēniem notiek attālināti

Nacionālā skalās lasīšanas konkursa reģionālais posms pirmo reizi notiek attālināti. Šonedēļ Bauskas Centrālās bibliotēkas (CB) žūrija vērtē Bauskas, Iecavas un Vecumnieku novada 14 skolēnu iesniegtos videorullīsus.

AINA UŠČA

Katrs dalībnieks trīs minūtes skali lasīja savas iemīļotās grāmatas fragmentu, pirms tam iepazīstinot ar sevi un pamatojot grāmatas izvēli.

Trīspusēja sadarbība

Par Nacionālo skalās lasīšanas sacensību-konkursu Zemgales reģiona koordinatore, Bauskas CB galvenā bibliotekāre Kristīne Čakāne teic, ka to rīko Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB), tas notiek jau trešo reizi un ir adresēts 11 – 12 gadus veciem 5. un 6. klašu audzēkņiem. Tādējādi tiek pilnveidota pusaudžu prasme izvēlēties interesantu un aizraujošu literatūru, kā arī sekmēta interese par grāmatām.

Katru gadu sacensībā piedalās Bauskas un kaimiņu novadu skolēni. Spriežot pēc atsauksmēm, audzēkņiem, kuri aizraujas ar grāmatu lasīšanu, konkurss ļoti patīk. Gatavošanās notiek skolotāju, audzēkņu un bibliotekāru ciešā sadarbībā. Konkurss visā valstī tiek organizēts trijos posmos: vispirms novadu skolās vai bibliotēkās, tad reģionā. Visbeidzot reģionālo pusfinālu uzvarētāji satiekas noslēdzošajā sacensībā LNB, skaidro K. Čakāne.

Galvenā bibliotekāre informē: «Valsti izsludinātās ārkārtējās situācijas dēļ 26. martā tika atcelta pusfināla norise klātienē, konkurss rīkotāji to nolēma organizēt attālināti. Diemžēl nenotika

arī 9. maijā plānotais fināls LNB, tas tiek pārcelts uz rudenī. Jau šonedēļ, apkopojot reģionālā posma rezultātus, žūrija izvirzīs vienu veiksmīgāko lasītāju, kurš pārstāvēs Bauskas, Iecavas vai Vecumnieku novadu.»

Vairāki vērtēšanas kritēriji

Skalās lasīšanas pirmais posms, kurā sacentās Bauskas novada skolu audzēkņi, 25. februārī notika Bauskas CB. To vēroja arī «Bauskas Dzīve». Pavisam bija pieteikušies 18 dalībnieki no Bauskas pilsētas pamatskolas, Bauskas Valsts ģimnāzijas, Bauskas 2. vidusskolas, Codes, Vecsaules, Griķu, Uzvaras un Īslīces pamatskolas.

Skalās lasīšanas prasme tika vērtēta pēc vairākiem kritērijiem: temps, dikcija, prasme nodibināt kontaktu ar auditoriju, iepazīstināšana ar sevi un lasīšanas interesēm.

Grāmatas pusaudži izvēlējās paši, bet skalās lasīšanas prasmi pilnveidoja sadarbībā ar klašu audzinātājiem, latviešu valodas skolotājiem vai bibliotekārem. Viņas ļoti vērgi sekoja konkursa pirmā posma norisei Bauskas CB. Žūrijas uzdevums bija izvirzīt sešus veiksmīgākos dalībniekus reģionālajam pusfinālam.

Centība reizēm traucē

Prieks, ka šajā konkursā ik gadu piedalās arī zēni, kuri dažkārt demonstrē pat labākas skalās lasīšanas prasmes nekā meitenes. Par to savs viedoklis ir Bauskas pilsētas pamatskolas bibliotekārei Ingai Briedei: «Meitenes ir ļoti, ļoti centīgas. Šī īpašība, publiski uzstājoties, dažkārt kļūst par šķērslī, jo zūd vieglums un atraisītība. Zēni nepūlas par katru cenu būt perfekti, ir mierīgāki un līdz ar to

lasīšanas procesā nejut spriedzi.»

Šogad Inga Briede konkursam sagatavoja Bauskas pilsētas pamatskolas audzēkņi Jāni Maskalu, kurš izjusti un pārliecinoši lasīja fragmentu no grāmatas «Ja tu tā domā, mīļais Dievs». To viņam ieteica mamma. Pagājušajā gadā par Nacionālās skalās lasīšanas sacensības reģionālā posma nepārspētu lideri kļuva Ingas Briedes audzēkņis Pēteris Vinogradovs, kuru žūrija kā vienīgo Bauskas, Iecavas un Vecumnieku novada pārstāvi izvirzīja nacionālajam finālam LNB.

Negaidīti izaicinājumi

Slavējami, ka konkurss piedalās arī jaunieši, kuriem ģimenes valoda nav latviešu. Bija patīkami klausīties Uzvaras pamatskolas audzēknes Nikolas Maļiničas uzstāšanos. Viņas latviešu valodas prasme un dikcija šķita nevainojama. Nikola, kā arī Keita Ieva Gasūne un Sanija Ūdre (Bauskas 2. vidusskola), Karīna Kondore un Kristaps Zviedris (Bauskas Valsts ģimnāzija), Jānis Maskals (Bauskas pilsētas pamatskola) tika izvirzīti reģionālajam konkursam.

Konkurence tagad kļuvusi lielāka, jo viņiem pievienojās vēl astoņi Iecavas un Vecumnieku novada labākie lasītāji. Turklāt reģionālajā posmā dalībniekiem bija jāaskaras ar neparedzētām grūtībām, ierakstot savu uzstāšanos videofailā, kad jādomā par skaņas kvalitāti, piemērotu fonu un citām niansēm. Kristīne Čakāne atzīst, ka visi dalībnieki ir veiksmīgi tikuši galā ar uzdevumu, bet daži – pat izcilī. Galavārdu šonedēļ teiks žūrija, ko vada pieredzējusi eksperte – Vecsaules amatierteātra režisore Gunta Siliņa. ♦

15. pielikums
Pasākumi pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem

15.1. att. Pirmsskolas bērnu pirmais apmeklējums Rītausmu un Vecsausles bibliotēkā

15.2. att. Mazo prātnieku skola "Zivis dzīvo ūdenī" pirmsskolas bērniem Vecsausles bibliotēkā

15.3. att. Bērnu žūrijas grāmatu lasījumi un aktivitātes PII "Cālītis" grupiņā "Zīļuki" organizē Iecavas bērnu bibliotēkā

16. pielikums
Pasākumi sākumskolas grupu skolēniem

16.1. att. Pasākums bērniem “Krāsū moška jūtu laboratorija” Vecsausles bibliotēkā

16.2. att. Tematisks pasākums “Sveču liesmiņā veroties...” Iecavas bērnu bibliotēkā

16.3. att. Aspazijas pēcpusdiena bērniem “Aspazija un kaķi” Zālītes bibliotēkā

17. pielikums
Pasākumi pamatskolas grupu skolēniem

17.1. att. Tikšanās ar Noru Ikstenu Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā un Anci Zveju Bauskas Bērnu bibliotēkā

17.2. att. Dzejas dienas pasākums Rītausmu bibliotēkā, Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā

17.3. att. Tematiskais pasākums 5. klases bērniem “Brīnumu pasaku – brīnumu pasaulē Ozolaines bibliotēkā

18. pielikums
Pasākumi pamatskolas grupu skolēniem

18.1. att. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums Gaiļišu bibliotēkā

18.2. att. Interaktīvā nodarbība “Koki un krūmi Latvijā” Bauskas Bērnu bibliotēkā

BĀRBELES SĒRAVOTS

Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums Bārbeles sērūdeņraža avots

[Notekumi par aizsargātajiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem](#) 2001.04.24 Latvijas Vēstnesis

Laima – cilvēka likteņa lēmēja – raudājusi par cilvēkiem, kam viņa vēlējusi labu mūžu un veselību, bet daudzi slimojot. Tad Dievs licis izplūst avotam un tā ūdeņim tecēt pa Laimas asaru ceļu. Avota ūdeņim Dievs piešķīris dziedinošas spējas, lai tāni varētu izārstēt visas slimības un Laimai nekad vairs nebūtu jāraud.

Latvija ir skaista. Taču mēs ne vienmēr atceramies, ka Latvija ir arī bagāta. Viena no mūsu bagātībām ir dabiskie ārstniecības līdzekļi. Minerālūdeņi un dūņas, priežu meži un jūra ar lielisku pludmali, piejūras klimats – tas viss ir Latvijas kūrortu pamatu pamats.

Latvijas kūrorti radušies samērā nesen, jo ārsti par Latvijas minerālūdeņiem sāka interesēties tikai 18. gadsimtā. Pats vecākais kūrorts Latvijā ir Bārbele. Bārbeles sēravots atrodas Iecavas upes tuvumā nelielā gravā. Kūrorta pirmākumā avots atradies ļoti skaistā priežu mežu apvidū.

Veģstule no Bārbeles Laikraksts Bals, Nr.15 (14.04.1882)

Lai gan dabas māmuliņe Bārbeles apgabalu ar saviem jaukiem diezin kā nava apbalvojusi, tad tomēr viņu nevar nosaukt par nejauku. Vecu pilsdrupu jeb citu senlaiku piemīņu mums trūkums. Ievērojams būtu tik vēl mūsu priekšgados slavenais veselības avots. Šis tā arvienu vēl nerimstoši burbuļo un ar savu sērains ūdeni pagodina savu uzticamo draudzeni, pāri simta soļu attālo Iecavas upi. No vecās koka pils, kas ir romantiski ar savu vecmodes būvi avota tuvumā atradās, nav vairs ne vēsts. Neviss laika zobis to sagrauzis, bet viņa tika kādam pircējam par upuri – ja nemaldos, tad par 75 rubļiem – tas to it nežēlīgi noārdīja līdz pat pamatiem.

Latvijas Ārstu Žurnāls, Nr.1-2 (01.01.1929)

Netik vien tautas medicīna pazina minerālūdeņus, bet arī tā laika zinātniskā medicīna lētoja tos. Vecākais kūrorts latviešiem bija Bārbele, kur jau heroga Jēkaba laikā bija vannu māja. Par šo kūrortu mums ir uzglabājies šāds dokuments Rīgas pilsētas bibliotēkā: Rīgas garnizona ārsts Benjamins Teofilis Groffis veda 1739. g. dziedināt no Rīgas 10 karēļvīrus uz Bārbeli un par šas dziedināšanas rezultātiem ziņo herogam Jāņam. Pēc Groffia ziņām, no viņa karēļvīriem 4 slimoja ar skorbuta sēkām un nevarēja nevienu locekli kustināt, 3 bija piepampis vēders, 2 bija nedzīstošas brūces uz kājām un 1 bija pārlauzta kāja. Visi esot palikuši no Bārbeles vannam veseli, izņemot to, kas pārlauzis kāju. Groffis pateicās herogam un beidz savu ziņojumu ar vārdiem: „Zēlīgais Dievs lai uztur un svētī šo aku, jo viņa ir devusi 9 nelaimīgiem slimiem šā laika veselību, pēc tam, kad Rīgā visi antiskorbūtiņa, laxantia, tinkturae et emplastra nav līdzējuši”. No Groffia ziņojuma mēs vēl uzzinām dažus sīkumus: Groffis braucis caur Hansku, kur pagāmis 2 vannas līdz. Nonācis Bārbelē, veselu dienu izlētojis, kamēr avotu iztīrījis no lupatāim, kurās sametuši avotā agrāk ārstējašies slimnieki. Viņš arī mēģinājis ūdeni analizēt un atrada, ka 17 mērciņas ūdens satur ½ unci sausnes, kas līdzinās apm. 2,4 gramiem litrā, kas ir taisni tik daudz, cik tagad ir Bārbeles ūdeņī sausnes. Spriežot pēc reakcijām, kurās Groffis izdarījis, H₂S saturs toreiz ir bijis lielāks.

1769. gadā Jelgavas ārsts Kārlis Ferdinands Humuss (1724. – 1788.) rakstīja, ka avotam piemītot "neparasts" dziednieciskais spēks un tas esot "vislieliskākais" Kurzemē. Ūdens bijis skaidrs, ziemā tas nesasalis, no avota plūdis kūpēdams. Tas šļācies ar varenu strūklu cilvēka augumā un tad ar lielu ātrumu traucies uz Iecavas upi; pie ietekas upē būtu iedarbināms dzirnavrāts. Avota ūdeni izmantojuši gan apkārtnējie zemnieki, gan mužiņieki un pat augstmaņi no Jelgavas. Avotā slimnieki peldējušies, aptriepeušies ar dūņām, no tā gatavotas arī siltas vannas. Ārstējuši skorbutu, locītavu un krustu sāpes, sifilisu, nervu kaites un citas slimības.

Rīts, Nr.185 (07.07.1936)

Vecākais kūrorta laukam gan, būs Bārbeles sēravots (3 kilometri no Seabāstmales), kas slavēti jau heroga laikos. (Heroga vēstis, ka tie jau 1739. g. ārstējušies Rīgas garnizona emigrācie kapavīri. Sēravoti atrodas pie Iecavas upes, jaukā priežu mežā.

Ūdens ķīmiskās analīzes 18./19. gsmijā liecina, ka sērūdeņraža koncentrācija ūdeņī stipri mazinās, līdz ar to zūd tā ārstnieciskais efekts, aplicina tā laika ievērojami speciālisti: Jelgavas Pētera akadēmijas profesors Johans Jākobs Ferbers (1743-1790), ārsti Johans Heimrihs Ekhofts (1750-1810), Kārlis Šmanis (1763-1835) un ķīmiķis Teodors Grouthuss (1785-1822).

Grauds J. Mūsu veselības avoti:

"Bārbeles kūrortu apmeklēja arī slimnieki no Lietuvas un Krievijas pilsētām. Vēlākā laikā, kad tika atklāti dzelzceļi, radās ērta satiksme ar citiem – jaunākiem avotiem, Bārbeles avotus sāka piemirst."

Bibliotēkas ikdienas atspoguļojums 20. gadsimtā

Bauskas Centrālā bibliotēka is 😊 feeling pozitīvs/pozitīva ...
at Bauskas Centrālā bibliotēka.

Publicēja Kristīne Čakāne · 2020. gada 21. aprīlis · Bauska · 🌐

Bibliotēku nedēļas ietvaros no 20.04. līdz 24.04., Bauskas Centrālā bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā ieskatīties bibliotēkas vēsturē, kas publicēta laikraksta "Komunisma Ceļš" lappusēs, kurās atspoguļotas bibliotēkas interesantākās ikdienas gaitas.

1968.GADS.

DĪVAINS NOTIKUMS!

ĀRKĀRTĒJĀ GRĀMATU UN ŽURNĀLU SAPULCE!!

KĀ AR MUMS APIETAS?

KURŠ VAINĪGS?

21.APRĪLIS – 1968.gada 4.janvāra publikācija „Vecā kaktusa stāsts”

Noskaidro notikuma pavērsienu šeit:

<https://www.bauskasbiblioteka.lv/.../biblioteku-nedela...>

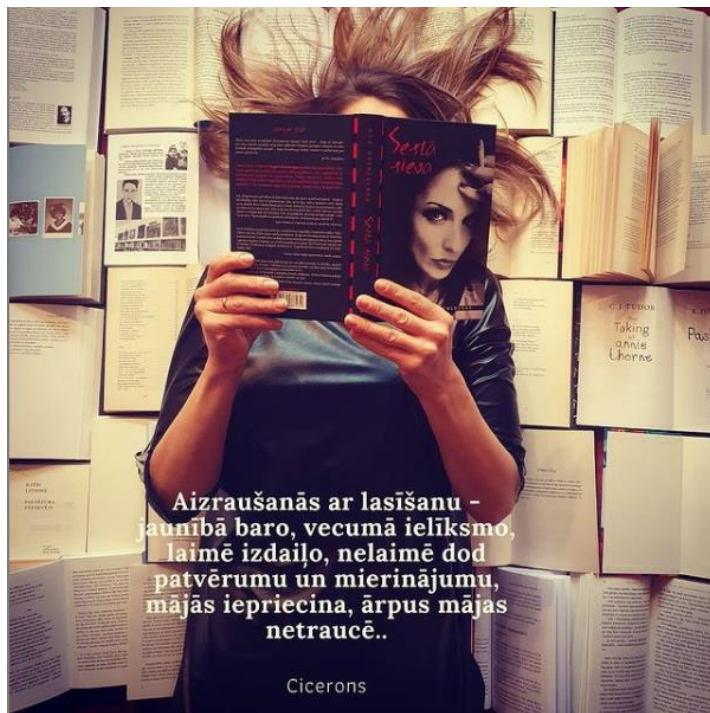
#BCB #paliemājās #bibliotēkunedēļa2020

Bauskas Centrālās bibliotēkas veidotā interaktīvā erudīcijas spēle

22a. pielikums
 @bauskasbiblio Instagram koncepts

22.1. att. #CītāuPirmdiena

22.2. att. #LiteratūrasOtrdiena

22.3. att. #JautājumuTrešdiena

22.4. att. #KreatīvāCeturtdiena

22.5. att. #RandiņuPiekdiena

Tikšanās ar rakstnieci Vitu Štelmaheri Dzejas dienās Kurmenes bibliotēkā

Atver grāmatu «Atradenes stāsti»

◆ **Gina Viegliņa-Valliete** atspoguļo pašas piedzīvoto

Klajā nācis Vecumnieku novada Valles pagastā dzīvojošās autoras Ginas Viegliņas-Vallietes jaunākais literālais daiļdarbs «Atradenes stāsti».

ZANNA ZĀLĪTE

Valles pagasta bibliotēkā 31. janvārī ikviens interesents bija gaidīts uz grāmatas atvēršanas svētkiem. Ingūna Klavina, bibliotēkas vadītāja, autorei Gīnai Viegliņai-Vallietei bija sagatavojusi lapiņas ar vairākiem atslēgvārdiem, kas rosināja izteikties gan par stāstu krājumu, gan dažādām dzīves vērtībām.

Pēcpusdiena aizriteja sarunās un pārdomās. Tie, kuri grāmatu bija izlasījuši, atzina, ka rakstniecībai vajadzējis daudz spēka, lai savu sarežģīto mūžu un pārciestoto, vēlētos to izstāstīt sevi, atspoguļotu stāstos. «Tā ir liela varešana izdzīvot laiku atlietot grāmatā un atstāt kā patiesu liecību» pauza Arvīds Zvirbulis, Valles iedzīvotājs. Savukārt Vesma Petruševica no Vecumniekiem sacīja, ka Gīnai Viegliņai-Vallietei piemīt drosme un iekšējs spēks. «Stāstot par atradni, viņa «norakstīja» savu sāpi. Ciešanas Gīnu nav saļaušas, viņa pratusi saglabāt gaisu sirdi un labu attieksmi pret citiem, spējusi rādīt tik daudz dzīvoju «grāmatu», uzsvēra Vesma Petruševica.

Nebūs jaurād

Gina Viegliņa-Valliete atklāj, ka šis ir pēdējais – trešais – sacerējums «Atradenes triloģijā». 2016. gadā lasītāju vērtējumam tika nodota grāmata «Atradenes un engēli», kurā autore stāstījuma savērpusi savu likteni un sanāšas atmiņas, bet 2017. gadā iznāca daļēji autobiogrāfiskais romāns «Dievs, piedod!», kas patiesībā uzskatāms par iepriekšējā darba pirmo daļu. To rakstīt pamudinājis kāda šofera stāsts par pēckara gados ceļa malā koferi atrastu meitenīti, kas nonakusi Kalkūnes bērnunamā, kur augusi rakstniece. Autore pieļauj, ka atrastais bērns, iespējams, bijusi viņa.

«Atradenes stāstos» Gīna Viegliņa-Valliete ataino savas dzīves liklokus – kādi tie ir bērns, veikl – pusaudzes acīm skatīti; notikumi

GINA VIEGLIŅA-VALLIETE raksta gan dzeju, gan vēsturiskus un autobiogrāfiskus romānus. FOTO NO «BAUSKAS DZĪVES» ARHĪVA.

izgaismo arī pēckara periodu, tā laika pastāvošo iekārtu. «Rakstu par sevi, bet tādu bērnu bija daudz. Diemžēl arī šodien ļoti daudzi nāc bērnunamos,» uzsvēra autore.

Dzīļi personisko stāstu krājumu ilustrē fotogrāfijas. Ir bildes no Rīgas 3. bērnunama, fiksēts arī mirklis, kad mazo Gīnu no turienes izņēma. Publicēts arī skolotāja Pēteris Rācenāja foto, viņš strādājis Jaundziru pamatskola Kurzēmē, tā bijusi stāstu krājuma autore pirmā skola.

Uz jautājumu – ar ko atšķiras šie stāsti no divās iepriekšējās grāmatās atspoguļotā, Gīna Viegliņa-Valliete atbild tā: «Kad rakstīju «Atradenes un engēli», pati raudāju par to, kāda ir bērnam dzīve. Šī grāmata raudāt neliks; stāstos par bērni Betu vairāk atklājas izdzīvotā vēsture, tie ataino pēckara laiku, 1947. – 1948. gadu, un turpmāko manas dzīves periodu.»

Grāmata «Atradenes stāsti» klajā nākusi apgādā «Jumava» Vecumnieku novada pašvaldība

krājuma izdošanu atbalstījuši, piešķirot līdzfinansējumu – 560 eiro.

Iztēle no folklorā

Pašlaik ražīgā rakstniece prāto, kā piesaistīt līdzekļus viena no jaunāko darbu – fantastikas žanrā tapušā romāna «Fantastiskā vēsture» – izdošanai. Grāmatas manuskripts iesniegts divās izdevniecības – «Zvaigzne ABC» un apgādā «Jumava». Savu kārtu gaida arī dzejoļu krājums «Tā saules puķe» un bērnu grāmatīņa ar stāstiem, dzejoliem un zīmējumiem.

«Fantastiskā vēsture» liek aizdomāties un apzināties to, ka cilvēce ir tukšotiem gadu veca. Romānā atainotas hiperboreju gaitas, stāstīts, kā viņi – ziemeļnieki, polāro apgabalu iedzīvotāji – tajos laikos, kad mainījās klimats, bēga gar Urālu kalniem, meklēja jaunus iespējas un kļuva par citu cilti – āriešiem. Sajā darbā fantāzija balstās uz folkloru – teikām, eposiem, pasākām. Ne visu var pierādīt, ka tā tas ir, taču nedo-

Grāmatu «Atradenes stāsti» vērtē apgādā «Jumava» redaktore **SANTA KUGRĒNAČE** ir Gīnas Viegliņas-Vallietes trešā grāmata par bērni Betu, viņas attiecībām ar Dievu un sargengeli, kas vienmēr atrodamas līdzās. Mīlestības apvīta bērība Betai ir palikusi sveša pasaule, tikpat sveša kā mātes glāsts. Viņu audzina pamāte rūpja, neizglītota sieviete. Meitene mīlestību meklē pie svešiniekiem, un daži to neliedz, Betas dzīves likoši no bērības līdz gadu ritumam pasniegti interesantus stāstos. Atmiņas par svarīgiem cilvēkiem, vietām un notikumiem, kas atstājuši dziļas pēdas Betas sirdī. Grāmata spilgti aprakstīts periods un pastāvošā iekārta no pēckara bērības līdz briedumam Atmodas gados.»

māju, ka, piemēram, eposos kaut kas ir melots. Nesen Francijā atnāsti senī raksti un tādi paši ar Dienvidamerikā, kas liecina par cilvēces kopību. Tas, kas notiek šodien, iespējams, jau ir bijis; nav pierādījumu un iemesla apgalvot, ka tas jau reiz nav piedzīvots. Šī grāmata varētu būt interesanta jaunatnei. «Bauskas Dzīve» atklāj rakstniece.

Daudzveidīgā autore Gīna Viegliņa-Valliete izdevusi vairāk nekā divdesmit daļlitteratūras darbus – romānus, dzejoļu krājumus, pašas ilustrētas grāmatīņas bērniem. Ilgstošāka sadarbība izveidojusies ar apgādā «Jumava». ◆

MANS LAIKS

Iekārto telpu jauniešiem

BAUSKAS novada Dāviņu pagasta pārvaldniecība Līvija Šarķe 2020. gadu sāksusi ar rūpēm par sava pagasta jauniešiem, reizē arī piedaloties un novērtējot jauniesu aktivitātes citos pagastos. Kultūras centrā «Dāvis» top speciāli iekārtota telpa Dāviņu pagasta jauniešiem aktīvistiem, un pagasta pārvaldes vadītāja kopā ar jauniešiem 31. janvārī apmeklēja Codes pagasta jauniešu domnīcas atklāšanas pasākumu.

Līvija Šarķe stāsta par jau paveikto un plānoto: «Dāviņu pagasta kultūras centrā «Dāvis» ir ierādītas telpas, jau izremontētas. Tagad aprikojam ar to, kas būtu nepieciešams jauniešiem, drīz būs atklāšana. Ko prasa, to dodam – būs galda futbols, jau ir galda tenisa aprikojums, citas spēles.

Telpas jaunieši varēs izmantot dažādos veidos. Blakus jauniešu aktivitāšu mītnē atrodas treniņu zāle tiem, kas ir gatavi darboties. Ciemā ārpus telpām ir futbola laukums, basketbola grozs, pūdmales volejbola laukums, āra treniņi. Vasarā ir gana daudz, ar ko nodarboties.»

Ari kultūras centra regulāri notiek dažādi pasākumi, cik ļaujot finanses un cilvēku resursi. Pagasta pārvaldniecība vēlētos līdāki vietējo iedzīvotāju aktivitāti. Ir jāsaka arī pašiem cilvēkiem, ko vēlas, jāpiedalās ar idejām un palīdzību organizēšanā un, kas ir galvenais, jāatbalsta. Citādi reizēm sanākot tā, ka ir plaša vēlmē pēc pasākuma, bet uz to atnāk tikai dažādi apmeklētāji.

«Gribētu, lai arī jaunieši būtu aktīvāki. Tie, kas darbojas kopā ar pagasta jaunatnes darba organizatoru Kasparu Kaleju, tāpat piedalās arī citos pasākumos, bet vēlētos, lai no savām mājām iznākt vairāk arī citi bērni. Tomēr var teikt, ka, pateicoties Kasparam, «ūdens ir sākustējis».

Prieks, ka mūsu bērni darbojas ne tikai pašā savā ciemā, bet arī aizbrauc uz Codi, uz Mežotni, paskatās, kā notiek jaunatnes darba organizācija un aktivitātes citos pagastos,» pauž Līvija Šarķe.

Donoru dienu rīko Vecumniekos

Vecumnieku tautas namā 11. februārī no plkst. 10 līdz 13 notiks donoru diena, laikrakstu informē Jānis Vecvagars, Valsts asinsdonoru centra preses sekretārs.

WWW.BAUSKASDZIVE.LV

Februārī Valsts asinsdonoru centrs (VADC) Latvijā dosies 54 izbraukumos, tostarp 35 telpu

un 19 izbraukumos ar specializētu autobusu.

Kā informē Jānis Vecvagars, pērn asinis Latvijā tika ziedotas 53 814 reizes, kas ir par 1813 donācijām vairāk nekā gadu iepriekš. Vismaz vienu reizi asinis ziedojušas 31 643 fiziskas personas, kas ir par 398 cilvēkiem vairāk nekā gadu iepriekš.

Latvijas kopējā donoru de-

mogrāfija viriešu ir vairāk nekā puse jeb 53,4%, taču aktīvāk Latvijā vēl joprojām dodas ziedot sievietes – no kopējā asinis ziedoto reizu skaita pērn sievietes to darijušas 28 008 (52%) reizes.

Asinis ziedot var, ja vecums ir 18 – 65 gadi; svars ne mazāk par 50 kg; dienā pirms asins nodošanas nav lietots alkohols; jābūt pa-

edūšam, viņam jāgūlēt, atspūties; jābūt veselam un pēdējā laikā neslimojušam; pirms tam jālieto daudz šķidrums; pirms tam vismaz deviņas nedēļas nav nodotas asinis, skaidro J. Vecvagars.

VADC atgādina – lai nodotu asinis, līdzi jāņem personu apliecināošs dokuments (pase vai ID karte). ◆

25. pielikums
Radošā darbnīca “Gāžam podus” Ziemeļu bibliotēkā

25.1. att. Radošā darbnīca “Gāžam podus”

25.2. att. Radošā darbnīca “Gāžam podus”

Vēstulēs iekodētā latviešu dvēsele

◆ Publiciste Marina Kosteņeckā dokumentē neseno vēsturi

AINA USČA

Marina Kosteņeckā, publiciste, rakstniece, radiožurnāliste, Atmodas laika politiķe, 8. janvārī Bauskas kultūras centrā tikās ar Iecavas, Vecumnieku un Bauskas novada bibliotekāriem un lasītājiem. Tematisko pēcpusdienu rīkoja Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrība sadarbībā ar Bauskas Centrālo bibliotēku (CB).

Spilgtas laikmeta liecības

Tikšanās dalībnieku īpaša interese bija par nesenu izdotajām Mariņas Kosteņeckas grāmatām «Mans XX gadsimts» un «Vēstules no XX gadsimta». Abas 2019. gadā publicētas gan latviešu, gan krievu valodā.

Marina ir krieviete, dzimusi Rīgas inteliģentā ģimenē. Vairāk nekā 40 sava mūža gadu publiciste ir veltījusi latviešu tautas interešu aizstāvēšanai. Viņas konsekvence un gara spēks ir apbrīnojami. «Bauskas Dzīvē» to var droši apgalvot, jo periodā no 1988. gada Marīnu esam intervējuši vairākkārt un nekad viņas pārlicēbī un uzskatos nav pavidējuši pat vismazākā šaubu ēna – tikai visaptveroša mīlestība pret Latvijas cilvēkiem. Kristietībā to dēvē par sirdsskaidriību.

Marina atzīst: «Visu mūžu mani ir pavadījis sargeņģeļi, kas ļoti svarīgos brīžos ierodas cilvēku veidolā. Pagājušajā gadā tie bija LNB Atbalsta biedrības pārstāvji, kuri piezvanīja un piedāvāja abas manas jaunākās grāmatas izdot divās valodās. Paši sameklēja sponsorus. Man sevišķi mīļš ir izdevums «Vēstules no XX gadsimta», kurā izlases veidā apkopoju 20. gadsimta 90. gados man adresētās Latvijas cilvēku ar roku rakstītās vēstules. Pavisam esmu saņēmusi trīs tūkstošus un savulaik centusies uz daudzām jo daudzām atbildēt. Sveši cilvēki man uzticēja savas pārdomas, šaubas, dalījās domās, precīgos un skumjos notikumos, lūdza padomu. Nekas mani nav tā spēcīgājis kā šīs vaļsirdīgās, izjustās, ļoti personiskās vēstules. Manuprāt, tajās ir iekodēta latviešu dvēsele. Es kategoriski noraidītu tenkas, ka latvieši neciešot krievus, ar neapstrīdamiem dokumentāliem pierādījumiem. Krājumu «Vēstules no XX gadsimta» dēvēju par savu testamentu.»

Līdz autogrāfu

Marinas Kosteņeckas abas jaunākās grāmatas LNB Atbalsta biedrība dāvina visām Latvijas bibliotēkām. Tās ir saņēmušas arī Bauskas CB un tuvojot novadu bibliotēkas.

Daudzi tematiskās pēcpusdienas apmeklētāji grāmatas autoriem lūdza autogrāfu. Arī baušķeniece Leonora Vilciņa. Viņa sacīja: «Sa-

BAUSKAS kultūras centrā tikšanās ar Marinu Kosteņecku bija kupli apmeklēta.

FOTO - IVARS BOGDANOVŠ

MARINA KOSTEŅECKA

- Dzimusi 1945. gadā.
- 19 gadu vecumā devusies uz Čukotku, kur strādājusi par skolotāju čukču ziemeļbriežu audzētāju apmetnēs.
- Absolvējusi Maskavas M. Gorkija literatūras institūtu.
- 1986. gadā kopā ar rakstnieku Uldi Bērziņu un žurnālistu Andri Sprōģi devusies uz Černobilju, lai atbalstītu kodolkatastrofas seku likvidētājus no Latvijas.
- Aktīvi darbojusies Latvijas Tautas frontē.
- 1989. gadā ievēlēta par PSRS AP deputāti.
- 17 gadus vadījusi «Latvijas Radio 4» raidījumu «Doma laukums».
- Latvijas Rakstnieku savienības biedre.

vā redzeslokā Marīnu Kosteņecku paturu kopš brīža, kad padomju laika drukātajā presē parādījās viņas drosmīgās reportāžas par Latvijas bērnumiem un speciālajām internātskolām. Fakti bija šokejoši. No tā laika pret visu, ko saka un dara Marina, jūtu cieņu un apbrīnu.»

Drosme pateikt patiesību

Sarunā ar baušķeniekiem publiciste uzsver, ka bērnumu nokuļoto problēmu atklājusi negaidīti, kopā ar citiem rakstniekiem piedaloties Dzejas dienās Daugavpils rajona Kalupes internātskolā 80. gados. Viņa stāsta: «Īstenībā tas bija par internātskolu rūpīgi nomaskēts bērnumas bez cilvēcības un siltuma – tikai izdzīvošanai. Toreiz nespēju aptvert, kāpēc 40 gadus pēc kara eksistē bērnumi. Vai tad Latvijā ir tik daudz bāreņu? Pārdzīvojums bija tik satraucošs, ka, atgriezies Rīgā, devos uz laikraksta «Padomju Jaunatne» redakci-

ju un dabūju komandējumu. Kalupes internātskolā pavadīju divas nedēļas, uzrakstīju reportāžu. Cenzūra to rediģēja, taču sabiedrība prata nolāst vēstījumu. Padomju presē tā bija pirmā publikācija par bērnumiem. Kalupes internātskolu tauta burtiski apbēra ar dāvanām. Bet ne jau tas ir svarīgi – galvenais, ka izkustējās smagais fakts slēpšanas, klušēšanas un vienaldzības vezums. Vēlāk daudz rakstīju arī par citiem bērnumiem un speciālajām skolām.»

Sevišķi aizkustinošais ir Mariņas atmiņas par Mazirbes speciālo internātskolu un jauno mākslinieku Andri Grinbergu, kurš katram bērnam bija sava ābelīte. Viņi ik dienu nāca sarunāties ar kokiem un savas jūtas centās uzrakstīt vēstulītēs Marīnai.

Jaunrades namiņš Misā

Vecumnieku novada Misā 70. gados Marina nopirka nelielu mā-

jīņu meža vidū, kas kļuva par jaunrades vietu daudzjiem jo daudziem rakstniekiem. Knuts Skujenieks, Ojārs Vācietis, Vizma Belševice, Imants Ziedonis un daudzi citi ciemojās Marinas meža mājā. Savukārt 90. gadu sākumā kopā ar uzticīgām palīdzēm rakstniece savā dārzīnā audzēja ķirbjus un kartupeļus. Vēlāk īpašums tika pārdots.

«Bauska Dzīvē» vaicā, vai Marina savu meža māju tagad ir redzējusi. «Un kā vēl! Tas bija brīnums, jo pat necerēju, ka māja vēl ir saglabājusies! Marina iesaucas patiesā sajūsmā un turpina: «Pērn, decembra nogalē, mani uzaicināja uz tikšanos ar lasītājiem Misas vidusskolā. Tad arī uzzināju, ka nama jaunie saimnieki to ir brīnišķīgi atjaunojuši, izveidojuši skaistu apkārtni. Pēc tikšanās aizbraucām uz turieni. Mans kamins stāv savā vietā, arī mēbeles, viss tik fantastiski aprūpēts un apmīlots. Turklāt īpašnieki nopirka arī 20 hektāru me-

ža, lai to pasargātu no izciršanas. Biju laimīga, redzot, ka aina va ar mīlīgajām eglēm ap māju nemaz nav mainījusies. Ar saimniekiem sarakstos internetā, viņi sūta bildes. Misā satiku arī citus pazīstamus cilvēkus. Man pienāca klāt jauna Krūmiņa mazmeita, parunājāties. Biju bezgala aizkustināta.»

Draudzīgs žests

Stāsts par mājiņas pirkšanu Misā ir neparasts. Darījuma iniciators bija toreizējais Misas kūdras fabrikas direktors Jānis Krūmiņš – neordināra personība. Zinot, ka vietējā mežsarga mitnē neviens nedzīvo, viņš sveda kopā divas jaunas sievietes – mežsarga meitu un Marīnu Kosteņecku. Tolaik viņa studēja Maskavas M. Gorkija literatūras institūtā, bija uzrakstījusi otru grāmatu, kas jau atradās tipogrāfijā.

Marina atceras: «Sarēķināju, ka mežsarga māju varētu nopirkt par jaunās grāmatas honorāru. Dienā, kad vajadzēja notikt darījumam, naudas man vēl nebija. Sacīju Jānim Krūmiņam, ka pirkums jāatliek, bet viņš neklausījis. Iesēdināja mani un mežsarga meitu savā «Volgā», aizveda uz Bausku pie notāra un, neraugoties uz maniem protestiem, samaksāja nepieciešamo summu. Mēs abas sēdējām un klusējām. Notārs esot brīnījies – meitenes tik biklas, ka nevar pat vārdu pateikt.»

Simboliskā josta

Tiekoties ar lasītājiem Bauskas kultūras centrā, Marīna rādīja amatniecei Līgatas Jansones 1989. gadā austu Lielvārdes jostu. To meistare viņai uzdāvināja pirms došanās uz PSRS Augstākās padomes (AP) sesiju Maskavā, kur bija jānotiek vēsturiskajam balsojumam, kas atzītu par spēkā neesošu Molotova-Ribentropa paktu.

Rakstniece atklāj: «Lielvārdes josta man ir visdārgākā dāvana, valsts jauniegūtās brīvības simbols. Pirmo reizi to radu auditorijā. Mēs, Latvijas progresīvi domājošie deputāti, galējās spriedzes situācijā Kremli nobrūvējam ceļu Latvijas neatkarībai. 1990. gada 4. maijā, kad Latvijas Augstākā padome pieņēma Deklarāciju par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu, es noliku PSRS AP deputāta mandātu un politikā vairs neatzīros. 20. gadsimts man dāvāja unikālas iespējas mīlēt cilvēkus, būt noderīgi sabiedrībai un saņemt ārkārtīgi daudz pretmīlestības.

Pašlaik neko nerakstu, jo katru nedēļu man ir tikšanās ar lasītājiem bibliotēkās un skolās. Braucieni atņem daudz spēka, bet gan jau kādā brīdī gribēšu pievērsties radošajam darbam.» ◆

Arno Jundze sarunājas ar lasītājiem

♦ Iecavā atsākas tikšanās ar grāmatu sērijas «Mēs, Latvija, XX gadsimts» autoriem

Ceturtdien, 11. jūnijā pēcpusdienā, bija īsti vasarīgs laiks ar spožu sauli, brīnīši zilām debesīm, tā vien šķita, ka ne tikai cilvēki, bet arī daba atviegloji uzelpo – stingrais sanitārais protokols ir atvieglojots. To operatīvi steidza izmantot Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkas darbinieces, sarīkojot tikšanos ar rakstnieku Arno Jundzi.

ANITA MOORA-TROPA

Pandēmijas dēļ stipri iekavējusies plānotie darbi bibliotēkā, arī tikšanās ar grāmatu sērijas «Mēs, Latvija, XX gadsimts» autoriem. Tā kā bibliotēkas saurības dēļ pasākums tur nevarēja notikt, bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja Jolanta Ignate un bibliotekāre Elva Ģevelte to sarīkoja kultūras namā, iepriekš uzrunājot Iecavas kultūras nama direktori Almu Spāli. Tādējādi 11. jūnijā tikšanās ar rakstnieku, kultūras žurnālistu, filoloģijas zinātni doktoru un Latvijas Rakstnieku savienības priekšsēdētāju Arno Jundzi tika organizēta Iecavas kultūras namā.

Pētījīs arhīvus, daudz lasījis, analizējis

Pasākuma dalībniekiem iepriekš bija jāpiesakās. Zālē stingri tika ievērota noteiktā divu metru distānce, izvietoti roku dezinficēšanas līdzekļi, visi tika aicināti reģistrēties. Neraugoties uz ierobežojumiem, Iecavas kultūras namā valdīja jauka, sirsniņa, pat svinīga noskaņa – patiesi prieks par tikšanos. Bija skaidri jāusams, ka cilvēki nolgojušies pēc saviesīgas dzīves, komunikācijas un kādreiz tik pašaprotamajam un ierastajam iespējām.

J. Ignate sveica klātesošos ar tik ilgi gaidīto atkalredzēšanos. Sarunas vadītāja Aldonija Gaveika, kā ierasts šajās tikšanās reizēs, rūpīgi un pārdomāti gatavojušies sarunai. Saruna šoreiz ar rakstnieku Arno Jundzi par viņa ieguldījumu Gundegas Repšes projektā «Mēs, Latvija, XX gadsimts», par grāmatu «Sarkanais dzīvsudrabs».

«Mans romāns ir par 90. gadiem. Kad Gundega Repše man piedāvāja rakstīt, sapratu – tā ir iespēja, no kuras neatkāšas», sacīja rakstnieks.

Stāsts sākas ar 1989. gada 31. decembri un noslēdzas ar 1999. gada 31. decembri, aptverot desmit gadus: Atmosdas laiku, barikādes, politiskās pārmaiņas, laiku, kad biedri kļuva par kungiem. Dokumentālajam romānam ir aizraujošs sižets. Izgāismota nesena pagātnē, kas daudziem vēl spilgtā atmiņā, par ko katram savs priekšstats un redzējums.

Grāmatas autors pētījis Latvijas Televīzijas arhīvus, daudz lasījis, analizējis. Viņam bijis svarīgi, lai teksts viegli plūstu, lai lasītājs izlasītu grāmatu un tā rosinātu viņa domas.

Vispopulārākais – «Sarkanais dzīvsudrabs»

Šī tikšanās ir visvairāk apmeklētā, secina J. Ignate. Interesentu pulkā šoreiz klausītāji, kuri nākuši tikties ne tikai ar rakstnieku, bet arī kultūras raidījumu vadītāju un pasniedzēju Arno Jundzi. Piemēram, ridziniece leva tā arī sacīja: «Atbraucu uz Iecavu, lai satiktu un paklausītos bijušo pasniedzēju Arno Jundzi, kura lekcijas vienmēr bija ļoti interesantas.»

A. Jundzes pieredze kultūras raidījumu veidošanā ļāva tikšanās dalībniekiem paliktoties raidījumu tapšanas aizkadrā un uzklāst vies personīgās izjūtas.

Jolanta Ignate un Elva Ģevelte bija parūpējušās arī par nelielu A. Jundzes grāmatu izstādi. Rakstnieks pastāstīja par savu iepriekšējo grāmatu tapšanu, kā arī nākotnes plāniem – Eduarda Veidenbauma dzīves un daiļrades pētīšanu, par ko, kā izrādās, ir daudz mītu un neskaidribu.

J. Ignate sacīja, ka Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā vairākos eksemplāros ir pieci rakstnieka Arno Jundzes romāni un stāsti. Vispopulārākais romāns ir «Sarkanais dzīvsudrabs», kas lasīts 48 reizes, tam seko romāns «Puteklji smilšu pulksteņi» – lasīts 24 reizes, un stāstu krājums «Gardo vīstīpu nedeļa» – 20 reizes.

Ceturtdā lastākā A. Jundzes grāmatā ir pirmais latviešu kriptomīlris «Bergs & relikviju mednieks un visbeidzot fantastikas romāns «Kristofers un Ēnu ordenis».

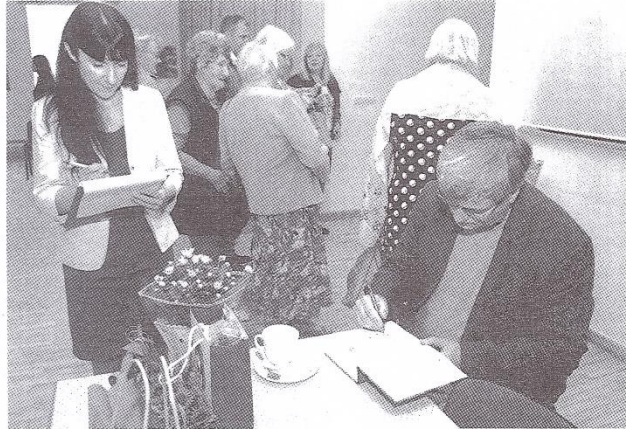
Romāns «Sarkanais dzīvsudrabs» sarakstīts 2017. gadā, tad arī bijis vispieprasītākais E. Virzas Iecavas bibliotēkā – izsniegts 18 reizes, 2018. gadā romāns lasīts 13 reizes.

2019. gadā autora darbus izvēlējās retāk, bet 2020. gadā lasītāju interese ir atgriezies, izlasot vienu romānu, tiek paņemts vēl kāds, un atsauksmes ir pozitīvas. Arī pirms šīs tikšanās ar rakstnieku pieauga pieprasījums pēc autora grāmatām, atklāj Jolanta Ignate. Daži gribēja pārļāst un atsaukt atmiņā grāmatas «Sarkanais dzīvsudrabs» saturu, citi vēlējās iepazīt autora daiļradi.

Dažas no A. Jundzes grāmatām, kas pasākuma dienā bija aizceļojušas uz kultūras namu, netika atpakaļ uz bibliotēkas plauktiem, jo tūlīt pēc tikšanās ar autoru tika izsniegtas lasītājiem.

Izslāpūši pēc kultūras

Pēc pasākuma tikšanās dalībnieki vēl uzkavējās, lai apskatītu biedrības «RaDam» un Iecavas kultūras nama organizēto Iecavas 18 amatiergleznotāju izstādi «Meklē laimi cerīgā ziedā», kas lieliski papildināja jauko noskaņu. Vairāki sapulcējušies iecavnieki «Bauskas Dzīvei» atklāja savas pozitīvās emocijas.

SARIKOJUMS Iecavas kultūras namā. E. Virzas Iecavas bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja Jolanta Ignate pārskata reģistrēto dalībnieku listi, savukārt Arno Jundze grāmatā «Sarkanais dzīvsudrabs» ieraksta pateicību un novēlējumu Iecavniekiem.

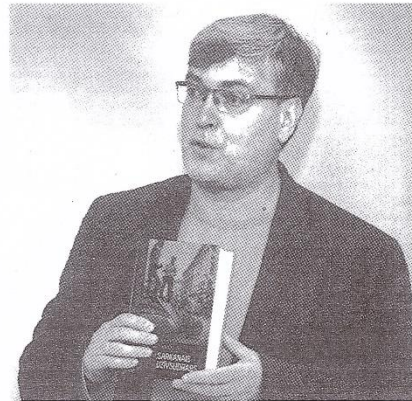
FOTO – IVARS BOGDANOVŠ

Tikšanās dalībnieku vidū bija arī viens no izstādes dalībniekiem, amatiergleznotājs vecmeistars Vilis Zeps ar kundzi Mariju. Mākslinieks smaidīgi pozēja «Bauskas Dzīves» fotogrāfam pie saviem darbiem un pēc pasākuma dalījās domās par tikšanos ar rakstnieku, paufot ģimenes viedokli: «Ļoti izglītojots, interesants un no derīgs pasākums ikvienam, kas interesējas par literatūru un kultūru.»

Biedrības «RaDam» pārstāve un izstādes dalibiece Gita Kravala sacīja: «Man pasākums patīka, arī mana vecmāmiņa, līdzīgi kā grāmatas varone, sarakstījās ar sava vīra māsu, kas dzīvoja Kanādā. Šis tikšanās viesis Arno Jundze ir interesanta un harismātiska personība. Velos izlasīt vēl citas šī autora grāmatas.»

Renāte Estere Liepiņa, kas ir praksē pašvaldības izdevumā «Iecavas Ziņas», agrāk bijusi bērnu bibliotēkas, tagad ir Iecavas bibliotēkas lasītāja. Viņa līdzpaņemtajā grāmatā ieguva rakstnieka A. Jundzes autogrāfu un par pasākumu teica: «Ļoti patīka! Man šī bija pirmā tikšanās reize bibliotēkas projektā. Lai arī uz iepriekšējiem pasākumiem laika trūkuma dēļ nebija iespēju atnākt, par tiem informāciju saņēmu no latviešu valodas skolotājas.»

Daina gan ir aktīvi apmeklējusi projekta pasākumus, lasījusi autora grāmatas, un viņai esot savs viedoklis par tām. «Priecājos, ka tikšanās atkal var notikt. Man patīk, ka šī autora bērnu grāmatās ir, ko lasīt, nav tikai bildes,» pāuda Daina. Savukārt Talrītis Krastiņš atklāja, ka visi pašlaik esot izslāpūši pēc kultūras.

ARNO JUNDZE, rakstnieks, kultūras žurnālists, filoloģijas zinātni doktors un Latvijas Rakstnieku savienības priekšsēdētājs, 11. jūnijā Iecavā.

Viņš nācis uz šo tikšanos, jo interesē Arno Jundze kā personība.

«Mums ar dzīvesbiedru patīk šīs bibliotēkas veidotais projekts. Tik labi, ka rakstnieki brauc lasītājiem – pie cilvēkiem uz maziņām telpām un laukiem! Šis projekts ir brīnišķīgs,» vērtē Santa Vītiņa.

Jūlijā būs pēdējā tikšanās cīklā Iecavas bibliotēkas projektā «Tikšanās ar grāmatu sērijas «Mēs, Latvija, XX gadsimts» autoriem» notikuši nu jau septiņi pasākumi. Ikvienam interesentam bijusi iespēja tikties ar rakstniekiem Gundegu Repši, Ingu Gaili, Māri

Bērziņu, Andri Akmentīņu, Andru Manfeldi, Noru Ikstenu un Arno Jundzi. 16. jūlijā plkst. 17 Iecavas kultūras namā šo pasākumu ciklu noslēgs tikšanās ar rakstnieku Osvaidu Zebri.

Kā apstiprina E. Virzas bibliotēkas vadītājas pienākumu izpildītāja, grāmatu sērijas «Mēs, Latvija, XX gadsimts» vēsturiskie romāni Edvarta Virzas Iecavas bibliotēkā joprojām ir vieni no pieprasītākajiem.

Iepriekš šādi projekti ar Valsts kultūrkapitāla fonda finansējumu Iecavas novada bibliotēkās nav realizēti. Projektu atbalsta arī Iecavas novada dome. ♦

Tikšanās ir iespēja paplašināt

♦ Grāmatu svētkos Bauskā dialogu ar klausītājiem veido interesantas personības

Bauskā 18. septembrī nu jau 19. reizi notika Grāmatu svētki. Tos rīkoja Bauskas Centrālā bibliotēka (CB), dažādās auditorijās piedāvājot bērniem un pieaugušajiem tikšanās un sarunas ar sabiedrībā pazīstāmām kultūras nozares personībām.

AINA UŠČA

Grāmatu svētki valstī noteikti «Covid-19» ierobežojumu dēļ bija organizēti nedaudz citādi, kā iepriekš.

Distancesi primāra nozīme

Bauskas kultūras centra zālē un balkonā katram dalībniekam bija personalizēta, distancēta sēdvietā, tālab arī apmeklētāju skaits bija nedaudz mazāks.

Lai nodrošinātu piekļuvi tēdzīvotājiem, bibliotekāri Bauskas CB lasītāvi uz ekrāna vēroja sarīkojumu tiešsaistē. Publika bija disciplinēta, nevienam interesents nepalikā aiz durvīm. Tematisko sarīkojumu apmeklēja Bauskas, Vecumnieku, Iecavas novada bibliotēku darbinieki un lasītāji.

Darbojās arī grāmatu tirdziņš, kurā bija pārstāvētas vairākas izdevniecības. Agrāk novadu bibliotēku vadītāji jaunus izdevumus parasti iegādājās šajā tirdziņā, bet tagad vairākums pasūta grāmatas internetā, skaidro Bauskas novada Ceraukstes bibliotēkas vadītāja Valentīna Tarvide. Turklāt viņa piebilst, ka izdevumus labprāt iegādājas arī grāmatnīca «Globuss», kas darbojas Bauskas lielveikalā «Rimi», jo grāmatu tirgotāji ir ļoti atsaucīgi un profesionāli konsultanti.

Vācijā ir citādi

Sarīkojuma viesi bija Jaunā Rīgas teātra aktieris Gundars Āboliņš, rakstniece un publiciste Dace Rukšāne, literatūrzinātniece un folkloriste Janīna Kursīte un Latvijas Nacionālā teātra aktrise Zane Jančevska. Vienlaikus Bauskas Valsts ģimnāzijā, Bauskas pilsētas pamatskolā, Bauskas 2. vidusskolā un Bērnu bibliotēkā ar jaunajiem lasītājiem sarunājās zoologs Ingmārs Līdaka, bērnu grāmatu autore Evija Gulbe un ilustratore Linda Lošina, kā arī Dace Rukšāne.

Gundara Āboliņa uzstāšanās saistošākā sadaļa bija veltīta viņa darbībai audiogrāmatu ierakstīšanā. Aktieris stāsta: «Vairākus gadus strādāju teātra dažādos projektos Vācijā, Mīnhenes Kamerteatrī biju ārštata aktieris, darbojoties vāciski runājošā kultūrvidā, arī Šveicē un Austrijā. Diezgan labi esmu to iepazīšis, lai secinātu, ka Latvijā joprojām nav vienotas izpratnes par audiogrāmatām. Vācijā, inēnāk jebkurā grāmatnīcā, redzams, ka audioieraksti veido vismaz ceturto daļu piedāvājuma. Turklāt

GRĀMATU TIRDZIŅŠ Bauskas kultūras centrā vienmēr ir ļabi apmeklēts.

FOTO – IVARS BOGDANOVIS

AKTRISE ZANE JANČEVSKA bija sagatavojusi literāri muzikālu programmu.

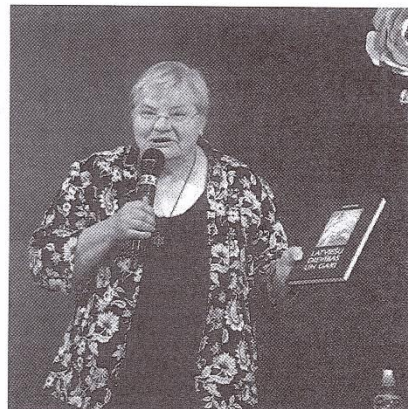
viens un tas pats literārais darbs ir ierunāts gan vīriešu, gan sieviešu balsis, pat dialogos kā radioteātri. Latvijā interese par klausāmgrāmatām ir neliela, lai gan zinu, ka daudzi tās izvēlas, braucot mašīnā vai citā transportā. Arī bērniem tās patīk.»

Pandēmijas dēļ izsludinātā ārkārtējā stāvokļa laikā Jaunā Rīgas teātra aktieri pavisam skaidri sapratuši, ka nedrīkst pazaudēt saikni ar skatītājiem, un interneta tiešsaistē sāka lasīt grāmatas. «Mūsu teātris šajā laikā mums pašiem izveidojās savs klausāmgrāmatu plaukts. Ar ideju aizrāvās mani kolēģi Kaspars Znotiņš un Vilis Daudziņš. Mājās ierīkoju nelielu ierakstu studiju,» atklāj G. Āboliņš.

Amizantie trīs vīri

Gundars Āboliņš uzsver, ka studiju gados izlasījis krievu 19. – 20. gadsimta mījas autora Aleksandra Kuprina noveles «Sulamīte». Tā uzrakstīta skaistā, senvalodu atgādināšā stilā, tu. klāt arī latviski ļoti labi iztulkota. Šopavas ar aktieris to ieturēja. Šo, tāpat kā citu Gundara Āboliņa kolēģu klausāmstāstus, joprojām bez maksas var noklausīties Jaunā Rīgas teātra mājaslapā.

Taču vairāk par Sulamīti audioierakstus lasošai publikai palika prātā Gundara Āboliņa un viņa draugu projekts – Džeroma K. Džeroma grāmatas «Trīs vīri laivā» amizantais ieraksts. Turpina aktieris: «Sadabūtiem vecu laivu. Es lasīju, viens filmēja, otrs airēja, bet tas nebija nekāds grā-

JANĪNA KURSĪTE rāda grāmatu «Latviešu dievbās un garis», kuras vāka dizainā izmantota Iras Rozentāles gleznas «Varavīksns» reprodukcija.

matas ekranizējums. Asprātīgo stāstu vienkārši nav iespējams pasīvi lasīt, sežot krēslā. Bija vajadzīga tikpat komiska vizualizācija. Mums pašiem patika, droši vien skatītājiem arī. Piebildīšu, ka ir vairākas metodes, kā prezentēt klausāmgrāmatas. Ir klasisks variants, kad tikai lasītājs atrodas kadrā. Taču kanālā «YouTube» visbiežāk dzirdama tikai aktiera bals,

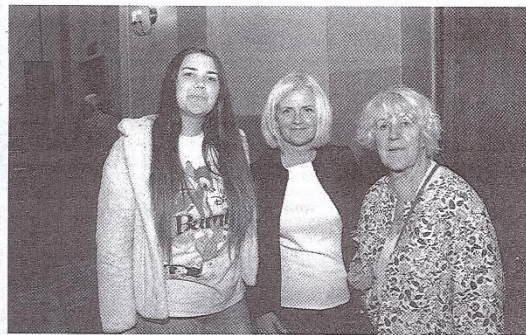
bet fonā – visvisādas bildītes. Katrs var izvēlēties sev piemērotāko.»

Publikai par prieku Gundars Āboliņš nolasijs grāmatas «Trīs vīri laivā» prologu. Tas šķita tik iespaidīgi un tēlaini, ka dažiem klausītājiem pat radās šaubas, vai darbs kādreiz lasīts. Visiādi ziņā audiogrāmatas labu aktieru ierakstos atklāj aizvien jaunu, negaidītu izjūtu

dzīves uztveri

GUNDARS ĀBOLIŅŠ labprāt atbildēja uz klausītāju jautājumiem un rakstīja autogrāfus.

BAUŠĶENIECU Indras Konstantinovas (no labās), viņas meitas Evijas un mazmeitas Annas Marijas vislielāko interesi izraisīja folkloras pētnieces Janīnas Kursītes uzstāšanās.

spektru. Bauskas it kā inertā publika piepeši atdzīvojās, smējās, komentēja, aplaudēja.

Nomaļus, tālu no cītiem

Tikšanās vadītāja, Bauskas CB speciāliste Kristīne Čakāne atklāja, ka šogad rakstnieces Daces Rukšānes stāstu krājums «Krieva āda» ir visvairāk lasīto grāmatu sarakstā. Visus, kas vēl nav lasījuši, lai nemulsina nosaukums, jo tāds 19. gadsimta beigās bija ļoti populāram vīriešu odekolonam.

Dace Rukšāne, kā allaž, vārds skopa un pieticīga, ļoti precīzi atbildēja uz lasītāju jautājumiem. Svarīgākie bija nevis par stāstu saturu, bet gan par rakstīšanas ieradumiem. Autore ir atklāta: «Rakstīšana man nozīmē sevī ārkārtīgu disciplinēšanu. Beidzot esmu atradusi optimālu veidu. Vairs nerakstu naktīs, kas nozīmē spēku pilnīgu izsīkumu. Man ir nomaļa zvejnieku tīklu māja jūras malā. Ik gadu jūlijā tur norobežojos no pasaules un strādāju sešas dienas nedēļā – katru dienu uzrakstu no 10 līdz 20 lappusēm. Šajā vasarā sāku jaunu grāmatu, bet nejaūtājiem man par to! Kad tiks publicēta, uzzināsiet!»

Pateicas autoriem

Sarīkojuma apmeklētāji pateicās Dacei Rukšānei par Latvijā izdoto jaunāko grāmatu apskatiem žurnālā «Sestdiena» un par viņas slejām šajā izdevumā pirms daudziem gadiem.

Autore piebilst: «Mani grāmatu apskati nav recenzijas. Tie ir izjūti atainojumi pēc darbu izlasīšanas. Ne reizi neesmu mēģinājusi stāstīt par jaunu izdevumu, to neizlasot. Pat, ja neesmu sajūsmā par kādu latviešu autoru, uzskatu, ka mana goda lieta ir uzrakstīt par viņa darbu. Ikviens mūsu rakstnieks to pelnījis, ar kritiku viņus tikai noniecināsim. Līdztekus savam pamatdarbam

MUDĪTE STRAZDINA (no kreisās) ir aizrautīga lasītāja un viena no aktīvākajām bibliotēkas apmeklētājām.

ik nedēļu man jāizlasa vismaz viena grāmata – tas ļoti disciplinē. Turklāt uzzinu par visiem izdevējdarbības jaunumiem valstī. Jā, man patīk žurnāla «Sestdiena» uzticētais pienākums.»

Profesore ir sašutusi

Janīnas Kursītes uznačienis uz Bauskas kultūras centra skatuves bija kā brāzma, svaiga vēja pūsmā. Iepriekš pieteikto tematu «Latviešu dievības un gari» profesore paplašināja un padziļināja gan filozofiskā, gan cilvēcīgā kontekstā.

Vispirms Janīna Kursīte minēja faktu, ka viņas jaunākās grāmatas vāka noformējumam izmantota mūsu izcilās novadnieces gleznotājas Iras Rozentāles gleznas reprodukcija. Viņas ir domubiedres, jau sen pazīstamas. Turklāt literatūrzinātniece un folkloras pētniece uzsvera, ka viņu jau sen vieno īpaša saikne ar Rundāles un Bauskas novadu.

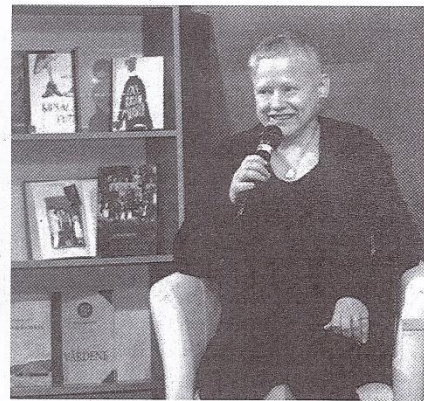
«Bauskas Dzīve» lūdza Janīnu Kursīti pastāstīt par šī gada jūnijā izdoto grāmatu «Milot Kurmeņa». Biedriba «Kalna svētību ko-

piena» un priesteris Andrejs Mediņš publicai grāmatu prezentēja Kurmenes baznīcas atjaunošanas svinību Pēterdienas ciklā.

Profesore bija ļoti strikta: «Vispirms gribu izteikties par tematu, kas nesen satricināja sabiedrību – par Kurmenes katoļu priesteri un Bruknas Kalna svētību kopienas vadītāju Andreju Mediņu. Cik viegli noticam visam sliktajam un neiestājāmiem par cilvēkiem, kuri publiski tiek nomelnoti! Vai esam saskaitījuši, cik mūsu laikabiedru zem tādas nastas jau saliekušies? Cilvēki, kuri nebaidās iziet ārpus sabiedrības noteiktajām robežām, mani allaž izraisa apbrīnu. Un pavisam noteikti – Andrejs Mediņš. Tādi cilvēki paplašina gan tautas, gan sabiedrības uzdrīkstēšanos! Ir tik viegli cilvēku pieteikt balvai «Latvijas lepnis» un pavisam drīz vienaldzīgi akceptēt viņa publisku izcināšanu.»

Milot Kurmeņa

Janīna Kursīte no Kurmenes katoļu draudzes saņēma lūgumu uzrakstīt brošūru, bet, kā pati at-

DACES RUKŠĀNES (attēlā) stāstu grāmatas «Krieva āda» pamatā ir daudz faktoloģisku materiālu, kas parāda latviešu un krievu kopienas attiecības.

zist, «brošūra Andrejam Mediņam nozīmēja radīt tekstu grāmatam». Literatūrzinātniece atceras: «Pirmo reizi atbraucu uz Kurmeni 2019. gada rudenī – nu drūms bija tas skats! Skeptiski nodomāju – vai priesterim izdosis savas grandiozās ieceres īstenot? Otrreiz ieradus jau pandēmijas laikā. Tas, ko ieradūjū, pārspēja manu iztēli. Nebija daudz laika rakstīt grāmatu par Kurmeni, joprojām to dēvēju par brošūru. Bet kādus cilvēkus man laimējās satikt, kādus dzīvesstāstus un leģendas uzklaut! Tas šķiet neticami.

Ar ko jums asociējas Kurmene? Tak ne jau ar kurmjiem! Vārds «kurmulis» nozīmē krūmu – no tā apdzīvotās vietas nosaukums radies! Vai zinājat, ka tieši Kurmene ir Zemgales un Sēlijas robeža? Iepriekš arī es to nezināju.»

Izdevumā «Milot Kurmeņa» autore ļoti isā laikā mēģinājusi savilkt kopā vietējos stāstus un publicētajiem materiāliem. Kurmenes draudzes bijušo priesteru piezīmēm, ko viņi godprātīgi rakstīja visa pagājušā gadsimta laikā. Kopā ar tūrisma aģentūru «Impro» J. Kursītei izdevies uz Kurmeni nesen aizvest tūristu grupu. Viņa pati atzīst, ka nav gide, bet ir stāstniece.

Ar Janīnu Kursīti ilgi sarunājās Bauskas novada ģimene – Indra Konstantinova, viņas meita Evija Konstantinova un mazmeita Anna Marija. Evija vairākkārt piedalījusies kompānijas «Impro» ekskursijās, kurās profesore Janīna Kursīte ir stāstniece. «Esam pazīstamas jau sen, viņa ir apbrīnojama, izcila personība,» teic Evija Konstantinova. ♦

29. pielikums
Fotostūrītis Bauskas Centrālās bibliotēkas pagalmā

30. pielikums
Kolektīva saliedēšanas pasākumi

30.1. att. Tējas maisiņu šūšana

30.2. att. "BCB aktīvisi" auto-foto orientēšanās sacensībās